

AUKŠČIAUSIOJI
AUDITO INSTITUCIJA

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

2014–2020 M. EUROPOS SAJUNGOS FONDŲ
INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS
ĮGYVENDINIMUI SUKURTOS VALDYMO IR
KONTROLĖS SISTEMOS VEIKIMO, SAŪSKAITOSE
PATEIKTOS INFORMACIJOS IR 2020 M. LIEPOS 1 D.–
2021 M. BIRŽELIO 30 D. LAIKOTARPIU
DEKLARUOTŲ IŠLAIDŲ, KURIAS EUROPOS
KOMISIJOS PRAŠOMA ATLYGINTI, VERTINIMAS
(KONTROLĖS ATASKAITA PAGAL EUROPOS
PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO (ES)
NR. 1303/2013 127 STRAIPSNĮ)

2022 m. vasario 15 d. Nr. FAE-2

Valstybės kontrolė Seimo nutarimu vykdo Europos Sąjungos struktūrinės paramos veiksmų programos audito institucijos funkcijas. Vykdydama Europos Sąjungos reikalavimus, aukščiausioji audito institucija kasmet atlieka 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, Europos Komisijai deklaruotų išlaidų ir sąskaitose pateiktos informacijos auditą. Audito ataskaita ir išvada teikiamos tvirtinti Europos Komisijai.

Auditą atliko: Rasa Mikelionytė, Jolita Karpovič (grupės vadovė nuo 2019-10-01), Donatas Mickus, Gintaras Petravičius, Lina Talmontė, Eglė Butkevičienė, Laima Vinciūnienė, Asta Dzienienė, Justina Ramanauskaitė, Oskaras Virbickas, Monika Zakrasovė, Monika Laurinavičiūtė, Ieva Paplauskaitė, Klaudija Miliauskaitė, Rasa Bruzgytė, Eglė Tuzaitė, Karolina Burneikaitė, Gintarė Norkienė, Akvilė Mackevičienė, Vaida Čekanavičienė, Živilė Balskutė, Vaida Zarembienė, Eglė Tamavičiūtė, Elžbieta Rouba-Bulavina, Loreta Lemežonaitė-Ruolienė, Gintarė Jacikaitė, Aušra Stankuvienė, Greta Mališauskienė, Kipras Benediktas Mikitavičius, Rūta Strumskienė, Inga Germanovičiūtė, Aušra Mikelionienė, Sabina Dukel.

Valstybinio audito ataskaita pateikta: žr. Ataskaitos 57 psl.

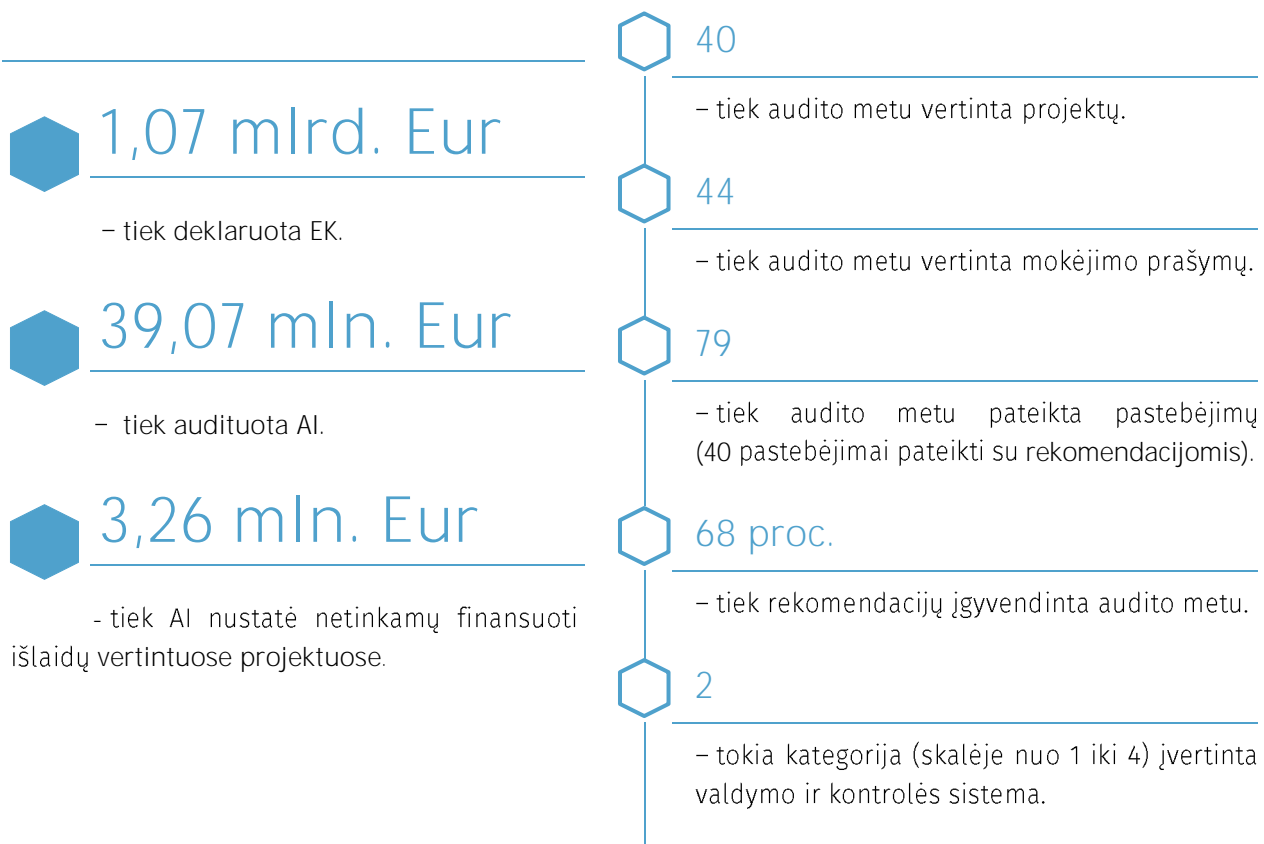

TURINYS

1. ĮVADAS	6
1.1. AUDITO INSTITUCIJA	6
1.2. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS	6
1.3. AUDITO ATLIKIMO LAIKOTARPIS	6
1.4. VEIKSMŲ PROGRAMA IR AUDITUOJAMIEJI SUBJEKTAI	6
1.5. AUDITO PROCEDŪROS IR AUDITO REZULTATŲ TEIKIMAS	8
1.5.1. Audito atlikimo metodai	8
1.5.2. Ataskaitos ir Nuomonės rengimas	8
2. REIKŠMINGI VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS PAKEITIMAI	10
2.1. REIKŠMINGI PAKEITIMAI	10
2.2. PASKIRTŲ SUBJEKTŲ STEBĖSENA	10
2.3. REIKŠMINGŲ PAKEITIMŲ, ĮVYKUSIŲ 2020–2021 M. AUDITO METU, STEBĖSENA	11
3. AUDITO STRATEGIJOS PAKEITIMAI	12
3.1. ATASKAITINIŲ LAIKOTARPIŲ AKTUALŪS PAKEITIMAI	12
3.2. VĖLESNIEMS AUDITO LAIKOTARPIAMS AKTUALŪS PAKEITIMAI	12
4. SISTEMŲ AUDITAS	14
4.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS	14
4.2. AUDITO ATLIKIMAS	14
4.2.1. Reikšmingumas	14
4.2.2. Audito patikimumas	14
4.2.3. Taikomi metodai	15
4.2.4. Pavyzdžių kontrolės testams atrinkimas	16
4.2.5. Pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumas	16
4.2.6. Papildomai atlikti procesai	17
4.2.7. Audito rezultatų pateikimas ataskaitoje	18
4.3. PASTEBĖJIMAI DĖL KONTROLĖS PRIEMONIŲ TESTAVIMO	19
4.4. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS	25
4.5. ANKSTESNIŲ METŲ SISTEMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS	25
4.6. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ IR KITŲ IŠLAIDŲ, PATIRIAMŲ PAGAL SPECIALIĄSIAIS TAISYKLES, SISTEMŲ AUDITAS	26
4.7. VKS PATIKIMUMAS	27
5. VEIKSMŲ AUDITAS	28
5.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS	28
5.2. ATRANKOS IR ATLIKIMO METODIKA	28
5.3. PARAMETRAI, NAUDOTI STATISTINEI IMTIES ATRANKAI SUDARYTI	28
5.3.1. Antro lygio atrankos taikymas	29
5.4. EK DEKLARUOTŲ IŠLAIDŲ SUTIKRINIMAS	30
5.5. NEIGIAMŲ SUMŲ POPULIACIJA	30

5.6.	NESTATISTINĖS ATRANKOS TAIKYMO METODAI	30
5.7.	VEIKSMŲ AUDITO PAGRINDINIŲ REZULTATŲ ANALIZĖ	31
5.8.	KOREKGINIAI VEIKSMAI ATLIKTI PO VEIKSMŲ AUDITO	37
5.9.	BENDRAS KLAIDŲ LYGIS IR LIKUTINIS BENDRAS KLAIDŲ LYGIS	37
5.10.	PAPILDOMOS ATRANKOS REZULTATAI	38
5.11.	SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS	38
5.12.	ANKSTESNIŲ METŲ VEIKSMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS	38
5.13.	VKS VEIKSMINGUMAS	40
6.	SĄSKAITŲ AUDITAS	41
6.1.	AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS	41
6.2.	AUDITO METODAS	41
6.3.	SĄSKAITŲ AUDITO REZULTATAI	42
6.4.	SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS	45
6.5.	INFORMACIJA DĖL 2020–2021 M. SĄSKAITOSE LAIKINAI ATLIKTŲ PATAISŲ	45
6.6.	INFORMACIJA DĖL 2019–2020 M. SĄSKAITOSE LAIKINAI ATLIKTŲ PATAISŲ	46
6.7.	INFORMACIJA APIE TOLESNIUS VEIKSMUS, ATLIKTUS DĖL 2018–2019 M. SĄSKAITOSE LAIKINAI ATLIKTŲ PATAISŲ	47
6.8.	INFORMACIJA APIE NACIONALINIŲ TEISMŲ PANAIKINTUS AR PAKEISTUS SPRENDIMUS DĖL FINANSINIŲ PATAISŲ TAIKYMO	48
7.	AUDITO ĮSTAIGŲ KOORDINAVIMAS IR AUDITO INSTITUCIJOS VYKDOMA PRIEŽIŪRA	49
7.1.	KOORDINAVIMO TARP AUDITO INSTITUCIJOS IR AUDITĄ ATLIEKANČIO SUBJEKTO PROCEDŪRA	49
7.2.	PRIEŽIŪROS IR KOKYBĖS VERTINIMO PROCEDŪRA, AUDITO INSTITUCIJOS TAIKOMA KITAM AUDITĄ ATLIEKANČIAM SUBJEKTUI	49
8.	KITA INFORMACIJA	51
8.1.	INFORMACIJA DĖL ĮTARIAMŲ SUKČIAVIMO ATVEJŲ	51
8.2.	REIKŠMINGA INFORMACIJA	51
8.3.	KITI EK PRAŠYMAI	52
9.	BENDRASIS PATIKIMUMO LYGIS	53
9.1.	BENDROJO PATIKIMUMO LYGIO NUSTATYMAS	53
9.2.	AUDITO REZULTATŲ ANALIZĖ IR VKS ATLIKTŲ VEIKSMŲ DĖL REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS	53
9.2.1.	2020–2021 m. audito rezultatų apibendrinimas	53
9.2.2.	Informacija apie atliktus veiksmus dėl EK pateiktų įspėjamųjų raštų	54
9.2.3.	VKS institucijų vidaus kontrolės vertinimo pokyčiai	55
10.	PRIEDŲ SĄRAŠAS	58

PAGRINDINIAI FAKTAI

1. ĮVADAS

1.1. AUDITO INSTITUCIJA

Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei pavesta atlikti 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos audito institucijos funkcijas, nurodytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013² (toliau – R. 1303/2013) 127 str. ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 8 str. 4 d. Vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu patvirtintais nuostatais³, audito institucijos funkcijas Valstybės kontrolėje vykdo Europos Sąjungos investicijų audito departamentas (toliau – ESI audito departamentas, Audito institucija, AI), kuris atsakingas už metinės kontrolės ataskaitas (toliau – Ataskaita) ir audito nuomonės (toliau – Nuomonė)⁴ parengimą pagal R. 1303/2013 127 str. 5 d. a ir b punktus.

1.2. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS

Ataskaita ir Nuomonė apima laikotarpį nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d. (toliau – ataskaitinis laikotarpis, 2020–2021 m. auditas).

1.3. AUDITO ATLIKIMO LAIKOTARPIS

Vadovaujantis 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos audito strategija⁵ (toliau – Audito strategija), Valstybės kontrolės veiklos planu⁶, valstybinis auditas buvo atliekamas nuo 2020 m. spalio 1 d. iki 2022 m. vasario 15 d. (toliau – audito atlikimo laikotarpis).

1.4. VEIKSMŲ PROGRAMA IR AUDITUOJAMIEJI SUBJEKTAI

2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programa CCI Nr. 2014LT16MAOP001 (toliau – Veiksmų programa), patvirtinta 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos (toliau – EK) įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2014)6397⁷, yra finansuojama Europos socialinio fondo, Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo lėšomis.

¹ 2003-07-01 nutarimas Nr. IX-1667 „Dėl pavidimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti Lietuvos Respublikoje gaunamos Europos Sąjungos struktūrinės paramos auditus“ (2013-11-14 nutarimo Nr. XII-592 redakcija).

² 2013-12-17 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006.

³ Patvirtinti valstybės kontrolieriaus 2018-12-31 įsakymu Nr. V-340 (aktualu iki 2021-06-30) ir 2021-06-16 įsakymu Nr. VE-104 (aktualu nuo 2021-07-01).

⁴ Atitinkamai pagal Valstybės kontrolės įstatymo (redakcija, galiojanti nuo 2022-01-01) 15 str. – ataskaita ir išvada.

⁵ Parengta 2015-05-08 pagal R. 1303/2013 127 str., atnaujinta 2022-01-18.

⁶ 2020 m., 2021 m. ir 2022 m. veiklos planai, patvirtinti valstybės kontrolieriaus įsakymais: 2020-01-09 įsakymu Nr. VE-8 (2020-12-23 įsakymo Nr. VE-217 redakcija), 2021-01-20 įsakymu Nr. VE-8 (2021-12-01 įsakymo Nr. VE-239 redakcija), 2022-01-06 įsakymu Nr. VE-4.

⁷ Veiksmų programos CCI Nr. 2014/LT/16/MA/OP/001 pakeitimai patvirtinti EK sprendimais (2016-07-19 Nr. C(2016)4509, 2017-02-08 Nr. C(2017)741, 2018-04-11 Nr. C(2018)2076), 2018-09-24 Nr. C(2018)6109, 2019-06-27 Nr. C(2019)4959, 2020-06-16 Nr. C(2020)4069, 2021-04-12 Nr. C(2021)2603).

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528⁸ (toliau – LRVN 528) patvirtinus Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, taisykles (toliau – Atsakomybės ir funkcijų taisyklės), Lietuvoje Veiksmų programai įgyvendinti sukurta valdymo ir kontrolės sistema (toliau – VKS).

Minėtu nutarimu Vyriausybė pavedė Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (toliau – FM) atlikti Veiksmų programos Vadovaujančiosios (toliau – VI) ir Tvirtinančiosios (toliau – TVI) institucijų funkcijas. Finansų ministro įsakymu⁹ VI funkcijas pavesta atlikti Investicijų departamentui¹⁰, Finansų politikos departamentui¹¹ ir Valstybės išdo departamentui¹², TVI funkcijas – Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaratavimo departamentui¹³. Dalį VI funkcijų, numatytų R. 1303/2013 125 str., VI atsakomybe pavesta atlikti tarpinėms institucijoms¹⁴.

Lietuvos 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos VKS sudarančios institucijos (audituojamieji subjektai) pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Veiksmų programos VKS sudarančios institucijos

VI	FM Investicijų departamentas, FM Finansų politikos departamentas ir FM Valstybės išdo departamentas
TVI	FM Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaratavimo departamentas
Ministerijos	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
	Įgyvendinančiosios institucijos
Lietuvos mokslo taryba	
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra	
Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra	
Uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“	
Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra	
Viešojo įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra	
Viešojo įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra	
Regioninės plėtros tarybos	Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos, Vilniaus
	Regioninės plėtros departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁸ 2021-12-08 nutarimo Nr. 1057 redakcija.

⁹ 2013-10-17 Nr. 1K-340 „Dėl vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir mokėjimo institucijų funkcijų atlikimo“ (2018-05-21 įsakymo Nr. 1K-192 redakcija).

¹⁰ Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4 p., išskyrus 4.16.1.6, 4.16.1.7 ir 4.16.5 papunkčius, nustatytų funkcijų atlikimas.

¹¹ Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.16.5 ir 4.16.6 papunkčiuose nustatytų funkcijų atlikimas.

¹² Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.16.1.6 ir 4.16.1.7 papunkčiuose nustatytų funkcijų atlikimas.

¹³ Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 15 p. nustatytų funkcijų atlikimas.

¹⁴ LRVN 528 3 p.

1.5. AUDITO PROCEDŪROS IR AUDITO REZULTATŲ TEIKIMAS

1.5.1. Audito atlikimo metodai

Auditas suplanuotas taip, kad atitiktų R. 1303/2013 reikalavimus ir būtų atliekamas pagal Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (toliau – INTOSAI) parengtus tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹⁵ (toliau – TAAIS), EK gaires¹⁶, 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos Audito institucijos procedūrų vadovą¹⁷ (toliau – Procedūrų vadovas) ir Audito strategiją.

Ataskaitoje pateikiama audito informacija apima:

- planavimą, įskaitant rizikos vertinimą ir kontrolės priemonių testavimą (pagal R. 1303/2013 127 str. – sistemų auditą, žr. 4 skyrių, 14 psl.);
- pagrindinių procedūrų atlikimą – detalųjį testavimą (pagal R. 1303/2013 127 str. – veiksmų auditas, žr. 5 skyrių, 28 psl.);
- sąskaitų tikrinimą ir valdymo pareiškimo¹⁸ bei metinės santraukos vertinimą (žr. 6 skyrių, 41 psl.);
- Ataskaitos ir Nuomonės parengimą (žr. 2 priedą, 67 psl.).

Atliekant ataskaitinio laikotarpio auditą, Viešųjų pirkimų įstatymo, TAAIS¹⁹ ir Valstybės kontrolės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka pasitelkta informacinių technologijų įmonė, kuri atliko informacinių sistemų vertinimo paslaugas (žr. 7 skyrių, 49 psl.).

1.5.2. Ataskaitos ir Nuomonės rengimas

Audito institucija, atlikusi dalį audito procedūrų, siekdama sudaryti galimybes VKS institucijoms operatyviai šalinti audito metu nustatytus trūkumus ir pateikti savo nuomonę iki audito pabaigos, audituojamiems subjektams ir VI nuo 2021 m. kovo 25 d. iki 2021 m. gruodžio 20 d. elektroniniais laiškais teikė preliminarinius pastebėjimus ir rekomendacijas. Gavus komentarus (kartu su rekomendacijų įgyvendinimo planais), pastebėjimai ir rekomendacijos buvo derinami el. paštu, raštu ir, esant poreikiui, susitikimuose. Baigus derinimo procesą audituojamam subjektui, VI, TVI ir EK buvo teikiami tarpiniai audito rezultatai – patikslinti pastebėjimai, rekomendacijos, audituojamo subjekto parengti rekomendacijų įgyvendinimo planai, informacija apie 2020–2021 m. audito, 2019 m. liepos 1 d.–2020 m. birželio 30 d. (toliau – 2019–2020 m. auditas) audito, 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. (toliau – 2018–2019 m. auditas) audito, 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. (toliau – 2017–2018 m. auditas) audito, 2016 m. liepos 1 d.–2017 m. birželio 30 d. (toliau – 2016–2017 m. auditas) audito ir 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede nustatytiems paskyrimo kriterijams audito (toliau – Atitikties auditas) metu

¹⁵ 100-asis TAAIS „Pagrindiniai viešojo sektoriaus audito principai“, 400-asis TAAIS „Atitikties audito principai“, 1320-asis TAAIS „Reikšmingumas planuojant ir atliekant auditą“, 1530-asis TAAIS „Audito atranka“, 2000-asis TAAIS „Finansinio audito standartų taikymas“ ir 4000-asis TAAIS „Atitikties audito standartas“.

¹⁶ EK atitinkamomis gairėmis pateikia specializuotą nuomonę ir rekomendacijas valstybėms narėms dėl atitinkamų ES reglamentų nuostatų praktinio taikymo. Taip EK gairių nuostatų laikymasis turi esminę reikšmę tinkamam ir EK priimtinau tam tikro ES reglamento nuostatų interpretavimui ir pritaikymui praktinėje veikloje.

¹⁷ Patvirtintas ESI audito departamento direktoriaus 2020-05-22 sprendimu Nr. Y2D-220.

¹⁸ Vadovaujantis R. 1303/2013 125 str. 4 d. e p., VI rengiamas dokumentas pagal R. 2015/207 VI priede pateiktą valdymo pareiškimo modelį.

¹⁹ 4000-asis TAAIS „Atitikties audito standartas“.

teiktų rekomendacijų įgyvendinimą ir preliminarus VKS institucijos įvertinimas pagal EK gairę „Komisijai ir valstybėms narėms skirtos gairės dėl bendrosios valdymo ir kontrolės sistemų vertinimo valstybėse narėse metodikos“²⁰ (toliau – EK VKS gairė).

Ataskaitos projektas buvo rengiamas 2021 m. lapkričio–2022 m. sausio mėnesiais pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 2015/207²¹ (toliau – R. 2015/207) IX priede nustatytą formą.

Parengtas Ataskaitos projektas 2022 m. sausio 10 d. pateiktas susipažinti audituojamiems subjektams.

Iš audituojamų subjektų gavus komentarus ir susipažinus su jais, Ataskaitos projektas pagal poreikį buvo derinamas su audituojamais subjektais. Baigus derinti Ataskaitos projektą, buvo parengta galutinė Ataskaita.

Įvertinus visus audito metu surinktus įrodymus apie VKS veikimą, EK deklaruotų išlaidų tinkamumą ir sąskaitose pateiktos informacijos teisingumą, pagal R. 2015/207 VIII priede nustatytą pavyzdį ir vadovaujantis TAAIS 1700 (Nuomonės apie finansines ataskaitas susidarymas ir pateikimas), TAAIS 1705 (Nuomonės modifikavimas nepriklausomo auditoriaus išvadoje, Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo gaire²², Audito strategija ir Procedūrų vadovu buvo parengta Nuomonė. Rengiant Nuomonę taip pat buvo atsižvelgta į atlikto valdymo pareiškimo ir metinės santraukos vertinimo rezultatus (žr. 6 skyrių, 41 psl.).

Ataskaita ir Nuomonė per EK įdiegtą Informacinę ES 2014–2020 m. fondų valdymo sistemą (toliau – SFC2014) teikiamos EK. Kiti šių dokumentų adresatai nurodyti Ataskaitos 57 psl.

Ataskaitoje vartojamos santrumpos pateiktos 1 priede, 60 psl.

---

²⁰ Angl. *Guidance for the Commission and Member States on Common Methodology for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States.*

²¹ 2015-01-20 EK įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2015/207, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl pažangos ataskaitos modelių, informacijos apie didelės apimties projektą teikimo, bendrojo veiksmų plano, investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo įgyvendinimo ataskaitų, valdymo pareiškimo, audito strategijos, audito nuomonės ir metinės kontrolės ataskaitos modelių, taip pat išlaidų ir naudos analizės atlikimo metodikos ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1299/2013 nuostatų dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo įgyvendinimo ataskaitų modelio įgyvendinimo taisyklės.

²² Valstybėms narėms skirtos gairės dėl metinės kontrolės ataskaitos ir audito nuomonės, kurias teikia audito institucijos, ir dėl audito institucijų nustatytų klaidų tvarkymo siekiant nustatyti ir pranešti patikimus bendrus likutinius klaidų dažnius (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (Programming period 2014-2020)* (2018-12-19, EGESIF_15-0002-04)).

2. REIKŠMINGI VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS PAKEITIMAI

2.1. REIKŠMINGI PAKEITIMAI

Audito subjektai vadovaudamiesi 2015 m. spalio 22 d. Susitarimu dėl bendradarbiavimo tarp Vadovaujančiosios, Tvirtinančiosios ir Audito institucijų (toliau – Bendradarbiavimo susitarimas) pateikė Audito institucijai informaciją apie su jų atsakomybių sritimis susijusius VKS pakeitimus, įvykusius nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d. Pakeitimai įvertinti 2020–2021 m. audito metu, atliekant išsamią VKS institucijų rizikų analizę. Reikšmingų pakeitimų nenustatyta.

Atitinkamai įvertinti teisinio reguliavimo, turinčio įtakos VKS veikimui, pakeitimai šiais laikotarpiais:

- įvykę nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d. (ataskaitiniu laikotarpiu). Šiuo laikotarpiu teisinio reglamentavimo pakeitimų buvo, tačiau, Audito institucijos vertinimu, jie nėra tokie reikšmingi, kad galėtų turėti poveikį tinkamam VKS veikimui ir dėl ES investicijų fondų valdymo esamam patikinimo lygiui jose, todėl detali informacija apie šiuos pokyčius Ataskaitoje neteikiama;
- įvykę nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. Šiuo laikotarpiu teisinio reglamentavimo pakeitimų buvo. Vyriausybės 2021 m. gruodžio 8 d. nutarimais Nr. 1057 pakeistos Atsakomybės ir funkcijų taisyklės ir Nr. 1058 pakeistos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės²³. Minėtais nutarimais, be kita ko, įtvirtintos nuostatos, pagal kurias CPVA perduota dalis su finansinių priemonių administravimu susijusių funkcijų: fondų fondo valdytojo ar finansinės priemonės valdytojo veiklos galimų pažeidimų tikrinimas, su pažeidimais susijusių veiksmų atlikimas, informavimas apie įtariamas nusikalstamas ir korupcinio pobūdžio veiklas atitinkamai FNTT ir STT, sprendimų priėmimas dėl lėšų grąžinimo ir veiksmų atlikimas dėl jų grąžinimo ministerijai, projekto patikrų vietoje atlikimas, mokėjimo prašymų tikrinimas, išlaidų tinkamumo finansuoti ir deklaruoti EK nustatymas. Šie pakeitimai įsigaliojo 2021-12-14 ir, preliminariu AI vertinimu, nėra tokie reikšmingi, kad turėtų poveikį tinkamam VKS veikimui ir dėl ES investicijų fondų valdymo esamam jų patikinimo lygiui, kadangi CPVA iki įvykusių teisinio reglamentavimo pakeitimų atliko įgyvendinančiosios institucijos funkcijas. Detalus CPVA pavestų funkcijų vertinimas bus atliktas kitų auditų metu.

Preliminariu AI vertinimu, šiuo laikotarpiu reikšmingų teisinio reglamentavimo pakeitimų, turinčių įtakos VKS veikimui, nebuvo. Visi pakeitimai nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2021 m. gruodžio 31 d. bus išsamiai įvertinti 2021–2022 m. audito metu.

2.2. PASKIRTŲ SUBJEKTŲ STEBĖSENA

Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšų VKS aprašymą (pagal R. 1303/2013 72 str.) parengė 2016 m. sausio 29 d. ir pateikė Audito institucijai. Audito institucija atliko VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede

²³ Patvirtintos 2014-10-03 nutarimu Nr. 1090.

nustatytiems paskyrimo kriterijams auditą (toliau – Atitikties auditą) ir ataskaitą²⁴ pateikė VKS institucijoms ir EK.

Atlikus kontrolės priemonių testavimą ir detalųjį testavimą Audituojamuoju laikotarpiu nenustatyta, kad paskirtos VKS institucijos nebetenkintų R. 1303/2013 XIII priede nustatytų paskyrimo kriterijų ir joms būtų nustatytas bandomasis laikotarpis arba nutrauktas VI ar TVI paskyrimas.

2.3. REIKŠMINGŲ PAKEITIMŲ, ĮVYKUSIŲ 2020–2021 M. AUDITO METU, STEBĖSENA

Audito institucija 2019-07-25 raštu Nr. SD-(9.4.2-E-5152)-448 informavo Europos Komisiją apie reikšmingus valdymo ir kontrolės sistemos pakeitimus, susijusius su Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo pakeitimais, įsigaliojusiais 2019-01-01 ir turėjusiais tiesioginę įtaką audito institucijos nepriklausomumui ir tinkamam valdymo ir kontrolės sistemos veikimui.

Esamai situacijai suvaldyti buvo inicijuoti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo pakeitimai. 2021 m. vasario 15 d. valstybinio audito ataskaitoje Nr. FAE-2 Audito institucija pateikė informaciją Europos Komisijai, kad Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 pakeitimo įstatymą (2020-12-23 Nr. XIV-135), kurio įsigaliojimas buvo numatytas 2021 m. liepos 1 d.

Audito institucija patvirtina, kad naujos redakcijos Valstybės kontrolės įstatymas įsigaliojo 2021 m. liepos 1 d. ir įsigalioję pakeitimai sudaro sąlygas Audito institucijai užtikrinti funkcinį ir organizacinį savarankiškumą, nepriklausomumą nuo audituojamų subjektų ir tinkamą žmogiškųjų išteklių organizavimo procesą.

Remdamasi atliktu audito darbu, AI patvirtina, kad VKS atitinka R. 1303/2013 72, 73 ir 74 straipsnius.

²⁴ 2016-08-01 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-80-1-3-1 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos institucijų atitikties jų paskyrimo kriterijams (Audito institucijos ataskaita pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 124 str. 2 d.)“ ir išvada Nr. FA-P-80-1-3 (Audito institucijos nuomonė pagal R. 1303/2013 124 str. 2 d.).

3. AUDITO STRATEGIJOS PAKEITIMAI

Vadovaujantis R. 1303/2013 127 str. 4 dalimi ir atsižvelgiant į Audito strategijos gairės projektą²⁵ 2015 m. gegužės 8 d. parengtoje Audito strategijoje pateiktas preliminarus Veiksmų programos audito planas, užtikrinantis, kad būtų patikrintas VKS veikimas, EK deklaruotos išlaidos ir sąskaitos. Audito strategijoje nurodyta, kad Veiksmų programos auditai bus atliekami tolygiai visą programavimo laikotarpį (iki 2025 m. vasario 15 d.). EK patvirtinus Audito strategijos gairę²⁶, pakartotinai buvo peržiūrėta Audito strategija, pakeitimų nebuvo atlikta.

Pagal R. 1303/2013 127 str. 4 dalį Audito strategija atnaujinama kasmet nuo 2016 m. (iki 2024 m.). Ji pateikiama EK, jeigu gautas toks prašymas.

Audito strategija, aktuali 2020–2021 m. auditui, buvo atnaujinta 2021 m. sausio 8 d.²⁷ Atnaujinant buvo atlikta ES ir nacionalinių teisės aktų, susijusių su 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos administravimu, ir VKS pokyčių analizė, peržiūrėta rizikos veiksnių svarba ir VKS institucijų veiklos procesų rizikos vertinimas.

3.1. ATASKAITINIŲ LAIKOTARPIŲ AKTUALŲS PAKEITIMAI

Audito strategijoje ataskaitinių laikotarpių suplanuotų procesų pakeitimų nebuvo atlikta.

Ataskaitinių laikotarpių dėl pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumo nebuvo įvertinti kai kurie Audito strategijoje numatyti procesai (žr. Ataskaitos 4.2.5 skirsnį, 16 psl.).

Ataskaitos 4.2.6 skirsnyje (žr. Ataskaitos 17 psl.) nurodyti papildomai įvertinti ankstesnių audito laikotarpių Audito strategijoje numatyti procesai, kurie anksčiau nebuvo atlikti dėl pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumo, ir procesai, kuriuos buvo nuspręsta vertinti atlikus VKS institucijų rizikų analizę.

3.2. VĖLESNIEMS AUDITO LAIKOTARPIAMS AKTUALŲS PAKEITIMAI

Atnaujintoje Audito strategijoje numatyti pakeitimai, kurie yra susiję su 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d., žr. 2 lentelę, ir 2022 m. liepos 1 d.–2023 m. birželio 30 d., žr. 3 lentelę, laikotarpiais.

2 lentelė. Audito strategijos pakeitimai 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. audito laikotarpiui

Pagrindinis reikalavimas	Proceso pavadinimas	Institucija	Atlikto keitimo priežastys
Nevertinami procesai			
PR 1	Funkcijų atskyrimas	VI (FP), Min	FP administracinių patikrinimų funkcijas nuo 2021-12-14 perdavus CPVA, procesas VI (FP) nebeaktualus. Ministerijoms procesas neaktualus, nes ministerijos neatlieka R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. ir 5 d. nurodytų funkcijų.

²⁵ EK Valstybėms narėms skirtų gairių dėl audito strategijos projektas (ang. *Draft Guidance on Audit Strategy for Member States (2015-01-07, EGESIF_14-0011)*).

²⁶ EK Valstybėms narėms skirtos gairės dėl audito strategijos (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on Audit Strategy (Programming period 2014–2020) (2015-08-27, EGESIF_14-0011-02 final)*).

²⁷ 2021–2022 m. audito laikotarpiui ir vėlesniems laikotarpiams aktuali Audito strategija atnaujinta 2022-01-18 ir pateikta per SFC2014 EK 2022 m. sausio 24 d.

Pagrindinis reikalavimas	Proceso pavadinimas	Institucija	Atlikto keitimo priežastys
Įtraukti procesai į strategiją			
PR 1	Užduočių delegavimas (teisės aktai)	VI	Procesai pagal vertinimo dažnumą turi būti patikrinti du kartus per periodą. 2014–2020 m. finansavimo laikotarpiui einant į pabaigą nuspręsta juos perkelti iš 2022–2023 m. audito laikotarpio.
	Užduočių delegavimas (stebėseną)		
	Užduočių delegavimas (atsiskaitymas)	Min, ĮI, VDV, RPT, RPD	
	Skundų nagrinėjimas	VI, Min	
PR 4	MP tikrinimas (turinys ir trukmė)	ĮI	Nuo 2021-12-14 FP dalį administravimo funkcijų perdavus CPVA, 2021–2022 m. audito laikotarpiu bus atliekamas šių procesų teorinis vertinimas CPVA administruojamų FP apimtyje.
	Atrankinė MP patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarka		
	VŠP tikrinimas		
	Atrankinė VŠP tvarka		
PR 6	Projektą patikros vietoje planavimas	VI, VI (FP)	Procesai pagal vertinimo dažnumą turi būti patikrinti du kartus per periodą. 2014–2020 m. finansavimo laikotarpiui einant į pabaigą nuspręsta juos perkelti iš 2022–2023 m. audito laikotarpio.
	Informacijos teikimas SK		
	SK administravimas		
PR 9	Metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimas	VI	
	Funkcijų pasiskirstymas	Tvl	
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

3 lentelė. Audito strategijos pakeitimai 2022 m. liepos 1 d.–2023 m. birželio 30 d. audito laikotarpiui

Pagrindinis reikalavimas	Proceso pavadinimas	Institucija	Atlikto keitimo priežastys
Nevertinami procesai (perkelti į kitus metus)			
PR 1	Užduočių delegavimas (teisės aktai)	VI	Procesas perkeltas į 2021–2022 m. audito laikotarpį.
	Užduočių delegavimas (stebėseną)		
	Užduočių delegavimas (atsiskaitymas)	MIN, ĮI, VDV, RPT, RPD	
	Skundų nagrinėjimas	VI, MIN	
PR 6	Informacijos teikimas SK	VI, VI (FP)	
	SK administravimas	VI	
PR 8	Valdymo pareiškimo ir Metinės galutinio audito ir kontrolės priemonių santraukos pateikimas AI	VI, ĮI, ĮI (TP), VDV	Procesas privalomai vertinamas kiekvieno audito metu, atliekant metinių dokumentų rinkinio vertinimą, todėl į strategiją, kaip atskiras procesas nėra įtraukiamas.
	Valdymo pareiškimo ir Metinės galutinio audito ir kontrolės priemonių santraukos dokumentų saugojimas		
Įtraukti procesai į strategiją			
PR 4	MP tikrinimas (turinys ir trukmė)	ĮI	Nuo 2021-12-14 FP dalį administravimo funkcijų perdavus CPVA, 2022–2023 m. audito laikotarpiu bus atliekamas šių procesų praktinis vertinimas CPVA administruojamų finansinių priemonių apimtyje.
	Atrankinė MP patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarka		
	VŠP tikrinimas		
	Atrankinė VŠP tvarka		
	Patikra vietoje		
	Projektą patikros vietoje planavimas		
	Pažeidimų tyrimas		
	Pažeidimų tyrimas (sisteminiai pažeidimai)		
	Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai		
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

4. SISTEMŲ AUDITAS

4.1. AUDITŲ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS

Audito institucija, vadovaudamasi R. 1303/2013 127 str., 2020–2021 m. audito metu atliko VKS tinkamo veikimo auditą. Įvertinti kontrolės priemonių veikimą SFMIS2014 ir šiai SFMIS2014 infrastruktūrai priklausančios sistemos (DMS) duomenų saugos ir technologinio pažeidžiamumo srityse, Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka buvo pasitelkta informacinių technologijų įmonė, kuri atliko nurodytos sistemos vertinimą (plačiau žr. Ataskaitos 7 skyriuje, 49 psl.).

4.2. AUDITO ATLIKIMAS

4.2.1. Reikšmingumas

Pagal nustatytą reikšmingumo lygį vertinama, ar pastebėtos pavienės klaidos, praleisti ar pateikti neteisingi duomenys arba jų visuma rodo, kad EK pateikiamos ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais vis dar atspindi teisingus, išsamius ir tikslus duomenis apie 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui priskiriamas operacijas. Planuojant ir atliekant auditą, sąvoka „reikšmingumas“ vartojama taip, kaip numatyta 1320-ajame TAAIS. Terminas „pakankami įrodymai“ apima ir reikšmingumo sąvoką.

Planuojant auditą nustatomas priimtinas reikšmingumo lygis, kad būtų galima nustatyti ne tik reikšmingų informacijos iškraipymų apimtį (kiekį), bet ir pobūdį (kokybę). Audito planavimo metu nustatomas kiekybinis ir kokybinis reikšmingumas²⁸.

Kiekybinį reikšmingumą lemia dalyko vertė. Atliekant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus taikomas reikšmingumo lygis – 2 proc. EK deklaruotų išlaidų pagal EK reglamento (ES) Nr. 480/2014²⁹ (toliau – R. 480/2014) 28 str. 11 d. Kadangi už ataskaitinius metus nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d. EK buvo deklaruota 1 292 007 217,79 Eur, ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotoms išlaidoms taikomas reikšmingumo lygis yra 26 145 544,70³⁰ Eur.

Kokybinį reikšmingumą lemia dalyko kilmė, pobūdis ir turinys³¹.

4.2.2. Audito patikimumas

Audito institucija pagal R. 1303/2013 127 str. yra nustačiusi atliekamo audito 95 proc. audito patikimumo lygį. Valstybiniai auditoriai, pareikšdami nuomonę audito išvadoje, turi būti bent 95 proc. tikri, kad išvada yra pagrįsta pakankamais ir tinkamais įrodymais.

²⁸ Procedūrų vadovo 5.1 poskyris.

²⁹ Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos.

³⁰ Reikšmingumo lygis skaičiuojamas nuo tiriamosios visumos 1 307 277 235,17 Eur, iš kurios buvo paimta atsitiktinė imtis.

³¹ Kokybinio reikšmingumo nustatymas detalizuotas Procedūrų vadove.

Audito institucijos procedūrų vadove pateiktas audito patikimumo modelis apima visus patikimumo šaltinius (įgimtą, kontrolės ir pagrindinį), atitinkančius TAAIS nurodytas rizikas (įgimtą, kontrolės ir neaptikimo).

Atlikdama 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus, Audito institucija taiko audito patikimumo modelį:

$$P = 100\% - (100\% - IP) * (100\% - KP) * (100\% - PP)$$

Kur:

P – bendras audito patikimumas (%),

IP – įgimtas patikimumas (%),

KP – kontrolės patikimumas (%),

PP – pagrindinis patikimumas (%).

Atliekant kontrolės priemonių ir detalųjį testavimą laikomasi R. 480/2014 28 str. reikalavimo iš pagrindinių procedūrų (detaliojo testavimo) gauti ne mažesnį nei 60 proc. patikimumą, todėl iš VKS veikimo nesiekama gauti daugiau nei 88 proc. patikimumo.

Vienas iš trijų patikimumo šaltinių yra įgimtas. Atliktas VKS įgimtos rizikos elementų vertinimas rodo aukštą įgimtos rizikos lygį (100 proc.), t. y. įgimtas patikimumas lygus 0.

Kitas patikimumo šaltinis yra vidaus kontrolė. Siekiant nustatyti, koks patikimumas gali būti gautas iš valdymo ir kontrolės sistemos, VKS institucijos vertinamos pagal pagrindinius reikalavimus³², nurodytus EK VKS gairėje. Pagal Procedūrų vadovą, jei auditorius nori pagrįsti, kad kontrolės rizika yra mažesnė už didelę, jis turi atlikti kontrolės testus. Jais patikrinus VKS veikimą pagal minėtus pagrindinius reikalavimus, vadovaujantis EK VKS gairėje pateikta metodologija, parenkama viena iš keturių reikalaujamų VKS efektyvumo įvertinimo kategorijų ir atitinkamai³³ – reikalingas pagrindinis patikimumas. Kaip nurodyta Ataskaitos 4.7 poskyryje (27 psl.), AI vertinimu, VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę), t. y. iš vidaus kontrolės gaunama 83 proc. patikimumo.

Trečias patikimumo šaltinis – pagrindinis patikimumas. Patikimumo lygis, kurį būtina gauti iš pagrindinių procedūrų, priklauso nuo VKS patikimumo, gauto iš VKS kontrolės testų. Pagal EK gairę „Dėl audito institucijų taikytinų atrankos metodų“³⁴ (toliau – EK atrankos gairė), VKS įvertinus 2 vertinimo kategorija, turėtų būti gaunamas 70 proc. pagrindinio patikimumo lygis.

4.2.3. Taikomi metodai

Audito planavimo ir kontrolės priemonių testavimo metu buvo atliekami VKS institucijų sukurtos vidaus kontrolės ir jos veikimo vertinimai, remiantis EK VKS gaire, kurioje nustatyti 8 pagrindiniai reikalavimai (toliau – PR), skirti VI, ir 5 PR, skirti Tvl.

2020–2021 m. audito planavimo ir kontrolės priemonių testavimo metu:

- kaip nurodyta Audito strategijoje, planuojant kontrolės testavimą buvo vertinamas VKS institucijų veiklos procesų (toliau – procesai) rizikingumas. 2014–2020 m. laikotarpio procesai buvo suskirstyti pagal R. 480/2014 pateikiamus pagrindinius VKS taikomus reikalavimus ir EK VKS gairėje nurodytus pagrindinių reikalavimų vertinimo kriterijus. Siekiant įvertinti procesų rizikingumą, išskirta 12 rizikos veiksnių ir įvertintas kiekvienas

³² Angl. *key requirements*.

³³ Pagal EK atrankos gairę.

³⁴ Angl. *Guidance on Sampling Methods for Audit Authorities*.

VKS institucijų procesas pagal kiekvieną veiksnį, vėliau skaičiuojamas bendras proceso rizikingumas. Atsižvelgiant į rizikos vertinimo rezultatus, sprendžiama dėl prioritetinių audito sričių artimiausius trejus metus. Audito institucija planuoja VKS institucijų kontrolės testavimą taip, kad kiekvienais metais būtų patikrinti rizikingiausi ir su jais susiję procesai ir ES fondų investicijų veiksmų programos auditų (iki 2024 m. birželio 30 d.) metu būtų patikrinti visi VKS institucijų procesai bent kartą per 2014–2020 m. laikotarpį;

- planuodama konkrečių VKS institucijų kontrolės testų metu numatomus tikrinti procesus, Audito institucija taip pat rėmėsi atlikta VKS ir ją sudarančių institucijų rizikos analize. Remiantis rizikos analizės rezultatais, sprendžiama dėl konkrečių procesų tikrinimo, procedūrų pobūdžio ir apimties kiekvienoje institucijoje;
- remiantis VKS procesų rizikingumo vertinimo ir VKS bei ją sudarančių institucijų rizikos analizės rezultatais, Audito institucija sudarė VKS institucijų sistemų audito programas;
- pagal poreikį analizuoti reglamentai (R. 1303/2013, R. 480/2014, R. 821/2014, R. 2018/1046 ir kt.), EK gairės³⁵, Lietuvos Respublikos nacionaliniai teisės aktai ir kiti dokumentai, siekiant sudaryti ir (ar) atnaujinti audito procedūroms atlikti reikalingus klausimynus;
- remiantis sistemų audito rezultatais, atliktas VKS institucijų sukurtos vidaus kontrolės vertinimas, siekiant įvertinti, ar ES ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų, susijusių su VKS funkcijomis, įgyvendinimo kontrolės priemonės yra pakankamos;
- 2020–2021 m. audito metu atliktas kontrolės priemonių testavimas buvo suskirstytas į tris vertinimo tipus:
  - teorinės sąrangos vertinimas (toliau – KTI(t));
  - kontrolės priemonių veikimo vertinimas instituciniu lygiu (toliau – KTI);
  - kontrolės priemonių veikimo vertinimas paraiškos lygiu (toliau – KTP).

2020–2021 m. audito metu atliktas suplanuotų vertinti VKS institucijų procesų kontrolės priemonių testavimas: vertinti procesai suskirstyti pagal EK VKS gairėje nustatytus PR ir pateikti Ataskaitos 8 priedo 1–3 lentelėse (žr. 83 psl.).

4.2.4. Pavyzdžių kontrolės testams atrinkimas

Pavyzdžiai KTI(t), KTI ir KTP buvo atrinkami TAAIS 1500 nurodytais būdais:

- visų elementų parinkimas;
- audito atranka (atliekant nestatistinę atranką).

Detaliojo testavimo pavyzdžių atranka aprašyta Ataskaitos 5.2 poskyryje, 28 psl.

4.2.5. Pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumas

Vertindami VKS institucijų vidaus kontrolės veikimą nustatėme, kad nėra galimybės atlikti kai kurių procesų, suplanuotų pagal Audito strategiją, nes institucijose ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo populiacijos. Audito metu nevertinti procesai dėl pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumo pateikti 4 lentelėje.

³⁵ EK atitinkamomis gairėmis pateikia specializuotą nuomonę ir rekomendacijas valstybėms narėms dėl atitinkamų ES reglamentų nuostatų praktinio taikymo. Taip EK gairių nuostatų laikymasis turi esminę reikšmę tinkamam ir EK priimtinam tam tikro ES reglamento nuostatų interpretavimui ir pritaikymui praktinėje veikloje.

AI vertinimu, toks pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumas nėra reikšmingas, kadangi neatlikta maža dalis Audito strategijoje numatytų atlikti procesų. Atsižvelgiant į tai, Nuomonė nėra modifikuojama. Procesai, kurių nebuvo galimybės įvertinti ataskaitiniu laikotarpiu, bus vertinami 2021–2022 m. ar kitų auditų metu.

4 lentelė. Ataskaitiniu laikotarpiu nevertinti Audito strategijoje numatyti procesai

Pagrindinis reikalavimas	Proceso numeris Audito strategijoje	Proceso pavadinimas	Institucijos
PR 2	16	Skelbimų paskelbimas (K, T)	APVA
	17	Kvietimų teikimas (V, R)	APVA, VIPA
	26	NK vertinimas (konkursiniai projektai)	APVA, VIPA, CPVA (VDV), INVEGA
	27	Tęstinė atranka	CPVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), APVA, LMT
	PR 4	38	MP tikrinimas (turinys ir trukmė)
	39	VŠP tikrinimas	VI (FP)
	42	Atrankinė MP patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarka	CPVA, CPVA (TP), CPVA (VDV), APVA, VIPA, LMT, MITA, INVEGA, LVPA
	112	Atrankinė VŠP tvarka	APVA, ESFA
	49	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir patikros vietoje patikros lapų egzistavimas	CPVA (VDV), VI
	50	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas	CPVA (VDV), VI

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4.2.6. Papildomai atlikti procesai

2020–2021 m. audito metu įvertinti ankstesnių audito laikotarpių (2017–2018 m., 2018–2019 m. ir 2019–2020 m.) Audito strategijoje numatyti procesai, kurių, dėl pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumo, nebuvo galimybės atlikti anksčiau (žr. 5 lentelę). 2016–2017 m. audito laikotarpio visi suplanuoti procesai pagal Audito strategiją buvo atlikti, todėl 2020–2021 m. audito laikotarpiu papildomai nebuvo vertinti.

5 lentelė. 2020–2021 m. audito metu vertinti procesai pagal VKS kontrolės testavimo istorijos vertinimą

Pagrindinis reikalavimas	Proceso numeris Audito strategijoje	Proceso pavadinimas	Institucijos
2017–2018 m. audito laikotarpio Audito strategijoje numatyti procesai			
PR 6	62	Informacijos suvedimas SFMIS	VIPA
2018–2019 m. audito laikotarpio Audito strategijoje numatyti procesai			
PR 1	11	Užduočių delegavimas (atsiskaitymas)	LMT
	13	Skundų nagrinėjimas	VI
PR 4	45	Paraiška AV	VIPA
PR 6	70	Vertinimai	ŠMSM
2019–2020 m. audito laikotarpio Audito strategijoje numatyti procesai			
PR 3	30	Projekto sutartis ir jos keitimai	SM
	34	PFSA ir kt. rengimas	AM

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Atlikus VKS institucijų rizikų analizės vertinimą, 2020–2021 m. audito metu papildomai buvo įvertinti atitinkami procesai (žr. 6 lentelę).

6 lentelė. 2020–2021 m. audito metu papildomai vertinti procesai

Pagrindinis reikalavimas	Proceso pavadinimas	Institucijos
PR 2	Tinkamumo finansuoti vertinimas (dėl individualių fiksuotų įkainių nustatymo)	ESFA, LVPA
	Tinkamumo finansuoti vertinimas (dėl priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-T-927 paraiškų vertinimo)	ESFA
PR 4	Mokėjimo prašymo tikrinimas (dėl išlaidų, apmokėtų pagal fiksuotą įkainį FJ-054, apskaičiavimo)	MITA
	Atrankinė mokėjimo prašymo patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarka (dėl skėtinių priemonių ³⁶ pirminių dokumentų tikrinimo)	LVPA
	Pažeidimų tyrimas (dėl tinkamos redakcijos EK FK gairių taikymo)	APVA, CPVA, ESFA, LVPA, VIPA,

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Informacija apie visą atliktą kontrolės testavimą pateikiama Ataskaitos 8 priede (žr. 83 psl.).

4.2.7. Audito rezultatų pateikimas ataskaitoje

Audito metu teikiami pastebėjimai dėl vidaus kontrolės trūkumų ir su deklaruotomis išlaidomis susijusių neatitikimų skirstomi į tris kategorijas:

- svarbūs;
- vidutinės svarbos;
- nedidelės svarbos.

Pastebėjimo svarba nustatoma remiantis kokybiniu reikšmingumu ir šiais kriterijais³⁷:

- reglamentų reikalavimų nesilaikymas;
- įtaka R. 1303/2013 123–126 str. ir / ar EK VKS gairės pagrindinių reikalavimų ir / ar vertinimo kriterijų vykdymui;
- lygmuo, kai reikalingi korekciniai veiksmai;
- VKS dalyvių, kuriems daro įtaką nustatytas trūkumas, skaičius;
- finansinė įtaka deklaruotoms išlaidoms;
- projektų, kuriems daroma įtaka, skaičius.

Audito metu svarbių pastebėjimų nebuvo teikta. Vidutinės svarbos pastebėjimai ir rekomendacijos³⁸, audituojamos institucijos komentarai ir rekomendacijos įgyvendinimo priemonės pateikiamos Ataskaitos 9–21 prieduose (89–190 psl.). Pastebėjimų, susijusių su kontrolės priemonių testavimu, santraukos pateikiamos 4.3 poskyryje (19 psl.), o susijusių su detaliuoju testavimu – 5.7 poskyryje (31 psl.). Su šiais pastebėjimais pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną numatoma vykdyti atliekant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus. Stebėsenos metu bus vertinama ne tik tai, ar audituojamos

³⁶ Priemonės Nr. 04.3.2-LVPA-V-111, Nr. 04.1.1-LVPA-V-114 ir Nr. 04.1.1-LVPA-V-115.

³⁷ Pastebėjimų kategorijos nustatymas nurodytas Procedūrų vadove.

³⁸ Rekomendacija teikiama tik tais atvejais, kai nustatytą trūkumą galima ištaisyti, t. y., dėl nustatyto vidaus kontrolės trūkumo reikia tobulinti esamą vidaus kontrolės sistemą ar imtis kitų korekcinio veiksmų.

institucijos pasirinktos rekomendacijos įgyvendinimo priemonės yra įvykdytos, bet ir tai, ar pašalintos aplinkybės (prieštaravimai, trūkumai), dėl kurių buvo formuluota rekomendacija.

Nedidelės svarbos pastebėjimai teikiami dėl dalykų, kurių įtaka R. 1303/2013 123–126 str. ir / ar EK VKS gairės reikalavimų vykdymui yra netiesioginė / mažiau reikšminga, todėl Ataskaitoje jie neteikiami³⁹. Nedidelės svarbos pastebėjimų (iš viso pateikta 183 nedidelės svarbos pastebėjimų) suvestinės audito metu buvo teikiamos audituojamiems subjektams el. paštu.

4.3. PASTEBĖJIMAI DĖL KONTROLĖS PRIEMONIŲ TESTAVIMO

Pastebėjimai ir rekomendacijos, susiję su kontrolės priemonių testavimu, bei VKS institucijų nurodytos rekomendacijų įgyvendinimo priemonės (kartu su komentarais), sugrupuoti pagal EK VKS gairės pagrindinius reikalavimus, VKS institucijas ir pastebėjimų svarbą, pateikiami Ataskaitos 9–21 prieduose (89–190 psl.). Kontrolės priemonių testavimo metu nustatyti nedidelės svarbos pastebėjimai šioje Ataskaitoje nėra teikiami. Apie juos institucijos buvo informuotos el. paštu (plačiau žr. Ataskaitos 4.2.7 skirsnyje, 18 psl.).

Ataskaitos 7–19 lentelėse pateikiama apibendrinta informacija apie pastebėjimus, teiktus VI, Tvl, AM, EIM, KM, ŠMSM, APVA, CPVA, ESFA, INVEGA, LMT, LVPA, MITA. Kitoms institucijoms pastebėjimų nebuvo teikta. Lentelių pavadinimuose nurodyti fondai, kurių išlaidas administruoja atitinkama institucija. Laikoma, kad Ataskaitos 7–19 lentelėse pateikti pastebėjimai susiję su visais atitinkamos lentelės pavadinime nurodytais institucijos administruojamais fondais.

Audito metu nustatyti 32 vidutinės svarbos pastebėjimai ir 21 rekomendacija, į juos bus atsižvelgta vertinant bendrą VKS veikimą.

Atlikus sistemų auditą, visos VKS institucijos vertintos pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus. Pastebėjimų, kurie turėtų įtakos visos sistemos vertinimui žemesne nei 2 kategorija pagal EK VKS gairę, nebuvo teikta (žr. Ataskaitos 4 priedo 1 lentelę, 70 psl.).

Atliekant auditą ataskaitiniu laikotarpiu horizontaliųjų auditų nebuvo atlikta.

7 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo VI (ERPF, SF, ESF) (žr. Ataskaitos 9 priedą, 89 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	VI nepakankamai užtikrina SFMIS2014 saugą (EX.71, 93 psl.). Grynųjų pajamų skaičiavimo metodika neatitinka R. 480/2014 nuostatų ⁴⁰ (EX.80, 89 psl.). Atliekant sutarčių atranką netinkamai taikyta išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo metodika (EX.88, 95 psl.). VI neužtikrino tinkamo JI VŠP atrankinių tvarkų parengimo (EX.89, 95 psl.). VI neužtikrino tinkamo kovos su sukčiavimu priemonių taikymo (EX.91, 100 psl.). VI neįsitikino galutinių naudos gavėjų SW deklaracijose pateiktų duomenų pagrįstumu ⁴¹ (EX.93, 101 psl.). VI neįsitikino, ar FP projektų atrankos ir vykdymo metu užtikrinti privalomi reikalavimai, susiję su viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencija, PV nenustatė tam skirtų kontrolės priemonių ⁴² (EX.94, 101 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–

³⁹ Remiantis R. 2015/207 IX pr. Ataskaitoje pateikiami pagrindiniai nustatyti dalykai.

⁴⁰ Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-05-0003 veiksmų auditas.

⁴¹ Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 veiksmų auditas.

⁴² Pastebėjimo kilmė – projektų Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 ir Nr. 05.4.1-FM-F-307-01-0001 veiksmų auditas.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	VI neužtikrino tinkamo svetainės www.esinvesticijos.lt funkcionalumo informacijos viešinimui (EX.6, 90 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Atliekant sutarčių atranką netinkamai taikyta išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo metodika (EX.88, 95 psl.). VI neužtikrino tinkamo JI VŠP atrankinių tvarkų parengimo (EX.89, 95 psl.). VI neužtikrino EK FK gairių tinkamo ir laiku atliekamo taikymo (EX.90, 97 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	VI neužtikrino tinkamo kovos su sukčiavimu priemonių taikymo (EX.91, 100 psl.).
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	VI nepakankamai užtikrina SFMIS2014 saugą (EX.71, 93 psl.). VI neužtikrino EK FK gairių tinkamo ir laiku atliekamo taikymo (EX.90, 97 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	VI neužtikrino tinkamo kovos su sukčiavimu priemonių taikymo (EX.91, 100 psl.).
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų – rinkinio rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

8 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo TVI (ERPF, SF, ESF) (žr. Ataskaitos 10 priedą, 103 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 9. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir – tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, jeigu atsakinga institucija užduotis paveda atlikti kitam subjektui	
PR 10. Tinkamos mokėjimo prašymų – rengimo ir teikimo procedūros	
PR 11. Saugomi tinkami deklaruotų išlaidų – ir atitinkamo viešojo įnašo kompiuteriniai įrašai	
PR 12. Tinkama ir išsami susigrąžinamų, – susigrąžintų ir anuliuotų sumų sąskaita	
PR 13. Tinkamos metinių sąskaitų rengimo ir jų išsamumo, tikslumo ir teisingumo patvirtinimo procedūros	TVI netinkamai parengė SEK projektus ir vėlavo juos pateikti AI ⁴³ (EX.96, 103 psl.).
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

9 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo AM (SF) (žr. Ataskaitos 11 priedą, 106 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir – tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	AM patvirtintas PFSA neatitinka nustatytų reikalavimų (EX.39, 106 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų – rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

⁴³ Pastebėjimo kilmė – sąskaitų Europos Komisijai auditas.

10 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo EIM (ERPF, ESF) (žr. Ataskaitos 12 priedą, 108 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	EIM neinformavo LVPA apie naujai patvirtintą valstybės projektų sąrašą (EX.15, 108 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	EIM neinformavo LVPA apie naujai patvirtintą valstybės projektų sąrašą (EX.15, 108 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	PFSA pateikta dviprasmiška informacija ⁴⁴ (EX.1, 108 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

11 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo KM (ERPF) (žr. Ataskaitos 13 priedą, 110 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	KM patvirtintame PFSA nurodyti negaliojantys statybos techniniai reglamentai ⁴⁵ (EX.47, 110 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

12 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo ŠSM (ERPF, ESF) (žr. Ataskaitos 14 priedą, 112 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	PFSA pateikta dviprasmiška informacija, ne visa apimtimi atliktas projekto atitikimo reikalavimams vertinimas ⁴⁶ (EX.37, 113 psl.). Nepagrįstai įvertintos galimos alternatyvos SNA skaičiuoklėje, neužtikrinta audito seka ⁴⁷ (EX.78, 112 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	PFSA pateikta dviprasmiška informacija, ne visa apimtimi atliktas projekto atitikimo reikalavimams vertinimas ⁴⁸ (EX.37, 113 psl.).

⁴⁴ Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. J05-LVPA-K-04-0115 veiksmų auditas.

⁴⁵ Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-31-0003 veiksmų auditas.

⁴⁶ Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-05-0003 veiksmų auditas.

⁴⁷ Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 09.2.1-ESFA-V-706-02-0001 veiksmų auditas.

⁴⁸ Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-05-0003 veiksmų auditas.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

13 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo APVA (SF) (žr. Ataskaitos 15 priedą, 115 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	APVA neįsitikino, kad projektų sutartyse nustatyti projektų stebėsenos rodikliai yra pasiekti ir neužtikrino informacijos įvedimo į SFMIS2014 (EX.41, 119 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	APVA neįsitikino, kad projektų sutartyse nustatyti projektų stebėsenos rodikliai yra pasiekti ir neužtikrino informacijos įvedimo į SFMIS2014 (EX.41, 119 psl.).
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

14 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo CPVA (ERPF, SF, ESF) (žr. Ataskaitos 16 priedą, 121 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	CPVA PV nustatytos nepakankamos mokėjimo prašymų patikros ir tvirtinimo kontrolės priemonės ⁴⁹ (EX.9, 157 psl.). CPVA neįsitikino, ar pasitelktas ekspertas nešališkas (EX.13, 158 psl.). Nepakankamos kontrolės priemonės VŠP sutarčių pakeitimų vertinimui ⁵⁰ (EX.72, 159 psl.). CPVA PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl pirkimo skaidymo atliekant faktinį pirkimo sutarties duomenų įvertinimą (EX.18, 158 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	CPVA nepagrįstai skyrė balus projekto NK vertinimo metu (EX.7, 121 psl.). CPVA neinformavo pareiškėjo apie kvietimą teikti paraišką pagal naujai įtrauktą projektą į valstybės projektų sąrašą (EX.12, 122 psl.). CPVA neįsitikino, ar pasitelktas ekspertas nešališkas (EX.13, 158 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–

⁴⁹ Pastebėjimo kilmė – projektų Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-61-0005, Nr. 06.2.1-TID-R-511-81-0005 ir Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-21-0009 veiksmų auditas.

⁵⁰ Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 07.1.1-CPVA-V-304-01-0012 veiksmų auditas.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Pirkimo objektas nepagrįstai neskaidytas į dalis (EX.16, 129 psl.). PD nustatytas neproporcingas pirkimo objektui ir dirbtinai konkurenciją ribojantis kvalifikacijos reikalavimas, pasiūlymai pakeisti taip, kad iš neatitinkančių PD tapo atitinkančiais PD (EX.17, 130 psl.). CPVA PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl pirkimo skaidymo atliekant faktinį pirkimo sutarties duomenų įvertinimą (EX.18, 158 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

15 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo ESFA (ESF) (žr. Ataskaitos 17 priedą, 161 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	ESFA taikoma Mokėjimo prašymų atrankinio tikrinimo tvarka yra netinkamai parengta ir taikoma (EX.36, 177 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	ESFA netinkamai įvertino projekto atitiktį PFSA (EX.8, 161 psl.). ESFA priėmė paraišką, pateiktą po kvietime nustatyto paraiškų pateikimo termino (EX.20, 162 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	PO nustatė neaiškias pirkimo sąlygas, nesilaikė paskelbtų pirkimo sąlygų vertinant pasiūlymus ir atliekant sutarties keitimą (EX.21, 164 psl.). Faktiškai suteiktų mokymo paslaugų išlaidos neatitinka pirkimo sutarties sąlygų (EX.25, 165 psl.). ESFA taikoma Mokėjimo prašymų atrankinio tikrinimo tvarka yra netinkamai parengta ir taikoma (EX.36, 177 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	ESFA neužtikrino informacijos suvedimo į SFMIS2014 (EX.23, 171 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

16 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo INVEGA (ESF) (žr. Ataskaitos 18 priedą, 183 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	INVEGA netinkamai paskelbė kvietimų teikti paraišką skelbimus ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (EX.19, 183 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	INVEGA netinkamai paskelbė kvietimų teikti paraišką skelbimus ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (EX.19, 183 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų – rinkinio rengimo procedūros	
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

17 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo LMT (ESF) (žr. Ataskaitos 19 priedą, 186 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Neužtikrintas darbuotojų nešališkumas, atliekant projektų patikras vietoje (EX.33, 186 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Neužtikrintas darbuotojų nešališkumas, atliekant projektų patikras vietoje (EX.33, 186 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų – rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

18 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo LVPA (ERPF, SF, ESF) (žr. Ataskaitos 20 priedą, 187 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Neužtikrintas informacijos paskelbimas laiku apie paraiškų priėmimo stabdymą ES struktūrinių fondų svetainėje (EX.22, 187 psl.). LVPA taikoma MP pagrindžiamųjų pirminių dokumentų tikrinimo atrankinė metodika yra dviprasmiška, ją taikant neužtikrinama audito seka (EX.92, 188 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	Neužtikrintas informacijos paskelbimas laiku apie paraiškų priėmimo stabdymą ES struktūrinių fondų svetainėje (EX.22, 187 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	Neužtikrintas informacijos paskelbimas laiku apie paraiškų priėmimo stabdymą ES struktūrinių fondų svetainėje (EX.22, 187 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	LVPA taikoma MP pagrindžiamųjų pirminių dokumentų tikrinimo atrankinė metodika yra dviprasmiška, ją taikant neužtikrinama audito seka (EX.92, 188 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų – rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

19 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo MITA (ERPF) (žr. Ataskaitos 21 priedą, 190 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	MITA neužtikrina vienodų paraiškų vertinimo principų ir nepagrindė projektų NK vertinimo rezultatų (EX.11, 190 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	MITA neužtikrina vienodų paraiškų vertinimo principų ir nepagrindė projektų NK vertinimo rezultatų (EX.11, 190 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	-
	-
	-
PR 5. Tinkama audito seka	-
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	-
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	-
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

4.4. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS

Dėl sistemų audito metu pateiktų pastebėjimų ir rekomendacijų VKS institucijos numatė rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planus. Informacija apie šių planų įgyvendinimą pateikta Ataskaitos 9–21 prieduose (89–190 psl.).

Atliekant sistemų auditą sisteminių klaidų nenustatyta (sistemine laikytina klaida, kuri gali atsirasti tik esant tam tikroms priežastims ir / ar aplinkybėms ir kuri daro poveikį visai VKS, tam tikrai VKS institucijų grupei ar priemonei, pagal kurią finansuojami projektai).

4.5. ANKSTESNIŲ METŲ SISTEMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

VKS veikimo vertinimui ataskaitiniu laikotarpiu daro įtaką ankstesnių auditų metu teiktos rekomendacijos dėl vidaus kontrolės priemonių tobulinimo, kurios ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo aktualios.

Audito institucija, atlikusi Atitikties auditą, VI pateikė 3 pastebėjimus su rekomendacijomis, iš kurių 2 iki 2022 m. vasario 15 d. buvo įgyvendintos, o trečiosios įgyvendinimo laukiama (žr. Ataskaitos 20 lentelę). 2016–2017 m. audito metu audituojamiesiems subjektams pateikti 36 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš kurių 35 iki 2022 m. vasario 15 d. buvo įgyvendintos, o 1 įgyvendinimo laukiama (žr. Ataskaitos 20 lentelę).

2016–2017 m. audito metu teikti pastebėjimai su rekomendacijomis AM (EX.26) ir RPD (EX.30) dėl nepakankamo tikslinių grupių pagrįstumo įvertinimo, vertinant investicinius projektus. Rekomenduota iš anksto / prevenciškai imtis veiksmų, siekiant užkirsti kelią galimai rizikai dėl projektų rodiklių nepasiekimo (gyventojų neprisijungimo prie tinklų). Kadangi aktualiu laikotarpiu į šias rekomendacijas atsižvelgta nebuvo, t. y. nebuvo imtasi nurodytų prevencinių veiksmų, jos tampa neaktualios. Atsakingos institucijos nurodė, kad atliktamos projektų rodiklių pasiekimo vertinimą ir nustačiusios, kad rodikliai nepasiekti daugiau kaip 10 proc. be pagrįstų priežasčių, taikys finansines korekcijas. Audito institucija tokių projektų rodiklių pasiekimą vertins kitų auditų metu (tiek sistemų, tiek ir veiksmų audito metu).

2017–2018 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 22 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš kurių 21 iki 2022 m. vasario 15 d. buvo įgyvendintos. 1 rekomendacijos (EX.48) įgyvendinimo stebėseną baigta, kadangi ataskaitiniu laikotarpiu atlikti SFMIS2014 ir šiai SFMIS2014 infrastruktūrai priklausančios sistemos (DMS) duomenų saugos vertinimo procesai ir nustatyti neatitiktimai, susiję su DMS posistemės saugumu, SFMIS2014 ir su ja susijusių komponentų tinkamu veikimu, kontrolės priemonių trūkumu dėl tinkamo

SFMIS2014 duomenų saugos reikalavimų laikymosi užtikrinimo, bei teiktas pastebėjimas VI EX.71 (žr. Ataskaitos 9 priedą, 93 psl.).

2018–2019 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 42 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš kurių 40 iki 2022 m. vasario 15 d. buvo įgyvendintos, o 2 įgyvendinimo laukiama (žr. Ataskaitos 20 lentelę).

2019–2020 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 49 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš kurių 46 iki 2022 m. vasario 15 d. buvo įgyvendintos, o 3 įgyvendinimo laukiama (žr. Ataskaitos 20 lentelę).

20 lentelė. Neįgyvendintos Atitikties audito, 2016–2017 m., 2018–2019 m. ir 2019–2020 m. sistemų audito metu teiktos rekomendacijos

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			Nuoroda Ataskaitoje
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	
Atitikties auditas						
VI	3	2	–	1	1	23 priedas
2016–2017 m. auditas						
VI	9	8	–	1	1	23 priedas
2018–2019 m. auditas						
VI	13	11	2	–	2	23 priedas
2019–2020 m. auditas						
VI	14	11	1	2	3	23 priedas
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

Ankstesnių auditų metu teiktos rekomendacijos nėra visiškai įgyvendintos, tačiau VKS institucijos, kurioms skirtos rekomendacijos, sutinka su jomis ir atlieka jose numatytus veiksmus, tačiau iki šiol jie yra nepakankami nustatytiems trūkumams pašalinti.

4.6. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ IR KITŲ IŠLAIDŲ, PATIRIAMŲ PAGAL SPECIALIĄSIAIS TAISYKLES, SISTEMŲ AUDITAS

Vertinant VKS institucijų vidaus kontrolės veikimą dėl išlaidų, patiriamų pagal specialiąsias taisykles, buvo vertinamas finansinių priemonių valdymas, išlaidų atitiktis valstybės pagalbos taisyklėms.

Atliekant finansinių priemonių procesų kontrolės testavimą buvo vertinta: mokėjimo prašymo tikrinimas (turinys ir trukmė), atrankinė mokėjimo prašymų patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarka, administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas, kovos su sukčiavimu vertinimas⁵¹, procedūros audito sekai. Informacija apie atliktą kontrolės testavimą pateikiama Ataskaitos 8 priede (žr. 83 psl.). Taip pat atliekant detalų testavimą, buvo atlikta: FP išankstinis vertinimas (pakeitimai), mokėjimo prašymo tikrinimas, mokėjimo prašymo duomenų ir susijusių institucijų suvedimas į SFMIS.

Audito metu buvo nustatyti neatitikimai, dėl kurių VI pateikti 6 vidutinės svarbos pastebėjimai:

- dėl atrankinės mokėjimo prašymų patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarkos taikymo (su rekomendacija) (žr. EX.88, 95 psl.);

⁵¹ Procesas aktualus VI.

- dėl galutinių naudos gavėjų SVV deklaracijų duomenų tikrinimo (pastebėjimas kilęs detaliojo testavimo metu) (su rekomendacija) (žr. EX.93, 101 psl.);
- dėl privalomų reikalavimų, susijusių su viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencija, užtikrinimo (pastebėjimas kilęs detaliojo testavimo metu) (su rekomendacija) (žr. EX.94, 101 psl.);
- dėl neteisingai apskaičiuoto suteiktos nereikšmingos (*de minimis*) valstybės pagalbos dydžio įregistravimo (pastebėjimas kilęs detaliojo testavimo metu) (su rekomendacija) (žr. EX.95, 91 psl.);
- dėl nesilaikyto 90 d. termino lėšų pervedimui pagal pateiktą MP (pastebėjimas kilęs detaliojo testavimo metu) (be rekomendacijos) (žr. EX.97, 91 psl.);
- dėl neteisingai nustatytos tinkamų finansuoti išlaidų sumos ir netinkamai parengto Metinių sąskaitų 1 priedo (pastebėjimas kilęs detaliojo testavimo metu) (su rekomendacija) (žr. EX.98, 92 psl.)

Šis pastebėjimas esminės įtakos finansinių priemonių veikimui neturi.

Atsižvelgiant į finansinių priemonių procesų kontrolės testavimo atrankos rezultatus, nebuvo atliekamas vidaus kontrolės testavimas, kuris apimtų R. 1303/2013 40 str. 1 ir 2 d. numatytus atvejus.

Finansinių priemonių projektų atitiktis R. 1303/2013 41 str. 1 d. reikalavimams vertinta detaliojo testavimo metu, neatitikimų nenustatyta.

4.7. VKS PATIKIMUMAS

Remdamiesi atliktų audito procedūrų metu surinktais įrodymais ir Ataskaitos 4.3 poskyryje (žr. 19 psl.) nurodytais pastebėjimais bei atliktu vidaus kontrolės vertinimu pagal EK VKS gairę, manome, kad VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę).

Galutinis VKS veikimo įvertinimas (bendras bei pagal VKS institucijas ir pagrindinius reikalavimus) gautas, įvertinus ankstesnių auditų metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimo būklę bei atlikus visas planuotas audito procedūras, įskaitant išlaidų detalųjį testavimą, sąskaitų tikrinimo ir valdymo pareiškimo peržiūros procedūras, pateiktas Ataskaitos 9 skyriuje (53 psl.).

5. VEIKSMŲ AUDITAS

5.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS

Audito institucija, vadovaudamasi R. 1303/2013 127 str., 2020–2021 m. audito metu atliko EK deklaruotų išlaidų detalųjį testavimą. Veiksmų auditui atlikti kitų audito įstaigų pasitelkta nebuvo.

5.2. ATRANKOS IR ATLIKIMO METODIKA

Atliekant išlaidų populiacijos pavyzdžių atranką detaliam testavimui buvo vadovujamasi R. 1303/2013 127 str. 7 d. ir R. 480/2014 28 str. bei EK atrankos gaire. Kaip numatyta Audito strategijos 3 skyriuje, detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos vienetu pasirinktas mokėjimo prašymas⁵², o išlaidų populiacijos pavyzdžių atranka pagal 1530-ąjį TAAIS atlikta statistiniu atrankos būdu – kelių etapų stratifikuotos piniginio vieneto atrankos metodu⁵³ (toliau – MUS).

Atrinktų mokėjimo prašymų išlaidų detalusis testavimas buvo atliekamas pagal R. 480/2014 27 str. Siekiant įsitikinti, ar projektas atitinka ES fondų investicijų veiksmų programos taikomus atrankos kriterijus, buvo tikrinami ji turimi su projekto atranka susiję dokumentai. Nuvykus į projekto įgyvendinimo vietą (kai taikoma) buvo tikrinama, ar projektas įgyvendinamas pagal patvirtinimo sprendimą ir ar atitinka visas taikytinas sąlygas dėl jo funkcionalumo ir paskirties arba siektinų tikslų. Projekto administravimo vietoje, siekiant įsitikinti, kad projekto deklaruotos išlaidos atitinka paramos gavėjo turimus apskaitos dokumentus ir patvirtinamuosius dokumentus bei ES ir nacionalines taisykles, taip pat, kad viešosios lėšos paramos gavėjui buvo išmokėtos pagal R. 1303/2013 132 str., buvo tikrinami paramos gavėjo turimi apskaitos dokumentai.

5.3. PARAMETRAI, NAUDOTI STATISTINEI IMTIES ATRANKAI SUDARYTI

TvI ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaravo 1 292 007 217,79 Eur. EK deklaruotos išlaidos buvo suskirstytos į dvi populiacijas:

- teigiamų išlaidų populiacija – EK deklaruoti ES fondų investicijų veiksmų programos mokėjimo prašymai (1 307 277 235,17 Eur);
- neigiamų sumų populiacija – EK deklaruotos grąžintinos lėšos (–15 270 017,38 Eur).

Remiantis R. 480/2014 28 str. ir EK atrankos gaire, nuomonės apie ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotas išlaidas pateikimui taikytinas reikšmingumo lygis yra 2 proc. Šiuo laikotarpiu deklaruotų išlaidų, o tai sudaro 26 145 544,70 Eur. Audito institucija pagal R. 480/2014 28 str. atliekamam auditui yra nustačiusi 95 proc. audito patikimumo lygį (plačiau apie 2020–2021 m. audito patikimumo modelį žr. Ataskaitos 4.2.2 skirsnį, 14 psl.), kuris atitinka EK atrankos gairėje rekomenduojamą patikimumo lygį.

⁵² Kadangi dėl SFMIS2014 funkcinių galimybių be MP išskiriamos ir kitos EK deklaruotos sumos, kurios yra susijusios su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu nedeklaruotomis ar pakoreguotomis MP ar MP dalies išlaidomis, jos taip pat yra laikomos atrankos vienetu.

⁵³ Angl. *Multi-period stratified Monetary Unit Sampling*.

Sudarant 2020–2021 m. veiksmų audito imtį mokėjimo prašymų atranka buvo atlikta keturiais etapais: iš išlaidų, deklaruotų EK nuo 2020-08-01 iki 2020-09-23, nuo 2020-09-24 iki 2020-11-06, nuo 2020-11-07 iki 2021-04-07, nuo 2021-04-08 iki 2021-05-31, populiacijų⁵⁴ (laikotarpiu nuo 2021-06-01 iki 2021-07-31 išlaidos EK nebuvo deklaruotos). Išlaidų populiacijos buvo suskirstytos į stratas pagal fondus (ESF, ERPF, SF). Į atskirą stratą išskirtos ir FP projektų išlaidos.

Remiantis išlaidų populiacijai taikyto pavyzdžių detaliojo testavimo atrankos metodo parametrais (žr. Ataskaitos 5 priedą, 76 psl.), apskaičiuotas 42 vienetų imties dydis. Siekiant, kad iš kiekvienos stratos būtų atrinkti ne mažiau kaip 3 pavyzdžiai, apskaičiuotas imties dydis buvo padidintas iki 44 vnt. (pirmojo atrankos etapo imties dydis – 7, antrojo – 9, trečiojo – 17 ir ketvirtojo – 11 pavyzdžių). Atrinktinų pavyzdžių iš kiekvieno etapo ir stratos (ESF, ERPF, SF ir FP) skaičius buvo nustatytas proporcingai deklaruotų išlaidų sumai.

Atlikus pavyzdžių atranką, detaliam testavimui atrinkti 44 MP (iš 40 projektų). Visų atrinktų MP vertė lygi 157 022 286,75 Eur. Atrinkti pavyzdžiai pateikiami Ataskaitos 6 priede (žr. 78 psl.).

FP išlaidų, deklaruotų EK, atranka buvo vykdoma trečiojo atrankos etapo metu ir apėmė visą ataskaitinio laikotarpio FP išlaidų populiaciją (pirmojo, antrojo ir ketvirtojo etapų metu FP išlaidų nebuvo deklaruota), kurią sudarė 8 005 393,25 Eur. Naudojant šiame poskyryje nurodytus parametrus apskaičiuotas FP imties dydis – 2 vienetai (atrinktų pavyzdžių vertė 8 005 393,25 Eur), kurie sudarė visą FP išlaidų populiaciją (FP projektų sumos išskaidymas pagal fondus pateiktas Ataskaitos 7 priede (žr. 82 psl.). Vienas iš FP pavyzdžių apėmė didelį skaičių investicijų, todėl buvo taikoma antro lygio atranka pagal tuos pačius imties atrankos parametrus, kurie taikyti pagrindinės imties vienetams.

Detaliojo testavimo metu nustatytos klaidos pateiktos Ataskaitos 22 priedo 3 lentelėje (žr. 195 psl.).

Vadovaujantis R. 1303/2013 148 str. 1 d. ir R. 480/2014 28 str. 8 d. ir siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi proporcingos veiksmų programos kontrolės reikalavimų, atrinkus pavyzdžius detaliam testavimui, buvo tikrinama, kad tarp atrinktų vienetų nebūtų įtraukti tie, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos ERPF ir SF atveju neviršija 400 000,00 Eur, ESF atveju – 300 000,00 Eur, ir kurių auditas (atliekamas AI, EK arba Europos Audito Rūmų) jau buvo atliktas ataskaitinio arba ankstesnių auditų metu. Atlikus šį vertinimą nustatyta, kad ketvirtame atrankos etape turi būti keičiami trys atrinkti pavyzdžiai (projekto Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-01-0001 MP Nr. MP061 ir projekto Nr. 06.1.1-TID-V-503-01-0004 MP Nr. MP013 ir MP017), neatitinkantys nustatytų reikalavimų. Šie pavyzdžiai, atlikus pakartotinį atrankos procesą, buvo pakeisti kitais pavyzdžiais.

5.3.1. Antro lygio atrankos taikymas

Remiantis R. 480/2014 28 str. 9 d., audito metu, atliekant detalųjį testavimą, buvo taikoma antro lygio atranka, kai atrinkti MP apėmė didelį skaičių susijusių išlaidas patvirtinančių dokumentų. Atsižvelgiant į tai, auditas buvo atliekamas sudarius dalinę imtį. Imtis pasirenkama taikant statistinį atrankos būdą – piniginio vieneto atrankos metodą, naudojant tuos pačius atrankos parametrus, taikytus pagrindinei imties vienetų atrankai. Detali antro lygio atrankos metodika aprašyta Audito institucijos Procedūrų vadove ir antro lygio atrankos darbo dokumento šablone. Iš 44 pavyzdžių detaliam testavimui, antro lygio atranka buvo taikyta 15 MP. Nustačius klaidas antro lygio atrankoje atrinktuose išlaidų pavyzdžiuose, šios

⁵⁴ MP atranka buvo atlikta atsižvelgus į II ir TVI išlaidų deklaracijose ir mokėjimo paraiškose EK atliekamus prevencinius išėmimus, dėl kurių dalis MP patvirtintų tinkamų finansuoti išlaidų nėra deklaruojamos EK.

klaidos pirmiausia buvo ekstrapoliuojamos MP lygmenyje, o vėliau ekstrapoliuojamos į visą išlaidų populiaciją, iš kurios buvo atrinkti pavyzdžiai detaliam testavimui. Informacija apie atrinktuose pavyzdžiuose atliktą antro lygio atranką pateikta Ataskaitos 21 lentelėje.

21 lentelė. Veiksmų audito pavyzdžiai, kuriuose buvo taikyta antro lygio atranka

Eilės Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Fondas	Atrinktų išlaidų vnt. skaičius	Atrinktuose išlaidų vnt. nustatyti neatitikimai
1		MP040	ESF	41	Taip
2	07.3.1-ESFA-V-401-04-0001	MP043	ESF	42	Taip
3		MP046	ESF	42	Taip
4		MP049	ESF	42	Taip
5	J05-LVPA-K-04-0115	MP005	ERPF	42	Ne
6	04.1.1-LVPA-V-114-01-0001	MP013	SF	43	Ne
7	J02-CPVA-V-11-0006 ⁵⁵	MP002	ERPF	42	Taip
8	01.2.2-CPVA-K-703-02-0019	MP013	ERPF	30	Ne
9	09.2.1-ESFA-V-719-01-0001	MP008	ESF	42	Taip
10	09.2.1-ESFA-V-706-02-0001	MP012	ESF	47	Taip
11	09.2.2-ESFA-V-729-01-0001	MP054	ESF	42	Ne
12	08.4.1-ESFA-V-416-06-0004	MP016	ESF	43	Ne
13	J02-CPVA-V-02-0002 ⁵⁶	MP021	ERPF	42	Taip
14	11.0.1-CPVA-V-201-01-0021	MP043	SF	42	Ne
15	07.3.3-FM-F-424-01-0001	MP006	ESF	30	Ne

Šaltinis – Valstybės kontrolė

5.4. EK DEKLARUOTŲ IŠLAIDŲ SUTIKRINIMAS

AI tiriamosios visumos vertė ataskaitiniu laikotarpiu yra 1 292 007 217,79 Eur. Ši suma atitinka Tvl Mokėjimo paraiškose⁵⁷ EK deklaruotų ataskaitinių metų išlaidų dydį.

5.5. NEIGIAMŲ SUMŲ POPULIACIJA

EK deklaruotose išlaidose buvo nustatyta neigiamų sumų populiacija, kurią sudaro EK deklaruotos grąžintinos lėšos (–15 270 017,38 Eur). Ši suma buvo išskirta iš visos deklaruotų išlaidų populiacijos ir į detaliojo testavimo pavyzdžių atranką nebuvo įtraukta. EK deklaruotos grąžintinos lėšos vertinamos sąskaitų audito metu (plačiau žr. Ataskaitos 6 skyriuje, 41 psl.).

5.6. NESTATISTINĖS ATRANKOS TAIKYMO METODAI

2020–2021 m. audito metu nestatistinės atrankos metodų nebuvo taikoma.

⁵⁵ Iš jungtinės priemonės Nr. 08.1.3-CPVA-V-605-11-J02-0006.

⁵⁶ Iš jungtinės priemonės Nr. 08.1.3-CPVA-V-605-02-J02-0002.

⁵⁷ Pagal R. 2018/1046 63 str. 6 d.

5.7. VEIKSMŲ AUDITO PAGRINDINIŲ REZULTATŲ ANALIZĖ

Pastebėjimai ir rekomendacijos bei VKS institucijų nurodytos rekomendacijų įgyvendinimo priemonės, sugrupuoti pagal VKS institucijas EK VKS gairės pagrindinius reikalavimus, pateikiami Ataskaitos 9–21 prieduose (žr. 89–190 psl.). Ataskaitos 22–25 lentelėse pateikiama apibendrinta informacija apie visus pastebėjimus, detaliojo testavimo metu teiktus VI, APVA, CPVA ir ESFA. Kitoms institucijoms išlaidų detaliojo testavimo metu pastebėjimų nebuvo teikta.

Veiksmų audito metu iš 44 MP (įskaitant finansinių priemonių MP), atrinktų detaliam testavimui (žr. Ataskaitos 6 priedą, 78 psl.), 33 MP buvo nustatyta klaidų: pateikti 47 pastebėjimai ir 19 rekomendacijų. Dauguma nustatytų klaidų susijusios su neatitikimais viešųjų pirkimų srityje (žr. Ataskaitos 9.2 poskyrį, 53 psl.). Klaidų tipologija pateikta 22 priedo 4 lentelėje (žr. 198 psl.), o informacija apie nustatytas finansines klaidas pagal AI atrinktus pavyzdžius detaliam testavimui pateikiama Ataskaitos 22 priedo 3 lentelėje (žr. 195 psl.).

Veiksmų audito atrankos metu atrinktos vertinti dviejų finansinių priemonių projektų tarpinių MP⁵⁸ išlaidos. Audito metu vertinta: aktualūs išankstinio finansinės priemonės vertinimo pakeitimai, sutartis, jos keitimai ir įgyvendinimas, išlaidų tinkamumas, investicijų tinkamumo vertinimas. Audito metu atlikus finansinių priemonių MP vertinimą, buvo nustatyta neatitikimų ir pateikti 4 vidutinės svarbos pastebėjimai su rekomendacijomis.

Veiksmų audito metu nustatyti nedidelės svarbos pastebėjimai šioje Ataskaitoje nėra teikiami. Apie juos institucijos buvo informuotos el. paštu (plačiau žr. Ataskaitos 4.2.7 skirsnyje, 18 psl.).

22 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detalioju testavimu VI (žr. Ataskaitos 9 priedą, 89 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ⁵⁹	VI neįsitikino galutinių naudos gavėjų SVV deklaracijose pateiktų duomenų pagrįstumu (EX.93, 101 psl.).	–	–
	VI neįsitikino, ar FP projektų atrankos ir vykdymo metu užtikrinti privalomi reikalavimai, susiję su viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencija, PV nenustatė tam skirtų kontrolės priemonių (EX.94, 101 psl.).	–	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	VI neįsitikino galutinių naudos gavėjų SVV deklaracijose pateiktų duomenų pagrįstumu (EX.93, 101 psl.).	–	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–	–	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Įregistruotas neteisingai apskaičiuotas suteiktos nereikšmingos (<i>de minimis</i>) valstybės pagalbos dydis (EX.95, 91psl.).	–	–
	VI neužtikrino, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma paramos gavėjui būtų pervesta laikantis nustatytų terminų (EX.97, 91 psl.).	–	–
	VI MP PL nustatė neteisingą tinkamų finansuoti išlaidų sumą, netinkamai parengė Metinių sąskaitų 1 priedą (EX.98, 92 psl.).	–	–
PR 5. Tinkama audito seka	–	–	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–	–	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	VI neįsitikino, ar FP projektų atrankos ir vykdymo metu užtikrinti privalomi reikalavimai, susiję su viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencija, PV nenustatė tam skirtų kontrolės priemonių (EX.94, 101 psl.).	–	–

⁵⁸ Projekto Nr. 05.4.1-FM-F-307-01-0001 MP Nr. MP003 ir projekto Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 MP Nr. MP006.

⁵⁹ Šioje dalyje nurodyti pastebėjimai, kilę detaliojo testavimo metu, bet dėl neužtikrintų pakankamų kontrolės priemonių veikiamas ir susijęs pagrindinis reikalavimas 1 „Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos“.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 8. Tinkamos patikinimo – dokumentų rinkinio rengimo procedūros		–	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

23 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu APVA (žr. Ataskaitos 15 priedą, 115 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų – atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos		–	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–	–	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	APVA, atlikdama prašymo skirti papildomą finansavimą vertinimą, netinkamai įvertino informaciją apie planuojamas gauti pajamas (EX.85, 115 psl.)	–	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės ir nesilaikoma projekto sutartyje nustatytų viešinimo sąlygų (EX.73, 116 psl.).	15,09	301,77
	APVA neįsitikino, ar projekto sutartyje nustatyti projektų stebėsenos rodikliai yra pasiekti (EX.81, 117 psl.).	–	–
	APVA, atlikdama MP tikrinimą, patvirtino netinkamas finansuoti išlaidas (EX.82, 118 psl.).	–	–
PR 5. Tinkama audito seka	–	–	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–	–	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų – kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–	–	–
PR 8. Tinkamos patikinimo – dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–	–	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

24 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu CPVA (žr. Ataskaitos 16 priedą, 121 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ⁶⁰	CPVA PV nustatytos nepakankamos mokėjimo prašymų patikros ir tvirtinimo kontrolės priemonės (EX.9, 157 psl.).	–	–
	Nepakankamos kontrolės priemonės VŠP sutarčių pakeitimų vertinimui (EX.72, 159 psl.).	–	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	CPVA TF vertinimo metu netinkamai įvertino informaciją apie gaunamas pajamas (EX.31, 123 psl.).	–	–
	CPVA, vertindama projekto TF, netinkamai įvertino informaciją apie gaunamas pajamas (EX.38, 123 psl.).	–	–
	CPVA TF vertinimo metu netinkamai įvertino informaciją apie gaunamas pajamas (EX.79, 124 psl.).	–	–

⁶⁰ Šioje dalyje nurodyti pastebėjimai, kilę detaliojo testavimo metu, bet dėl neužtikrintų pakankamų kontrolės priemonių veikiamas ir susijęs pagrindinis reikalavimas 1 „Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos“.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–	–	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	PD nustatytos sąlygos, nepagrįstai ribojančios subteikėjų pasitelkimą (EX.5, 125 psl.).	1,60	6,05
	CPVA PV nustatytos nepakankamos mokėjimo prašymų patikros ir tvirtinimo kontrolės priemonės (EX.9, 157 psl.).	–	–
	PD nustatytos sąlygos, nepagrįstai ribojančios subrangovų pasitelkimą (EX.10, 126 psl.).	19 955,40	114 776,40
	PD nustatyti konkurenciją dirbtinai ribojantys ir tiekėjus diskriminuojantys reikalavimai, pasiūlymų vertinimo kriterijai neužtikrino veiksmingos tiekėjų konkurencijos (EX.14, 127 psl.).	56 574,90	226 299,60
	PD nustatyti konkurenciją ribojantys ir neproporcingi reikalavimai (EX.24, 131 psl.).	4 390,09	4 390,10
	PD nustatytas su pirkimo objektu nesusijęs, neproporcingas ir konkurenciją dirbtinai ribojantis kvalifikacijos reikalavimas (EX.27, 132 psl.).	60 164,70	253 849,63
	Nustatytos užsienio tiekėjų dalyvavimą pirkime ribojančios informacijos apie kvalifikaciją patvirtinimo priemonės (EX.30, 133 psl.).	1 000,00	1 500,00
	CPVA netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų sumą (EX.35, 135 psl.).	45,11	123,71
	Pirkimo objektas nepagrįstai neskaidytas į dalis, PD nustatytas su pirkimo objektu nesusijęs kvalifikacinis reikalavimas, netinkamai apskaičiuota numatoma pirkimo vertė, pasiūlymų vertinimo metu nereikalauta, kad dalyvis pagrįstų pasiūlyme nurodytą neįprastai mažą kainą (EX.42, 135 psl.).	70,40	130,49
	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas (EX.43, 137137 psl.).	311 337,44	112 565,58
	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas, PD nustatyti konkurenciją ribojantys reikalavimai bei PO nepateikė tiekėjui su PD susijusios informacijos (EX.44, 138 psl.).	311 337,44	3 162,29
	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas bei PD nustatyti konkurenciją dirbtinai ribojantys reikalavimai (EX.45, 140 psl.).	311 337,44	21 004,92
	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas bei neužtikrintas tiekėjų lygiateisiškumas (EX.46, 141 psl.).	311 337,44	87 836,33
	Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų pateikimo terminas (EX.49, 142 psl.).	311 337,44	12 037,87
	Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų pateikimo terminas (EX.55, 144 psl.).	311 337,44	25 660,94
	Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų pateikimo terminas (EX.56, 145 psl.).	311 337,44	2 976,06
	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas (EX.60, 146 psl.).	311 337,44	16 344,04
	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas (EX.61, 147 psl.).	311 337,44	43 532,49
	Pirkimo objektas nepagrįstai neskaidytas į dalis ir laimėjusio tiekėjo pasiūlymas neatitiko PD nustatytų reikalavimų (EX.62, 148 psl.).	311 337,44	138 287,23
	Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų	311 337,44	1 224,80

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
	pateikimo terminas, pasiūlymų vertinimo metu nereikalauta, kad dalyvis pagrįstų pasiūlyme nurodytą nejprastai mažą kainą (EX.63, 149 psl.).		
	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas (EX.70, 150 psl.).	27 989,17	27 989,17
	Nepakankamos kontrolės priemonės VŠP sutarčių pakeitimų vertinimui (EX.72, 159 psl.).	–	–
	Subrangovai pasitelkti nesilaikant rangos sutarties nuostatų, dalį rangos darbų vykdė tokios teisės neturintis subrangovas (EX.77, 151 psl.).	–	2 295,95
	Faktiškai atlikti rangos darbai neatitinka pirkimų sutartyse numatytų atlikti rangos darbų (EX.83, 153 psl.).	30,90	4 966,94
	Faktiškai atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutartyje numatytų atlikti darbų (EX.84, 154 psl.).	1 944,44	1 944,44
	Laimėtoju pasirinktas tiekėjas, kuris neatitiko PD nustatyto kvalifikacijos reikalavimo (EX.86, 154 psl.).	168,48	898,58
	PD nustatytas konkurenciją dirbtinai ribojantis, neproporcingas kvalifikacijos reikalavimas ir pasiūlymų vertinimo kriterijai, neužtikrinantys veiksmingos tiekėjų konkurencijos (EX.87, 155 psl.).	1 157,08	9 895,25
PR 5. Tinkama audito seka	–	–	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–	–	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–	–	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–	–	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė			

25 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu ESFA (žr. Ataskaitos 17 priedą, 161 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–	–	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	ESFA tinkamumo finansuoti vertinimo metu neįsitikino projekto atitikimu PFSA nustatytiems kriterijams (EX.64, 177 psl.).	685 713,92	691 708,48
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	ESFA, atlikusi esminį projekto sutarties keitimą ir įtraukusi naują išlaidų tipą, neatnaujino pirminių dokumentų sąrašo, administracinių patikrinimų metu neįsitikino, kad išlaidos atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus, ir, atlikdama MP tikrinimą, patvirtino netinkamas finansuoti išlaidas (EX.4, 172 psl.).	1 208 942,09	1 216 062,32
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės ir nesilaikoma projekto sutartyje nustatytų viešinimo sąlygų (EX.3, 162 psl.).	–	–
	ESFA, atlikusi esminį projekto sutarties keitimą ir įtraukusi naują išlaidų tipą, neatnaujino pirminių dokumentų sąrašo ir administracinių patikrinimų	1 208 942,09	1 216 062,32

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
	metu neįsitikino, kad išlaidos atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus (EX.4, 172 psl.).		
	ESFA administracinių patikrinimų metu neįsitikino išlaidų apmokėjimo dokumentų pagrįstumu (EX.48, 166 psl.).	-	-
	PD nustatyti nebūtinai, pirkimo objektui neproporcingi ir dirbtinai konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai (EX.50, 167 psl.).	16 859,84	24 548,00
	PD nustatyti nebūtinai, pirkimo objektui neproporcingi ir dirbtinai konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai (EX.51, 168 psl.).	16 859,84	3 163,85
	PD nustatytas nebūtinai, pirkimo objektui neproporcingas ir dirbtinai konkurenciją ribojantis kvalifikacijos reikalavimas (EX.52, 169 psl.).	16 859,84	1 832,78
	PD nustatyti nebūtinai, pirkimo objektui neproporcingi ir dirbtinai konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai (EX.53, 170 psl.).	16 859,84	22 577,00
	ESFA tinkamumo finansuoti vertinimo metu neįsitikino projekto atitikimu PFSA nustatytiems kriterijams (EX.64, 177 psl.).	685 713,92	691 708,48
PR 5. Tinkama audito seka	-	-	-
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	-	-	-
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	-	-	-
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	-	-	-

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Pateikus tarpinius audito rezultatus audituojamiesiems subjektams, Audito institucija, įvertinusi papildomą iš JI gautą aktualią informaciją, dalies pastebėjimų atsisakė. Išsami informacija apie atsisakytus veiksmų audito pastebėjimus pateikiama 26 lentelėje.

26 lentelė. Po tarpinių audito rezultatų⁶¹ atsisakyti pastebėjimai

Eil. Nr.	Pastebėjimo Nr.	Fondas	JI	Pastebėjimo atsisakymo priežastys
1	EX.32	SF	CPVA	Atsižvelgta į CPVA po TAR pateiktus argumentus dėl PD esančios nuostatos vertinimo.
2	EX.43	ERPF	CPVA	1 dalis – atsižvelgta į CPVA po TAR pateiktus argumentus, kad PD nustatytas reikalavimas yra netinkamas, tačiau neturintis įtakos pirkimo rezultatams.
3	EX.54	SF	APVA	Įvertinus VPT išvadoje nurodytus argumentus, atsižvelgiant į tai, kad AI ir VPT vertinimo apimtis nagrinėjamu klausimu sutampa, pastebėjimo atsisakyta.
4	EX.57	ERPF	CPVA	1 dalis – atsižvelgus į CPVA po TAR pateiktus argumentus, AI įvertino, kad vykdant pirkimą tarptautinių neskelbiamų derybų būdu dėl ypatingos skubos, prekės buvo užsakytos po trumpesnio termino (47 d.) nei faktiškai trunka vidutinis atviras tarptautinis pagreitintas konkursas (96 d.). 2 dalis – po TAR CPVA pateikus argumentus ir audito įrodymus, įsitikinta, kad laimėjusio tiekėjo siūloma prekė atitinka PD TS nurodytus parametrus. Vertinama, kad pažeidimas neturėjo įtakos pirkimo rezultatui, nes pateikti pasiūlymą buvo kviečiamas tik vienas tiekėjas.

⁶¹ Angl. *National system audit report (NSAR)*

Eil. Nr.	Pastebėjimo Nr.	Fondas	II	Pastebėjimo atsisakymo priežastys
5	EX.58	ERPF	CPVA	Atsižvelgus į CPVA po TAR pateiktus argumentus, AI įvertino, kad vykdant pirkimą tarptautinių neskelbiamų derybų būdu dėl ypatingos skubos, prekės buvo užsakytos po trumpesnio termino (49 d.) nei faktiškai trunka vidutinis atviras tarptautinis pagreitintas konkursas (96 d.).
6	EX.59	ERPF	CPVA	Atsižvelgta į CPVA po TAR pateiktus argumentus ir audito įrodymus dėl pasiūlymo vertinimo.
7	EX.61	ERPF	CPVA	2 dalis – atsižvelgta į CPVA po TAR pateiktus argumentus ir audito įrodymus dėl pirkimo objekto vientisumo.
8	EX.63	ERPF	CPVA	2 dalis – po TAR CPVA pateikus argumentus ir audito įrodymus, įsitikinta, kad laimėjusio tiekėjo siūloma prekė atitinka PD TS nurodytus parametrus
9	EX.65	ERPF	CPVA	Po TAR CPVA pateikus argumentus ir audito įrodymus, įsitikinta, kad laimėjusio tiekėjo siūloma prekė atitinka PD TS nurodytus parametrus. Vertinama, kad pažeidimas neturėjo įtakos pirkimo rezultatui, nes pateikti pasiūlymą buvo kviečiamas tik vienas tiekėjas.
10	EX.66	ESF	CPVA	Atsižvelgta į CPVA po TAR pateiktus argumentus ir audito įrodymus dėl pirkimo procedūros vertinimo.
11	EX.67	ERPF	CPVA	Atsižvelgus į CPVA po TAR pateiktus argumentus, AI įvertino, kad vykdant pirkimą tarptautinių neskelbiamų derybų būdu dėl ypatingos skubos, prekės buvo užsakytos per tą patį terminą (57 d.) kaip ir faktiškai trunka vidutinis supaprastintas atviras konkursas (57 d.).
12	EX.68	ERPF	CPVA	Po TAR CPVA pateikus argumentus ir audito įrodymus, įsitikinta, kad laimėjusio tiekėjo siūloma prekė atitinka PD TS nurodytus parametrus. Vertinama, kad pažeidimas neturėjo įtakos pirkimo rezultatui, nes pateikti pasiūlymą buvo kviečiamas tik vienas tiekėjas.
13	EX.69	ESF	CPVA	Atsižvelgta į CPVA po TAR pateiktus argumentus ir audito įrodymus dėl pirkimo procedūros vertinimo.
14	EX.75	ERPF	CPVA	Atsižvelgta į VPT vertinimą, kad nėra privalomo teisinio pagrindo teigti, kad PO yra pareiga, vykdant pirkimą neskelbiamų derybų būdu dėl ypatingos skubos aplinkybių, pagrindimą dėl neskaitymo įrašyti į pirkimo dokumentus.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Pagal R. 480/2014 27 str. 2 dalies a ir c p. veiksmų audito metu, be kita ko, turi būti patikrinama, ar projektai atitinka visas taikomas sąlygas, susijusias su jų funkcijomis, naudojimu ir siektiniais tikslais, ar EK deklaruotų išlaidų atveju yra sukurti produktai ir pasiekti rezultatai, kuriais grindžiami mokėjimai paramos gavėjui, dalyvių duomenys ar kiti su produktais ir rezultatais susiję duomenys atitinka EK pateiktą informaciją.

2020–2021 m. audito metu nustatyta, kad pagal galiojančius ES ir nacionalinius teisės aktus EK deklaruojami nebaigtų įgyvendinti projektų MP ir baigtų projektų MP (147 663 201,44 Eur), kurių stebėsenos rodiklių reikšmes planuojama pasiekti per tam tikrą laikotarpį baigus projektą. Tokių MP atžvilgiu buvo atliktos visos kitos numatytos audito procedūros. Atitinkamai įsitikinta, ar projektai atitinka Veiksmų programos taikomus atrankos kriterijus ir projektų deklaruotos išlaidos atitinka paramos gavėjo turimus apskaitos dokumentus ir patvirtinamuosius dokumentus bei ar viešosios lėšos paramos gavėjui buvo išmokėtos pagal R. 1303/2013 132 str. 1 d. Audito metu nustatyta, kad nebuvo deklaruojamų išlaidų pagal išankstinio apmokėjimo sąskaitas.

2020–2021 m. audito metu, atliekant viešųjų pirkimų vertinimą, nustatyta, kad dviejų projektų MP deklaruotos išlaidos 8 452,29 Eur, patirtos įsigyjant prekes ar paslaugas iš centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – CPO). Atsižvelgiant į tai, kad CPO nėra VKS dalis, AI neturi galimybės atlikti jos vykdomų pirkimų detalaus vertinimo.

Auditorių vertinimu, šie audito apimties ribojimai nėra tiek reikšmingi, kad būtų modifikuojama Nuomonė.

5.8. KOREKGINIAI VEIKSMAI ATLIKTI PO VEIKSMŲ AUDITO

Su ataskaitiniais metais susijusios galutinės finansinės pataisos, kurias Tvl ir VI atliko sąskaitose EK, sudaro 1 938 405,26 Eur, iš kurių:

- 1 560 389,65 Eur suma susijusi su AI audito metu nustatytais pastebėjimais iš veiksmų audito;
- 378 015,61 Eur suma susijusi su AI audito metu nustatytais pastebėjimais iš sistemų audito.

Atliktos finansinės pataisos įtakoja likutinio klaidos lygio skaičiavimus.

EK deklaruoti grąžinimai ir Tvl atlikti išėmimai vertinami sąskaitų audito metu (plačiau žr. Ataskaitos 6 skyriuje, 41 psl.).

5.9. BENDRAS KLAIDŲ LYGIS IR LIKUTINIS BENDRAS KLAIDŲ LYGIS

Vadovaujantis R. 480/2014 28 str. ir EK atrankos gaire, nuomonės apie ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotas išlaidas pareiškimui taikytinas reikšmingumo lygis yra 2 proc. ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotų išlaidų, o tai sudaro 26 145 544,70 Eur.

Vadovaujantis EK ataskaitos, nuomonės ir klaidų gairėmis, audito metu nustatytos klaidos yra klasifikuojamos į atsitiktines, žinomas, sistemines ir anomalias.

Detaliojo testavimo metu nustatėme atsitiktinių ir žinomų finansinių klaidų ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotose išlaidose, kurios patirtos pagal APVA, CPVA ir ESFA administruojamas VP priemonės (žr. Ataskaitos 22 priedo 3 lentelę, 192 psl.). Taip pat nustatėme klaidų iš dviejų didelės vertės pavydžių (projekto Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001 MP Nr. MP040 ir Nr. MP043). Detaliojo testavimo metu nenustatyta anomalių bei sisteminių klaidų.

Vadovaujantis EK ataskaitos, nuomonės ir klaidų gairių 2.2.1.2 p., AI gali nustatyti, kad pažeidimas buvo aptiktas ankstesnio patikrinimo (visų pirma atliekamo VI, II arba Tvl) ar audito metu, tačiau taikytas pataisų koeficientas buvo mažesnis nei koeficientas, kuris, AI nuomone, turėjo būti taikomas. Detaliojo testavimo metu nustatėme, kad iki AI sudarė imtį, CPVA projekte Nr. 06.2.1-TID-R-511-21-0022 priėmė sprendimą dėl pažeidimo (2020 m. lapkričio 27 d., Nr. IT02), taikydama 5 proc. finansinės korekcijos dydį. AI nuomone, vadovaujantis EK FK gairių 17 p., finansinė korekcija turėtų būti 25 proc. Atitinkamai, skaičiuojant bendrą klaidos lygį, atsižvelgta į sumos skirtumą (30 217,85 Eur), susidariusį dėl AI nustatytos ir CPVA faktiškai pripažintos netinkamos finansuoti sumos.

Įvertinus nustatytas finansines klaidas kiekybiškai ir kokybiškai, klaida pritaikoma visumai (ekstrapoliuojama), iš kurios testuotas vienetas buvo atrinktas. Klaidos, nustatytos dviejose didelės vertės pavydžiuose, nėra ekstrapoliuojamos, o pridamos prie bendro klaidų lygio absoliučia suma.

AI atlikusi veiksmų audito metu nustatytų klaidų vertinimą (plačiau žr. Ataskaitos 22 priedą, 192 psl.) apskaičiavo, jog bendras klaidų lygis⁶² yra 30 420 021,32 Eur, o tai sudaro 2,33 proc. audituojamais metais EK deklaruotų (teigiamų) išlaidų.

Audito institucijos Nuomonė turi būti parengta atsižvelgiant ir į likutinį bendrą klaidų lygį⁶³, kuris apibūdina likutinės rizikos lygį, susijusį su sąskaitose tvirtinamomis išlaidomis.

⁶² Angl. *Total Error Rate*.

⁶³ Angl. *Residual Total Error Rate*.

Likutinis bendras klaidų lygis nustatomas atsižvelgiant į VKS institucijų korekcinius veiksmus dėl Audito institucijos pateiktų pastebėjimų ir audito metu identifikuotų rizikų, kurie buvo atlikti iki sąskaitų pateikimo EK. Remiantis VKS institucijų atliktais korekciniais veiksmais (žr. Ataskaitos 5.8 poskyrį, 37 psl.), apskaičiuotas likutinis bendras klaidų lygis, kuris pateikiamas Ataskaitos 7 priede (žr. 82 psl.).

Siekiant, kad likutinis bendras klaidų lygis neviršytų EK nustatyto 2 proc. reikšmingumo lygio, TvI SEK papildomai atliko galutinius korekcinius veiksmus 1 491 849,53 Eur sumai šiems projektams:

- Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001 – 1 167 372,82 Eur;
- Nr. 02.3.1-CPVA-V-526-01-0002 – 53 500,68 Eur;
- Nr. 02.1.1-CPVA-V-521-01-0002 – 239 470,55 Eur;
- Nr. 01.1.1-CPVA-V-701-20-0001 – 31 505,49 Eur.

Ataskaitos teikimo EK metu projektams Nr. 02.3.1-CPVA-V-526-01-0002, Nr. 02.1.1-CPVA-V-521-01-0002, Nr. 01.1.1-CPVA-V-701-20-0001 ji buvo pradėjusi įtarimų dėl pažeidimų procedūras. Ji šias procedūras baigus (t. y. priėmus sprendimus), Audito institucija įvertins, ar tarpinėse mokėjimo paraiškose EK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.

Atlikus likutinį bendrą klaidų lygio vertinimą, nustatyta, jog likutinės rizikos suma yra 21 564 975,68 Eur, o tai sudaro 2 proc. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotų (teigiamų) išlaidų. Likutinis bendras klaidų lygis neviršija Audito nuomonės pateikimui taikytino reikšmingumo lygio.

5.10. PAPILDOMOS ATRANKOS REZULTATAI

Pagal R. 480/2014 28 str. 12 d. Audito institucija, nustačiusi, kad yra pažeidimų arba kyla pažeidimų rizika, remdamasi profesiniu požiūriu, nusprendžia, ar reikia atlikti papildomų veiksmų papildomos imties arba veiksmų dalių, kurių auditas nebuvo atliktas sudarius atsitiktinę imtį, auditą, kad būtų atsižvelgta į nustatytus konkrečius rizikos veiksnius. Audito institucija audito metu peržiūrėjo atsitiktinės atrankos aprėptį, analizavo nustatytų pažeidimų pobūdį ir, remdamasi profesiniu požiūriu, priėmė sprendimą, kad atsitiktinės atrankos aprėptis yra pakankama, todėl papildomų veiksmų auditas nebuvo atliekamas.

5.11. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS

Atliekant veiksmų auditą sisteminių klaidų nenustatyta (sisteminė laikytina klaida, kuri gali atsirasti tik esant tam tikroms priežastims ir / ar aplinkybėms ir kuri daro poveikį visai VKS, tam tikrai VKS institucijų grupei ar priemonei, pagal kurią finansuojami projektai).

5.12. ANKSTESNIŲ METŲ VEIKSMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

VKS veikimo vertinimui ataskaitiniu laikotarpiu daro įtaką ankstesnių ataskaitinių laikotarpių veiksmų auditų metu teiktos rekomendacijos dėl kontrolės priemonių nepakankamumo, kurios vertinamo ataskaitinio laikotarpio pabaigoje dar buvo aktualios, t. y. neįgyvendintos, nusimatant tinkamas ir pakankamas kontrolės priemones. Tokio pobūdžio aktualių rekomendacijų ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo.

Audito institucija, atlikusi 2016–2017 m. auditą, audituojamiems subjektams pateikė 24 pastebėjimus su rekomendacijomis. Iki 2022 m. vasario 15 d. visos rekomendacijos buvo įgyvendintos.

2016–2017 m. audito metu teikti pastebėjimai ir rekomendacijos Nr. EX.12 ir EX.15 dėl finansavimo sutartyse nustatytų netinkamų FP ir palūkanų normos subsidijų derinimo sąlygų. VI iniciavo Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklių⁶⁴ pakeitimą⁶⁵, kad VI projekto įgyvendinimo pabaigoje, bet ne vėliau kaip iki jo išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos, užtikrins, kad negrąžinamosios ir (ar) grąžinamosios subsidijos nebus naudojamos įsipareigojimams padengti. Šiuo pagrindu rekomendacijos Nr. EX.12 ir EX.15 AI vertinimu tampa neaktualios. Šio reikalavimo įgyvendinimą AI vertins 2014–2020 m. finansavimo laikotarpio pabaigoje.

2017–2018 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikta 20 pastebėjimų su rekomendacijomis, iš jų 19 iki 2022 m. vasario 15 d. buvo įgyvendintos, o vienos įgyvendinimo dar laukiama (plačiau žr. 27 lentelę).

2018–2019 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 24 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš jų 23 iki 2022 m. vasario 15 d. buvo įgyvendintos, o vienos įgyvendinimo dar laukiama (plačiau žr. 27 lentelę).

2018–2019 m. audito metu VI teiktas pastebėjimas ir rekomendacija Nr. EX.73 dėl nustatytų konkurenciją dirbtinai ribojančių, nepagrįstų ir pirkimo objektui neproporcingų kvalifikacijos reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, kad nustatytos klaidos įtaka ir, susiję atitinkami taisomieji veiksmai bus vertinami 2014–2020 m. finansavimo laikotarpio pabaigoje pagal aktualiose EK gairėse nustatytus reikalavimus, pastebėjimas ir rekomendacija šiuo metu tampa neaktualūs.

2019–2020 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 9 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš jų 8 iki 2022 m. vasario 15 d. buvo įgyvendintos, o vienos įgyvendinimo dar laukiama (plačiau žr. 27 lentelę).

VKS institucijos iš esmės sutinka su ankstesnių auditų metu teiktomis rekomendacijomis, išskyrus CPVA dėl 2017–2018 m. audite teikto pastebėjimo EX.36, tačiau jos nėra visiškai įgyvendintos, nes iki 2022 m. vasario 15 d. nebuvo atlikti visi veiksmai, reikalingi pašalinti nustatytus trūkumus. Informacija dėl EX.36 nurodyta Ataskaitos 6.8 poskyryje (žr. 48 psl.).

27 lentelė. Neįgyvendintos 2017–2018 m., 2018–2019 m. ir 2019–2020 m. veiksmų audito metu teiktos rekomendacijos

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			Nuoroda Ataskaitoje
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	
2017–2018 m. auditas						
CPVA	8	7	1	–	1	24 priedas
2018–2019 m. auditas						
CPVA	8	7	–	1	1	24 priedas
2019–2020 m. auditas						
VI	5	4	–	1	1	23 priedas

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁶⁴ Patvirtintos finansų ministro 2014-10-16 įsakymu Nr. 1K-326.

⁶⁵ Finansų ministro 2019-10-16 įsakymu Nr. 1K-304 pakeistas 51 p.

5.13. VKS VEIKSMINGUMAS

Remdamiesi atliktų audito procedūrų metu surinktais įrodymais ir pastebėjimais, išdėstytais Ataskaitos 5.7 poskyryje (žr. 31 psl.) ir įvertinę veiksmy audito bendrųjų rezultatų įtaką VKS patikimumui, manome, kad VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę).

Galutinis VKS veikimo įvertinimas (bendrasis bei pagal VKS institucijas ir pagrindinius reikalavimus) gautas, įvertinus ankstesnių auditų metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimo būklę bei atlikus visas planuotas audito procedūras, įskaitant kontrolės priemonių testavimą, sąskaitų tikrinimo ir valdymo pareiškimo peržiūros procedūras, pateiktas Ataskaitos 9.1 poskyryje (53 psl.).

6. SĄSKAITŲ AUDITAS

6.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS

Audito institucija, vadovaudamasi R. 1303/2013 127 ir 137 str., 2020–2021 m. audito metu atliko sąskaitose pateikiamos informacijos įvertinimą. Sąskaitų auditas atliekamas pagal R. 480/2014 29 str. ir Sąskaitų audito gaires⁶⁶. Sąskaitų auditui atlikti kitų audito įstaigų pasitelkta nebuvo.

6.2. AUDITO METODAS

Audito institucija patikrina, ar visi elementai, kurių reikalaujama pagal R. 1303/2013 137 str., yra tinkamai įtraukti į sąskaitas ir atitinka visų atitinkamų audituojamų subjektų ir paramos gavėjų saugomus patvirtinamuosius apskaitos dokumentus, t. y., šiuo tikrinimu įsitikinama, kad sumos sąskaitose pateikiamos išsamiai, tiksliai ir teisingai.

Pagal Bendradarbiavimo susitarimą Tvl iki 2021 m. gruodžio 1 d. parengia ir AI pateikia sąskaitų projektą, iki 2022 m. sausio 31 d. – rengia ir AI teikia galutines sąskaitas.

Tvl sąskaitų projektus rengė ir AI teikė dalimis pagal fondus: ESF sąskaitų projektas parengtas ir AI pateiktas 2021 m. gruodžio 1 d., SF – 2021 m. gruodžio 2 d., ERPF – 2021 m. gruodžio 9 d. Patikslinti projektai parengti ir AI teikiami nuo 2022 m. sausio 29 d. iki vasario 15 d.

Atliekant Tvl pateiktų sąskaitų projektų vertinimą, AI patikrina, ar:

- visa tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų pagal R. 1303/2013 137 str. 1 d. a p., suma atitinka išlaidas ir atitinkamą viešąjį įnašą, įtrauktus į EK pateiktas ataskaitinių metų galutines mokėjimo paraiškas. Esant skirtumų, įvertinama, ar sąskaitose pateikti paaiškinimai dėl jų yra pakankami. Taip pat patikrinama, ar visa atitinkamų mokėjimų, sumokėtų paramos gavėjams pagal R. 1303/2013 132 str. 1 d., suma yra tinkama;
- visos sąskaitose nurodytos per ataskaitinius metus anuliuotos, susigrąžintos, iki ataskaitinių metų pabaigos susigrąžintinos, pagal R. 1303/2013 71 str. susigrąžintos ir nesusigrąžinamos sumos atitinka į Tvl apskaitos sistemą įvestas sumas ir yra pagrįstos motyvuotais atsakingų institucijų sprendimais. Taip pat patikrinama, ar visos kitos pataisos, kurias reikėjo padaryti, remiantis valdymo patikrinimais arba auditais⁶⁷, yra teisingai atspindėtos;
- FP sumokėtos įnašų sumos pagal R. 1303/2013 41 str. 1 d. ir paramos gavėjams sumokėti valstybės pagalbos avansai pagal R. 1303/2013 131 str. 4 d. grindžiami turima informacija;
- išlaidos nebuvo įtrauktos į sąskaitas pagal R. 1303/2013 137 str. 2 d., nes dar vyksta tų išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas, ir visos reikiamos kitos pataisos tinkamai atspindėtos sąskaitose.

Atliekant nurodytus tikrinimus remiamasi sistemų audito (žr. Ataskaitos 4 skyrių, 14 psl.) ir veiksmų audito (žr. Ataskaitos 5 skyrių, 28 psl.) metu atliktu darbu.

⁶⁶ Gairės valstybėms narėms dėl sąskaitų audito (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on Audit of Accounts*) (2018-12-03, EGESIF_15_0016-04).

⁶⁷ AI atliktų veiksmų ir sistemų auditais, EK ir EAR atliktais auditais, II patikrinimais ir kitais audito ir kontrolės rezultatais, prie kurių AI turi prieigą.

6.3. SĄSKAITŲ AUDITO REZULTATAI

Audito institucija išvadą dėl sąskaitų audito rezultatų teikia remdamasi:

- sistemų audito rezultatais, ypač dėl Tvl, kaip nustatyta R. 480/2014 29 str. 4 d.;
- veiksmų audito rezultatais;
- EK ir EAR pateiktomis galutinėmis audito ataskaitomis;
- valdymo pareiškimo ir metinės santraukos vertinimo rezultatais;
- sąskaitų, pateiktų AI, tikrinimo apimtimi ir papildomomis audito procedūromis, kurios buvo taikomos siekiant suderinti ir patikrinti sąskaitų projektuose nurodytus duomenis.

Audito metu, atliekant sąskaitų projektų vertinimą, dėl nustatytų neatitikimų Tvl teiktas pastebėjimas EX.96 (žr. Ataskaitos 10 priede, 103 psl.), susijusios institucijos taip pat buvo informuotos žodžiu ir (arba) el. paštu.

Atlikus galutinį sąskaitų projektų patikrinimą, Audito institucija nustatė, kad:

- 1 priedėlis: skirtumas tarp visų tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų pagal R. 1303/2013 137 str. 1 d. a p., sumos ir išlaidų (ir atitinkamą viešąjį įnašą), įtrauktų į EK pateiktas ataskaitinių metų galutines mokėjimo paraiškas, sudaro: ESF sąskaitose 168 568 294,33 Eur, ERPF sąskaitose – 23 863 824,86 Eur, SF sąskaitose – 32 412 288,84 Eur (viso – 224 844 408,03 Eur). Vertinama, kad dėl šio skirtumo Tvl sąskaitų 8 priedėliuose pateikti paaiškinimai yra tinkami. Atitinkamų mokėjimų, sumokėtų paramos gavėjams pagal R. 1303/2013 132 str. 1 d., sumos, nurodytos 1 priedėlių C stulpeliuose, vertinimas atliktas veiksmų audito metu. Nustatytas neatitikimas, dėl kurio teiktas pastebėjimas VI EX.97 (91 psl.);
- 2–5 priedėliai: pateiktos anuliuotos sumos, įtrauktos į neigiamų išlaidų populiacijos auditą, atitinka valstybės narės arba EK sprendimą, kaip nurodyta EK atrankos gairėje. Sąskaitose taip pat tinkamai atspindėta, kad sumų, kurios per ataskaitinius metus susigrąžintos, susigrąžintos pagal R. 1303/2013 71 str., iki ataskaitinių metų susigrąžintinos bei nesusigrąžinamos, nėra. Įvertinus šių priedėlių informacijos atitiktį metinės santraukos A ir B skirsniams, skirtumų nenustatyta;
- 6 priedėlis: finansinėms priemonėms sumokėti programos įnašai (avansiniai mokėjimai) sudaro: ESF sąskaitose 26 810 562,00 Eur, ERPF sąskaitose – 367 328 889,75 Eur, SF sąskaitose – 8 750 000,00 Eur. Vertinama, kad šios sumos yra pagrįstos VI pateikta informacija;
- 7 priedėlis: sąskaitose tinkamai atspindėta, kad teikiant valstybės pagalbą sumų, sumokėtų avansu pagal R. 1303/2013 121 str. 5 d., nėra;
- 8 priedėlis: remiantis R. 1303/2013 137 str. 2 d., į sąskaitas neįtrauktos išlaidos, dėl kurių teisėtumo ir tvarkingumo vyksta vertinimas: ESF sąskaitose neįtraukta 165 553 092,80 Eur, ERPF sąskaitose – 21 733 710,55 Eur, SF sąskaitose – 17 597 158,58 Eur suma (viso – 204 883 961,93 Eur). Vertinama, kad į sąskaitas neįtrauktos išlaidos sudaro 100 proc. nuo visų susijusių išlaidų, deklaruotų EK ataskaitiniu laikotarpiu⁶⁸. Išsami informacija apie į sąskaitas neįtrauktas išlaidas pateikiama Ataskaitos 6.5 poskyryje. Pataisos, kurias reikėjo padaryti, remiantis valdymo patikrinimais, sudaro: ESF sąskaitose 2 297 308,73 Eur, ERPF sąskaitose 1 519 365,37 Eur, SF sąskaitose – 14 583 382,34 Eur.

⁶⁸ Išskyrus atvejus, kuomet į sąskaitas įtrauktos netiesioginės išlaidos, remiantis FMJ 1K-346 patvirtintų taisyklių 22.1.3. p. nurodytais atvejais.

Vertinama, kad šios sumos teisingai atspindėtos sąskaitose. Įvertinus šios informacijos atitiktį metinės santraukos A ir B skirsniams, skirtumų nenustatyta.

Veiksmų audito metu aštuonių MP, kuriuose buvo taikyta antro lygio atranka, atrinktų išlaidų pavyzdžiuose nustatėme klaidų, kurios buvo ekstrapoliuojamos MP lygmenyje. Vadovaujantis EK ataskaitos, nuomonės ir klaidų gairių 3.3. p., šiais atvejais VI, siekdama sumažinti netinkamų finansuoti išlaidų riziką SEK, gali (1) taikyti finansinę pataisą, kuri atitinka MP lygmenyje nustatytą ekstrapoliuotą klaidą, arba (2) atlikti papildomą patikrinimą ne audituotoje MP dalyje ir nustatyti tikslią klaidos sumą bei ją ištaisyti SEK arba atlikti susijusių išlaidų laikinus išėmimus iš SEK (remiantis R.1303/2013 137 str. 2 d.), jei papildomi patikrinimai nėra baigti iki Ataskaitos pateikimo EK. Išsami informacija apie ekstrapoliuotą klaidą MP lygmenyje ir atitinkamus VI veiksmus pateikiama 28 lentelėje.

Vertinama, kad sąskaitose visos pataisos, turinčios finansinę įtaką, teisingai atspindėtos, išskyrus dėl EX.4, EX.10 ir projekto Nr. projekto Nr. 06.2.1-TID-R-511-21-0022 atveju (plačiau žr. 28 lentelę). Bendra į sąskaitas įtraukta suma – 47 956,52 Eur. Ši suma nėra tiek reikšminga, kad būtų modifikuojama Nuomonė.

28 lentelė. Informacija apie SEK atliktus galutinius korekcinis veiksmus

Eil. Nr.	Pastebėjimo Nr.	Fondas	MP lygmenyje ekstrapoliuota klaida, Eur	AI nustatyta individualių atvejų netinkamų finansuoti išlaidų suma ⁶⁹ , susijusi su 2020–2021 m. EK deklaruotomis išlaidomis, Eur	Galutinių korekcinis veiksmų suma, kuri yra atlikta Sąskaitose EK, Eur	Vertinimas
Pastebėjimai iš veiksmų audito						
1	EX.4	ESF	1 208 942,09	8 201,61	8 197,72	Pagal Gairių 3.3. p. (2): ne audituotos MP dalies vertinimas iki Ataskaitos pateikimo EK nebuvo baigtas, todėl susijusios išlaidos laikinai išimtos iš SEK. SEK iš dalies atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai (įtraukta 3,89 Eur suma).
2	EX.5	ERPF	–	1,60	1,60	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
3	EX.10	ERPF	–	31 457,26	13 722,48	SEK iš dalies atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai (įtraukta 17 734,78 Eur suma).
4	EX.14	SF	–	226 299,60	226 299,60	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
5	EX.24	ERPF	–	4 390,09	4 390,09	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
6	EX.27	ERPF	–	88 640,93	88 640,92	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
7	EX.30	SF, ERPF	–	7 150,00	7 150,00	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
8	EX.35	ERPF	–	54,42	54,42	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
9	EX.42	ERPF	–	70,40	70,40	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
	_70	ERPF	–	30 217,85	0,00	SEK reikiami veiksmai neatlikti (įtraukta 30 217,85 Eur suma).
10	EX.43	ERPF	311 337,44	112 565,58	112 565,58	

⁶⁹ Suma apima atsitikinę ir žinomą klaidas.

⁷⁰ Sprendimą dėl pažeidimo projekte Nr. 06.2.1-TID-R-511-21-0022 CPVA priėmė iki AI veiksmų audito imties sudarymo, todėl pastebėjimas nebuvo teiktas.

Eil. Nr.	Pastebėjimo Nr.	Fondas	MP lygmenyje ekstrapoliuota klaida, Eur	Al nustatyta individualių atvejų netinkamų finansuoti išlaidų suma ⁶⁹ , susijusi su 2020–2021 m. EK deklaruotomis išlaidomis, Eur	Galutinių korekcinio veiksmų suma, kuri yra atlikta Sąskaitose EK, Eur	Vertinimas
11	EX.44	ERPF		3 162,29	3 162,29	
12	EX.45	ERPF		21 004,92	21 004,92	
13	EX.46	ERPF		87 836,33	87 836,33	
14	EX.49	ERPF		12 037,87	12 037,87	
19	EX.55	ERPF		25 660,94	25 660,94	
20	EX.56	ERPF		2 976,06	2 976,06	
21	EX.60	ERPF		16 344,04	16 344,04	
22	EX.61	ERPF		43 532,24	43 532,25	
23	EX.62	ERPF		138 287,23	138 287,23	
24	EX.63	ERPF		1 224,80	1 224,80	
15	EX.50	ESF		8 335,84	8 335,84	
16	EX.51	ESF	16 859,84	1 107,35	1 107,35	Pagal Gairių 3.3. p. (2): ESFA atliko ne audituotos MP dalies vertinimą ir neatitikimų nenustatė.
17	EX.52	ESF		641,47	641,47	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
18	EX.53	ESF		7 901,94	7 901,94	
25	EX.64	ESF	685 713,92	691 708,48	691 708,48	Pagal Gairių 3.3. p. (2): ne audituotos MP dalies vertinimas iki Ataskaitos pateikimo EK nebuvo baigtas, todėl susijusios išlaidos laikinai išimtos iš SEK. SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
26	EX.70	ERPF	27 989,17	27 989,17	27 989,17	Pagal Gairių 3.3. p. (2): CPVA atliko ne audituotos MP dalies vertinimą (papildomų patikrinimų dėl Covid-19 pirkimų kontekste) ir nustatė neatitikimus. SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
27	EX.83	ERPF	–	4 966,94	4 966,94	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
28	EX.86	ERPF	–	630,60	630,60	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
29	EX.87	SF	–	3 948,32	3 948,32	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
Iš viso:				1 608 346,17	1 560 389,65	
Pastebėjimai iš sistemų audito						
30	EX.16	ERPF	–	3 993,30	3 993,30	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
31	EX.17	SF	–	5 774,73	5 774,73	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
32	EX.21	ESF	–	6 490,00	6 490,00	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
33	EX.25	ESF	–	135,52	135,52	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
34	EX.90	ESF	–	1 913,14	1 913,14	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
35	EX.90	ERPF	–	359 708,92	359 708,92	SEK atlikti tinkami ir pakankami korekciniai veiksmai.
Iš viso:				378 015,61	378 015,61	
Iš viso už veiksmų ir sistemų auditus:				1 986 361,78	1 938 405,26	

Pagal Bendradarbiavimo susitarimą VI iki 2021 m. lapkričio 1 d. parengia metinės santraukos projektą ir įkelia jį į SFMIS2014 ir SCF2014, o iki 2021 m. gruodžio 1 d. parengia ir Audito institucijai teikia valdymo pareiškimo projektą, iki 2022 m. sausio 31 d. AI pateikia patikslintus dokumentus.

Valdymo pareiškimo ir metinės santraukos projektai į SFC2014 įkelti 2021 m. sausio 28 d. Atlikus šių dokumentų vertinimą, metinėje santraukoje nustatyti neatitikimai, kuriuos VI ištaisė. Galutinis valdymo pareiškimas bei metinė santrauka AI vertinimui pateikti 2022 m. vasario 15 d. Atlikus šių patikslintų dokumentų tikrinimą, AI vertinimu:

- nekyla abejonų dėl valdymo pareiškime pateiktų VI tvirtinimų;
- metinėje santraukoje pateikta informacija yra teisinga.

6.4. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS

Atlikus sąskaitų auditą, sisteminių klaidų nenustatyta (sisteminė laikytina klaida, kuri gali atsirasti tik esant tam tikroms priežastims ir / ar aplinkybėms ir kuri daro poveikį visai VKS, tam tikrai VKS institucijų grupei ar priemonei, pagal kurią finansuojami projektai).

6.5. INFORMACIJA DĖL 2020–2021 M. SĄSKAITOSE LAIKINAI ATLIKTŲ PATAISŲ

2020–2021 m. sąskaitose Tvl, remiantis R. 1303/2013 137 str. 2 d., į sąskaitas neįtraukė 204 883 961,93 Eur išlaidų, dėl kurių teisėtumo ir tvarkingumo buvo atliekamas vertinimas. Išsami informacija apie laikinai atliktas pataisas pateikiama 29 lentelėje.

29 lentelė. Informacija apie laikinas pataisas 2020–2021 m. SEK

Fondas	Finansinės pataisos priežastis	Iš SEK laikinai išimta suma, Eur
SF	Išteisminių tyrimų institucijos (FNIT) atliekamas vertinimas	-17 379 437,51
	II užregistruotų įtarimų dėl pažeidimų vertinimas	-217 721,07
ERPF	Išteisminių tyrimų institucijos (FNIT) atliekamas vertinimas	-396 692,31
	II užregistruotų įtarimų dėl pažeidimų vertinimas	-20 863 072,93
	2019–2020 m. audito pastebėjimas EX.70	-434 915,00
	2020–2021 m. audito pastebėjimas EX.30	-16 950,00
	EK audito (REGC214LT0049) pastebėjimas Nr. 18	-22 080,31
	Išteisminių tyrimų institucijos (STT) atliekamas vertinimas	-2 407,18
ESF	II užregistruotų įtarimų dėl pažeidimų vertinimas	-207 650,92
	EK audito (REGC214LT0049) pastebėjimas Nr. 18	-128 808,00
	2020–2021 m. audito pastebėjimas EX.4	-157 807 464,66
	2020–2021 m. audito pastebėjimas EX.64	-7 172 063,34
	VI atliekama supaprastintai apmokamų išlaidų, deklaruotų pagal FJ-041, FJ-042, taikymo analizės	-234 698,70
	Iš viso:	-204 883 961,93
	Iš viso ERPF:	-21 733 710,55
	Iš viso SF:	-17 597 158,58
	Iš viso ESF:	-165 553 092,80

Šaltinis – Valstybės kontrolė

6.6. INFORMACIJA DĖL 2019–2020 M. SĄSKAITOSE LAIKINAI ATLIKTŲ PATAISŲ

2019–2020 m. sąskaitose Tvl, remiantis R. 1303/2013 137 str. 2 d., į sąskaitas neįtraukė 41 611 270,66 Eur išlaidų, dėl kurių teisėtumo ir tvarkingumo vyko vertinimas. EK 2021 m. balandžio 28 d. rašte Nr. Ares (2021)2827751, be kita ko, prašo Audito institucijos informuoti dėl tolesnių veiksmų, susijusių su šiomis išlaidomis.

Informacija apie 2019–2020 m. sąskaitose atliktas laikinas pataisas ir tolesnius veiksmus, atliktus 2020–2021 m. tarpinėse mokėjimo paraiškose EK, pateikiama 30 lentelėje.

30 lentelė. Informacija apie laikinas pataisas 2019–2020 m. SEK

Fondas	Finansinės pataisos priežastis	Išimta suma iš 2019–2020 m. SEK, Eur	Sumos, deklaruotos 2020–2021 m. TMP, Eur		Paiškinimas
			Neigiama suma	Teigiama suma	
	EK audito Nr. REGC2214LT0049 atskaitoje nustatytas pastebėjimas Nr. 18.01.	-2 499 765,76	0,00	0,00	EK pastebėjimo rekomendacija Nr. 18.01, susijusi su ESF, 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo įgyvendinta.
ESF	Ikteisminių tyrimų institucijų (FNIT, STT, Generalinės prokuratūros) atliekamas vertinimas	-563 257,44	0,00	1 022,83	Institucijų atliekami vertinimai 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo baigti, bet atsižvelgiant į tai, kad 2019–2020 m. SEK išimta per didelė suma, susijusi su projektu Nr. 08.4.1-ESFA-V-418-04-0001, ši suma iš naujo deklaruota.
	Į užregistruotų įtarimų dėl pažeidimų vertinimas	-739,15	0,00	0,00	Į atliekami vertinimai 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo baigti.
ERPF	2019–2020 m. audito pastebėjimas EX.23	-3 109 564,37	-943,74	0,00	Pastebėjimo EX.23 rekomendacija 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo įgyvendinta, tačiau gavus 2021-02-23 Gamtotvarkos projektų skyriaus tarnybinį pranešimą Nr. G-623, nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos, kurių suma – 943,74 Eur. Dėl likusios sumos (3 108 620,63 Eur) 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje sprendimas nebuvo priimtas.
	2019–2020 m. audito pastebėjimas EX.70	-1 874 596,00	0,00	0,00	Pastebėjimo EX.70 rekomendacija 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo įgyvendinta.
	EK audito Nr. REGC2214LT0049 atskaitoje nustatytas pastebėjimas Nr. 18.01.	-164 752,30	-1 140,50	0,00	Remiantis į atliktu vertinimu nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos – 1 140,50 Eur, dėl likusios sumos (163 611,80 Eur) 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje sprendimas nebuvo priimtas.
	Ikteisminių tyrimų institucijų (FNIT) atliekamas vertinimas	-2 709 084,09	0,00	0,00	Institucijų atliekami vertinimai 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo baigti.
ERPF	Į užregistruotų įtarimų dėl pažeidimų vertinimas	-329 158,53	-98 158,72	230 999,81	Remiantis į priimtais sprendimais dėl pažeidimų, 230 999,81 Eur išlaidos pripažintos tinkamomis finansuoti, 98 158,72 Eur išlaidos – netinkamomis finansuoti.
	LVPA sisteminė klaida, susijusi su 2018–2019 m. pastebėjimais EX.1, EX.5, EX.35 ir EX.58	-6 900 427,58	0,00	0,00	Institucijų sprendimai dėl sisteminės klaidos 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo priimti.

Fondas	Finansinės pataisos priežastis	Išimta suma iš 2019–2020 m. SEK, Eur	Sumos, deklaruotos 2020– 2021 m. TMP, Eur		Paiškinimas
			Neigiama suma	Teigiama suma	
	Supaprastintai apmokamų išlaidų pagal metodiką pertikrinimas, remiantis VI gautu EK 2020-03-04 įspėjamuoju raštu Nr. Ares(2020)1350248	-23 500,00	0,00	0,00	Supaprastintai apmokamų išlaidų pagal metodiką „Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros rezultatų komercinimo projektų fiksuotosios sumos nustatymo tyrimo ataskaita“ (FS-003), pertikrinimas 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo baigtas.
	VI viešųjų pirkimų pertikrinimas remiantis VI gautu EK 2020-03-04 įspėjamuoju raštu Nr. Ares(2020)1350322 (dėl CPVA 3)	-2 659 318,07	-604 726,80	2 054 591,27	Remiantis CPVA priimtais sprendimais dėl pažeidimų, 2 054 591,27 Eur išlaidos pripažintos tinkamomis finansuoti, 604 726,80 Eur išlaidos – netinkamomis finansuoti.
	VI atliktas APVA viešųjų pirkimų pertikrinimas remiantis AI tarpinių audito rezultatų 2020-12-15 raštu Nr. SD-(80-9.4.2-E-6047)-1055	-1 765 539,53	0,00	0,00	Viešųjų pirkimų pertikrinimai 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo baigti.
SF	LVPA skėtinių projektų pertikrinimas pagal pirminius dokumentus, remiantis VI 2021-02-05 raštu Nr. ((24.78Mr.-07)-6K-2100227)-6K-2101004	-9 790 100,68	0,00	8 420 985,36	Remiantis VI pažymoje Nr. 24.58-09-2021-05-25 nurodyta informacija, 8 420 985,36 Eur išlaidos pripažintos tinkamomis finansuoti, sprendimas dėl likusios sumos (1 369 115,32 Eur) 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo priimtas.
	II užregistruotų įtarimų dėl pažeidimų vertinimas	-76 259,88	-7 625,99	68 633,89	Remiantis II priimtais sprendimais dėl pažeidimų, 68 633,89 Eur išlaidos pripažintos tinkamomis finansuoti, 7 625,99 Eur išlaidos – netinkamomis finansuoti.
	Konkurencijos tarybos atliekamas vertinimas	-9 145 207,28	0,00	0,00	Konkurencijos tarybos atliekami vertinimai 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo baigti.
	Iš viso:	-41 611 270,66	-712 595,75	10 776 233,16	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

6.7. INFORMACIJA APIE TOLESNIUS VEIKSMUS, ATLIKTUS DĖL 2018–2019 M. SĄSKAITOSE LAIKINAI ATLIKTŲ PATAISŲ

2018–2019 m. sąskaitose TvI, remiantis R.1303/2013 137 str. 2 d., į sąskaitas neįtraukė 125 650 329,93 Eur išlaidų, dėl kurių teisėtumo ir tvarkingumo buvo atliekamas vertinimas. Audito institucija 2019–2020 m. ataskaitinio laikotarpio Metinės kontrolės ataskaitos 6.5 poskyryje pateikė informaciją apie tolesnius TvI veiksmus, susijusius su šiomis išlaidomis, atliktus 2019–2020 m. ataskaitinio laikotarpio mokėjimo paraiškose EK. Audito institucija, atsižvelgdama į EK prašymą, AI teikia informaciją apie tolesnius TvI veiksmus, atliktus 2020–2021 m. ataskaitinio laikotarpio tarpinėse mokėjimo paraiškose EK (žr. Ataskaitos 27 priedą, 230 psl.).

6.8. INFORMACIJA APIE NACIONALINIŲ TEISMŲ PANAIKINTUS AR PAKEISTUS SPRENDIMUS DĖL FINANSINIŲ PATAISŲ TAIKYMO

- 2020–2021 m. ataskaitinio laikotarpio ERPF tarpinėje mokėjimo paraiškoje, 2021 m. gegužės 27 d. deklaruotoje EK, Tvl pakartotinai deklaravo išlaidas, kurioms prieš tai tarpinėje mokėjimo paraiškoje ir Sąskaitose EK buvo atlikta galutinė pataisa. Šios išlaidos susijusios su 2017–2018 m. ataskaitinio laikotarpio audite Audito institucijos pastebėjimu EX.46, teiktu LVPA.

EK susigrąžintinių sumų gairių 11 skirsnyje⁷¹ nurodyta, be kita ko, kad išimtiniais atvejais Teisingumo Teismui (arba kitai teismų sistemos institucijai, pvz., nacionaliniam teismui) priėmus sprendimą, kuriuo ginčijamas finansinės pataisos taikymo turinys, ir atsižvelgiant į jo poveikį atitinkamų išlaidų teisėtumui ir tvarkingumui, nacionalinėms institucijoms priėmus sprendimą, šios išlaidos gali būti įtrauktos į paskesnę mokėjimo paraišką EK. Atsižvelgdama į tai, kad tiek 2020–2021 m., tiek 2021–2022 m. ataskaitiniuose laikotarpiuose deklaruota, o paskesniuose laikotarpiuose ketinama (sprendžiama dėl galimo deklaravimo) deklaruoti išlaidas vadovaujantis nurodyta EK susigrąžintinių sumų gairių išimtimi, AI dėl tokių atvejų teikia informaciją EK apie nacionalinių teismų sprendimus ir įl atliktus veiksmus bei pakartotinio išlaidų deklaravimo ar ketinamo deklaravimo atitiktį EK gairių 11 skirsnyje nurodytai išimčiai.

- 2018–2019 m. ataskaitinio laikotarpio audite Audito institucija CPVA teikė pastebėjimus EX.2 ir EX.4, dėl kurių CPVA, priėmusi sprendimus dėl pažeidimų, dalyvavo teisiniuose procesuose su projektų vykdytojais. Kadangi AI siūlytas finansinės korekcijos dydis, remiantis teismų sprendimais, šiais atvejais buvo pakeistas arba pakeistas (pirmos instancijos teismo) ir panaikintas (apeliacinės instancijos teismo), AI dėl tokių atvejų teikia informaciją EK apie teismų sprendimus ir įl atliktus veiksmus tiek dėl šių, tiek dėl kitų atvejų, nesusijusių su Audito institucijos pastebėjimais.

Išsami informacija pateikiama Ataskaitos 26 priede, 225 psl.

⁷¹ Angliškoje gairių versijoje – 10 skirsnyje.

7. AUDITO ĮSTAIGŲ KOORDINAVIMAS IR AUDITO INSTITUCIJOS VYKDOMA PRIEŽIŪRA

7.1. KOORDINAVIMO TARP AUDITO INSTITUCIJOS IR AUDITĄ ATLIEKANČIO SUBJEKTO PROCEDŪRA

Remiantis R. 1303/2013 127 str. 2 d. ir Audito strategija, Audito institucija VKS veikimo tinkamumo vertinimui, deklaruotų išlaidų testavimui ir sąskaitų tikrinimui atlikti gali pasitelkti kitą subjektą, užtikrindama, kad jie funkcinio požiūriu būtų nepriklausomi.

Šio valstybinio audito metu Viešųjų pirkimų įstatymo, 4000-ojo TAAIS ir Valstybės kontrolės vidaus teisės aktų nustatyta tvarka pasitelkta UAB „Adwisery“, kad įvertintų SFMIS2014 ir šiai SFMIS2014 infrastruktūrai priklausančios sistemos (DMS) duomenų saugą ir technologinį pažeidžiamumą. Informacinių technologijų ekspertų paslaugų pirkimo sutartis Nr.SU-29 sudaryta 2021 m. birželio 18 d.

Viešojo pirkimo procedūros užtikrina, kad parinkta įmonė atitinka techninėse užduotyse nustatytus reikalavimus dėl paslaugų teikėjų nepriklausomumo, patirties, naudojamos metodologijos, taikomų standartų, konkrečių auditorių nepriklausomumo, kvalifikacijos ir panašių dalykų.

Paslaugų teikėjo atliktos užduotys (pagal Audito institucijos pateiktas užduotis) pateikiamos 31 lentelėje.

31 lentelė. Paslaugų teikėjo atliktos užduotys

Paslaugų teikėjas	Atliktos užduotys
UAB „Adwisery“	1. Įvertinta SFMIS2014 veikimo atitiktis LST EN ISO/IEC 27002:2017 „Informacinės technologijos. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo priemonių praktikos nuostatai“ standarto rekomendacijoms. 2. Įvertintas SFMIS2014 technologinis pažeidžiamumas. 3. Įvertinta SFMIS2014 veikimo atitiktis R. 821/2014 7 str., 8 str., 10 str., 11 str. reikalavimams. 4. Įvertinta SFMIS2014 veikimo atitiktis R. 1011/2014 8, 9, 10 str. reikalavimams.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

7.2. PRIEŽIŪROS IR KOKYBĖS VERTINIMO PROCEDŪRA, AUDITO INSTITUCIJOS TAIKOMA KITAM AUDITĄ ATLIEKANČIAM SUBJEKTUI

Siekiant užtikrinti paslaugų teikėjo atlikto darbo kokybę ir tinkamumą Audito institucijos tikslams pasiekti, informacinių technologijų ekspertų paslaugų pirkimo techninėje užduotyje ir paslaugų teikimo sutartyje šalia metodologijos ir kitų paslaugų teikėjui keliamų reikalavimų reglamentuota ir audito darbo peržiūros tvarka bei su ja susiję paslaugų teikėjo įsipareigojimai.

Siekdama panaudoti gautus rezultatus audito tikslams pasiekti, Audito institucija, vadovaudamasi minėtais reikalavimais ir 4000-tuoju TAAIS, susipažino su teikėjo pateiktais rezultatais (įskaitant darbo dokumentus) ir priėmė sprendimą dėl testavimo rezultatų

patikimumo ir įtraukė juos į teikiamus preliminarių ir tarpinių audito rezultatų raštus, atitinkamai į Ataskaitą įtraukė nustatytus pastebėjimus ir rekomendacijas.

Už paslaugų teikėjų pateiktus darbo rezultatus atsakinga Audito institucija.

Bendradarbiavimo su paslaugų teikėju ir jo priežiūros modelį žr. Ataskaitos 3 priedą, 68 psl.

8. KITA INFORMACIJA

8.1. INFORMACIJA DĖL ĮTARIAMŲ SUKČIAVIMO ATVEJŲ

Remiantis Sukčiavimo rizikos vertinimo ir veiksmingų bei proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių vadovu ir laikantis R.1303/2013 122 str. reikalavimų, Ataskaitoje turi būti pateikiami atliekant auditą nustatyti įtarimai dėl sukčiavimo atvejų. Vadovaujantis Audito institucijos Procedūrų vadovu, pateikiama apibendrinta audito metu surinkta informacija ir informacija, gauta iš ikiteisminio tyrimo įstaigų (Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT), Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) ir Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos dėl nusikalstamų veikų projektuose, finansuojamuose 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos lėšomis.

Audito institucija įvertino iš FNTT, STT ir Konkurencijos tarybos gautą informaciją apie atliekamus tyrimus, susijusius su projektais, finansuojamais 2014–2020 m. laikotarpio ES fondų investicijų lėšomis, ir galimą jų įtaką ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotoms išlaidoms. Nustatyta, kad ikiteisminio tyrimo institucijos (FNTT ir STT) šiuo metu atlieka tyrimus dėl septynių projektų, finansuojamų ERPF, SF ir ESF lėšomis. Nė vienas šių projektų 2020–2021 m. nebuvo atrinktas detaliam testavimui. Ataskaitiniu laikotarpiu išlaidų suma, susijusi su šiais projektais, sudarė 19 097 272,22 Eur, deklaruota EK – 18 952 537,00 Eur, o tai yra 1,47 proc. visų EK deklaruotų išlaidų. Dėl susijusių išlaidų Tvl atliko prevencinius korekcinis veiksmus (išėmimus) iš tarpinių mokėjimo paraiškų EK arba laikinus išėmimus iš SEK, kaip nustatyta R. 1303/2013 137 str. 2 d. Išsami informacija apie Tvl atliktus veiksmus pateikiama 32 lentelėje.

32 lentelė. Informacija apie atvejus, su kuriais susiję ikiteisminių tyrimų institucijų atliekami tyrimai ataskaitiniu laikotarpiu

Eil. Nr.	Atvejis, dėl kurio atliekamas tyrimas	Fondas	EK deklaruotos susijusios išlaidos	Tvl atlikti korekciniai veiksmai TMP	Tvl atlikti korekciniai veiksmai SEK
1	1 atvejis (priemonės Nr. 07.1.1-CPVA-R-305)	ERPF	53 743,22	-53 743,22	0,00
2	2 atvejis (priemonės Nr. 03.3.2-LVPA-K-837)	ERPF	89 000,00	0,00	-89 000,00
3	3 atvejis (priemonės Nr. 03.3.2-LVPA-K-837)	ERPF	1 174 000,00	0,00	-1 174 000,00
4	4 atvejis (priemonės Nr. 03.3.1-LVPA-K-850)	ERPF	307 692,31	0,00	-307 692,31
5	5 atvejis (priemonės Nr. 06.1.1-TID-V-501)	SF	17 379 437,51	0,00	-17 379 437,51
6	6 atvejis (priemonės Nr. 09.4.3-ESFA-K-814)	ESF	2 407,18	0,00	-2 407,18
7	7 atvejis (priemonės Nr. 08.13-CPVA-R-609)	ERPF	90 992,00	-90 992,00	0,00

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Audito institucija, remdamasi ataskaitiniu laikotarpiu surinktais duomenimis, 2022 m. vasario 3 d. raštu Nr. SD-(800-9.4.1-E-6087)-86 informavo FNTT dėl kilusių abejonių dėl galutinių naudos gavėjų veiksmų teisėtumo.

8.2. REIKŠMINGA INFORMACIJA

Reikšmingos informacijos, galinčios turėti poveikį Nuomonei dėl sąskaitų išsamumo, tikslumo ir teisingumo, nėra.

8.3. KITI EK PRAŠYMAI

Europos Komisija 2021 m. balandžio 28 d. rašte Nr. Ares(2021)2827751, be kita ko, pažymi, kad Audito institucija turi užtikrinti, kad VPT vertinimo apimtis ir nurodyti argumentai yra pakankami Audito institucijai daryti išvadą, kad neatitikimų nėra, todėl pastebėjimo atsisakoma ir prašo AI informuoti dėl tokių atvejų.

Informacija apie pastebėjimus, dėl kurių JI⁷² kreipėsi į VPT vertinimo išvada gauti bei AI veiksmai, gavus šias išvadas, pateikiami Ataskaitos 25 priede, 222 psl.

Tame pačiame rašte EK prašo AI pateikti paaiškinimą dėl VPT pozicijos, kai keičiant esmines pirkimo sąlygas, pirkimą reikia nutraukti ir pradėti naują pirkimą.

Audito institucija 2019–2020 m. audito metu, atlikdama projektų viešųjų pirkimų vertinimą, be kita ko, atsižvelgė į VPT 2018-01-03 informacinį pranešimą⁷³, kuriame, be kita ko, pirkimų vykdytojams nurodyta, kad kai yra keičiamos esminės pirkimo sąlygos (pakeičiami reikalavimai kvalifikacijai ar techninė specifikacija taip, jog po atliktų pakeitimų daugiau tiekėjų galėtų dalyvauti pirkime, keičiamas sutarties tipas, keičiamas pirkimo objektas) pirkimą reikia nutraukti ir pradėti naują pirkimą.

Audito institucija, atsižvelgdama į visą teismų praktiką, kuria paremtas informacinis pranešimas ir, kuri jame nurodoma, 2019–2020 m. audite šiuo išaiškinimu vadovavosi vertindama pirkimus, skelbtus po 2016-03-30, t. y. po anksčiausio informaciniame pranešime minimo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo sprendimo. 2021-01-05 susitikimo metu VPT paaiškino, kad informaciniame pranešime nurodyta prievolė nutraukti pirkimą suformuota vadovaujantis tik Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2017-04-05 sprendimu byloje „Borta“ Nr. C-298/15 bei atitinkamai Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017-06-22 sprendimu byloje Nr. e3K-3-279-690/2017, o informaciniame pranešime nurodytą prievolę VPT taiko tik po informacinio pranešimo paskelbimo (2018-01-03) skelbtų pirkimų vertinime. Vis dėlto Audito institucijos nuomone, tikslinga vadovautis ne informaciniu pranešimo paskelbimo data, o jame nurodytos teismų praktikos, kuria jis paremtas, išaiškinimais ir atitinkamai vertinti pirkimus, skelbtus po šios teisminės praktikos suformavimo, t. y. po Teisingumo teismo 2017-04-05 sprendimo byloje „Borta“ Nr. C-298/15, kuo ir vadovaujasi Audito institucija atlikdama projektų viešųjų pirkimų vertinimą.

Atsižvelgdama į EK 2022-01-11 el. paštu pateiktą prašymą dėl sukčiavimo rizikos vertinimo, AI susipažino su EK atnaujintame esminio testavimo klausimyne esančiais sukčiavimo rizikos klausimais. Informuojame, kad AI atlieka panašios apimties vertinimą kaip ir EK, t. y. auditoriai kiekvieno detaliojo testavimo etapo vertinimo metu (pvz., projektų atrankos, viešųjų pirkimų, mokėjimo prašymų tikrinimo etapuose), įžvelgę galimas sukčiavimo rizikas, imasi atitinkamų komunikacinių veiksmy, tarp kurių ir informacijos perdavimas kompetentingoms teisėsaugos institucijoms tirti atvejus pagal kompetenciją. Auditoriai supažindinti su sukčiavimo ir korupcijos sampratomis, požymiais ir galimais pasireiškimo būdais, jų kompetencija keliama organizuojant atitinkamų teisėsaugos institucijų atstovų mokymus šia tema.

⁷² Vadovaudamosi Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 10.1 p., kuriame nustatyta JI teisė kreiptis į VPT dėl projektų vykdytojų (perkančiųjų organizacijų) viešųjų pirkimų atitikties VPJ. AI tokia teisė Atsakomybės ir funkcijų taisyklėse nenustatyta ir AI atlieka savarankišką vertinimą.

⁷³ Pirkimo dokumentų keitimas po jų paskelbimo I Viešųjų pirkimų tarnyba, prieiga per internetą: <https://vpt.lrv.lt/lt/naujienos/pirkimo-dokumentu-keitimas-po-ju-paskelbimo>

9. BENDRASIS PATIKIMUMO LYGIS

9.1. BENDROJO PATIKIMUMO LYGIO NUSTATYMAS

Atlikus audito procedūras, kurių rezultatai pateikiami 4, 5 ir 6 skyriuose, pagal EK VKS gairėje nurodytus kriterijus, gaunamas VKS patikimumo bendrasis lygis (žr. Ataskaitos 4.2.2 skirsnį, 14 psl.).

VKS bendrasis patikimumas gaunamas atlikus sistemų auditą ir įvertinus VKS institucijos vykdomų procesų kontrolės priemonių pakankamumą ir tinkamą veikimą pagal EK VKS gairėje nurodytus vertinimo kriterijus ir pagrindinius reikalavimus. Atlikus visas suplanuotas audito procedūras, kiekviena VKS institucija įvertinama atitinkama vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę. Atsižvelgiant į VKS institucijų vertinimo kategorijas, įvertiname VKS bendrąją vertinimo kategoriją.

Ryšys tarp audito etapų ir patikimumo modelio pateikiamas 33 lentelėje.

33 lentelė. Audito patikimumo modelis

Audito patikimumo modelis	Audito etapas	Ataskaitos skyrius	Gautas patikimumas, proc.	VKS patikimumas
Įgimtas patikimumas	Planavimas	4 skyrius	0	0
Kontrolės patikimumas	Rekomendacijų įgyvendinimo peržiūra, kontrolės priemonių testavimas	4, 6 skyriai	83	2
Pagrindinis patikimumas	Detalusis testavimas	5, 6 skyrius	70	2
Audito patikimumas	Ataskaitos ir Metinės nuomonės rengimas	–	95	2

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Remiantis 33 lentelėje pateikiama informacija: Atitikties audito, 2016–2017 m., 2017–2018 m., 2018–2019 m. ir 2019–2020 m. auditų metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo būkle 2022 m. vasario 15 d. ir 2020–2021 m. audito metu atliktų kontrolės priemonių, detaliojo testavimo ir sąskaitų audito procedūrų rezultatais bei VKS institucijų atliktais korekciniais veiksmais dėl pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo, AI vertinimu, VKS audituojamu laikotarpiu veikė, bet reikia šiek tiek patobulinti (2 vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę). Remiantis šiuo įvertinimu, manoma, kad iš VKS gautas vidutinis patikimumas. Detalesnė informacija apie VKS institucijų vertinimą ir bendrąjį valdymo ir kontrolės sistemos patikimumo vertinimą pateikiama Ataskaitos 4 priedo 1–4 lentelėse, 69 psl.

9.2. AUDITO REZULTATŲ ANALIZĖ IR VKS ATLIKTŲ VEIKSMŲ DĖL REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS

9.2.1. 2020–2021 m. audito rezultatų apibendrinimas

2020–2021 m. audito metu atlikus kontrolės priemonių ir detaliojo testavimo audito procedūras, VKS institucijoms buvo pateikti 79 pastebėjimai, iš jų – 40 su rekomendacijomis (žr. Ataskaitos 4.3 poskyrį, psl. 19, ir 5.7 poskyrį, psl. 31).

Dėl nepakankamų kontrolės priemonių arba jų netinkamo veikimo pateikti 32 pastebėjimai, iš jų 21 su rekomendacijomis. Procesai, kuriuose neatitikimų paplitimas VKS institucijose didžiausias:

- viešųjų pirkimų kontrolės priemonių nustatymo ir veikimo vertinimas;
- netinkamas informacijos pateikimas PFSA;
- TF vertinimas;
- kontrolės priemonių dėl atrankinių tvarkų rengimo ir taikymo vertinimas;
- JI darbuotų ar pasitelktų ekspertų nešališkumo vertinimas.

Audito institucijos vertinimu, pastebėjimai, teikti dėl nepakankamų kontrolės priemonių arba jų netinkamo veikimo, neturi tiesioginės įtakos išlaidų tinkamumui, išskyrus CPVA teiktus pastebėjimus EX.16 (129 psl.) ir EX.17 (130 psl.) ir ESFA – EX.21 (164 psl.) ir EX.22 (187 psl.). Dėl šių pastebėjimų atlikti korekciniai veiksmai sąskaitose EK.

VKS institucijos, kurioms teiktos rekomendacijos, nusimatė, AI vertinimu, pakankamus rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planus ir šiuo metu juos įgyvendina. Dalis rekomendacijų įgyvendintos audito metu. Kitos rekomendacijos, kurios šiuo metu yra neįgyvendintos arba su kuriomis institucijos nesutinka⁷⁴, bus stebimos kitų auditų metu.

Dėl detaliojo testavimo metu nustatytų neatitikimų pateikti 47 pastebėjimai. Sritys, kuriose nustatyta daugiausiai neatitikimų:

- viešųjų pirkimų vertinimas;
- projektų grynųjų pajamų vertinimas.

Pastebėjimai, kuriuose pateikiama informacija dėl galimai netinkamų išlaidų, pateikti be rekomendacijų, kadangi institucijų veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje. Dėl kitų pastebėjimų, kuriems teiktos rekomendacijos, VKS institucijos nusimatė, AI vertinimu, pakankamus rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planus ir šiuo metu juos įgyvendina. Dalis rekomendacijų įgyvendintos audito metu. Kitos rekomendacijos, kurios šiuo metu yra neįgyvendintos bus stebimos kitų auditų metu. Šie detaliojo testavimo rezultatai, be kita ko, įvertinti ir atliekant institucijų vidaus kontrolės veikimo vertinimą.

9.2.2. Informacija apie atliktus veiksmus dėl EK pateiktų įspėjamųjų raštų

EK yra pateikusi VKS šiuos įspėjamuosius raštus dėl reikšmingų VKS veikimo trūkumų su prašymu imtis prevencinių ir taisomųjų veiksmų:

- 2018 m. gegužės 7 d. raštas Nr. (2018)2422385 dėl Audito institucijos 2016–2017 m. audito metu ESFA nustatytų reikšmingų trūkumų, susijusių su tinkamais valdymo patikrinimais. ESFA įgyvendinus visas 2016–2017 m. audito metu teiktas rekomendacijas, vertinama, kad visi reikiami veiksmai, siekiant ištaisyti audito metu nustatytus įgyvendinančios institucijos veikimo trūkumus, atlikti.

Audito institucija 2021 m. gegužės 13 d. informavo EK raštu Nr. SD-(80-1.8 Mr)-431 apie ESFA atliktus veiksmus ir AI vertinimą. EK 2021 m. liepos 12 d. raštu Nr. (2021)4501761 informavo VI, Tvl ir AI, kad įspėjimo atšaukimo sąlygos yra įvykdytos.

⁷⁴ Dėl EX.90 VI nesutinka su pastebėjimu, tačiau atliko korekcinis veiksmus SEK. Dėl EX.71 VI sutinka iš dalies, tačiau rekomendacija nesusijusi su netinkamomis išlaidomis.

- 2020 m. kovo 4 d. įspėjamasis raštas VI Nr. (2020)1350248 dėl taisomųjų priemonių (daugiausia dėl ERPF arba ESF lėšomis bendrai finansuojamų supaprastinto apmokėjimo išlaidų).

Audito institucija atliko rašte nurodytus patikrinimus ir 2020 m. gruodžio 18 d. raštu Nr. SD-(80-9.4.2-E-6047)-1070 pateikė EK išsamią informaciją. Remiantis rašte pateikta informacija apie atliktą auditą ir jo rezultatus, AI negalėjo pateikti vertinimo dėl metodikos FS-003 (2017-05-15 redakcija), nes VI nebuvo pateikusi visų vertinimui aktualių pagrindžiančių dokumentų. 2020–2021 m. audite VI pateikus trūkstamus dokumentus ir AI atlikus jų vertinimą, 2021 m. lapkričio 5 d. VI el. paštu informavo, kad bus atliekami išlaidų, deklaruotų pagal šią metodiką, perskaičiavimo veiksmai. AI įvertino VI atliktus perskaičiavimo veiksmus ir apie jų tinkamumą 2022 m. vasario 11 d. el. paštu informavo VI. AI informuos EK apie galutinį rezultatą, kai bus atlikti korekciniai veiksmai tarpinėje mokėjimo paraiškoje EK.

Rašte AI taip pat informuoja EK dėl metodikos FS-001, FS-002 ir FS-003 (2018-03-19 redakcija), dėl kurios 2019–2020 m. audite VI teiktas pastebėjimas EX.70. EK 2021 m. sausio 27 d. rašte Nr. (2021)662612 informavo AI, be kita ko, kad atliks AI darbo, atlikto dėl šios metodikos, peržiūrą, o 2021 m. birželio 30 d. rašte Nr. (2021)4261799 EK informavo VI, kad įspėjamojo rašto atšaukimo sąlygos dar nevykdytos.

2020–2021 m. ataskaitiniu laikotarpiu išlaidų, deklaruotų EK pagal metodiką FS-003 ir FS004 nėra, o pagal metodiką FS-001 ir FS-002 deklaruota atitinkamai 34 027,00 ir 400 888,00 Eur. Atsižvelgiant į tai, kad dėl minimų metodikų nėra priimtų galutinių sprendimų, remiantis R. 1303/2013 137 str. 2 d. nuostata, Tvl 434 915,00 Eur išlaidų sumai atliko laikiną išėmimą SEK.

- 2021 m. kovo 4 d. raštas Nr. (2021)1627119 dėl Audito institucijos 2019–2020 m. audito metu APVA nustatytų reikšmingų trūkumų, susijusių su tinkamais valdymo patikrinimais. Audito institucija, remdamasi Viešųjų pirkimų tarnybos išvadomis, atsisakė dalies 2019–2020 m. audito metu teiktų APVA pastebėjimų, todėl APVA veikimas vertinamas kaip neturintis reikšmingų trūkumų susijusių su tinkamais valdymo patikrinimais. 2021 m. balandžio 27 d. gautas EK raštas Nr. (2021)2807195, kuriuo patvirtinama, kad įspėjimo apie galimą mokėjimo termino atidėjimą atšaukimo sąlygos yra įvykdytos.
- 2020 m. kovo 4 d. įspėjamasis raštas Nr. (2020)1350322 dėl galimo mokėjimo termino atidėjimo (susijusio tik su valdymo patikrinimais, priklausančiais CPVA kompetencijai). Audito institucija 2020 m. kovo 3 d. raštu Nr. SD-(80-9.4.2-E-5152)-234 pateikė išsamią informaciją apie Veiksmų plane nustatytų priemonių įgyvendinimą. EK 2020 m. gegužės 12 d. raštu Nr. (2020)2497953 pateikė įspėjimo dėl galimo mokėjimo termino atidėjimo, apsiribojant valdymo patikrinimais, priklausančiais CPVA kompetencijai, dalinį atšaukimą, o 2020 m. spalio 2 d. raštu Nr. (2020)5194467 – apie visišką atšaukimą.

9.2.3. VKS institucijų vidaus kontrolės vertinimo pokyčiai

AI pateikė EK tarpinius audito rezultatus, kuriuose nurodė kiekvienos VKS institucijos preliminarų vertinimą pagal EK VKS gairę. Atlikusi visas audito procedūras bei įvertinusi VKS institucijų korekcinis veiksmus, kurių buvo imtasi atsižvelgiant į AI teiktas rekomendacijas, bei veiksmų planus, atnaujino vertinimą (žr. Ataskaitos 4 priedo 1 lentelę, 69 psl.). Šiame poskyryje pateikiama informacija apie pasikeitusius (lyginant su preliminariais) institucijų vertinimus:

- ŠMSM pagrindinis reikalavimas Nr. 2 preliminariai buvo įvertintas 1 kategorija. Kadangi veiksmų audito metu nustatyti neatitikimai susiję su nesuveikusiomis kontrolės priemonėmis, šio reikalavimo vertinimas keičiamas į 2 kategoriją. Apibendrinus vertinimo rezultatus, ŠMSM vidaus kontrolės veikimas vertinamas 2 kategorija;
- CPVA pagrindinis reikalavimas Nr. 4 preliminariu vertinimu buvo įvertintas 3 kategorija. Atsižvelgiant į tai, kad CPVA atliko papildomus valdymo patikrinimo veiksmus⁷⁵, susijusius su viešaisiais pirkimais, skirtais COVID-19 pandemijos valdymui, pagrindinio reikalavimo Nr. 4 vertinimas keičiamas į 2 kategoriją. Apibendrinus vertinimo rezultatus, CPVA vidaus kontrolės veikimas vertinamas 2 kategorija.

Europos Sąjungos investicijų audito departamento
vadovė

Rasa Mikelionytė

Europos Sąjungos investicijų audito departamento
vadovo pavaduotoja

Jolita Karpovič

---

⁷⁵ Atsižvelgiant į tai, kad teikiant TAR, CPVA pagrindinis reikalavimas Nr. 4 buvo įvertintas 3 vertinimo kategorija, kiek tai susiję su viešųjų pirkimų, skirtų COVID-19 pandemijos valdymui, valdymo patikrinimais, CPVA buvo parengusi ir su AI suderinusi veiksmų planą.

Ataskaita teikiama šiems audituojamiems subjektams:

- Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (atliekančiai VI ir TVI priskirtas funkcijas)
  - Ministerijoms:
    - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
    - Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
    - Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
    - Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai
    - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
    - Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
    - Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
    - Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai
    - Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
  - Įgyvendinančiosioms institucijoms:
    - Europos socialinio fondo agentūrai
    - Lietuvos mokslo tarybai
    - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai
    - Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai
    - Uždarajai akcinei bendrovei „Investicijų ir verslo garantijos“
    - Uždarajai akcinei bendrovei Viešųjų investicijų plėtros agentūrai
    - Viešajai įstaigai Centrinė projektų valdymo agentūrai
    - Viešajai įstaigai Lietuvos verslo paramos agentūrai
  - Regionų plėtros taryboms:
    - Alytaus
    - Kauno
    - Klaipėdos
    - Marijampolės
    - Panevėžio
    - Šiaulių
    - Tauragės
    - Telšių
    - Utenos
    - Vilniaus
  - Regioninės plėtros departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos
- EK pateikus Ataskaitą ir Nuomonę, taip pat yra informuojamos šios institucijos:
- Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetas
  - Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko tarnyba
  - Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
  - Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

10. PRIEDŲ SĄRAŠAS

1 priedas.	Santrumpos ir sąvokos	60
2 priedas.	Metinės kontrolės ataskaitos ir Audito nuomonės rengimo procesas	67
3 priedas.	Bendradarbiavimo su audito / ekspertų paslaugų teikėjais ir jų priežiūros modelis	68
4 priedas.	Audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus	69
5 priedas.	Pavyzdžių atrankos išlaidų populiacijoje parametrai	76
6 priedas.	Detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos rezultatai	78
7 priedas.	Deklaruotos išlaidos ir atrinktų pavyzdžių auditas	82
8 priedas.	Vidaus kontrolės priemonių testavimas	83
9 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai)	89
10 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaravimo departamentui (Tvirtinančiajai institucijai)	103
11 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijai	106
12 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai	108
13 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR kultūros ministerijai	110
14 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijai	112
15 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai	115
16 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VŠĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai	121
17 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VŠĮ Europos socialinio fondo agentūrai	161
18 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas UAB Investicijų ir verslo garantijos	183
19 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Lietuvos mokslo tarybai	186
20 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VŠĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai	187
21 priedas.	Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai	190
22 priedas.	Klaidų vertinimas	192
23 priedas.	FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai) skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	200
24 priedas.	VŠĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama	218
25 priedas.	Informacija apie VPT išvadas dėl AI teiktų pastebėjimų	222

26 priedas.	Informacija apie nacionalinių teismų sprendimus dėl finansinių pataisų taikymo	225
27 priedas.	Informacija apie laikinas pataisas 2018–2019 m. SEK	230

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų
 veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos
 valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose
 pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m.
 birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias
 Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

Santrumpos	Visas pavadinimas
2016–2017 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2016 m. liepos 1 d.–2017 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2017–2018 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2018–2019 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2019–2020 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2019 m. liepos 1 d.–2020 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2020–2021 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, atitikties auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2021–2022 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, atitikties auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2014–2020 metų grąžintinių ir grąžintų lėšų administravimo taisyklės	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015-02-12 įsakymas Nr. 1K-059 „Dėl 2014–2020 metų grąžintinių ir grąžintų lėšų administravimo taisyklių patvirtinimo“
AM	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
APVA	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra
APVA PV	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus 2017-06-19 įsakymu Nr. T1-190 patvirtintas Procedūrų vadovas
ARP	adreso raiškos protokolas
Ataskalta	Kontrolės ataskaita pagal Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
Ataskaitinis laikotarpis	nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d.
Atitikties auditas	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede nustatytiems paskyrimo kriterijams auditas
Atsakomybės ir funkcijų taisyklės	Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimu Nr. 528
ATT	atrankinė tikrinimo tvarka

Santrumpos	Visas pavadinimas
Audito institucija (AI), ESI audito departamentas	Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Europos Sąjungos investicijų audito departamentas
Audito strategija	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos audito strategija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
Audito atlikimo laikotarpis	laikotarpis nuo 2020 m. spalio 1 d. iki 2022 m. vasario 15 d.
Bendradarbiavimo susitarimas	2015-10-11 Susitarimas dėl bendradarbiavimo tarp Vadovaujančiosios, Tvirtinančiosios ir Audito institucijų
BVPŽ	Bendrasis viešųjų pirkimų žodynas
CK	Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas
CPO	Centrinė perkančioji organizacija
CPVA	VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra
CVP IS	Centrinė viešųjų pirkimų sistema
D.2014/24/EB	2013-02-26 Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB
Darbo grupė	2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos administravimo darbo grupė, sudaryta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013-07-11 įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“
DMS	iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainė
DT	detalusis testas
EAR	Europos Audito Rūmai
EIM	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
EIMJ	ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymas
EK	Europos Komisija
EK atrankos gairė	EK Valstybėms narėms skirtos gairės dėl audito institucijų taikytinų atrankos metodų (2007-2013 ir 2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. <i>Guidance on Sampling Methods for Audit Authorities (Programming period 2017-2013 and 2014-2020)</i> (2016 m. sausio 20 d., EGESIF_16-0014-00)
EK ataskaitos, nuomonės ir klaidų gairė	Valstybėms narėms skirtos gairės dėl metinės kontrolės ataskaitos ir audito nuomonės, kurias teikia audito institucijos, ir dėl audito institucijų nustatytų klaidų tvarkymo siekiant nustatyti ir pranešti patikimus bendrus likutinius klaidų dažnius (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. <i>Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates</i>) (Programming period 2014-2020) (2018 m. gruodžio 17 d., EGESIF_15-0002-04)
EK FK gairės 2013, EK FK gairės	Finansinių pataisų, susijusių su išlaidomis, Sąjungos finansuotomis pagal pasidalijamąjį valdymą, kurias reikia atlikti dėl viešojo pirkimo taisyklių nesilaikymo, nustatymo gairės (angl. <i>Guidelines for determining financial corrections to be made by the Commission to expenditure financed by the Union under shared management, for non-compliance with the rules on public procurement</i>) (2013 m. gruodžio 19 d. Europos Komisijos sprendimas Nr. C(2013) 9527); Su Sąjungos finansuotomis išlaidomis susijusių finansinių pataisų, kurias reikia atlikti dėl taikytinų viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymo, nustatymo gairės, patvirtintos 2019 m. gegužės 14 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2019) 3452 <i>final</i>
EK susigrąžintinių sumų gairė	EK gairės valstybėms narėms dėl anuliuotų, susigrąžintų, susigrąžintinių ir nesusigrąžinamų sumų (angl. <i>Guidance for Member States on Amounts Withdrawn, Recovered, to be Recovered and Irrecoverable Amounts</i>) (2018 m. gruodžio 3 d., EGESIF_15_0017-04)
EK valdymo patikrinimų gairė, VP gairė	Europos Komisijos valdymo patikrinimų gairės valstybėms narėms (angl. <i>Guidance for Member States on Management verifications</i>) (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (2015 m. rugsėjo 17 d., EGESIF_14-0012_02)
EK VKS gairė	Europos Komisijos Komisijai ir valstybėms narėms skirtos gairės dėl bendrosios valdymo ir kontrolės sistemų vertinimo valstybėse narėse metodikos (angl. <i>Guidance for the Commission and Member States on a Common Methodology for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States</i>) (2014 m. gruodžio 18 d., EGESIF_14_0010-final)
EM	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
EN	ekonominis naudingumas
ERPF	Europos regioninės plėtros fondas
ES	Europos Sąjunga
ESF	Europos socialinis fondas
ESFA	VšĮ Europos socialinio fondo agentūra

Santrumpos	Visas pavadinimas
ESFA metodika	VšĮ Europos socialinio fondo agentūros direktoriaus 2020-07-28 įsakymu Nr. V-2020-00059 patvirtinta Išlaidų pagrindimo dokumentų, teikiamų su mokėjimo prašymais, metodika
ESI	Europos Sąjungos investicijos
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
EX.	Audito institucijoje (viduje) vartojamas sutrumpinimas
Finansavimo sutartis	Vadovaujančiosios institucijos, pagal kompetenciją už iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus ūkio sektorius atsakingos (-ų) ministerijos (-ų) (toliau – ministerija), kuriai (-ioms) Taisyklėse priskirta atsakomybė ir funkcijos administruoti veiksmų programos dalį, įgyvendinamą naudojant finansines priemones, sutartis su fondų fondo valdytoju arba finansinės priemonės valdytoju (jeigu fondų fondas nėra steigiamas) dėl iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto, skirto finansinei (-ėms) priemonei (-ėms) įgyvendinti, įgyvendinimo ir finansavimo tvarkos
Finansinės paramos grąžinimo taisyklės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-05-30 nutarimas Nr. 590 „Dėl Finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių patvirtinimo“
FM	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
FMĮ	finansų ministro įsakymas
FMĮ 1K-316 (1K-121)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymas Nr. 1K-316 (2020-04-28 įsakymo Nr. 1K-121 redakcija) „Dėl Projektų finansavimo ir administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-184)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymas Nr. 1K-316 (2016-05-18 įsakymo Nr. 184 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“.
FMĮ 1K-316(1K-361)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymas Nr. 1K-316 (2020-11-12 įsakymo Nr. 1K-361 redakcija) „Dėl projektų finansavimo ir administravimo taisyklių patvirtinimo“
FNTT	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
FP	finansinė (-ės) priemonė (-ės)
FPJT	Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos finansų ministro 2014-10-16 įsakymu Nr. 1K-326
GNG	galutinis naudos gavėjas
Gryųjų pajamų skaičiavimo metodika	Projektų diskontuotų gryųjų pajamų skaičiavimo ir priežiūros metodika, patvirtinta Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014-10-13 posėdžio sprendimu protokolu Nr.35
ĮI	įgyvendinančioji institucija
IDT	Išlaidų deklaravimo ir sąskaitų Europos Komisijai rengimo taisyklės, patvirtintos finansų ministro 2014-11-05 įsakymu Nr. 1K-346
INTOSAI	Tarptautinė aukščiausiųjų audito institucijų organizacija (angl. <i>International Organization of Supreme Audit Institutions</i>)
INVEGA	UAB „Investicijų ir verslo garantijos“
IP	investicijų projektas
IP metodika	Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika, patvirtinta VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014-12-31 įsakymu Nr. 2014/8-337
IS	informacinė sistema
IS AIVIKS	informacinė sistema „Aplinkos informacijos valdymo integruota kompiuterinė sistema“
Išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo metodika	Fondų fondo „Verslo finansavimo fondas, finansuojamas iš Europos regioninės fondo“ atrakinė išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikros metodika, 2019-11-05 patvirtinta Finansų ministerijos Investicijų departamento direktoriaus
IT	informacinės technologijos
ITI	integruota teritorinė investicija
ITVP	integruota teritorijų vystymo programa
KDP	kvietimas dalyvauti pirkime
KM	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
KSPĮ	Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 2017-05-02 Nr. XIII-328
KTI	kontrolės testai instituciniu lygiu
KTI(t)	kontrolės testai (teorinės sąrangos vertinimas)
KTP	kontrolės testai paraiškos lygiu

Santrumpos	Visas pavadinimas
Kvalifikacijos metodika	Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-29 įsakymu Nr. 1S-105
Kvietimas teikti paraiškas	įgyvendinančiosios institucijos siūlymas projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytais sąlygomis teikti paraiškas finansuoti projektus
LApT	Lietuvos apeliacinis teismas
LAT	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
LMT	Lietuvos mokslo taryba
LR	Lietuvos Respublika
LRVN	Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas
LRVN 528	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimas Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 528(96)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimas Nr. 528 (2019-01-30 nutarimo Nr. 96 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, kuriuo patvirtintos Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės
LRVN 528(326)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimas Nr. 528 (2018-04-04 nutarimo Nr. 326 redakcija) „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės“
LRVN 528(772)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimas Nr. 528 (2017-09-27 įsakymo Nr. 772 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 528(1233)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimas Nr. 528 (2020-11-04 nutarimo Nr. 1233 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, kuriuo patvirtintos Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės
LRVN 1090	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-10-03 nutarimas Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“
LRVN 1090(289)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-10-03 nutarimas Nr. 1090 (2020-03-25 nutarimo Nr. 289 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“
LRVN 1090(773)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 1090 (2017 m. rugsėjo 27 d. nutarimo Nr. 773 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“
LVPA	Viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra
Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo gairės	Valstybės narėms skirtos gairės dėl metinės kontrolės ataskaitos ir audito nuomonės, kurias teikia audito institucijos, ir dėl audito institucijų nustatytų klaidų tvarkymo siekiant nustatyti ir pranešti patikimus bendrus likutinius klaidų dažnius (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. <i>Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (Programming period 2014-2020)</i> (2018 m. gruodžio 19 d., EGESIF_15-0002-04)
Min	ministerija
MITA	Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra
MP	mokėjimo prašymas
MTEP	moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra
MUS	piniginio vieneto atrankos metodas (angl. <i>Multi-period stratified Monetary Unit Sampling</i>)
MVĮ	labai maža, maža ir vidutinė įmonė
MVPJA	Metinė veiksmų programos įgyvendinimo ataskaita
MVPTA	Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas, patvirtintas Viešųjų pirkimų tarnybos 2017-06-28 įsakymu Nr. 1S-97
Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų atestavimo tvarkos aprašas	Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų atestavimo tvarkos aprašas, patvirtintas kultūros ministro 2005-04-14 įsakymu Nr. ĮV-146 (2012-09-12 įsakymo Nr. ĮV-608 redakcija)
NK vertinimas	naudos ir kokybės vertinimas
NKSC	Nacionalinio kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos
NPO	neperkančioji organizacija

Santrumpos	Visas pavadinimas
Nuomonė	Audito nuomonė pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
NVJ	nuotekų valymo įrenginiai
PAFT	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymas Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
Paraiška	paraiška finansuoti iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą
PD	pirkimo dokumentai
PFS	projektų finansavimo sąlygos
PFSA	projektų finansavimo sąlygų aprašas
PFSA pavyzdinė forma	Projektų finansavimo sąlygų aprašo pavyzdinė forma, kuriai pritarta 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos finansų ministro 2013-07-11 įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, 2018-12-19 posėdžio protokolu Nr. 4 (43)
Pirkimas	projekto vykdytojo ar partnerio, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus, vykdomas pirkimas
PL	patikros lapas
PO	perkančioji organizacija
PPV	projekto patikra vietoje
PR	pagrindinis reikalavimas
Projektas	iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas
Projekto sutartis	iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutartis
PrV	projekto vykdytojas
PS	iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutartis
PS	perkantysis subjektas (komunaliniame sektoriuje)
PV	procedūrų vadovas
PVM	pridėtinės vertės mokestis
R.	reglamentas
R. 2015/207	2015 m. sausio 20 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2015/207, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl pažangos ataskaitos modelių, informacijos apie didelės apimties projektą teikimo, bendrojo veiksmų plano, investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo įgyvendinimo ataskaitų, valdymo pareiškimo, audito strategijos, audito nuomonės ir metinės kontrolės ataskaitos modelių, taip pat išlaidų ir naudos analizės atlikimo metodikos ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1299/2013 nuostatų dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo įgyvendinimo ataskaitų modelio įgyvendinimo taisyklės
R. 480/2014	2014 m. kovo 3 d. Europos Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos
R. 1303/2013	2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006
R. 1407/2013	2013 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo <i>de minimis</i> pagalbai
R. 2018/1046	2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012
R. 821/2014	2014 m. liepos 28 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 821/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl išsamios programų įnašų pervedimo ir valdymo tvarkos, finansinių priemonių ataskaitų teikimo, veiksams skirtų informavimo ir komunikacijos priemonių techninių charakteristikų ir duomenų įrašymo ir saugojimo sistemos taikymo taisyklės
R. 1011/2014	Komisijos įgyvendinimo Reglamentas (ES) Nr. 1011/2014, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl tam tikros informacijos teikimo

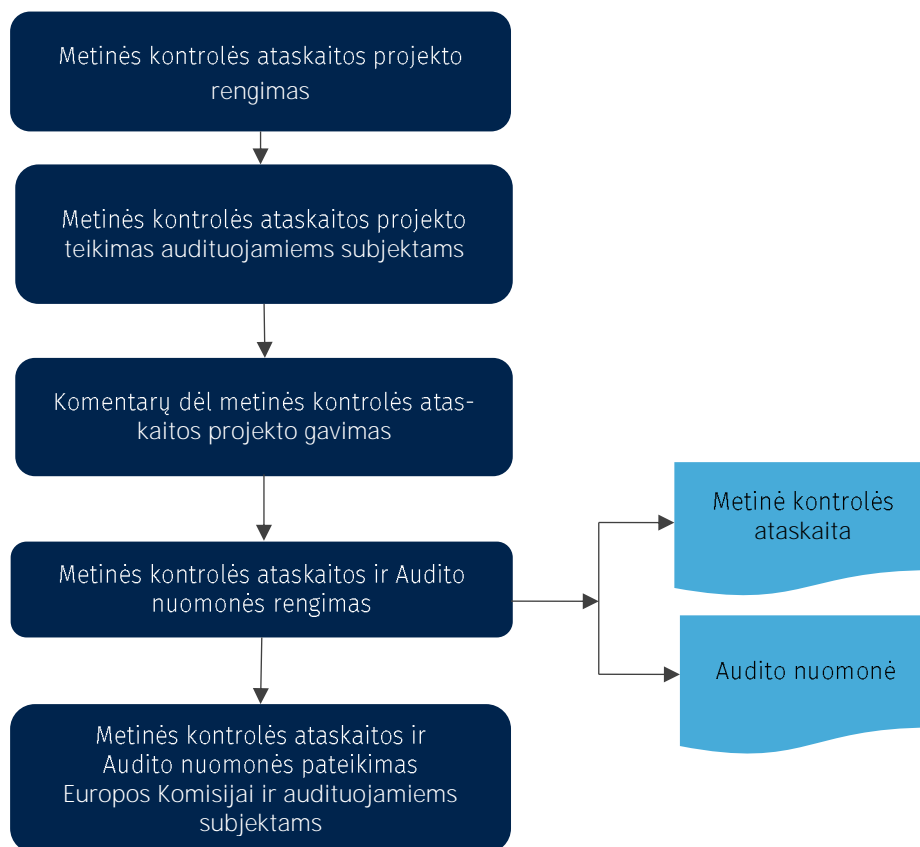
Santrumpos	Visas pavadinimas
	Komisijai modelių įgyvendinimo taisyklės ir išsamios paramos gavėjų ir vadovaujančiųjų institucijų, tvirtinančiųjų institucijų, audito institucijų ir tarpinių institucijų keitimosi informacija taisyklės
Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties ES fondų reikalavimams	Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. posėdžio sprendimo protokolu Nr. 34 (2019-05-16 protokolu Nr. 42 redakcija)
Rodiklių skaičiavimo aprašas	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas, patvirtintas finansų ministro 2014-12-30 įsakymu Nr. 1K-499
RPD	Regioninės plėtros departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos
SADM	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SF	Sanglaudos fondas
SAI	supaprastintai apmokamos išlaidos
SAM	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
Sąskaitų audito gairės	Valstybėms narėms skirtos gairės dėl sąskaitų audito (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. <i>Guidance for Member States on Audit of Accounts</i>) (2018 m. gruodžio 3 d., EGESIF_15_0016-04)
Saugos politiką įgyvendinantys dokumentai	apibendrinta sąvoka, apimanti duomenų saugos nuostatus, elektroninės informacijos saugos incidentų valdymo procedūrą, IS pokyčių valdymo tvarkos aprašą, IS veiklos tęstinumo valdymo planą, naudotojų administravimo taisykles, saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisykles, SFMIS nuostatus
SEK	sąskaitos Europos Komisijai
SFC2014	Informacinė Europos Sąjungos 2014–2020 metų fondų valdymo sistema
SFMIS2014	Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos dalis, skirta rinkti ir saugoti statistiniams ir finansiniams duomenims, reikalingiems 2014–2020 metų iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamiems projektams įgyvendinti pagal veiksmų programą, Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų nacionalinių lėšų panaudojimui stebėti ir valdyti.
SFMIS taisyklės, SFMIS2014 taisyklės	2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemio naudojimo taisyklės, patvirtintos finansų ministro 2014-12-31 įsakymu Nr. 1K-511
SFMIS2014 naudotojo vadovas	2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemio naudotojo vadovas, kuriam pritarta 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos finansų ministro 2013-07-11 įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, 2019-03-22 posėdžio protokolu Nr. 1(44)
SK, Stebėsenos komitetas	Veiksmų programos stebėsenos komitetas, atsakingas už veiksmų programos įgyvendinimo priežiūrą ir kokybę, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plano, komunikacijos strategijos, projektų atrankos kriterijų, metinės ir galutinės įgyvendinimo ataskaitų tvirtinimą ir kt.
SM	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
SMĮ	susisiekimo ministro įsakymas
SNA skaičiuoklė	sąnaudų ir naudos analizės skaičiuoklė
SPS	specialiosios pirkimo sąlygos
SSL	kriptografinis protokolas, skirtas internete perduodamos informacijos apsaugai šifruojant (angl. <i>Secure Sockets Layer</i>)
STT	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
Svetainė www.esinvesticijos.lt	Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainė www.esinvesticijos.lt
SVV	smulkus ir vidutinis verslas
ŠMSM	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
T	tęstinė atranka
TAAIS	INTOSAI parengti tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai
TAR	tarpiniai audito rezultatai
Teisėkūros pagrindų įstatymas. TPĮ	Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas, 2012 m. rugsėjo 18 d. Nr. XI-2220
Tiekėjas	ūkio subjektas – fizinis asmuo, privatusis ar viešasis juridinis asmuo, kita organizacija ir jų padalinys arba tokių asmenų grupė, įskaitant laikinas ūkio subjektų asociacijas, kurie rinkoje siūlo atlikti darbus, tiekti prekes ar teikti paslaugas (VPĮ 2 str. 36 d.).
TF	Tinkamumo finansuoti vertinimas
TF vertinimo lentelės pavyzdinė forma	projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė, kurios formai pritarta 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos finansų ministro 2013-07-11 įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, 2018-12-19 posėdžio protokolu Nr. 4 (43)

Santrumpos	Visas pavadinimas
TI	tarpinės institucijos
TID	Transporto investicijų direkcija
TMP	tarpinė mokėjimo paraiška
TP	techninė parama
TP	techninis projektas
TPAT	Techninės paramos administravimo taisyklės, patvirtintos finansų ministro 2014-10-28 įsakymu Nr. 1K-337
TPD	teisės pripažinimo dokumentas
TS	techninė specifikacija
TSL	kriptografinis protokolas, numatantis apsaugotą duomenų perdavimą tarp mazgų pasauliniame kompiuterių tinkle internete (angl. k. <i>Transport Layer Security</i>)
Tvl	tvirtinančioji institucija
ŪMJ	ūkio ministro įsakymas
Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašas	Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašas, patvirtintas 2015-08-06 ŪMJ Nr. 4-506
VDV	visuotinių dotacijų valdytojas
Veiksmų programa	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa CCI Nr. 2014LT16MAOP001
VI	vadovaujančioji institucija
VĮ	valstybinė įmonė
VIPA	Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra
VK	Valstybės kontrolė
VKS	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų valdymo ir kontrolės sistema, kaip apibrėžta Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
VKS gairė	Europos Komisijos Komisijai ir valstybės narėms skirtos gairės dėl bendrosios valdymo ir kontrolės sistemų vertinimo valstybėse narėse metodikos (angl. <i>Guidance for the Commission and Member States on a Common Methodology for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States</i>) (2014 m. gruodžio 18 d., EGESIF_14_0010-final)
VKS pažyma	vadovaujančiosios institucijos rengiama pažyma apie valdymo ir kontrolės sistemos veikimą, į metines sąskaitas įtrauktų išlaidų atitiktį ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams
VP	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa
VP gairė	Valdymo patikrinimų gairės valstybėms narėms (EGESIF_14-0012_02-final)
VPAT	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-10-03 nutarimu Nr. 1090
VPĮ	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996 m. rugpjūčio 13 d. Nr. I-1491
VPRN	Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro nuostatai, patvirtinti Vyriausybės 2005-01-19 nutarimu Nr. 35 MP – mokėjimo prašymas
VPT	Viešųjų pirkimų tarnyba
VRM	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
VŠP	viešasis (-ieji) pirkimas (-ai)
ŽIKS	LVPA Žmogiškųjų išteklių ir komunikacijos skyrius

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų
veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos
valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose
pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m.
birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias
Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
2 priedas

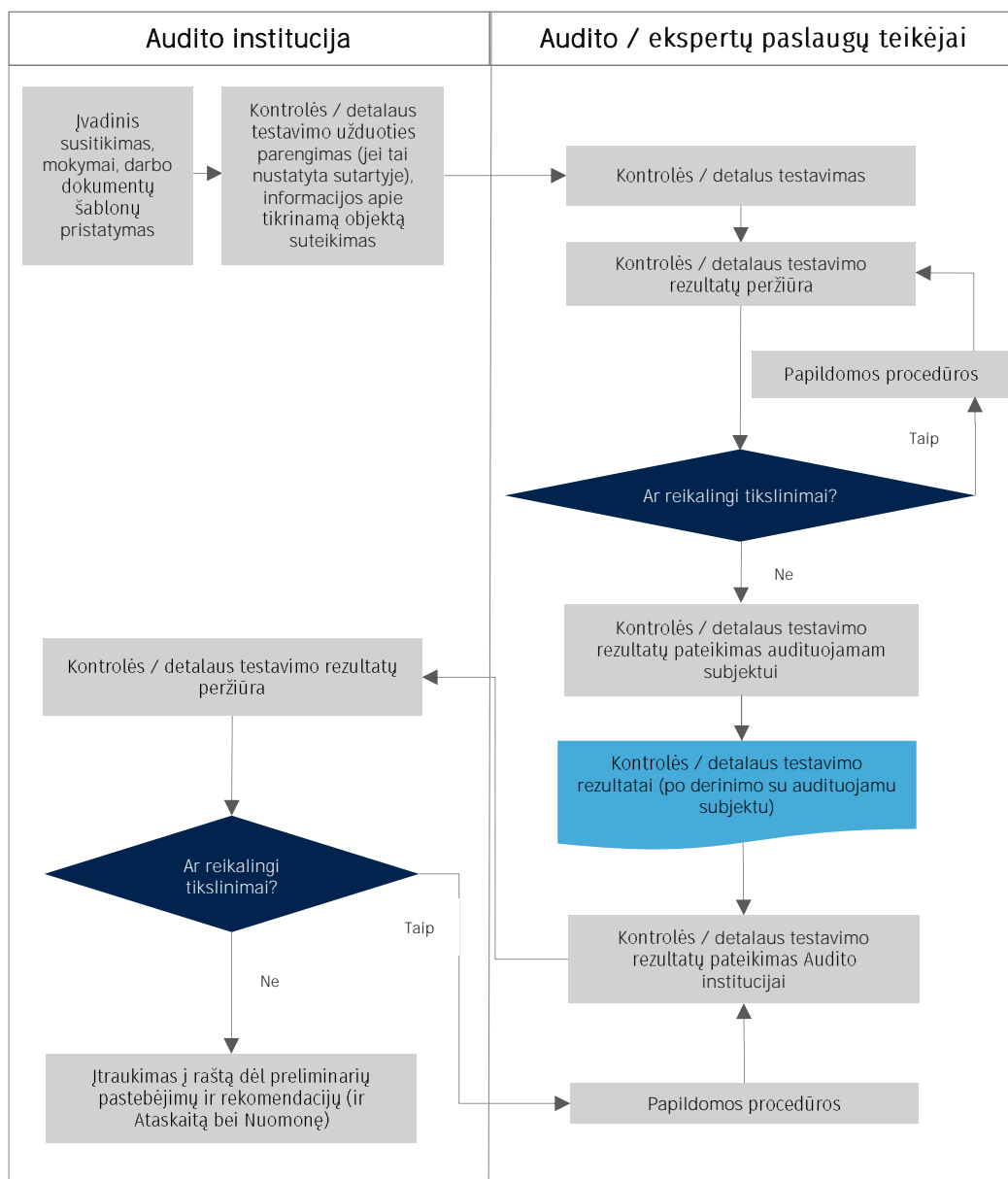
Metinės kontrolės ataskaitos ir Audito nuomonės rengimo procesas

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų
 veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos
 valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose
 pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m.
 birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias
 Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 3 priedas

Bendradarbiavimo su audito / ekspertų paslaugų teikėjais ir jų priežiūros modelis

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

4 priedas

Audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

1 lentelė. 2020–2021 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus ERPF, SF, ESF_ 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos	
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13			
VI				2	1	1	2	1	2	2	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–	
AM				1	1	2	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
EIM				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
EM				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
KM				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
SADM				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
SM				1	1	1	1	1	1	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
SAM	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2022-02-15	1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
ŠMSM				1	2	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
VRM				1	1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
ESFA				1	2	1	2	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
LMT				1	1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
APVA				1	1	1	2	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
MITA				1	2	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
INVEGA				1	1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
VIPA				1	1	1	1	1	1	1	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
CPVA				2	2	1	2	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
LVPA				1	1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos	
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13			
Alytaus RPT	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2022-02-15	1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–	
Kauno RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Klaipėdos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Marijampolės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Panevėžio RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Šiaulių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tauragės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Telšių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Utenos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Vilniaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
RPD				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
TVI	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	1	1	1	2	2	–		

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. 2019–2020 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos		
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13				
VI	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2021-02-15	2	2	1	2	2	2	2	2	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–	
AM				1	2	2	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
EIM				2	2	2	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
EM				1	1	2	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
KM				1	1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SADM				1	1	2	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
SM				1	2	1	1	1	1	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
SAM				1	1	2	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
ŠMSM				1	2	2	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos		
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13				
VRM				2	2	2	1	2	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–		
ESFA				1	2	2	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–		
LMT				2	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–		
APVA				1	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–		
MITA				1	1	1	1	1	1	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–		
INVEGA				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–		
VIPA				1	1	1	2	1	1	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–		
CPVA				1	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–		
LVPA				1	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–		
Alytaus RPT		2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2021-02-15	1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–		
Kauno RPT	ERPF, SF, ESF			1	1	–	–	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Klaipėdos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Marijampolės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Panevėžio RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Šiaulių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tauragės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
PRTelšių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Utenos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Vilniaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
RPD				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–		
TVI				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	1	1	2	2	2	–		

Šaltinis – Valstybės kontrolė

3 lentelė. 2018–2019 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
VI				2	1	2	2	2	2	2	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
AM				1	1	1	–	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
EIM				1	1	2	1	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
EM				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
KM				1	1	1	–	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SADM				1	1	2	2	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
SM				1	1	1	–	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SAM				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
ŠMSM				1	1	2	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
VRM				1	1	1	–	1	2	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
ESFA				2	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
LMT				2	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
APVA				1	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
MITA	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2020-03-02	1	1	1	1	1	1	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
INVEGA				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
VIPA				1	1	1	–	1	1	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
CPVA				2	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
LVPA				2	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
Alytaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Kauno RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Klaipėdos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Marijampolės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Panevėžio RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Šiaulių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tauragės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Telšių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
Utenos RPT	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2020-03-02	1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Vilniaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
RPD				1	1	–	–	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tvl				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	1	1	1	2	2	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4 lentelė. 2017–2018 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
VI	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2019-02-14	2	1	2	2	1	2	2	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
AM				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
EIM				1	1	2	–	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
EM				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
KM				1	1	2	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SADM				1	2	2	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
SM				1	1	2	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SAM				1	1	2	–	1	1	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
ŠMSM				1	1	2	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
VRM				1	1	1	–	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
ESFA				1	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
LMT				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
APVA				2	1	1	2	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
MITA				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
TID				1	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
INVEGA				2	2	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
VIPA				–	–	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
CPVA				1	1	1	3	1	1	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	3	–

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
LVPA	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2019-02-14	1	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
Alytaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Kauno RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Klaipėdos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Marijampolės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Panevėžio RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Šiaulių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tauragės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Telšių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Utenos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Vilniaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
RPD				1	1	–	–	1	1	1	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tvl	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	–	1	1	1	1	1	1	–		

Šaltinis – Valstybės kontrolė

5 lentelė. 2016–2017 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėse nurodytus pagrindinius reikalavimus

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
VI	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2018-02-13	2	2	2	2	1	2	2	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
AM				1	2	2	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
EM				1	1	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
KM				1	1	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SADM				1	1	2	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
SM				1	1	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SAM				1	1	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
ŠMSM				1	1	2	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
EIM				1	2	2	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)												Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos	
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12			PR 13
VRM				2	3	1	–	3	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	3	–
ESFA				2	1	1	3	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	3	–
LMT				1	–	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
APVA				2	2	1	2	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
MITA				1	1	1	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
TID				1	1	1	1	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
INVEGA				1	1	1	1	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
VIPA				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	–
CPVA	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2018-02-13	1	1	1	1	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
LVPA				1	2	2	1	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
Alytaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Kauno RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Klaipėdos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Marijampolės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Panevėžio RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Šiaulių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tauragės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Telšių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Utenos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Vilniaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
RPD				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
TvI				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	–	1	1	1	1	1	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

5 priedas

Pavyzdžių atrankos išlaidų populiacijoje parametrai⁷⁶

Atrankos parametras	Reikšmė (I etapas)	Reikšmė (II etapas)	Reikšmė (III etapas)	Reikšmė (IV etapas)	Reikšmė (bendra)
Išlaidų populiacija	214 632 357,12 Eur	226 492 100,14 Eur	506 565 829,79 Eur	359 586 948,12 Eur	1 307 277 235,17 Eur
Išlaidų populiacija pagal stratas					
ESF	99 267 631,76 Eur	0,00 Eur	219 043 249,22 Eur	31 416 691,80 Eur	349 727 572,78 Eur
FP	0,00 Eur	0,00 Eur	8 005 393,25 Eur	0,00 Eur	8 005 393,25 Eur
ERPF	115 364 725,36 Eur	119 104 074,55 Eur	279 517 187,32 Eur	118 854 486,87 Eur	632 840 474,10 Eur
SF	0,00 Eur	276 092 685,64 Eur	0,00 Eur	209 315 769,45 Eur	316 703 795,04 Eur
MP skaičius, vnt.	6 030	5 788	13 029	5 908	30 755
Reikšmingumas ⁷⁷ (2 proc.)	24 069 258,80 Eur	25 860 453,22 Eur	26 096 897,93 Eur	26 145 544,70 Eur	26 145 544,70 Eur
Tikėtina klaida (angl. <i>expected error</i>) ⁷⁸	37 243 166,44 Eur	34 558 185,66 Eur	33 828 103,94 Eur	33 891 162,32 Eur	33 891 162,32 Eur
Patikimumas (procentais)	70	70	70	70	70
Patikimumas (z faktorius)	1,036	1,036	1,036	1,036	1,036
2014-2020 m. periodo 2016-2017 m., 2017-2018 m., 2018-2019 m. ir 2019-2020 m. nustatytų klaidų santykių standartinių nuokrypių svertinis vidurkis ⁷⁹	0,067130509	0,042139204	0,036813397	0,036747323	–
Apskaičiuotas pavyzdžių skaičius, vnt.	41	43	42	42	–
Pasirinktas pavyzdžių skaičius, vnt.	7	9	17	11	44

⁷⁶ Pavyzdžių atranka buvo atlikta atsižvelgus į II ir TVI išlaidų deklaracijose ir mokėjimo paraiškose EK atliktus prevencinius išėmimus, t. y. atranka atlikta tik iš tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų EK.

⁷⁷ Reikšmingumo lygis kiekviename atrankos etape skaičiuojamas nuo tiriamosios visumos (faktiškai deklaruotų EK ir prognozuojamų deklaruoti EK išlaidų): I etape - nuo 1 293 022 661,16 Eur, III etape - nuo 1 304 844 896,33 Eur ir IV etape - nuo 1 307 277 235,17 Eur.

⁷⁸ Tikėtina klaida nustatoma remiantis auditoriaus profesiniu sprendimu bei įvertinus istorinius duomenis – 2016–2020 m. atskaitinių laikotarpių audito rezultatus (bendrus klaidų dažnius).

⁷⁹ Klaidų santykių standartinių nuokrypių svertinis vidurkis nustatomas auditoriaus profesiniu sprendimu bei įvertinus istorinius duomenis – 2016–2020 m. atskaitinių laikotarpių audito rezultatus (nustatytų klaidų standartinius nuokrypius).

Atrankos parametras	Reikšmė (I etapas)	Reikšmė (II etapas)	Reikšmė (III etapas)	Reikšmė (IV etapas)	Reikšmė (bendra)
Pasirinktas pavyzdžių skaičius pagal stratas, vnt.					
<i>ESF</i>	3	–	7	3	13
<i>FP</i>	–	–	2	–	2
<i>ERPF</i>	4	5	8	3	20
<i>SF</i>	–	4	–	5	9
Atrankos intervalai pagal stratas					–
<i>ESF</i>	28 970 829,17	–	30 849 158,27	10 472 230,60 ⁸⁰	
<i>FP</i>	–	–	– ⁸¹	–	
<i>ERPF</i>	28 841 181,34	23 820 814,91	34 939 648,41	39 618 162,29	
<i>SF</i>	–	26 847 006,40	–	41 863 153,89	
Atrinkti didelės vertės pavyzdžiai	1	–	1	–	2
Šaltinis – Valstybės kontrolė					

⁸⁰ Atsižvelgiant į tai, kad trys atrinkti pavyzdžiai buvo pakeisti (detaliau žr. Ataskaitos 5.3 poskyrį), buvo atliktas papildomas atrankos procesas, naudojant šiuos atrankos intervalus: ESF – 28 183 183,36, SF – 98 733 699,11.

⁸¹ Išlaidų populiaciją sudaro 2 vnt., todėl atrankos intervalas nėra skaičiuojamas.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

6 priedas

Detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos rezultatai

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetai	Fondas	Min	IĮ	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašymo suma, Eur
1	J05-LVPA-K-04-0115 ⁸²	MP005	1	ERPF	EIM	LVPA	UAB „Creditinfo Lietuva“ MTEP veiklos reikalingos naujų modelių sukūrimui	UAB „Creditinfo Lietuva“	210 703,57
2	01.2.2-CPVA-K-703-01-0019	MP010	1	ERPF	ŠMSM	CPVA	Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Plėtos tarnybos veiklos skatinimas (LSMU-TECH-TRANS)	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	15 117,46
3	01.2.2-CPVA-K-703-02-0019	MP013	1	ERPF	ŠMSM	CPVA	Tarpdisciplininių tyrėjų kompetencijų stiprinimas nukreipiant jas išmaniųjų apsauginių tekstilės gaminių kūrimui	Valstybinis mokslinių tyrimų institutas Fizinių ir technologijos mokslų centras	20 978,93
4	03.3.1-LVPA-K-854-01-0042	MP007	3	ERPF	EIM	LVPA	Skaitmeninių technologijų diegimas UAB „Dorvinda“ gamyboje	UAB „Dorvinda“	314 757,00
5	03.3.1-LVPA-K-854-01-0061	MP005	3	ERPF	EIM	LVPA	Skaitmeninių technologijų diegimas UAB „Ad markers“	UAB „Ad markers“	1 420 000,00
6	04.1.1-LVPA-V-114-01-0001	MP013	4	SF	EM	LVPA	Elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas	APVA	2 324 041,71
7	04.5.1-TID-V-517-01-0004	MP007	4	SF	SM	CPVA (TID)	Miesto viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas Panevėžio mieste	Panevėžio miesto savivaldybės administracija	565 749,00
8	05.1.1-APVA-R-007-81-0003	MP020	5	SF	AM	APVA	Paviršinių nuotekų infrastruktūros plėtra Telšių mieste	UAB „Telšių vandenys“	115 449,44
9	05.3.2-APVA-R-014-51-0002	MP022	5	SF	AM	APVA	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Pasvalio rajone	UAB „Pasvalio vandenys“	165 174,01

⁸² Iš jungtinės priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-K-828-04-J05-0115.

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetai	Fondas	Min	IĮ	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašymo suma, Eur
10	05.3.2-APVA-R-014-81-0002	–	5	SF	AM	APVA	Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra Mažeikių mieste ir rajone	UAB „Mažeikių vandenys“	1 411 936,66
11	05.4.1-FM-F-307-01-0001	MP003	5	ERPF	KM	VI(FP)	Kultūros paveldo fondas	VIPA	1 302 752,75
12	06.1.1-TID-V-501-01-0012	MP001	6	SF	SM	CPVA (TID)	Valstybinės reikšmės magistralinio kelio A14 Vilnius–Utena ruožo nuo 16,00 iki 21,50 km rekonstravimas	VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija	9 585 970,16
13	06.1.1-TID-V-503-01-0004	MP005	6	SF	SM	CPVA (TID)	Antrojo kelio statyba ruože Livintai-Gaižiūnai	AB „Lietuvos geležinkelių infrastruktūra“	2 359 533,94
14	06.1.1-TID-V-506-01-0004	MP003	6	SF	SM	CPVA (TID)	Šiaurinio perono rekonstrukcija ir plėtimas (esamas perono pajėgumas bus padidintas iš viso 8 orlaivių stovėjimo aikštelėmis)	VĮ Lietuvos oro uostai	2 753 728,31
15	06.2.1-TID-R-511-21-0022	MP003	6	ERPF	SM	CPVA (TID)	Prienų miesto J. Vilkutaičio–Keturakio gatvės atkarpos nuo Vytenio g. iki Kęstučio g. rekonstrukcija	Prienų rajono savivaldybės administracija	143 816,38
16	06.2.1-TID-R-511-81-0005	MP004	6	ERPF	SM	CPVA (TID)	Mažeikių miesto Pavenčių gatvės važiuojamosios dalies rekonstrukcija, įdiegiant inžinerines saugaus eismo priemones	Mažeikių rajono savivaldybės administracija	406 848,44
17	07.1.1-CPVA-V-304-01-0012	MP010	7	ERPF	KM	CPVA	Lietuvos nacionalinio dramos teatro modernizavimas	Lietuvos nacionalinis dramos teatras	210 964,13
18	07.1.1-CPVA-R-305-31-0003	MP013	7	ERPF	KM	CPVA	Kultūrų diasporos centro infrastruktūros kompleksinė plėtra (socialinio kultūrinio klasterio „Vilties miestas“ infrastruktūros kompleksinė plėtra)	Mažesniųjų brolių ordino Lietuvos šv. Kazimiero provincijos Klaipėdos šv. Pranciškaus Asyžiečio vienuolynas	34 943,37
19	07.1.1-CPVA-V-902-01-0006	MP015	7	ERPF	VRM	CPVA	Apleistų / avarinių pastatų nugriovimas ir teritorijos valymas, regeneruojant buvusį karinį miestelį	Visagino savivaldybės administracija	319 674,19
20	07.1.1-CPVA-R-904-21-0009	MP004	7	ERPF	VRM	CPVA	„Buvusios Aviacijos gamyklos teritorijos konversija“	Kauno miesto savivaldybės administracija	2 929 275,22
21	07.1.1-CPVA-R-904-31-0007	MP013	7	ERPF	VRM	CPVA	Danės upės krantinių rekonstrukcija (nuo Biržos tilto) ir prieigų (Danės skvero su fontanais) sutvarkymas	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija	1 443 673,79
22	07.1.1-CPVA-R-904-61-0005	MP011	7	ERPF	VRM	CPVA	Šiaulių miesto Centrinio ir Didždvario parkų bei jų prieigų sutvarkymas	Šiaulių miesto savivaldybės administracija	1 150 350,87

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetai	Fondas	Min	IĮ	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašymo suma, Eur
23		MP040 ⁸³	7	ESF	SADM	ESFA			41 325 973,41
24	07.3.1-ESFA-V-401-04-0001	MP043 ⁸⁴	7	ESF	SADM	ESFA	„TAPK- Tavo ateities perspektyvų kūrimas“	Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	33 948 299,61
25		MP046	7	ESF	SADM	ESFA			18 547 933,39
26		MP049	7	ESF	SADM	ESFA			12 101 701,85
27	07.3.3-FM-F-424-01-0001	MP006	7	ESF	SADM	VI(FP)	Fondų fondas „Verslumo skatinimo fondas 2014–2020, finansuojamas iš Europos socialinio fondo“	INVEGA	6 702 640,50
28	J02-CPVA-V-02-0002 ⁸⁵	MP021	8	ERPF	SAM	CPVA	Tuberkuliozės profilaktikos, efektyvios diagnostikos ir gydymo organizavimo bei veiklos efektyvumo gerinimas VŠĮ VUL Santaros klinikose	VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	1 676 225,49
29	J02-CPVA-V-09-0001 ⁸⁶	MP001	8	ERPF	SAM	CPVA	Tuberkuliozės profilaktikos, diagnostikos ir gydymo efektyvumo didinimas Respublikinėje Klaipėdos ligoninėje	VŠĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė	44 165,00
30	J02-CPVA-V-11-0006 ⁸⁷	MP002	8	ERPF	SAM	CPVA	Priemonių, gerinančių ūmių infekcinių ir lėtinių kvėpavimo takų ligų gydymo paslaugų prieinamumą ir saugą, įgyvendinimas KUL	VŠĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė	1 734 736,27
31	08.4.1-ESFA-V-416-06-0004	MP016	8	ESF	SADM	ESFA	Kompleksinės paslaugos šeimai Jurbarko rajono savivaldybėje	Jurbarko rajono savivaldybės administracija	27 901,73
32	08.4.2-ESFA-K-616-01-0009	MP003	8	ESF	SAM	ESFA	Integruotos sveikatos priežiūros modelio pritaikymas poliligotų pacientų sveikatos priežiūrai pirminėje grandyje	VŠĮ Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	33 552,88
33	J02-CPVA-V-11-0002 ⁸⁸	MP002	8	ESF	SAM	CPVA	Priemonių, užtikrinančių efektyvų ūmių infekcinių ir lėtinių kvėpavimo takų ligų diagnostiką, valdymą ir kontrolę, įgyvendinimas	Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras	1 331 488,58

⁸³ Didelės vertės pavyzdys.

⁸⁴ Didelės vertės pavyzdys.

⁸⁵ Iš jungtinės priemonės Nr. 08.1.3-CPVA-V-605-02-J02-0002.

⁸⁶ Iš jungtinės priemonės Nr. 08.1.3-CPVA-V-605-09-J02-0001.

⁸⁷ Iš jungtinės priemonės Nr. 08.1.3-CPVA-V-605-11-J02-0006.

⁸⁸ Iš jungtinės priemonės Nr. 08.4.2-CPVA-V-618-11-J02-0002.

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetai	Fondas	Min	IĮ	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašymo suma, Eur
34	09.1.1-CPVA-V-720-05-0003	MP007	9	ERPF	ŠMSM	CPVA	Studijų infrastruktūros modernizavimas VDA Kauno fakultete	Vilniaus dailės akademija	632 310,38
35		MP008	9	ERPF	ŠMSM	CPVA			579 103,60
36	09.1.2-CPVA-V-721-01-0001	MP012	9	ERPF	ŠMSM	CPVA	Suvirinimo sektorinio praktinio mokymo centro plėtra	Vilniaus Jeruzalės darbo rinkos mokymo centras	227 526,08
37	09.1.3-CPVA-R-705-21-0003	MP010	9	ERPF	ŠMSM	CPVA	Kauno Žaliakalnio lopšelio – darželio modernizavimas didinant paslaugų prieinamumą	Kauno miesto savivaldybės administracija	83 329,83
38	09.2.1-ESFA-V-706-02-0001	MP012	9	ESF	ŠMSM	ESFA	Bendrojo ugdymo tyrimų, vertinimo ir stebėsenos sistemos plėtra: mokinių pasiekimų vertinimas	Nacionalinė švietimo agentūra	438 638,17
39	09.2.1-ESFA-V-719-01-0001	MP008	9	ESF	ŠMSM	ESFA	Kokybės krepšelis	Nacionalinė švietimo agentūra	4 714 020,06
40	09.2.2-ESFA-V-729-01-0001	MP054	9	ESF	ŠMSM	ESFA	Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra	Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras	2 206 905,55
41	09.3.3-LMT-K-712-01-0084	MP016	9	ESF	ŠMSM	LMT	Tripletinių būsenų inžinerija organinės optoelektronikos medžiagose	Vilniaus universitetas	47 473,83
42	09.4.3-ESFA-T-846-01-0091	MP007	9	ESF	EIM	ESFA	UAB „Kiwa Inspecta“ darbuotojų mokymas ir specifinių kompetencijų tobulinimas	UAB „Kiwa Inspecta“	7 050,41
43	10.1.2-ESFA-V-916-01-0008	MP015	10	ESF	VRM	ESFA	Informacijos apie valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pajamas, išlaidas viešinimo elektroninėje erdvėje informacinės sistemos kūrimas	Lietuvos Respublikos finansų ministerija	82 118,92
44	11.0.1-CPVA-V-201-01-0021	MP043	11	SF	FM	CPVA	Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra - veiksmų programos administravimas	CPVA	1 323 751,88
Iš viso:									157 022 286,75

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

7 priedas

Deklaruotos išlaidos ir atrinktų pavyzdžių auditas

Fondas	Programos CCI numeris	Programos pavadinimas	Suma eurais, atitinkanti tiriamąją visumą, iš kurios buvo paimta atsitiktinė imtis (A)	Atsitiktinėje imtyje audituotos ataskaitinių metų išlaidos ⁸⁹ (B)		Netinkamų finansuoti išlaidų suma atsitiktinėje imtyje (C), Eur	Labiausiai tikėtina klaida (D), proc.	Dėl bendro klaidų lygio atliktos pataisos (E), Eur	Likutinis bendras klaidų lygis (F = (D * A) - E) ⁹⁰ , proc.	Kitos audituotos išlaidos (G), Eur	Netinkamų finansuoti išlaidų suma kitose audituotose išlaidose (H), Eur
				Suma, Eur	Proc.						
ESF		2014–2020 m. ES fondų	356 430 213,28 ⁹¹	6 996 735,44 ⁹²	1,96	1 911 515,85				0,00	0,00
ERPF	2014LT16MAOP001	investicijų veiksmų programa	634 143 226,85 ⁹³	14 795 980,74 ⁹⁴	2,33	456 315,58	2,33	1 560 389,65	2,00	0,00	0,00
SF			316 703 795,04	17 274 622,01	5,45	58 747,07				0,00	0,00

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁸⁹ Detalesnė Informacija apie dalinėje atsitiktinėje imtyje audituotas išlaidas bus pateikta EK el. paštu po Ataskaitos pateikimo VKS institucijoms ir EK.

⁹⁰ Taip pat atsižvelgta į išlaidas, kurių teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas dar atliekamas, kaip nustatyta R. 1303/2013 137 str. 2 d.

⁹¹ Iš šios sumos finansinių priemonių suma – 6 702 640,50 Eur.

⁹² Iš šios sumos finansinių priemonių suma – 615 883,49 Eur.

⁹³ Iš šios sumos finansinių priemonių suma – 1 302 752,75 Eur.

⁹⁴ Iš šios sumos finansinių priemonių suma – 1 302 752,75 Eur. Papildomai patikrinta 145 505,72 Eur išlaidų suma, remiantis Audito metodologijos 2014–2020 m. periodo finansinių priemonių auditui (Nr. Ares(2019)5287360, 2019-08-19) 2 priedo 2.1 p. nuostatomis.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

8 priedas

Vidaus kontrolės priemonių testavimas

1 lentelė. Teorinės sąrangos vertinimas (KTI (t))

Pagrindinis reikalavimas	Vertinimo kriterijus	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Kartu su pagrindiniu procesu patikrinti procesai		Institucijos
			Vertinimo kriterijus	Procesas	
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	4.1	Atrankinė mokėjimo prašymų patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarka (dėl skėtinių priemonių ⁹⁵ pirminių dokumentų tikrinimo)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	LVPA
			5.1	Dokumentų saugojimas	
		Atrankinė mokėjimo prašymų patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarka	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	ESFA
			4.4	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
			1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	
		Atrankinė VŠP tvarka	4.4	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas	CPVA, CPVA (TP), LVPA, VIPA
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁹⁵ Priemonės Nr. 04.3.2-LVPA-V-111, Nr. 04.1.1-LVPA-V-114 ir Nr. 04.1.1-LVPA-V-115.

2 lentelė. Kontrolės priemonių veikimo vertinimas instituciniu lygiu (KTI)

Pagrindinis reikalavimas	Vertinimo kriterijus	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Kartu su pagrindiniu procesu patikrinti procesai		Institucijos
			Vertinimo kriterijus	Procesas	
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	2.1	Atrankos kriterijų rengimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	AM
			3.3	Informavimas internete	
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	3.2	PFSA ir kt. rengimas.	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	AM
			3.3	Informavimas internete	
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	4.1	Atrankinė mokėjimo prašymų patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarka (dėl skėtinių priemonių ⁹⁶ pirminių dokumentų tikrinimo)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	LVPA
		5.1	Dokumentų saugojimas		
	4.1	Atrankinė mokėjimo prašymų patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarka	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI (FP), ESFA
			4.4	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
	4.4	Pažeidimų tyrimas (dėl tinkamos redakcijos EK FK gairių taikymo)	6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	APVA, CPVA, ESFA, LVPA, VIPA
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	5.1	Dokumentų saugojimas	VIPA
			SFMIS ataskaitų generavimas	–	–
	6.2	Vertinimai	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	ŠMSM
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
6.3	SFMIS IT sauga	–	–	VI	
	DMS IT sauga	–	–	VI	

⁹⁶ Priemonės Nr. 04.3.2-LVPA-V-111, Nr. 04.1.1-LVPA-V-114 ir Nr. 04.1.1-LVPA-V-115.

Pagrindinis reikalavimas	Vertinimo kriterijus	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Kartu su pagrindiniu procesu patikrinti procesai		Institucijos
			Vertinimo kriterijus	Procesas	
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	7.1	Sukčiavimo rizikos vertinimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI
			5.1	Dokumentų saugojimas	
	7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	
			5.1	Dokumentų saugojimas	
	7.3	Tinkamos prevencinės kovos su sukčiavimu priemonės	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	
			5.1	Dokumentų saugojimas	
	7.4	Tinkamų priemonių, skirtų aptikti sukčiavimo atvejus, buvimas ir veikimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI, AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM, APVA, CPVA, ESFA, LMT, LVPA, MITA, VIPA, INVEGA
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			5.3	Procedūros audito seka ⁹⁷	
	7.5	Pranešimas dėl įtariamų sukčiavimo atvejų ir bendradarbiavimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	
			3.3	Informavimas internete	
			5.1	Dokumentų saugojimas	
	7.6	Tinkamos tolesnės (priežiūros) priemonės nustatymas įtariamus dėl sukčiavimo	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	
			5.1	Dokumentų saugojimas	
7.7	Kovos su sukčiavimų priemonių peržiūra ir įtakos rizikos vertinimui nustatymas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai		
		5.1	Dokumentų saugojimas		
PR 9. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	9.4	Pranešimas dėl įtariamų sukčiavimo atvejų ir bendradarbiavimas	11.3	Audito seka	TVI
			10.1	Informacijos gavimas iš VI (MP rengimo tikslais) Informacijos gavimas iš AI	
PR 10. Tinkamos mokėjimo prašymų rengimo ir teikimo procedūros	10.2	Tarpinių paraiškų tvirtinimas	10.1	Patikrinimų ir auditų rezultatų įvertinimas (MP rengimo tikslais)	TVI
			11.1	SFMIS (tarpinių paraiškų tvirtinimas)	
			11.2	SFMIS informacijos naudojimas tarpinių paraiškų tvirtinimui	
			11.3	Audito seka (tarpinių paraiškų tvirtinimas)	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁹⁷ Atliktas tik VI.

3 lentelė. Kontrolės priemonių veikimo vertinimas paraiškos lygiu (KTP)

Pagrindinis reikalavimas	Vertinimo kriterijus	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Kartu su pagrindiniu procesu patikrinti procesai		Institucijos
			Vertinimo kriterijus	Procesas	
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	1.6	Skundų nagrinėjimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	2.2	Skelbimų paskelbimas (projektams, atrenkamiems konkurso arba tęstinės atrankos būdu)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	CPVA, ESFA, LMT, LVPA, CPVA (VDV), MITA, VIPA, INVEGA
			3.3	Informavimas internete	
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
	2.4	Kvietimų teikimas (valstybės ir regionų planavimo projektams)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	CPVA, ESFA, LVPA
			3.3	Informavimas internete	
			5.1	Dokumentų saugojimas	
2.4	Tinkamumo finansuoti vertinimas (dėl individualių fiksuotų įkainių nustatymo)	-	-	ESFA, LVPA	
		1.4	Tinkamumo finansuoti vertinimas (dėl priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-T-927 paraiškų vertinimo)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai
5.1	Dokumentų saugojimas				
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	2.4	Naudos ir kokybės vertinimas (konkursinių projektų)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	CPVA, ESFA, LMT, LVPA, MITA
			3.3	Informavimas internete	
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
	2.4	Tęstinė atranka	6.1	Informacijos suvedimas DMS	ESFA, LVPA, MITA, VIPA, INVEGA
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
			1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	
2.4	Tęstinė atranka	3.3	Informavimas internete	ESFA, LVPA, MITA, VIPA, INVEGA	
		5.1	Dokumentų saugojimas		
		7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas		

Pagrindinis reikalavimas	Vertinimo kriterijus	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Kartu su pagrindiniu procesu patikrinti procesai		Institucijos			
			Vertinimo kriterijus	Procesas				
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	3.1	Projekto sutartis ir jos keitimai (Trišalės sutartys)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	SM			
			3.3	Informavimas internete				
			5.1	Dokumentų saugojimas				
			1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai				
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	4.1	Mokėjimo prašymo tikrinimas (turinys ir trukmė)	4.3	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir patikros vietoje patikros lapų egzistavimas	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LMT, LVPA, MITA, VIPA, INVEGA			
			4.4	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas				
			5.1	MP duomenų ir susijusių institucijų suvedimas į SFMIS				
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas				
			–	–		MITA		
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	4.1	VŠP tikrinimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LVPA, VIPA			
			4.3	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir patikros vietoje patikros lapų egzistavimas				
			4.4	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas				
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS				
			6.1	Informacijos suvedimas DMS				
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas				
			1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai		VIPA		
			5.1	Dokumentų saugojimas				
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS				
			4.4	Pažeidimų tyrimas		7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	CPVA (TP)
						1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	
						5.1	Dokumentų saugojimas	
						6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
6.1	Informacijos suvedimas DMS							
4.4	Pažeidimų tyrimas	7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	CPVA (TP)				
		1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai					
		5.1	Dokumentų saugojimas					

Pagrindinis reikalavimas	Vertinimo kriterijus	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Kartu su pagrindiniu procesu patikrinti procesai		Institucijos
			Vertinimo kriterijus	Procesas	
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	4.4	Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VIPA
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
			6.1	Informacijos suvedimas DMS	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
PR 5. Tinkama audito seka	5.1	Mokėjimo prašymo duomenų ir susijusių institucijų suvedimas į SFMIS	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI (FP), APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LMT, LVPA, MITA, VIPA, INVEGA
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	6.1	Pažeidimų tyrimas (SFMIS)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	CPVA (TP)
Šaltinis – Valstybės kontrolė					

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

9 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai)

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkama veiksmų atranka				
1.	<p>(V) EX.80 Grynųjų pajamų skaičiavimo metodika neatitinka R. 480/2014 nuostatų</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių⁹⁹ 4.7.1 p., be kita ko, nurodyta, kad VI pagal poreikį ir kompetenciją rengia ir tvirtina teisės aktų, reglamentuojančių VP administravimą ir finansavimą, detalizavimo dokumentus ir metodinius nurodymus, teikia paaiškinimus dėl jų taikymo.</p> <p>PAFT¹⁰⁰ 445.1 p. nurodyta, kad II, be kita ko, vadovaujasi VI rengiamos Grynųjų pajamų skaičiavimo metodikos nuostatomis.</p> <p>Audito metu nustatyta¹⁰¹, kad Grynųjų pajamų skaičiavimo metodikoje¹⁰² nurodytas mokslinių tyrimų ir inovacijų sektoriaus projektų investicijų ataskaitinis laikotarpis</p>	<p>Rekomenduojame VI atnaujinti Grynųjų pajamų skaičiavimo metodiką, kad ji atitiktų R. 480/2014 nuostatas, ir imtis korekcinų veiksmų, jei nustatytas neatitikimas įtakojo projektų įgyvendinimą.</p>	<p>Su pastebėjimu sutinkame. Grynųjų pajamų skaičiavimo metodika bus patikslinta.</p>	2022-03-01

⁹⁸ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁹⁹ Redakcija, galiojanti nuo 2021-11-01.

¹⁰⁰ Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

¹⁰¹ Projekte Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-05-0003, finansavimo santykis 57,93 proc., tikrintas MP Nr. MP007, kurio vertė 632 310,38 Eur, ir MP Nr. MP008, kurio vertė 579 103,60 Eur.

¹⁰² Redakcija, galiojanti nuo 2016-05-09.

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>(metais)¹⁰³ neatitinka R. 480/2014 I priede¹⁰⁴ ir IP metodikos¹⁰⁵ 4.1 lentelėje¹⁰⁶ nurodyto laikotarpio.</p> <p>Taip VI neužtikrino Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.7.1 p., R. 480/2014 15 str. 2 d. bei R. 1303/2013 125 str. 3 d. c p. reikalavimo, be kita ko, užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, įgyvendinimo.</p>			
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
2.	<p>(V) EX.6 VI neužtikrino tinkamo svetainės www.esinvesticijos.lt funkcionalumo informacijos viešinimui</p> <p>VPAT¹⁰⁷ 243.1 p., be kita ko, nustatyta, kad VI koordinuoja svetainės www.esinvesticijos.lt kūrimą ir plėtrą, užtikrina reikalingos techninės ir programinės įrangos suteikimą, atlieka techninę priežiūrą, priima sprendimus dėl svetainės www.esinvesticijos.lt funkcinių galimybių plėtros poreikių įgyvendinimo, klaidų ištaisymo, turinio valdymo optimizavimo, imasi priemonių užtikrinti, kad svetainėje www.esinvesticijos.lt duomenys būtų patikimi ir skelbiami laiku.</p> <p>PAFT¹⁰⁸ 5.2.4 p., be kita ko, nustatyta, kad TI, vertindamos paraiškas, turi užtikrinti, kad bus laikomasi skaidrumo principo, įskaitant, kad apie vertinimo ir tikrinimo rezultatus bus informuota šių taisyklių nustatyta tvarka.</p> <p>129 p., be kita ko, nustatyta, kad informacija apie NK vertinimo etapus perėjusius ir atmetas paraiškas (ir apie projekto NK vertinimo metu suteiktą galutinę balų sumą) skelbiama svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad:</p> <p>1) nėra įdiegtos funkcinės galybės¹⁰⁹, leidžiančios atmetoms paraiškoms NK vertinimo metu suteiktą galutinių balų sumą¹¹⁰ automatiškai importuoti iš SFMIS2014 į svetainę www.esinvesticijos.lt;</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI užtikrinti, kad svetainėje www.esinvesticijos.lt būtų paskelbta visoms atmetoms paraiškoms NK vertinimo metu suteikta galutinių balų suma.</p> <p>VI, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2021-12-21.</p>	–

¹⁰³ Grynųjų pajamų skaičiavimo metodikos 16.8 papunktyje, be kita ko, nurodyta, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų sektoriaus projektų investicijų ataskaitinis laikotarpis (metais): 15–20.

¹⁰⁴ R. 480/2014 15 str. 2 d., be kita ko, nurodyta, kad veiksmo diskontuotos grynosios pajamos apskaičiuojamos pagal to veiksmo sektoriui taikomą konkretų ataskaitinį laikotarpį, kaip nustatyta I priede. I priede, be kita ko, nurodyta, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų sektoriaus ataskaitinis laikotarpis (metais) – 15–25.

¹⁰⁵ Redakcija, galiojanti nuo 2019-08-14.

¹⁰⁶ IP metodikos 4.1 lentelėje, be kita ko, nurodyta, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų sektoriaus rekomenduojamas analizės laikotarpis (metais) – 25.

¹⁰⁷ Redakcijos, galiojusios nuo 2019-04-20 iki 2020-11-09.

¹⁰⁸ Redakcijos, galiojusios nuo 2019-12-18 iki 2020-10-06.

¹⁰⁹ CPVA, atsakydama į paklausimą, kodėl atmetoms paraiškoms NK vertinimo metu suteikta galutinių balų suma automatiškai nėra importuojama iš SFMIS2014, 2021-03-24 el. laišku informavo, kad sprendimas dėl realizacijos priimtas svetainės www.esinvesticijos.lt kūrimo metu.

¹¹⁰ Pvz., paraiškos Nr. 01.2.2-CPVA-K-703-03-0018, Nr. 09.2.1-ESFA-K-728-03-0069, Nr. 01.2.2-MITA-K-702-09-0055, Nr. 03.3.1-LVPA-K-838-02-0131, Nr. 01.2.2-LMT-K-718-04-0001.

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) nesuteikta prieiga JI, nesant funkcinėms galimybėms, šią informaciją paskelbti svetainėje www.esinvesticijos.lt¹¹¹.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, JI negalėjo tinkamai atlikti PAFT 129 p. nustatytos funkcijos.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti VPAT 243.1 p., PAFT 5.2.4 ir 129 p. nustatyti reikalavimai.</p>			
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
3.	<p>(V) EX.95 Įregistruotas neteisingai apskaičiuotas suteiktos nereikšmingos (<i>de minimis</i>) valstybės pagalbos dydis</p> <p>VPRN¹¹² 13 p., be kita ko, nustatyta, kad registro duomenų teikėjai yra pagalbos teikėjai arba jų įgaliosos registro duomenis teikti įmonės, įstaigos ar organizacijos, o 15 p., be kita ko, nustatyta, kad registro duomenų teikėjai privalo nuostatų nustatyta tvarka ir terminais teikti registru tikslus, išsamius ir teisingus duomenis apie suteiktą valstybės pagalbą ir nereikšmingą (<i>de minimis</i>) pagalbą.</p> <p>Audito metu nustatyti atvejai¹¹³, kai neteisingai¹¹⁴ apskaičiuoti ir įregistruoti suteiktos nereikšmingos (<i>de minimis</i>) valstybės pagalbos dydžiai.</p> <p>Taip PrV nesilaikė Fondų fondo steigimo ir finansavimo sutarties¹¹⁵ 10.2.7 p. reikalavimo dėti visas pastangas tinkamai valdyti fondą, laikantis Sutarties, ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, įskaitant Valstybės pagalbos taisykles, o VI neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p., kuriame be kita ko, nustatytas reikalavimas tikrinti, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteikti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p>	<p>Rekomenduojame VI patikrinti projekte Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 suteiktos nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos duomenis ir nustačius, kad suteiktos nereikšmingos pagalbos dydis viršija R. 1407/2013 nustatytus dydžius, pakoreguoti Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro duomenis.</p>	<p>Su rekomendacija sutinkame. Sutartyse, kuriose nustatytas neteisingai apskaičiuotas <i>de minimis</i> dydis ištaisysime suteiktos nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos duomenis valstybės pagalbos registre.</p>	2022-10-01
4.	<p>(V) EX.97 VI neužtikrino, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma paramos gavėjui būtų pervesta laikantis nustatytų terminų</p>	<p>Rekomendacija dėl kontrolės priemonių neteikiama, nes VI PV numatytos pakankamos kontrolės priemonės, bet vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.</p>	<p>Finansų ministerija (VI), siekdama tinkamai įgyvendinti Reglamento 1303/2013 132 str. 1 d. nuostatas, užtikrinti, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma būtų sumokėta ne vėliau kaip per 90 d. nuo tos dienos, kurią para-</p>	-

¹¹¹ CPVA 2021-03-24 el. laišku informavo, kad JI atstovai neturi teisės koreguoti svetainės „Paraiškos ir projektai“ dalies, kurios duomenys yra automatiškai importuojami iš SFMIS2014.

¹¹² Redakcijos, galiojusios nuo 2015-08-01 iki 2018-12-11 ir nuo 2018-12-11 iki 2021-01-13.

¹¹³ Projekte Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001, tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė 6 702 640,50 Eur.

¹¹⁴ Skaičiuojant nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos dydį pagal kredito sutartis: 2020-10-16 Nr. VSF202010-000180; 2019-07-17 Nr. VSF201907-000330; 2020-10-19 Nr. VSF202010-000140; 2019-01-14 Nr. VSF201901-000012; 2017-09-24 Nr. VSF201708-000352; 2020-06-11 Nr. VSF202006-000130; 2017-11-23 Nr. VSF201711-000467; 2019-04-29 Nr. VSF201904-000101; 2019-08-21 Nr. VSF201908-000096; 2017-08-25 Nr. VSF201708-000125; 2019-01-02 Nr. VSF201901-000003; 2020-10-05 Nr. VSF202010-000150; 2017-11-21 Nr. VSF201711-000470; 2018-04-25 Nr. VSF201804-000076; 2019-01-08 Nr. VSF201901-000007; 2019-04-04 Nr. VSF201904-000311; 2017-05-25 Nr. VSF201705-000060; 2018-10-19 Nr. VSF201810-000190; 2018-11-06 Nr. VSF201811-000369; 2018-02-21 Nr. VSF201802-000042; 2017-11-07 Nr. VSF201711-000160; 2018-12-03 Nr. VSF201811-000207; 2018-05-16 Nr. VSF201805-000120; 2019-01-28 Nr. VSF201901-000032; 2018-07-16 Nr. VSF201807-000060; 2019-12-04 Nr. VSKAKU/201912/00036; 2020-03-13 Nr. VSF202003-000025; 2018-05-09 Nr. VSF201805-000085.

¹¹⁵ 2015-12-08 Fondų fondo „Verslumo skatinimo fondas 2014–2020, finansuojamas iš Europos socialinio fondo“ steigimo ir finansavimo sutarties Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-001/1S-69/D4-239 10.2.5 p., be kita ko, nurodyta, kad projekto vykdytojas įsipareigoja užtikrinti, kad Finansinė priemonė atitiktų valstybės pagalbos taisykles.

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>VPAT¹¹⁶ patvirtintų taisyklių 109 p., be kita ko, nustatyta, kad VI, PrV pateikus MP, užtikrina, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma jam bus pervesta laikantis R. 1303/2013 132 str. nustatytų terminų.</p> <p>VI PV¹¹⁷ IV.9 dalies 102 p., be kita ko, nustatyta, kad lėšos PrV pervedamos ne vėliau kaip per 90 dienų nuo gauto MP dienos.</p> <p>Audito metu nustatyta¹¹⁸, kad PrV pateikus MP tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų sumos pervestos nesilaikant R. 1303/2013 132 str. nustatyto 90 d. termino¹¹⁹.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti VPAT patvirtintų taisyklių 109 p., VI PV IV.9 dalies 102 p. ir R. 1303/2013 132 str. 1 d., užtikrinti, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma būtų sumokėta ne vėliau kaip per 90 d. nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia MP.</p>		<p>mos gavėjas pateikia MP, vykdo nuolatinę MP apmokėjimo terminų kontrolę, t. y. ne rečiau kaip kas ketvirtį nuolat stebi SFMIS2014 išmokėjimų projektų vykdytojams terminų laikymąsi bei nustatčius rizikingus MP, imasi atitinkamų veiksmų, užtikrinant, kad MP būtų apmokėtas neviršijant nustatytų terminų.</p> <p>Projekto Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 MP006 buvo gautas 2020-06-29, tačiau SFMIS2014 būseną "Užregistruotas" suteikta 2020-11-27. Kadangi stebėseną vykdoma filtruojant MP, kurių būseną yra "Užregistruotas", šis MP nepateko į VI identifikuotų 2020 m. spalio mėn. rizikingų MP sąrašą, todėl iš anksto negalėjome imtis prevencinių veiksmų, siunčiant įl perspėjimą apie artėjantį MP apmokėjimo terminą. Įl informavo, kad šis vėlavimas susidarė dėl šalyje paskelbtos ekstremaliosios situacijos esant COVID-19 pandemijai. Dauguma darbuotojų dirbo nuotoliniu būdu, todėl sutarčių tikrinimui reikalingų dokumentų surinkimas, jų skanavimas bei persiuntimas užtrukdavo. Tai apsunkino ir sulėtino visą procesą ir jis išsitęsė laike.</p> <p>Finansų ministerija, siekdama vykdyti efektyvesnę MP apmokėjimo terminų kontrolę, nuo 2021 m. išplėtė iš SFMIS2014 filtruojamų MP būsenų sąrašą bei minėtą analizę atlieka ne rečiau nei kas du mėnesius. Šią praktiką planuojama taikyti ir 2022 m.</p>	
5.	<p>(V) EX.98 VI MP PL nustatė neteisingą tinkamų finansuoti išlaidų sumą, netinkamai parengė Metinių sąskaitų 1 priedą</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių¹²⁰ 4.15.6 p., be kita ko, nustatyta, kad VI tikrina PrV teikiamus įgyvendinamų projektų, apimančių finansines priemones, mokėjimo prašymus, nustato mokėjimo prašymuose nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti EK.</p> <p>FPJT¹²¹ patvirtintų taisyklių 66 p., be kita ko, nustatyta, kad VI, atrankiniu būdu arba visa apimtimi patikrinusi PrV pateiktus dokumentus ir duomenis, nustato išlaidų tinkamumą finansuoti prieš patvirtindama kiekvieną mokėjimo prašymą, atlieka jo</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI atnaujinti 2020–2021 m. ataskaitinio laikotarpio Metinių sąskaitų 1 priedą.</p> <p>VI, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2022-01-31.</p>	<p>2022-01-31</p>

¹¹⁶ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-02 iki 2020-11-10.

¹¹⁷ Finansinių priemonių administravimo procedūrų vadovas, 2020 m., XIX sk., patvirtintas 2020-03-06.

¹¹⁸ Projekte Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001, tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė 6 702 640,50 Eur.

¹¹⁹ MP006 gavimo data 2020-06-29, tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma PrV pervesta 2020-12-08, t. y. po 162 dienų.

¹²⁰ Redakcija, galiojusi nuo 2020-11-10 iki 2021-02-12.

¹²¹ Redakcija, galiojusi nuo 2020-11-19 iki 2021-12-16.

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>tikrinimą, kaip nustatyta R. 1303/2013 125 str. 5 d. A p., išskyrus atvejus, nurodytus R. 1303/2013 40 str. 1 d.</p> <p>IDT¹²² patvirtintų taisyklių 21 p., be kita ko, nustatyta, kad VI deklaruojanti finansinių priemonių išlaidas, papildomai pateikia informaciją apie kaupiamuoju būdu nuo veiksmų programos įgyvendinimo pradžios finansinėms priemonėms įgyvendinti atliktus tarpinius mokėjimus pagal R. 1303/2013 41 str. pagal Metinių sąskaitų formos (Taisyklių 6 priedas) 1 priede nustatytą formą.</p> <p>Audito metu nustatyta¹²³, kad VI MP PL nustatė neteisingą tinkamų finansuoti išlaidų sumą¹²⁴ ir ją įtraukė į Metinių sąskaitų 1 priedą¹²⁵.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.15.6 p., FPJT 66 p., IDT 21 p. ir R. 1303/2013 125 str. 5 p. a. d. nustatyti reikalavimai.</p>			
	Keli pagrindiniai reikalavimai			
6.	<p>(V) EX.71¹²⁶ VI nepakankamai užtikrina SFMIS2014 saugą</p> <p>R. 1303/2013 125 str. 2 d. d. p. nustatyta, kad valdydama veiksmų programą VI nustato kompiuterizuotų kiekvieno veiksmo duomenų, kurie yra reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, kai taikytina, kaupimo ir saugojimo sistemą.</p> <p>R. 821/2014 7 str. 5 d., be kita ko, nustatyta, kad elektroninė saugykla turi būti apsaugota nuo bet kokios jos vientisumo netekimo arba pažeidimo grėsmės. Jos apsauga apima tinkamas apsaugos nuo virusų ir programišių puolimų sistemas bei apsaugos nuo kitokio neteisėto bandymo prisijungti sistemas.</p> <p>7 str. 6 d. nustatyta, kad sistemoje yra numatytas duomenų, formato ir kompiuterinės aplinkos konvertavimas tokiais intervalais, kurių pakaktų dokumentų ir duomenų įskaitomumui ir prieinamumui iki R. 1303/2013 140 str. 1 d. nurodyto atitinkamo laikotarpio pabaigos užtikrinti.</p> <p>11 str., be kita ko, nustatyta, kad sistema apsaugoma tinkamomis apsaugos priemonėmis, skirtomis dokumentams klasifikuoti, informacinėms sistemoms ir asmens duomenims apsaugoti. Šios priemonės turi atitikti tarptautinius standartus ir nacionalinės teisės reikalavimus. Nurodytos apsaugos priemonės</p>	<p>Rekomenduojame VI:</p> <p>1) įsivertinti kitų nustatytų pažeidžiamumų svarbą atliekant IS saugumo rizikos vertinimą ir rizikos vertinimo ataskaitos pagrindu pasirengti SFMIS2014 technologinio pažeidžiamumo vertinimo metu nustatytų saugumo spragų šalinimo planą bei jį įgyvendinti;</p> <p>2) atnaujinti ir parengti trūkstamus IS saugos politiką įgyvendinančius dokumentus, atsižvelgiant į SFMIS2014 duomenų saugos atitikties vertinimo metu nustatytus neatitikimus.</p> <p>Taip pat audito metu teikta rekomendacija pašalinti aukštos rizikos autorizacijos apėjimo pažeidžiamumą DMS posistemėje.</p>	<p>1) su rekomendacijos antrame punkte nurodytais vidutinės rizikos technologiniais pažeidžiamumais sutinkame, išskyrus, pažeidžiamumą Nr. 4.4.1;</p> <p>2) su rekomendacijos trečiame punkte nurodytais SFMIS2014 duomenų saugos atitikties neatitikimais: Nr. A.12.6.1, Nr. A.14.2.5, Nr. A.14.2.7, Nr. A.14.2.8, Nr. A.17.1.3, Nr. A.18.2.3 nesutinkame; su neatitikimais: Nr. A.16.1.2, Nr. A.17.1.1, Nr. A.17.1.2 sutinkame.</p>	<p>2022 m. III ketv.</p> <p>2022 m. VI ketv.</p>

¹²² Redakcija, galiojanti nuo 2021-02-05.

¹²³ Projekte Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001, tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė 6 702 640,50 Eur.

¹²⁴ Antrojo ir ankstesnių MP PL tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažinta 18 812 915,39 Eur suma (iš jos: PrV sumokėta valdymo išlaidų suma – 501 756,84 Eur; finansinės priemonės valdytojui pagal sutartį sumokėta suma – 18 001 301,35 Eur; finansinės priemonės valdytojui sumokėta valdymo mokesčio suma – 309 857,20 Eur). Audito metu nustatyta, kad tinkamomis finansuoti išlaidomis turėjo būti pripažinta 18 357 683,05 Eur suma (iš jos: PrV sumokėta valdymo išlaidų suma – 565 897,90 Eur; finansinės priemonės valdytojui pagal sutartį sumokėta suma – 17 481 927,95 Eur; finansinės priemonės valdytojui sumokėta valdymo mokesčio suma – 309 857,20 Eur).

¹²⁵ ESF Metinių sąskaitų, 2021-11-22 pateiktų Tvi, 1 priedo lentelės 4 stulpelyje nurodyta, kad projekte Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 nustatyta tinkamų finansuoti išlaidų suma – 18 812 915,39 Eur, tačiau turėtų būti nurodyta 18 357 683,05 Eur.

¹²⁶ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos.

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>apsaugo tinklų ir perdavimo įrangą, kai sistema sąveikauja su kitais moduliais ir sistemomis.</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių¹²⁷ 4.16.3 p. nustatyta, kad VI koordinuoja SFMIS2014 kūrimą ir plėtrą, užtikrina SFMIS2014 reikalingos techninės ir programinės įrangos suteikimą bei jos priežiūrą, nustato duomenų tvarkymo SFMIS2014 organizavimo principus ir tvarką, pagal kompetenciją registruoja SFMIS2014 informaciją apie atliekamus veiksmus.</p> <p>LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo¹²⁸ 10 str. 5 d. nustatyta, kad institucijos, kurdamos ir tvarkydamos valstybės informacinius išteklius, savo veikloje vadovaujasi informacijos saugumo principu, kuris reiškia, kad užtikrinama, jog informacija, taip pat vidaus administravimo informacija, apdorojama informacinių technologijų priemonėmis, nebūtų neteisėtai sunaikinta ar pakeista, sugadinta, neteisėtai pasisavinta, paskelbta, pateikta ar kitaip panaudota.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad VI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) neužtikrino¹²⁹ DMS posistemės saugumo; 2) neįsitikino¹³⁰ SFMIS2014 ir su ja susijusių komponentų tinkamu veikimu; 3) IS saugos politiką įgyvendinančiuose dokumentuose nenustatė¹³¹ pakankamų kontrolės priemonių, kad būtų užtikrinamas tinkamas SFMIS2014 duomenų saugos reikalavimų laikymasis. 	<p>VI atlikusi veiksmus, dėl aukštos rizikos trukdžių pašalinimo, šią rekomendacijos dalį įgyvendino.</p>		

¹²⁷ Redakcija, galiojanti nuo 2021-02-12.

¹²⁸ Redakcija, galiojanti nuo 2021-07-01.

¹²⁹ Audito metu, tikrinant web aplikacijos Dms2014test.finmin.lt (195.182.91.110) apsaugą, nustatytas aukštos rizikos pažeidžiamumas, kuris leidžia peržiūrėti bet kurio vartotojo teikiamą paraišką ir susijusius failus. Be to, per jį galima trinti ir pakeisti kitų vartotojų paraiškas bei įkeltus failus.

¹³⁰ Tikrinant išorinio kompiuterinio tinklo technologinį pažeidžiamumą aptikti vidutinės rizikos pažeidžiamumai, kurie gali būti išnaudoti tik esant tam tikroms sąlygoms: Sfmis2014test.finmin.lt aplikacijos vartotojo prisijungimo funkcija neturi jokios apsaugos prieš automatizavimo atakas; nesaugus slaptažodžio atkūrimo mechanizmas leidžia sutrikdyti esamų vartotojų prisijungimą prie sistemos, pakeitus slaptažodžius be jų sutikimo; Sfmis2014test.finmin.lt, Dms2014test.finmin.lt, Sfmis2014testws.finmin.lt aplikacijų web serverių SSL/TLS konfigūracijose egzistuoja daugybiniai pažeidžiamumai (2017–2018 m. audito metu dėl nustatytų SSL protokolo pažeidžiamumų buvo teiktas pastebėjimas EX.48); Sfmis2014test.finmin.lt, Dms2014test.finmin.lt aplikacijose naudojamos pasenusių programinių įrangų versijos. Tikrinant vidinio tinklo infrastruktūros saugumą aptikti vidutinės rizikos pažeidžiamumai, kurie gali būti išnaudoti tik esant tam tikroms sąlygoms: 192.168.2.94 (sfmis2014test.finmin.lt), 192.168.2.161 (dms2014test.finmin.lt), 192.168.2.92 (sfmis analizės Qlik Centrinis mazgas), 192.168.2.199 (sfmis2014testws.finmin.lt) objektuose nustatyti web serverio SSL/TLS konfigūracijų daugybiniai pažeidžiamumai (2017–2018 m. audito metu dėl nustatytų SSL protokolo pažeidžiamumų buvo teiktas pastebėjimas EX.48); tinklo įrangos konfigūracija nėra apsaugota nuo ARP paketų klastojimo atakos.

¹³¹ Atitikties vertinimo metu nustatyti neatitikimai teisės aktuose: FM Informacinių technologijų departamento direktoriaus 2014-10-14 įsakymu patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministerijos elektroninės informacijos saugos incidentų valdymo procedūra; 2007-10-03 FMJ Nr. 1K-289 „Dėl Finansų ministerijos informacinių sistemų duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“ (redakcija galiojanti nuo 2020-11-26); 2014-07-18 FMJ Nr. 1K-244 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdomų ir (arba) tvarkomų informacinių sistemų pokyčių valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“; 2012-02-09 FMJ Nr. 1K-052 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdomų ir (arba) tvarkomų informacinių sistemų veiklos tęstinumo valdymo plano patvirtinimo“ (redakcija galiojanti nuo 2016-02-02); 2008-08-08 FMJ Nr. 1K-244 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdomų ir (arba) tvarkomų informacinių sistemų naudotojų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (galiojanti nuo 2015-12-21); 2008-08-08 FMJ Nr. 1K-244 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdomų ir (arba) tvarkomų informacinių sistemų saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (redakcija galiojanti nuo 2016-07-21); 2006-07-20 FMJ Nr. 1K-263 „Dėl Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos nuostatų patvirtinimo“ (redakcija galiojanti nuo 2019-05-06).

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti R. 821/2014 7 str. 5 ir 6 d., 11 str. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. e p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad duomenys būtų saugomi sistemoje.</p>			
7.	<p>(V) EX.88¹³² Atliekant sutarčių atranką netinkamai taikyta išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo metodika</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių¹³³ 4.15.6 p., be kita ko, nustatyta, kad VI tikrina projekto vykdytojo teikiamus įgyvendinamų projektų, apimančių finansines priemones, mokėjimo prašymus, nustato juose nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti Europos Komisijai.</p> <p>FPJT¹³⁴ 63 p., be kita ko, nustatyta, kad VI tikrina projekto išlaidas ir tvirtina išlaidų tinkamumą finansuoti, atlikdama atrankinę išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentų patikrą pagal išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo metodiką.</p> <p>Išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo metodikos 6.3 p., be kita ko, nustatyta, kad, jei atrinkus į imtį po vieną sutartį atrinkama mažiau nei 10 sutarčių, papildomai parenkamos finansinių priemonių valdytojų sutartys, kuriose yra deklaruotos didžiausios išlaidų sumos neatsižvelgiant į GNG įmonės rūšį.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad VI, atlikdama GNG sutarčių atranką¹³⁵, netinkamai taikė¹³⁶ išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo metodiką.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyventi Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.15.6 p., FPJT 63 p., išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo metodikos 6.3 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Rekomenduojame VI atlikti projekto Nr. J07-FM-F-01-0001 MP004 pakartotinę pirmo sluoksnio atranką vadovaujantis Išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo metodika bei esant poreikiui atlikti GNG sutarčių vertinimą.</p>	<p>VI sutinka su pastebėjimu ir siekia ištaisyti neatitikimus su šiuo metu gautu projekto J07-FM-F-01-0001 mokėjimo prašymu MP05. Sutartys, kurios nebuvo patikrintos su MP04 (ir turėjo būti įtrauktos į atrankos imtį), bus įtrauktos į MP05 imtį.</p>	2022-06-01
8.	<p>(V) EX.89¹³⁷ VI neužtikrino tinkamo JI VŠP atrankinių tvarkų parengimo</p> <p>EK valdymo patikrinimų gairės 1.7 p., be kita ko, nustatyta, kad administraciniai patikrinimai, atliekami kiekvienos tarpinės ir galutinės paraiškos (mokėjimo prašymo) lygmenyje, gali būti atliekami atrankiniu būdu ir VI turėtų parengti procedūrą, pagal kurią būtų tikrinama rizikos pagrindu atrinkta sutarčių, pagal kurias prašoma atlyginti išlaidas, imtis.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija VI užtikrinti visų JI taikomų VŠP atrankinių tvarkų atnaujinimą nustatant, kad atrankos būtų taikomos visų viešųjų pirkimų mokėjimo prašymo lygmenyje ir atrankoms, atliekamoms rizikos pagrindu, būtų taikomi keli rizikos veiksniai.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2022-02-11.</p>	2022-01-10

¹³² Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

¹³³ Redakcija, galiojusi nuo 2020-11-10 iki 2021-02-12.

¹³⁴ Redakcija, galiojanti nuo 2020-11-19.

¹³⁵ Projekto Nr. J07-FM-F-01-0001 MP004 GNG sutarčių atranka, 2020-12-21 pateiktoje fondų fondo „Verslo finansavimo fondas, finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo“ sutartų procedūrų faktinių pastebėjimų ataskaitoje.

¹³⁶ Audito metu nustatyta, jog, atliekant pirmo sluoksnio papildomą atranką, į imtį buvo atrinktos GNG sutartys ne pagal didžiausias deklaruotas išlaidų sumas, taip nesilaikant Metodikos 6.3 p. nustatytos procedūros.

¹³⁷ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių¹³⁸ 4.9.1 p., be kita ko, nustatyta, kad VI vykdo jos atsakomybe atliekamų funkcijų priežiūrą ir kontrolę, nustato tarpinėms institucijoms pavestų funkcijų atlikimo reikalavimus. 9.3.5 p., be kita ko, nustatyta, kad JI atlieka projektų vykdytojų vykdomų pirkimų pagal projektą priežiūrą teisės aktų, reglamentuojančių veiksmų programos administravimą ir finansavimą, nustatyta tvarka.</p> <p>PAFT¹³⁹ 471 p. nustatyta, kad JI, atlikdama paskesnę pirkimų patikrą, gali vadovautis savo patvirtinta atrankine pirkimų patikros metodika, nustatydama atvejus, kada pirkimas gali būti netikrinamas, jei pirkimo vertė pagal projektą (suma, už kurią projektui įgyvendinti perkama prekių, paslaugų ar darbų pagal konkretaus pirkimo metu su tiekėju sudarytą arba planuojamą sudaryti sutartį) be PVM ne didesnė nei VPJ nustatyta mažos vertės pirkimo vertė už prekes ir paslaugas arba darbus.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad JI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) VŠP atrankinę metodiką taiko ne mokėjimo prašymo, o visų administruojamų projektų lygmenyje^{140, 141}; 2) VŠP atrankinę metodiką taiko populiacijai, į kurią įtraukiami ne visi VŠP^{142, 143}. <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti EK valdymo patikrinimų gairių 1.7 p., Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3.5 p. ir PAFT 471 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	VI, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.		

¹³⁸ Redakcija, galiojanti nuo 2021-02-12.

¹³⁹ Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

¹⁴⁰ VIPA PV (2021-02-25 redakcija, patvirtinta įsakymu Nr. 2021/9-21) 165 p. nustatyta, kad pirkimų kiekis nustatomas pagal visus VIPA administruojamus projektus, t. y. ne projekto ar MP lygmeniu. Taip pat PV neapibrėžta, kaip atrankami pirkimai, kuriems vykdyti yra sudarytos kelios to paties pirkimo sutartys, susijusios su projektu; ar patikrinus pirkimus ir nustačius pažeidimų būtų plečiama imtis; koks atsitiktinės atrankos metodas taikomas, siekiant atrinkti tikrintinus pirkimus. Audito metu taip pat nustatyta, kad ši tvarka netinkamai taikoma: pirkimų stebėsenos lentelėje įvedama informacija apie pirkimus yra netiksli: įvesti ne visi pirkimai, pavyzdžiui, neįtrauktas projekto Nr. 05.3.2-VIPA-T-024-01-0010 pirkimas Nr. 1.002; įtraukti per CPO vykdomi pirkimai, kurių JI netikrina, pavyzdžiui, projekto Nr. 05.3.2-VIPA-T-024-01-0015 pirkimo Nr. 1.002 2021-04-23 sutartis Nr. CPO167483; įtrauktos kelios vieno pirkimo sutartys, kurios, vykdant atranką, buvo prilygintos atskiriems pirkimams, pavyzdžiui, projekto Nr. 05.3.2-VIPA-T-024-01-0011 pirkimo Nr. 1.002 2020-05-15 sutartis Nr. 8-97 ir Nr. 8-98.

¹⁴¹ APVA PV II dalies (2021-03-02 redakcija, patvirtinta įsakymu Nr. T1-47) 3.2.1 skyriuje, be kita ko, nustatyta, kad paskesnė pirkimo patikra taikoma 5 proc. projektų skyrių administruojamų projektų prekių ar paslaugų pirkimų, kurių pirkimo sutarties (-ių) vertė finansuojama projekto lėšomis nesiekia „minimalios vertės ribos“ – 15 000 Eur be PVM; kiti pirkimai atitinkantys šią sąlygą gali būti netikrinami.

¹⁴² ESFA Proceso Nr. D.2-ESF-05 aprašyme (2021-05-31 redakcija, patvirtinta įsakymu Nr. V-2021-00049), be kita ko, nustatyta, kad paskesnė pirkimų priežiūros procedūra netaikoma mažos vertės pirkimams, kurių sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000 Eur be PVM, taip pat pirkimams dėl elektros, vandens, šilumos, dujų tiekimo, NPO pirkimams iš vieno tiekėjo, kai pirkimo sutarties vertė projekte be PVM – ne didesnė nei 10 000 Eur, o pirkimo vertė projekte be PVM – ne didesnė nei 58 000 Eur.

¹⁴³ LVPA Pirkimų priežiūros vidaus tvarkos aprašo (2021-02-10 redakcija, patvirtinta įsakymu Nr. R1-021(15.1.8)) 29.1. p., be kita ko, nustatyta, kad paskesnė pirkimų priežiūra nėra privaloma pirkimams, kurių pirkimo vertė pagal projektą be PVM yra mažesnė arba lygi 3 000 Eur.

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
9.	<p>(V) EX.90¹⁴⁴ VI neužtikrino EK FK gairių tinkamo taikymo</p> <p>EK 2019-05-14 sprendimo Nr. C(2019) 3452¹⁴⁵ 1 str., be kita ko, nustatyta, kad šiuo sprendimu nustatomos priėdė išdėstytos EK FK gairės. 2 str.¹⁴⁶ nustatyta, kad šios gairės taikomos po šio sprendimo priėmimo¹⁴⁷ datos pradėtoms finansinių pataisų procedūroms.</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių¹⁴⁸ 4.7.2 p. nustatyta, kad VI rengia ir tvirtina PAFT ir priima jų pakeitimus, teikia paaiškinimus dėl jų taikymo.</p> <p>PAFT¹⁴⁹ 7 priedo 6 p., be kita ko, nustatyta, kad nustačius su pirkimu susijusį pažeidimą, vadovaujasi EK 2013-12-19 sprendimu Nr. C(2013) 9527 patvirtintomis gairėmis dėl Komisijos finansinių korekcijų.</p> <p>SFMIS taisyklių 4 p. nustatyta, kad už dokumentų ir duomenų tikslumą atsako duomenis SFMIS2014 registruojanti institucija.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad II:</p> <p>1) atlikdamos pažeidimų tyrimus, vadovavosi netinkama EK FK gairių redakcija¹⁵⁰;</p> <p>2) atlikdamos pažeidimų tyrimus, vadovavosi netinkama EK FK gairių redakcija, taikydamos netinkamus FK dydžius¹⁵¹;</p> <p>3) SFMIS2014 nurodė netinkamą su VŠP pažeidimu susijusį pažeidimo tipą (vietoje „T40“ nurodomas „T41“ arba atvirkščiai)¹⁵².</p>	<p>VI rekomenduojame:</p> <p>1) užtikrinti, kad tinkamos redakcijos EK FK gairės būtų naudojamos po 2019-05-14 pradėtoms (ir baigtoms) finansinių pataisų procedūroms;</p> <p>2) užtikrinti pastebėjime nurodytų pažeidimų tinkamos informacijos į SFMIS2014 suvedimą</p> <p>Taip pat audito metu buvo teikta rekomendacija VI užtikrinti, kad pastebėjime nurodytuose II sprendimuose dėl pažeidimų būtų vadovaujasi tinkamos redakcijos EK FK gairėmis nustatant taikytinų FK dydžius.</p> <p>VI užtikrino, kad II sprendimuose dėl pažeidimų vadovautųsi tinkamos redakcijos EK FK gairėmis nustatant taikytinų FK dydžius ir šią rekomendacijos dalį įgyvendino.</p>	<p>Vadovaujančioji institucija nesutinka su pastebėjimu.</p> <p>2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 (toliau – reglamentas)¹⁴³ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Atsakomybė už pažeidimų tyrimą, reikiamas finansines pataisas ir lėšų susigrąžinimą visų pirma tenka valstybės narėms <...>“, o 2 dalyje nustatyta, kad „Valstybės narės atlieka reikiamas finansines pataisas, kurias reikia atlikti dėl veiksmuose arba veiksmų programose nustatytų pavienių ar sisteminių pažeidimų. Atliekant finansines pataisas panaikinamas visas veiksmui arba veiksmų programai skirtas viešasis įnašas arba jo dalis. Valstybė narė atsižvelgia į pažeidimų pobūdį, sunkumą ir fondų arba EJRŽF finansinius nuostolius ir taiko proporcingą pataisą <...>“. Atitinkamai, minėtos Reglamento Nr.1303/2013 nuostatos nustato pareigą valstybės narėms taikant finansines pataisas laikytis proporcingumo principo. Tą patvirtina ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) suformuota praktika byloje Nr. eA-1632-629/2020, kurios sprendime LVAT pasisakė, kad</p>	–

¹⁴⁴ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai ir PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos.

¹⁴⁵ 2019-05-14, kuriuo nustatomos su Sąjungos finansuotomis išlaidomis susijusių finansinių pataisų, kurias reikia atlikti dėl taikytinų viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymo, nustatymo gairės.

¹⁴⁶ Atitinkamai ir EK sprendimo preambulėje (5).

¹⁴⁷ T. y. po 2019-05-14.

¹⁴⁸ Redakcija, galiojanti nuo 2021-11-01.

¹⁴⁹ Redakcija, galiojanti nuo 2019-05-17 iki 2020-06-16.

¹⁵⁰ II įtarimų dėl pažeidimų procedūroms, pradėtoms po 2019-05-14, taikė EK FK gaires 2013: CPVA pažeidimų unikalūs kodai: R1303/ŠMM/09.1.2-CPVA-V-721-02-0004/01, R1303/VRM/07.1.1-CPVA-R-905-81-0009/01, R1303/VRM/07.1.1-CPVA-R-905-81-0007/02; APVA pažeidimų unikalūs kodai: R1303/AM/05.2.1-APVA-R-008-61-0001/01, R1303/AM/05.2.1-APVA-R-008-21-0005/01; ESFA pažeidimo unikalūs kodai: R1303/VRM/10.1.3-ESFA-R-920-71-0001/01. Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis EK FK gairėmis dėl pažeidimo taikytinas toks pat FK dydis, koks taikytas II priimtuose sprendimuose dėl pažeidimų, korekcinių veiksmų atlikti nereikalinga.

¹⁵¹ II įtarimų dėl pažeidimų procedūroms, pradėtoms po 2019-05-14, taikė EK FK gaires 2013: CPVA pažeidimo unikalūs kodai: R1303/SADM/08.1.1-CPVA-R-407-71-0004/01 (supaprastintas pirkimas, II pritaikė 10 proc. dydžio FK, AI vertinimu, FK dydis turi būti 25 proc., kas sudaro 50 242,36 Eur skirtumą); LVPA pažeidimų unikalūs kodai: (1) R1303/UM/05.4.1-LVPA-K-808-02-0029/02 (NPO pirkimas iš vieno tiekėjo; II pritaikė 25 proc. dydžio FK, AI vertinimu, FK dydis turi būti 100 proc., kas sudaro 39 936,71 Eur skirtumą), (2) R1303/EM/04.1.1-LVPA-K-112-02-0009/01 (supaprastintas pirkimas, II pritaikė 5 proc. dydžio FK, AI vertinimu FK dydis turi būti 25 proc., kas sudaro 118 520,00 Eur skirtumą), (3) R1303/UM/04.2.1-LVPA-K-836-03-0009/01 (NPO pirkimas konkurso būdu, II pritaikė 5 proc. dydžio FK, AI vertinimu FK dydis turi būti 25 proc., kas sudaro 33 161,63 Eur skirtumą); ESFA pažeidimo unikalūs kodai: R1303/ŠMM/09.4.2-ESFA-V-715-04-0001/01 (supaprastintas pirkimas, II pritaikė 5 proc. dydžio FK, AI vertinimu FK dydis turi būti 25 proc., kas sudaro 11 480,40 Eur skirtumą).

¹⁵² VIPA pažeidimų unikalūs kodai: R1303/AM/05.3.2-VIPA-T-024-01-0007/01, R1303/EM/04.3.1-VIPA-V-101-01-0007/02, R1303/AM/05.3.2-VIPA-T-024-01-0001/01, R1303/AM/05.3.2-VIPA-T-024-02-0002/01, R1303/AM/05.3.2-VIPA-T-024-01-0019/02; ESFA pažeidimų unikalūs kodai: R1303/SAM/08.4.2-ESFA-K-616-01-0010/01, R1303/SADM/07.3.4-ESFA-V-425-01-0001/01; LVPA pažeidimų unikalūs kodai: R1303/UM/05.4.1-LVPA-K-808-02-0018/01, R1303/EM/06.3.1-LVPA-V-103-02-0014/01.

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintos Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.7.2 p., SFMIS taisyklių 4 p. nuostatos bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas, be kita ko, tikrinti ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>		<p>„<...>taikant tokias administracines priemones, kaip minėta finansinė korekcija, privalu paisyti ir proporcingumo reikalavimo. „Administraciniai patikrinimai, priemonės ir nuobaudos pradamos taikyti tais atvejais, kai tai yra būtina užtikrinant, kad būtų tinkamai taikomi Bendrijos teisės aktai. Jos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasinančios, kad galėtų tinkamai apsaugoti Bendrijų finansinius interesus.“ Paminėtina ir Reglamento Nr. 1303/2013 143 straipsnio 2 dalis, kuria šiuo metu aiškiai reikalaujama, kad „valstybė narė atsižvelgia į pažeidimų pobūdį, sunkumą ir fondų <...> finansinius nuostolius ir taiko proporcingą pataisą“.</p> <p>Europos Komisijos 2019-05-14 sprendimu Nr. (2019) 3452 patvirtintų Gairių dėl Komisijos finansinių korekcijų, taikytinų Sąjungos išlaidoms, valdomoms pagal pasidalijamojo valdymo principą, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo (toliau – 2019 m. gairės) 1.1. dalyje „Gairių tikslas“ nustatyta: „Šiomis gairėmis apskritai siekiama šių dviejų tikslų:</p> <ul style="list-style-type: none"> - padidinti valstybių narių teisinį tikrumą. Šiuo tikslu svarbu paaiškinti aplinkybes, kuriomis dėl taikytinos Sąjungos viešųjų pirkimų teisės arba su jos taikymu susijusios nacionalinės teisės pažeidimų Komisija gali atlikti finansines pataisas; - užtikrinti proporcingumą. Šiuo tikslu svarbu, kad spręsdama dėl finansinės pataisos Komisija atsižvelgtų į pažeidimo pobūdį ir sunkumą ir susijusį finansinį poveikį Sąjungos biudžetui. <p><...> Šiomis gairėmis taip pat siekiama skatinti viešųjų pirkimų klaidų vertinimo nuoseklumą atitinkamose Komisijos tarnybose, Europos Audito Rūmuose ir valstybėse narėse. Už pažeidimų tyrimą ir reikiamų finansinių pataisų įgyvendinimą pirmiausia atsakingos valstybės narės. Šiuo atžvilgiu valstybių narių kompetentingoms institucijoms taisant jų tarnybų nustatytus pažeidimus rekomenduojama taikyti šiose gairėse nustatytus kriterijus ir finansinių pataisų normas.“</p> <p>Atsižvelgiant į tai, reglamentas nustato šalims narėms pareigą nustatyti pažeidimus ir taikyti proporcingą finansinę pataisą, tačiau reglamentas nenustato šalims narėms prievolės taikyti 2019 m. gaires. Tą patvirtina ir 2019 m. gairėse esančios nuostatos, kad 2019 m. gairės yra taikomos pačiai Europos Komisijai, o šalims narėms yra</p>	

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>tik rekomenduojamos. Atitinkamai, vadovaujančioji institucija nesutinka su audito institucijos pateiktu pastebėjimu, kad Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse vėliau nustačius prievolę įgyvendinančiosioms institucijoms nustačius projektų viešųjų pirkimų pažeidimus apskaičiuojant finansines pataisas vadovautis 2019 m. gairėmis nei Europos Komisijos sprendimu buvo patvirtintos 2019 m. gairės, vadovaujančioji institucija neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas reglamento 125 str. 4 d. a p. reikalavimas, be kita ko, tikrinti ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Taip pat pažymime, kad kaip jau buvo minėta šalis narė (šiuo atveju Lietuva) turi tiesiogiai iš reglamentų kylančią pareigą nustatyti pažeidimus ir pritaikyti proporcingą finansinę korekciją. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2016 m. liepos 14 d. sprendime byloje C-406/14, nurodyta: „Antra, kalbant apie Reglamento Nr. 1083/2006 98 straipsnyje numatytą finansinio koregavimo mechanizmą, reikia pažymėti, kad pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis reikalaujama, kad valstybės narės atliktų finansinį koregavimą, jeigu nustatomas pažeidimas.</p> <p>Tačiau 98 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje taip pat reikalaujama, kad kompetentinga nacionalinė institucija taikytinos korekcijos dydį nustatytų, atsižvelgdama į tris kriterijus, t. y. pažeidimų pobūdį, svarbą ir fondų finansinius nuostolius.</p> <p><...> Todėl, nors, kaip generalinė advokatė pažymėjo savo išvados 60 punkte, tai netrukdo, kad pirmasis vertinimas būtų atliekamas naudojantis lentele, parengta paisant proporcingumo principo, nustatant galutinį taikytinos korekcijos dydį turi būti atsižvelgiama į visas konstatuoto pažeidimo ypatybes, palyginti su aplinkybėmis, į kurias atsižvelgta sudarant tą lentelę, kurios gali pateisinti didesnės ar, atvirkščiai, mažesnės korekcijos taikymą.“</p> <p>Įgyvendinančiosios institucijos peržiūrėjo audito institucijos nurodytus atvejus ir atliko papildomas finansines pataisas tais atvejais, kur pritaikyta finansinė korekcija nebuvo proporcinga.</p>	

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
10.	<p>(V) EX.91¹⁵³ VI neužtikrino tinkamo kovos su sukčiavimu priemonių taikymo</p> <p>R. 1303/2013¹⁵⁴ 125 str. 4 d. c. p., be kita ko, nurodyta, kad VI atsižvelgdama į nustatytą riziką nustato veiksmingas ir proporcingas kovos su sukčiavimu priemones.</p> <p>VPAT¹⁵⁵ 198 p., be kita ko, nurodyta, kad VI, atlikdama pavestas funkcijas dėl sukčiavimo prevencijos priemonių taikymo, vadovaujasi VI PV.</p> <p>199 p., be kita ko, nurodyta, kad VI kasmet atlieka sukčiavimo rizikos vertinimą ir, atsižvelgdama į vertinimo metu nustatytas sukčiavimo rizikas, numato sukčiavimo prevencijos priemones ir koordinuoja jų įgyvendinimą.</p> <p>200 p., be kita ko, nurodyta, kad VI pagal kompetenciją atsako už sukčiavimo prevencijos priemonių planavimą ir įgyvendinimą.</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių¹⁵⁶ 4.16.6 p., be kita ko, nurodyta, kad VI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su VP administravimu ir kurių reikia audito sekai užtikrinti.</p> <p>Audito metu nustatyta¹⁵⁷, kad VI:</p> <p>1) taikė ne visas VI PV¹⁵⁸ nurodytas kovos su sukčiavimu priemones¹⁵⁹</p> <p>2) nepakankamai įvertino, kaip STT tyrimų išvados nurodytos rizikos siejasi su įgyvendinamais projektais¹⁶⁰.</p>	<p>Rekomenduojame VI:</p> <p>1) įvertinti VI PV nurodytų kovos su sukčiavimu priemonių aktualumą ir, esant poreikiui, jį patikslinti;</p> <p>2) įgyvendinti VI PV nurodytas kovos su sukčiavimu priemones;</p> <p>3) VI PV nustatyti papildomas kontrolės priemones, skirtas audito sekai užtikrinti;</p> <p>4) įvertinti „Transparency International“ Lietuvos skyriaus 2020 m. paskelbtus tyrimus ir imtis atitinkamų veiksmų;</p> <p>5) įvertinti STT tyrimų išvados nurodytų rizikų poveikį įgyvendinamiems projektams ir imtis atitinkamų veiksmų.</p>	<p>VI iš dalies sutinka su audito institucijos rekomendacijomis.</p> <p>VI atliks šiuos veiksmus:</p> <p>1) PV nustatys papildomas kontrolės priemones, skirtas audito sekai užtikrinti.</p> <p>2) Įvertins „Transparency International“ Lietuvos skyriaus 2020 m. paskelbtus tyrimus ir imsis atitinkamų veiksmų.</p> <p>3) Kreipsis į LR teisingumo ministeriją, kaip kompetentingą nacionalinę instituciją, su prašymu rengiant 2022–2025 metų tarpinstitucinį veiklos planą, kuriame nustatomos programos įgyvendinimo priemonės, įtraukti ir VI įgyvendinamą priemonę: vykdyti korupcijos ir sukčiavimo prevencijos priemones ir veiksmus ES fondų lėšų panaudojimo srityje.</p> <p>4) Raštu informuos atitinkamas institucijas apie VI atliktus veiksmus įgyvendinant jai pavestą funkciją taikyti proporcingas kovos su sukčiavimu priemones ir</p>	2022-02-07

¹⁵³ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, PR 5. Tinkama audito seka ir PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas.

¹⁵⁴ Redakcijos, galiojusios nuo 2019-05-11.

¹⁵⁵ Redakcijos, galiojusios nuo 2019-04-20 iki 2021-04-20.

¹⁵⁶ Redakcijos, galiojusios nuo 2019-02-06 iki 2021-02-12.

¹⁵⁷ Pažymėtina, kad tokio pobūdžio pastebėjimas VI buvo teiktas ir ankstesnių auditų metu (žr. AI 2019-02-14 valstybinio audito ataskaitos Nr. FA-2019-P-80-1-1-1 pastebėjimą Nr. EX.45).

¹⁵⁸ VI PV XVIII skyrius „Kovos su sukčiavimu priemonių taikymo procedūra“, redakcija, galiojanti nuo 2020-03-17.

¹⁵⁹ Pvz., VI neišnagrinėjo „Transparency International“ Lietuvos skyriaus 2020 m. paskelbtus tyrimus ir nesiėmė atitinkamų veiksmų (VI PV 27 p.). VI korupcijos ir sukčiavimo rizikos valdymo analizės rezultatus nepristatė pažeidimų kontrolierių darbo grupėje (VI PV 33 p.). Pažymėtina, kad pažeidimų kontrolierių darbo grupės vaidmuo akcentuotas ir EK veiklos audito ataskaitoje „Kovos su sukčiavimu priemonės, įgyvendintos dėl 2014-2020 m. ES Struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos, CCI: 2014LT16MAOP001, pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 125 straipsnio 4 dalies c punktą“ (toliau – EK veiklos audito ataskaita) Nustatytame fakte Nr. 3. VI, apie taikomas ir planuojamas taikyti kovos su sukčiavimu apraiškų tikimybę mažinančias priemones, raštu neinformavo LR nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 m. programos įgyvendinimo tarpinstituciniame veiklos plane nurodytas institucijas (VI PV 35 p.). VI neorganizavo mokymų, skirtų kovos su sukčiavimu kompetencijoms stiprinti (VI PV 49 ir 50 p.). Pažymėtina, kad kompetencijų stiprinimas akcentuotas ir EK veiklos audito ataskaitos Nustatytame fakte Nr. 3.

¹⁶⁰ VI, analizuodama STT tyrimų išvadas, vertino, ar teisės aktuose yra pakankamos kontrolės priemonės, nurodytoms rizikoms valdyti. Tačiau, galimai nenagrinėjo, ar STT nurodytos rizikos gali įtakoti konkrečių projektų įgyvendinimą. Pvz., STT išvadoje „Dėl korupcijos rizikos analizės Kauno miesto poliklinikos veiklos srityse“ nustatytos rizikos, susijusios su tarnybinio transporto įsigijimu. VI analizėje nurodyta, kad tokios išlaidos projektuose nedeklaruojamos ir nefinansuojamos, tačiau audito metu nustatyta, kad VŠĮ Kauno miesto poliklinikos įgyvendinamo projekto Nr. 08.1.3-CPVA-R-609-21-0044 lėšomis buvo įsigytos transporto priemonės. STT išvadoje „Dėl korupcijos rizikos analizės Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir kontrolės veiklos srityse“ nurodytos rizikos, susijusios su VŠP organizavimu. 2021-11-30 SFMIS2014 duomenimis, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas įgyvendina 5 projektus, kurių veiklos susijusios su VŠP, tačiau VI galimai nenagrinėjo, kaip minėtos STT nustatytos rizikos įtakoja šių projektų įgyvendinimą.

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>3) neužtikrino tinkamos audito sekos¹⁶¹.</p> <p>Taip VI neužtikrino tinkamo VPAT 198–200 p., Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.16.6 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. c p. nurodytų reikalavimų įgyvendinimo.</p>		<p>jų rezultatus. Taip pat juos pristatys pažeidimų kontrolierių darbo grupėje.</p> <p>VI įvertins audito institucijos nustatytus galimus trūkumus analizuojant STT ataskaitas ir esant poreikiui imsis papildomų veiksmų.</p>	
11.	<p>(V) EX.93¹⁶² VI neįsitikino galutinių naudos gavėjų SVV deklaracijose pateiktų duomenų pagrįstumu</p> <p>R. 480/2014 6 str. 1 d. a p., be kita ko, nustatyta, kad FP įgyvendinantys subjektai savo pareigas atlieka laikydamiesi galiojančių teisės aktų ir veikia kvalifikuotai, veiksmingai, skaidriai ir uoliai, kaip to tikimasi iš profesionalaus subjekto, turinčio FP įgyvendinimo patirties. Jie užtikrina, kad FP paramą gaunantys galutiniai naudos gavėjai būtų atrinkti tinkamai atsižvelgiant į FP pobūdį ir tikėtiną finansuotinių investicinių projektų ekonominį gyvybingumą. Atranka vykdoma skaidriai, grindžiama objektyviomis prielaidomis ir dėl jos nekyla interesų konflikto.</p> <p>PFS¹⁶³ 5 p., be kita ko, nurodyta, kad galutiniais naudos gavėjais pagal priemonę gali būti labai mažos ar mažos įmonės.</p> <p>Audito metu nustatyta¹⁶⁴, kad VI:</p> <p>1) neturi kontrolės priemonių, užtikrinančių galutinių naudos gavėjų pateiktų duomenų pagrįstumo vertinimą;</p> <p>2) neatliko galutinių naudos gavėjų SVV deklaracijose pateiktų duomenų vertinimo ir taip neįsitikino jų pagrįstumu bei galutinių naudos gavėjų tinkamumu.</p> <p>Taip VI neužtikrino R. 480/2014 6 str. 1 d. a p. reikalavimo ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p., kuriame be kita ko, nustatytas reikalavimas tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Rekomenduojama VI patikrinti visų VI valdomų FP projektų, kurių PFS įvardinti galutiniai naudos gavėjai yra SVV subjektai, įskaitant ir vertinto projekto Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 galutinių naudos gavėjų SVV deklaracijose pateiktus duomenis.</p> <p>Atsižvelgiant į 2019-2020 m. audito metu teiktą rekomendaciją EX.97, kuri šiuo metu nėra įgyvendinta, rekomendacija dėl nepakankamų kontrolės priemonių neteikiama.</p>	<p>Šiuo metu derinama sutartis su VĮ „Registru centru“, kurią pasirašius bus atliktas SVV deklaracijų tikrinimas.</p>	–
12.	<p>! (V) EX.94¹⁶⁵ VI neįsitikino, ar FP projektų atrankos ir vykdymo metu užtikrinti privalomi reikalavimai, susiję su viešųjų ir privačių interesų konflikto prevencija, PV nenustatė tam skirtų kontrolės priemonių</p>	<p>Rekomenduojama VI:</p> <p>1) PV nustatyti pakankamas kontrolės priemones, užtikrinančias interesų konflikto rizikos vertinimą;</p>	<p>Finansų ministerija atsižvelgia, į tai, kad NPĮ (Nacionalinės plėtros įstaiga) savo vykdomoje veikloje yra nusimačiusios Korupcijos prevencijos politiką. Finansų tarpininkai, atrinkami pagal viešai skelbiamus atrankos kriterijus, kuriuos turi atitikti visą priemonės</p>	–

¹⁶¹ VI pateiktuose dokumentuose nenurodyti duomenys, leidžiantys identifikuoti dokumento parengimo datą ir parengusius asmenis. Todėl nėra galimybės įvertinti, kada konkretūs veiksmai buvo atlikti ir kas juos atliko.

¹⁶² Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 2. Tinkama veiksmų atranka.

¹⁶³ 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ 7.3.3 konkretaus uždavinio „Padidinti darbo paklausą skatinant gyventojų, ypač susiduriančių su sunkumais darbo rinkoje, verslumą“ priemonės Nr. 07.3.3-FM-F-424 „Verslumo skatinimas 2014–2020“ projektų finansavimo sąlygos, Finansų ministerijos patvirtintos 2015-09-14.

¹⁶⁴ Projekte Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001, tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė 6 702 640,50 Eur.

¹⁶⁵ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas.

2020–2021 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>R. 2018/1046 61 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad finansų pareigūnai imasi atitinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias interesų konfliktui vykdant jų atsakomybei tenkančias funkcijas ir būtų reaguojama į situacijas, kurios gali būti objektyviai suprantamos kaip interesų konfliktas.</p> <p>R. 480/2014 6 str. 1 d. a p., be kita ko, nustatyta, kad FP įgyvendinantys subjektai užtikrina, kad FP paramą gaunantys GNG būtų atrinkti tinkamai atsižvelgiant į FP pobūdį ir tikėtiną finansuotinių investicinių projektų ekonominį gyvybingumą. Atranka vykdoma skaidriai, grindžiama objektyviomis priežastimis ir dėl jos nekyla interesų konflikto.</p> <p>Audito metu nustatyta¹⁶⁶, kad VI:</p> <p>1) PV¹⁶⁷ neturi kontrolės priemonių, užtikrinančių interesų konfliktų rizikos vertinimą;</p> <p>2) neatliko interesų konflikto rizikos vertinimo FP projektuose.</p> <p>Taip VI neužtikrino R. 2018/1046 61 str. 1 d., R. 480/2014 6 str. 1 d. a p. reikalavimų ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. ii papunkčio, kuriame be kita ko, nustatytas reikalavimas tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>2) atlikti projektų Nr.05.4.1-FM-F-307-01-0001 ir Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 interesų konflikto rizikos vertinimą, atrankos ir įgyvendinimo etapuose (įskaitant GNG atranką);</p> <p>3) atlikti visų VI valdomų FP projektų interesų konflikto rizikos vertinimą atrankos ir įgyvendinimo etapuose (įskaitant GNG atranką).</p>	<p>vykdymo laikotarpį. Be to, finansų ministerija turi Rizikos valdymo mechanizmą. Atsižvelgiant į VIPA ir Invega taikomas interesų konflikto prevencijos taikomas priemonės, FP projektų atrankos ir įgyvendinimo etapuose interesų konflikto rizika yra vertinama, kaip maža, todėl rizikos valdymo plane nebuvo numatytos priemonės šiai rizikai valdyti.</p>	
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja Rasa Baltronaite Tel. 8 5 239 0257, el. p. Rasa.Baltronaite@finmin.lt</p>				
<p>Šaltinis – Valstybės kontrolė</p>				

¹⁶⁶ Projektuose: Nr. 05.4.1-FM-F-307-01-0001, tikrintas MP Nr. MP003, kurio vertė 1 532 650,25 Eur ir Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001, tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė 6 702 640,50 Eur.

¹⁶⁷ Finansinių priemonių administravimo procedūrų vadovas, 2020 m., XIX sk., patvirtintas 2020-03-06.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

10 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaravimo departamentui (Tvirtinančiajai institucijai)

2020–2021 m. valstybinio audito metu TvI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 13. Tinkamos metinių sąskaitų rengimo ir jų išsamumo, tikslumo ir teisingumo patvirtinimo procedūros				
1.	<p>(V) EX.96 TvI netinkamai parengė SEK projektus ir vėlavo juos pateikti AI</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių¹⁶⁹ 15.2.4.1.1 p., be kita ko, nustatyta, kad TvI rengdama, tvirtindama ir teikdama SEK įsitikina ir patvirtina, kad rengiamos ir teikiamos SEK atitinka R. 1303/2013 126 str. c d. nustatytus reikalavimus.</p> <p>IDT¹⁷⁰ 29.1.1. p., be kita ko, nustatyta, kad TvI vadovaudamasi Veiksmų programos administravimo taisyklių ir Bendradarbiavimo susitarimo bei Taisyklių 6 p. nuostatomis, teikia AI ir VI iki n + 1 metų gruodžio 1 d. – SEK projektus, parengtus, kaip nustatyta Taisyklių 27 ir 28 p.</p> <p>VPAT¹⁷¹ 169.3 p., be kita ko, nustatyta, kad TvI į SEK įtraukia panaikintas, grąžintas, numatomas susigrąžinti ir nesusigrąžintinas ataskaitinių metų sumas, jeigu jos susijusios su EK deklaruotomis išlaidomis.</p> <p>171 p., be kita ko, nustatyta, kad TvI, rengdama SEK, atsižvelgdama į turimą informaciją apie galimai netinkamas finansuoti ir (ar) deklaruoti EK išlaidas, nustatytas grąžintinas lėšas, įtariamus ir (arba) nustatytus ir neištaisytus pažeidimus, susijusius su ataskaitiniais metais deklaruotomis EK išlaidomis, mažina projektų išlaidų, deklaruotų EK</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija TvI patikslintuose SEK projektuose atsižvelgti į audito metu nustatytus neatitikimus ir įgyvendinti pastebėjimo 1.2, 1.3, 1.4 ir 1.5 p.</p> <p>Rekomendacija dėl pastebėjimo 2.1, 2.2 ir 2.3 p. neteikiama, nes neatitikimai buvo ištaisyti audito metu.</p> <p>TvI, patikslinusi SEK projektus, 2022-02-01 rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Su pastebėjimu sutinkame iš dalies. Teikiame komentarus:</p> <p>1. Su 1.1) punktu sutinkame iš dalies. SEK I projektai AI pateikti vėliau (SF–1 d.; ERPF–8 d.) esant objektyvioms priežastims: TvI vėliau gauta informacija reikalinga SEK parengti (iš II – metinės sąskaitos, iš VI – VKS pažyma)</p> <p>(paskutiniai dokumentai gauti 2021-11-29), didelė tikrinamų įrašų apimtis, TvI atliekami detalūs patikrinimai ir problematika, susijusi su į CPVA ir LVPA pateiktas ERPF metines sąskaitas įtrauktomis išlaidomis.</p> <p>2. Su 1.2) punktu sutinkame iš dalies. SF SEK I projekto 1 priedėlio C stulpelyje mokėjimų, sumokėtų projektų vykdytojams pagal R. 1303/2013 132 straipsnio 1 dalį, suma buvo įvertinta, ERPF ir ESF SEK – neįvertinta, siekiant kuo greičiau pateikti AI vertinimui SEK I projektus ir sumažinti administracinę naštą dėl tarpinių veiksmų, kurie</p>	<p>1. –</p> <p>2. 2022-01-31</p> <p>3. 2022-01-31</p> <p>4. 2022-01-31</p> <p>5. 2022-01-31</p>

¹⁶⁸ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas

¹⁶⁹ Redakcija, galiojusi nuo 2021-11-01 iki 2021-12-13

¹⁷⁰ Redakcija, galiojusi nuo 2021-02-05.

¹⁷¹ Redakcija, galiojusi nuo 2021-04-20 iki 2021-12-13.

2020–2021 m. valstybinio audito metu Tvl pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>ataskaitinio laikotarpio mokėjimo paraiškose, sumas galimai netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad Tvl:</p> <p>1) SEK I projekte¹⁷²:</p> <p>1.1) nesilaikė SEK projekto pateikimo AI termino¹⁷³;</p> <p>1.2) į SEK projekto 1 priedėlio C stulpelį įtraukė tinkamas finansuoti išlaidas neatsižvelgusi į tai, ar projekto vykdytojai išmokėtos sumos ne vėliau kaip per 90 dienų;</p> <p>1.3) į SEK projekto 2 priedėlį netinkamai įtraukė panaikintas sumas, susijusias su 2020–2021 m. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotomis išlaidomis¹⁷⁴;</p> <p>1.4) SEK projekto 8 priedėlyje netinkamai nurodė požymį, kad išlaidos yra ištaisytos dėl AI atlikto veiksmų audito¹⁷⁵;</p> <p>1.5) SEK projekto 8 priedėlyje neatliko¹⁷⁶ korekcinio veiksmo, susijusio su informacija iš FNTT apie (galimai) neteisingai su ES struktūrinių fondų lėšų gavimu ir (ar) panaudojimu susijusį atvejį;</p> <p>2) SEK II projekte¹⁷⁷:</p> <p>2.1) SEK II projekto 2 priedėlyje nenurodė sumų¹⁷⁸, kurios ištaisytos atlikus veiksmų auditą pagal Reglamento (ES), Nr. 1303/2013 127 straipsnio 1 dalį;</p> <p>2.2) SEK II projekto 8 priedėlyje neatliko¹⁷⁹ korekcinio veiksmo, susijusio su II atliekamu įtarimo dėl pažeidimo tyrimu;</p> <p>2.3) SEK II projekto 8 priedėlyje netinkamai nurodė požymį, kad išlaidos yra ištaisytos dėl AI atlikto veiksmų audito¹⁸⁰.</p>		<p>vėliau turės būti atliekami iš naujo, nes šios sumos turi būti paskaičiuotos pagal galutines į SEK įtrauktas išlaidas (taip sutarta 2021-11-17 susitikimo su AI metu), taip pat atsižvelgiant į tai, kad ERPF ir ESF SEK I projekte nustatytas didesnis nagrinėjamų įrašų skaičius. Sumos 1 priedėlio C stulpelyje apskaičiuotos rengiant ERPF ir ESF SEK II projektus.</p> <p>3. Su 1.3), 1.5), 2.2) punktais sutinkame. Kaip informavome AI 2021-12-15, 2022-01-05 ir 2022-02-08 el. paštu, netikslumus SEK 2 priedėlyje lėmė labai didelis tikrintinų įrašų kiekis (ESF: -1350, ERPF: -760, SF: -220), kas lėmė žmogiškąsias (kanceliarines) klaidas: SF SEK I projekte į FNTT atliekamą tyrimą nebuvo atsižvelgta dėl derinamos su FNTT informacijos, kuri gauta tik po SF SEK I projekto pateikimo; ESF SEK II projekte nebuvo atsižvelgta į atliekamą įtariamo pažeidimo tyrimą, kurio būseną SEK II projekto rengimo metu buvo „Atnaujintas“. Visi neatitikimai ištaisyti rengiant SEK II ir III projektus.</p> <p>4. Su 1.4), 2.1) ir 2.3) punktais sutinkame iš dalies. Neatitikimus dėl didelės nagrinėjamų įrašų apimtys lėmė žmogiškosios (kanceliarinės) klaidos ir neaiškūs EK gairių traktavimas (tikslinga su AI suderinti požymio priskyrimo kriterijus, ypačingai tais atvejais, kai atliekamos galutinės finansinės pataisos SEK nėra tiesiogiai susijusios su AI pastebėjimais). Visi neatitikimai ištaisyti rengiant SEK II ir III projektus.</p>	

¹⁷² SEK I projektas pateiktas nuo 2021-12-01 iki 2021-12-09 (ESF – 2021-12-01, SF – 2021-12-02, ERPF – 2021-12-09).

¹⁷³ ERPF SEK projektas pateiktas 2021-12-09, SF SEK projektas pateiktas 2021-12-02.

¹⁷⁴ Tvl į 2 priedėlį nepagrįstai įtraukė sumas, susijusias su projektu Nr. 09.3.3-LMT-K-712-16-0188 (grąžintinų lėšų Nr. G01), Nr. 09.3.3-LMT-K-712-16-0286 (grąžintinų lėšų Nr. G01) ir Nr. 05.1.1-APVA-R-007-91-0002 (grąžintinų lėšų Nr. G05); netinkamai įtraukė sumą, susijusią su projektu Nr. 05.1.1-APVA-R-007-91-0002 grąžintinomis lėšomis Nr. G02.

¹⁷⁵ Tvl ESF 8 priedėlyje netinkamai nurodė požymį „Požymis dėl išlaidų, kurios laikomis ištaisytos, AI atlikus veiksmų auditą“ AI pastebėjimams EX.21 ir EX.25 (nurodant „Taip“), kurių kilmė – sistemų auditas, ir atitinkamai, 8 priedėlyje netinkamai nurodė 6 625,52 Eur sumą, kuri ištaisyta, AI atlikus veiksmų auditą.

¹⁷⁶ Tvl į SF 8 priedėlį nepagrįstai neįtraukė laikino išėmimo 17 379 437,51 Eur sumai dėl informacijos, nurodytos FNTT 2021-11-23 rašte Nr. 25/9-0-17792.

¹⁷⁷ SEK II projektas pateiktas nuo 2022-01-27 iki 2022-02-01 (SF – 2022-01-27, ERPF – 2022-01-31, ESF – 2022-02-01).

¹⁷⁸ Tvl SF 2 priedėlyje nenurodė sumų, kurios susijusios su 2018–2019 m. pastebėjimu EX.15 (75 038,60 Eur) ir su 2019–2020 m. pastebėjimu EX.45 (15 566,11 Eur).

¹⁷⁹ Tvl į ESF 8 priedėlį nepagrįstai neįtraukė projekto Nr. 10.1.4-ESFA-V-922-01-0005 laikino išėmimo 175 996,92 Eur sumai.

¹⁸⁰ Tvl ERPF 8 priedėlyje netinkamai nurodė požymius „Požymis dėl išlaidų, kurios laikomis ištaisytos, AI atlikus veiksmų auditą“ projekto Nr. 06.2.1-TID-R-511-81-0005 grąžintinoms lėšoms Nr. G01-02 ir Nr. G02-02 (nurodant „–“ ir „Ne“), kurios susijusios su AI pastebėjimais EX.5 ir EX.10.

2020–2021 m. valstybinio audito metu Tvl pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
----------	---	---------------	--	---

Taip Tvl neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 15.2.4.1.1 p., VPAT 169.3 ir 171 p., IDT 29.1.1 p. ir R. 1303/2013 126 str. c p. nustatyti reikalavimai.

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaravimo departamentas

El. p. iidd@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

11 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijai

2020–2021 m. valstybinio audito metu AM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁸¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.39 AM patvirtintas PFSA neatitinka nustatytų reikalavimų</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių¹⁸² 6.2.7 p., be kita ko, nustatyta, kad Min rengia ir tvirtina PFSA.</p> <p>VPAT¹⁸³ 66 p., be kita ko, nustatyta, kad Min rengia PFSA. 70 p. nustatyta, kad PFSA rengiamas pagal pavyzdinę darbo grupės formą. 71.6 p., be kita ko, nustatyta, kad PFSA turi būti nurodyti reikalavimai dėl projektų grynųjų pajamų skaičiavimo, 71.8 p. – projektų įgyvendinimo reikalavimai. 72 p. be kita ko, nustatyta, kad kartu su PFSA Min turi parengti projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelę.</p> <p>PAFT¹⁸⁴ 117 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelę Min rengia pagal darbo grupės formą.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad AM patvirtintame PFSA¹⁸⁵ nenustatė:</p>	<p>Rekomenduojame AM užtikrinti, kad visi pagal PFSA finansuojami projektai atitinka atnaujintas PFSA nuostatas.</p> <p>Taip pat audito metu AM buvo teikta rekomendacija pakeisti PFSA: nurodyti reikalavimus dėl grynųjų pajamų skaičiavimo, projektų įgyvendinimui taikomus reikalavimus ir nustatyti partneriams taikomų apribojimų gauti finansavimą vertinimą.</p> <p>AM, pakeitusi PFSA, šią rekomendacijos dalį įgyvendino.</p>	<p>Informuojame, kad pritariame Jūsų pateiktiems preliminariems pastebėjimams.</p>	2021-11-15

¹⁸¹ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

¹⁸² Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-23 iki 2020-11-10.

¹⁸³ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-02 iki 2020-11-10.

¹⁸⁴ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-16 iki 2020-10-07.

¹⁸⁵ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-V-018 priemonės „Biologinės įvairovės apsauga“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1, patvirtintas aplinkos ministro 2016-03-25 įsakymu Nr. D1-218. Redakcija, galiojanti nuo 2020-07-23.

2020–2021 m. valstybinio audito metu AM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁸¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>1) reikalavimų dėl projektų grynųjų pajamų skaičiavimo¹⁸⁶ ir projektų įgyvendinimui taikomų reikalavimų¹⁸⁷;</p> <p>2) partneriams¹⁸⁸ taikomų apribojimų gauti finansavimą¹⁸⁹ vertinimo.</p> <p>Taip AM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 6.2.7 p., VPAT 66, 71.6, 71.8, 72 p., PAFT 117 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
 Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ES investicijų ir ekonominių priemonių departamento ES investicijų planavimo skyriaus vedėja
 Eglė Valūnė
 Tel.: (8 677) 55 885; el. p.: egle.valune@am.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

¹⁸⁶ Vertinamame PFSA nėra nuostatos, reglamentuojančios projekto grynųjų pajamų skaičiavimą. PFSA priedo 7.8 p., kuriame nustatytas bendrojo reikalavimo vertinimas dėl projekto planuojamų gauti pajamų teisingo apskaičiavimo, nurodytas kaip netaikomas. Įvertinus PFSA pavyzdinės formos 50 p. ir TF vertinimo lentelės pavyzdinės formos 7.8 p. nurodytus planuojamų gauti pajamų apskaičiavimo netaikymo atvejus, nenustatyta, kad projektams, finansuojamiems pagal vertinamą PFSA, gali būti netaikomi projekto pajamų skaičiavimo reikalavimai.

¹⁸⁷ Vertinamame PFSA nėra nuostatos, reglamentuojančios investicijų tęstinumo užtikrinimą. PFSA priedo 6.3 p., kuriame nustatytas bendrojo reikalavimo vertinimas dėl projekto finansinio projekto (veiklų) rezultatų tęstinumo užtikrinimo, nurodytas kaip netaikomas. Įvertinus PFSA pavyzdinės formos 84 p. ir TF vertinimo lentelės pavyzdinės formos 6.3 p. nurodytus finansinio projekto (veiklų) rezultatų tęstinumo užtikrinimo netaikymo atvejus, nenustatyta, kad projektams, finansuojamiems pagal vertinamą PFSA, gali būti netaikomi reikalavimai dėl projekto veiklų tęstinumo užtikrinimo.

¹⁸⁸ Vertinamo PFSA 11 p. nurodyti galimi partneriai: Ministerija, saugomų teritorijų direkcijos, savivaldybių administracijos, VĮ Valstybinių miškų urėdija, viešosios įstaigos, Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Augalų nacionalinių genetinių išteklių koordinaciniai centrai, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, asociacijos.

¹⁸⁹ Vertinamo PFSA priedo 5.4 p., kuriame nustatytas bendrojo reikalavimo vertinimas dėl pareiškėjų ir partnerių apribojimų gauti finansavimą, nurodytas kaip netaikomas. Įvertinus TF vertinimo lentelės pavyzdinės formos 5.4 p. nurodytus punkto netaikymo atvejus, nustatyta, kad nuostata netaikoma biudžetinėms įstaigoms, įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, viešiesiems juridiniams asmenims. Audito metu nustatyta, kad pagal vertinamo PFSA 11 p. partneriais gali būti viešosios įstaigos ir asociacijos, kurios nėra biudžetinės įstaigos ir/ar viešieji juridiniai asmenys, kurių veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

12 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2020–2021 m. valstybinio audito metu EIM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁹⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	(V) EX.1 PFSA pateikta dviprasmiška informacija TPJ ¹⁹¹ 3 str. 2 d. 6 p., be kita ko, nustatyta, kad teisėkūroje vadovaujama aiškumo principu, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių ¹⁹² 6.2.7 p., be kita ko, nustatyta, kad Min rengia ir tvirtina PFSA. Audito metu nustatyta, kad PFSA ¹⁹³ pateikta dviprasmiška ¹⁹⁴ informacija. Taip EIM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti TPJ 3 str. 2 d. 6 p., Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 6.2.7 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.	Rekomendacija neteikiama atsižvelgiant į tai, kad naujų kvietimų pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonę Nr. 01.2.1-LVPA-K-828 „Intelektas. Bendri mokslo – verslo projektai“ nebus. Audito metu įsitikinta, kad LVPA įvertino projektų atitiktį PFSA 21 p. nustatytiems reikalavimams.	–	–
Kėli pagrindiniai reikalavimai				
2.	(V) EX.15¹⁹⁵ EIM neinformavo LVPA apie naujai patvirtintą valstybės projektų sąrašą	Rekomendacija dėl informacijos neperdavimo neteikiama, kadangi audito metu, įvertinus kvietimų teikti paraiškas skelbimo, valstybės ir regionų projektų sąrašų ir finansavimo sutarčių	–	–

¹⁹⁰ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

¹⁹¹ Redakcija, galiojusi nuo 2015-04-01 iki 2019-06-01.

¹⁹² Redakcija, galiojusi nuo 2018-06-01 iki 2018-11-30.

¹⁹³ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-K-828 „Intelektas. Bendri mokslo – verslo projektai“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1, patvirtintas ūkio ministro 2018-06-21 įsakymu Nr. 4-367.

¹⁹⁴ PFSA 21 p., be kita ko, nustatyta, kad „projektu turi būti prisidedama prie bent vieno Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos“ tikslo įgyvendinimo, tačiau PFSA 1 priedo „Tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ 2.2 p. „Projektu prisidedama prie bent vieno 2009-10-30 Europos Vadovų Tarybos išvados Nr. 15265/09 patvirtintos Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos<...>, nurodyta, kad ši nuostata projektui netaikoma.

¹⁹⁵ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 2. Tinkama veiksmų atranka.

2020–2021 m. valstybinio audito metu EIM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ¹⁹⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>PAFT¹⁹⁶ 40 p., be kita ko, nustatyta, kad Min, priėmusi sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo, per 7 d. jo duomenis suveda į SFMIS2014 ir per SFMIS2014¹⁹⁷ apie tai informuoja JI, kartu pateikdama įtrauktą į valstybės projektų sąrašą projektų projektinius pasiūlymus su visais jų priedais.</p> <p>Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo¹⁹⁸ 29.8.2 p., be kita ko, nustatyta, kad įgyvendinimo priemonės administratorius¹⁹⁹ per 5 d. nuo ŪMĮ dėl valstybės projektų sąrašo patvirtinimo raštu arba el. paštu informuoja JI.</p> <p>EIM PV²⁰⁰ 98 p., be kita ko, nustatyta, kad atsakingas Min administracijos padalinys ne vėliau kaip per 7 d. nuo projektų sąrašo patvirtinimo dienos per SFMIS2014 informuoja JI.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad EIM, patvirtinusi valstybės projektų sąrašą²⁰¹, apie tai neinformavo LVPA²⁰². Dėl to į valstybės projektų sąrašą įtrauktas pareiškėjas²⁰³ nebuvo informuotas apie galimybę teikti paraišką.</p> <p>Taip EIM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 40 p. ir Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo 29.8.2 p. reikalavimai.</p>	<p>sudarymo planą, įsitikinta, kad valstybinių ir regioninių projektų atveju nenumatyta skelbti daugiau kvietimų. Taip pat EIM užtikrino, kad naujų priemonių, kurių atrankos būdas – valstybės projektų planavimas, tvirtinama nebus.</p>		

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Europos Sąjungos investicijų koordinavimo departamento Europos Sąjungos investicijų valdymo skyriaus vyriausioji specialistė

Ingrida Inė Leškevičienė

Tel. (8 690) 22 513. El. paštas: Ingrida.Leskeviciene@eimin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

¹⁹⁶ Redakcija, galiojusi nuo 2020-02-14 iki 2020-03-26.

¹⁹⁷ PAFT 9 p, be kita ko, nustatyta, kad tais atvejais, kai PAFT nustatyti veiksmai turi būti atliekami naudojant SFMIS2014, bet SFMIS2014 funkcinės galimybės nepakankamos ar laikinai neužtikrinamos, tarpinės institucijos atitinkamus veiksmus gali atlikti teikdamos ar kaupdamos (analogiška forma) reikalingą informaciją raštu.

¹⁹⁸ Redakcija, galiojusi nuo 2017-08-19 iki 2021-03-26.

¹⁹⁹ Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo 7 p., be kita ko, nurodyta, kad už atitinkamos įgyvendinimo priemonės administravimą atsakingi EIM valstybės tarnautojai arba darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis.

²⁰⁰ 2016-06-30 ŪMĮ Nr. 4-452 patvirtintas „Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos kompetencijai priskirtų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų ir priemonių administravimo procedūrų aprašas“ (2019-12-17 EIMĮ Nr. 4-731 redakcija).

²⁰¹ 2020-02-24 EIMĮ Nr. 4-124 patvirtintas „Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-V-812 „Nacionalinių turizmo maršrutų, trasų ir produktų rinkodara bei turizmo ženklavimo infrastruktūros plėtra“ iš ES struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašas“.

²⁰² Audito metu 2020-04-13 LVPA el. paštu informavo AI, kad apie 2020-02-24 EIMĮ Nr. 4-124 patvirtintą „Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonės Nr. 05.4.1-LVPA-V-812 „Nacionalinių turizmo maršrutų, trasų ir produktų rinkodara bei turizmo ženklavimo infrastruktūros plėtra“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašą“ LVPA nebuvo informuota.

²⁰³ PAFT 41 ir 41.1 p., be kita ko, nustatyta, kad JI, gavusi informaciją apie priimtą sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo, per 7 d. nuo šios informacijos gavimo dienos apie tai raštu informuoja į valstybės projektų sąrašą įtrauktus pareiškėjus, siūlydama jiems teikti paraiškas vadovaujantis PAFT 1 priede nustatyta tvarka.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

13 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR kultūros ministerijai

2020–2021 m. valstybinio audito metu KM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁰⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.47 KM patvirtintame PFSA nurodyti negaliojantys statybos techniniai reglamentai</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių²⁰⁵ 6.2.7 p., be kita ko, nustatyta, kad Min rengia, derina ir tvirtina PFSA ir jų pakeitimus.</p> <p>VPAT²⁰⁶ 66 p., be kita ko, nustatyta, kad Min rengia PFSA vadovaudamosi Taisyklėmis, kitais ES ir LR teisės aktais.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad KM patvirtintame PFSA²⁰⁷ nurodyta, kad pareiškėjas, teikdamas paraišką, turi turėti patvirtintą statinio projektą ir statybą leidžiantį dokumentą, išduotą vadovaujantis negaliojančiais statybos techniniais reglamentais²⁰⁸.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes pagal pastebėjime nurodytą PFSA visi kvietimai teikti paraiškas pasibaigę (naujų skelbti neplanuojama), o naujai patvirtintuose techniniuose reglamentuose, kurie pakeitė pastebėjime nurodytus techninius reglamentus, pareiškėjams, pagal PFSA aktualūs reikalavimai, nebuvo pakeisti.</p>	–	–

²⁰⁴ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²⁰⁵ Redakcija, galiojusi nuo 2017-10-05 iki 2018-06-01.

²⁰⁶ Redakcija, galiojusi nuo 2017-05-01 iki 2018-01-01.

²⁰⁷ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonės Nr. 07.1.1-CPVA-R-305 „Modernizuoti savivaldybių kultūros infrastruktūrą“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1, patvirtinto kultūros ministro 2016-02-10 įsakymu Nr. JV-98 (redakcija, galiojusi nuo 2017-11-16 iki 2019-11-09).

²⁰⁸ Atliekant projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-305-31-0003 „Kultūrų diasporos centro infrastruktūros kompleksinė plėtra (socialinio kultūrinio klasterio „Vilties miestas“ infrastruktūros kompleksinė plėtra)“ tinkamumo finansuoti vertinimą, buvo nustatyta, kad 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonės Nr. 07.1.1-CPVA-R-305 „Modernizuoti savivaldybių kultūros infrastruktūrą“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1, patvirtinto kultūros ministro 2016-02-10 įsakymu Nr. JV-98 (redakcijoje, galiojusioje 2017-01-01 ir vėlesnėse), 29.2.1 p. nustatytas projekto parengtumo reikalavimas, kuriuo reikalaujama, kad pareiškėjas, be kita ko, turėtų patvirtintą statinio projektą ir statybą leidžiantį dokumentą, išduotą pagal apraše nurodytus negaliojančius statybos techninius reglamentus: STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“, patvirtintas aplinkos ministro 2004-12-30 įsakymu Nr. D1-708 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2005 „Statinio projektavimas“ patvirtinimo“ ir STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“, patvirtintas aplinkos ministro 2010-09-27 įsakymu Nr. D1-826 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ patvirtinimo“.

2020–2021 m. valstybinio audito metu KM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Taip KM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 6.2.7 p., VPAT 66 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Investicijų valdymo skyriaus vedėja

Sonata Senkienė

Mob. (8 608) 46 019, el. paštas Sonata.Senkienė@lrkm.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

14 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2020–2021 m. valstybinio audito metu ŠMSM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁰⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 2. Tinkama veiksmų atranka				
1.	<p>(V) EX.78 Nepagrįstai įvertintos galimos alternatyvos SNA skaičiuoklėje, neužtikrinta audito seka</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių²¹⁰ 6.2.8 p., be kita ko, nustatyta, kad Ministerija teisės aktų nustatyta tvarka ir apimtimi vertina planuojamus įtraukti į valstybės projektų sąrašą projektus. 6.13 p. nustatyta, kad Ministerija užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su veiksmų programos administravimu ir kurių reikia audito sekai užtikrinti.</p> <p>PAFT²¹¹ 37.2 p., be kita ko, nustatyta, kad Ministerija turi įvertinti ir į valstybės projektų sąrašą įtraukti tik tuos projektus, kurie yra geriausi iš galimų alternatyvų veiksmų programoje ir strateginio planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams ir projekto tikslams įgyvendinti (pagal PAFT 66.7 ir 67¹ p. nurodytus reikalavimus).</p> <p>PAFT 67¹ p., be kita ko, nustatyta, kad PAFT 66.7 p. nustatytam reikalavimui įvertinti kartu su valstybės projekto projektiniu pasiūlymu teikiamas IP kartu su IP skaičiuokle, kurie rengiami vadovaujantis IP metodika.</p> <p>IP metodikos²¹² dalyje „4. Finansinė analizė“, be kita ko, nustatyta, kad SNA skaičiuoklėje visi finansinėje analizėje atliekami papildomi skaičiavimai, taip pat prielaidos, kurios nėra apibrėžtos SNA skaičiuoklės bendrųjų prielaidų</p>	<p>Rekomenduojame ŠMSM iš naujo įvertinti, ar projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-706-02-0001 pagrįstai įtrauktas į valstybės projektų sąrašą ir pasirinkta alternatyva Nr.2 „Naujų NEC valdomos informacinės sistemos komponentų nuoma“ yra geriausia iš galimų alternatyvų veiksmų programoje ir strateginio planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams ir projekto tikslams įgyvendinti.</p>	<p>Planuojama aptarti ir esant poreikiui peržiūrėti IP pateiktą skaičiuoklę, siekiant pakartotinai įvertinti, ar pasirinkta geriausia iš galimų alternatyvų veiksmų programoje ir strateginio planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams ir projekto tikslams įgyvendinti.</p>	2022-03-31

²⁰⁹ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²¹⁰ Redakcija, galiojusi nuo 2017-10-05 iki 2018-06-01.

²¹¹ Redakcija, galiojusi nuo 2017-06-01 iki 2017-12-14.

²¹² Redakcija, galiojusi nuo 2016-12-31 iki 2019-08-14.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ŠMSM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁰⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>darbalapyje, nurodomos tam specialiai skirtame darbalapyje pavadinimu „Prielaidos“, į kurį duomenys kaip nuorodos pateikiami iš alternatyvų darbalapių. Audito metu nustatyta²¹³, kad ŠMSM neužtikrino įvertintos galimos alternatyvos SNA skaičiuoklėje pagrįstumo, kaip nustatyta IP metodikoje, ir neužtikrino audito sekos²¹⁴.</p> <p>Taip ŠMSM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyventi Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 6.2.8 ir 6.13 p., PAFT 37.2 ir 67¹ p., IP metodikos dalies „4. Finansinė analizė“ reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>			
Keli pagrindiniai reikalavimai				
2.	<p>(V) EX.37²¹⁵ PFSA pateikta dviprasmiška informacija, ne visa apimtimi atliktas projekto atitikimo reikalavimams vertinimas</p> <p>TPĮ²¹⁶ 3 str. 2 d. 6 p., be kita ko, nustatyta, kad teisėkūroje vadovaujamas aiškumo principu, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių²¹⁷ 6.2.7 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerija rengia ir tvirtina PFSA.</p> <p>PAFT²¹⁸ 30 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerijos valstybės projektus planuoja vadovaudamasi Veiksmų programos stebėsenos komiteto patvirtintais specialiaisiais projektų atrankos kriterijais. 68 p., be kita ko, nustatyta, kad specialieji projektų atrankos kriterijai gali detalizuoti bendruosius reikalavimus.</p> <p>PFSA²¹⁹ 2 priedo, projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelės 2.1 p. nustatyta, kad atitiktį šiam reikalavimui vertina ministerija prieš tai, kai projektas įtraukiamas į valstybės projektų sąrašą.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad ŠMSM:</p>	<p>Audito metu teikta rekomendacija ŠMSM užtikrinti projektų, kuriems skirtas finansavimas pagal PFSA Nr. 2, atitiktį 16.2 papunkčiui.</p> <p>AI, atlikusi ŠMSM pateiktos ir viešai prieinamos informacijos vertinimą, įsitikino, kad projektai, kuriems skirtas finansavimas pagal PFSA Nr. 2, atitinka 16.2 papunktyje nustatytus reikalavimus. Rekomendacija laikoma įgyvendinta.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2022-01-06.</p>	<p>2022-01-06</p>

²¹³ Projekte Nr. 09.2.1-ESFA-V-706-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP012, kurio vertė 440 163,25 Eur.

²¹⁴ Kartu su IP pateiktame IP skaičiuoklės darbalapyje „Prielaidos“ nurodytos reikšmės nėra pateiktos kaip nuorodos iš alternatyvų darbalapio ir audito metu nepagrįstos jokiais kitais informacijos šaltiniais, todėl vertinamos kaip nepagrįstos ir neįrodančios pasirinktos alternatyvos „Naujų NEC valdomos informacinės sistemos komponentų nuoma“ kaip geriausios iš galimų alternatyvų veiksmų programoje ir strateginio planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams ir projekto tikslams įgyvendinti.

²¹⁵ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 2. Tinkama veiksmų atranka ir PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams.

²¹⁶ Redakcija, galiojusi nuo 2015-04-01 iki 2019-06-01.

²¹⁷ Redakcija, galiojusi nuo 2016-07-01 iki 2017-05-01

²¹⁸ Redakcija, galiojusi nuo 2016-06-01 iki 2016-11-26.

²¹⁹ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.1.1-CPVA-V-720 priemonės „Studijų aplinkos ir infrastruktūros koncentravimas, tobulinimas ir informacinių sistemų plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2, patvirtintas švietimo ir mokslo ministrės 2016-10-07 įsakymu Nr. V-886 (redakcija, galiojusi nuo 2016-10-11 iki 2018-11-03).

2020–2021 m. valstybinio audito metu ŠMSM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁰⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	1) parengtame PFSA pateikta dviprasmiška ²²⁰ informacija; 2) vertinimo išvadoje ²²¹ neįvertinta projekto ²²² atitikties PFSA 16.2 papunkčiui. Taip ŠMSM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti TPJ 3 str. 2 d. 6 p., Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 6.2.7 p., PAFT 30 p. ir PFSA 2 priedo 2.1 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Europos Sąjungos paramos koordinavimo departamento Europos Sąjungos paramos įgyvendinimo skyriaus vyriausioji specialistė

Kristina Bukauskienė

Tel. (8 5) 219 3559; el. p. kristina.bukauskiene@smm.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

²²⁰ PFSA 16 p., be kita ko, nustatyta, kad projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2016-06-16 posėdžio nutarimu Nr. 44P-16.1 (18): 16.1 Bendrojo veiksmų plano nuostatas ir 16.2 Mokslo ir studijų institucijos vykdomų studijų potencialas. PFSA 2 priedo, projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelės 2.1. p. nustatyta, kad projektas turi atitikti atitinkamoms projekto veikloms taikomus nacionalinius strateginio planavimo dokumentus, nurodytus PFSA 16.1 papunktyje (informacijos šaltinis: projektinis pasiūlymas, investicijų projektas), t. y. tinkamumo finansuoti vertinimo lentelėje nėra nustatytas reikalavimas ŠMSM įvertinti projekto atitiktį bendrojo 2.1 reikalavimo detalizuotam specialiajam atrankos kriterijui, nustatytam PFSA 16.2 papunktyje (redakcija, galiojusi nuo 2016-10-11 iki 2018-11-03).

²²¹ 2017-08-30 projektinio pasiūlymo dėl valstybės projekto įgyvendinimo vertinimo išvada.

²²² Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-05-0003.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

15 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai

2020–2021 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	<p>(V) EX.85 APVA, atlikdama prašymo skirti papildomą finansavimą vertinimą, netinkamai įvertino informaciją apie planuojamas gauti pajamas</p> <p>PAFT²²⁴ 204 p., be kita ko, nustatyta, kad JI, atlikdama prašymų skirti papildomą finansavimą vertinimą, patikrina, ar tenkinamos projektų finansavimo sąlygos pagal su projektų finansavimo sąlygų aprašu patvirtintą projekto TF vertinimo lentelę, t. y. PAFT 196.1 ir 196.5 papunkčiuose nurodytais atvejais patikrina atitiktį pagal visus projekto TF vertinimo lentelės bendrųjų reikalavimų vertinimo aspektus.</p> <p>PAFT 2 priedo 7.8 p., be kita ko, nustatyta, jog paraiškoje turi būti teisingai apskaičiuotos iš projekto planuojamos gauti pajamos.</p> <p>Audito metu nustatyta²²⁵, kad APVA, atlikdama prašymo skirti papildomą finansavimą vertinimą²²⁶, netinkamai įvertino PrV pateiktą informaciją apie iš projekto planuojamas gauti pajamas²²⁷.</p>	<p>Audito metu APVA buvo teikta rekomendacija iš naujo atlikti prašymo skirti papildomą finansavimą vertinimą pagal PAFT 2 priedo 7.8 p. reikalavimus ir, esant poreikiui, atlikti atitinkamus projekto sutarties keitimus.</p> <p>APVA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2022-01-09.</p>	<p>2021-12-30</p>

²²³ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas, N – nedidelės svarbos pastebėjimas.

²²⁴ Redakcija, galiojusi nuo 2018-09-05 iki 2019-01-01.

²²⁵ Projekte Nr. 05.1.1-APVA-R-007-81-0003, finansavimo santykis 85 proc., tikrintas MP Nr. MP020, kurio vertė 115 449,44 Eur.

²²⁶ Projekto Nr. 05.1.1-APVA-R-007-81-0003 prašymo skirti papildomą finansavimą pajamų patikros lapas pasirašytas 2018-08-06.

²²⁷ Pagal kartu su 2018-04-26 PrV prašymu skirti papildomą finansavimą pateikto „Informacija apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas“ priedo (priedas, po atnaujinto vertinimo, pateiktas per DMS 2018-08-03) 2 lentelės 3 p. nurodytą informaciją projekto veiklos pajamos yra 0,00 Eur. Prašymo skirti papildomą finansavimą pajamų patikros lapo 3 p. nurodyta, kad pagrindinių skaičiavimo prielaidų pagrindimas yra tinkamas. Atsižvelgiant į tai, kad kartu su paraiška teikto „Informacija apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas“ priedo 2 lentelės 3 p. nurodytos projekto veiklos pajamos yra 1636,60 Eur, ir į tai, kad Telšių rajono savivaldybės 2011-12-15 sprendimu Nr. T1-329 patvirtintose Mokesčio už

2020–2021 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinamas PAFT 204 p. reikalavimas bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
2.	<p>(V) EX.73 Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės ir nesilaikoma projekto sutartyje nustatytų viešinio sąlygų</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių²²⁸ 9.11 p., be kita ko, nustatyta, kad ji užtikrina, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų.</p> <p>PAFT²²⁹ 450.1 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo interneto svetainėje paskelbti informaciją apie įgyvendinamą projektą, apibūdinti jo tikslus, rezultatus ir informuoti apie finansavimą iš atitinkamo (-ų) ES struktūrinio (-ių) fondo (-ų) lėšų.</p> <p>450.3 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo projekto įgyvendinimo pradžioje pakabinti laikiną informacinę lentelę ar pastatyti laikiną informacinį standą.</p> <p>450.4 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo iki galutinio MP pateikimo dienos pakabinti nuolatinę informacinę lentelę ar pastatyti nuolatinį informacinį standą.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) PrV interneto svetainėje nepaskelbė informacijos apie vieną iš projekte vykdomų veiklų²³⁰; 2) nebuvo pastatytas laikinas ir nuolatinis informacinis standas²³¹; 3) nepastatytas nuolatinis informacinis standas²³². 	<p>Audito metu APVA buvo teikta rekomendacija užtikrinti, kad būtų įgyvendinta pastebėjimo 2 p. minima informavimo apie projektą priemonė, nurodyta PAFT 450.4 p.</p> <p>APVA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p> <p>Rekomendacija dėl kitų pastebėjime minimų atvejų įgyvendinimo neteikta, nes neatitikimai buvo ištaisyti audito metu.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2021-11-25.	2021-11-25

paviršinių (lietaus) nuotekų transportavimą Telšių miesto lietaus nuotekų tinklais administravimo taisyklėse nustatytas mokestis už paviršinių (lietaus) nuotekų transportavimą Telšių miesto paviršinių (lietaus) nuotekų tinklais, bei įvertinus tai, kad papildomas finansavimas projektui skirtas, nes numatyta projektą įgyvendinti didesnės apimties (pasiekti daugiau kiekybinių rezultatų ir įgyvendinti daugiau veiklų), vertinama, kad iš projekto gaunamos pajamos neturėjo sumažėti lyginant su paraiškos metu apskaičiuotomis, tačiau APVA šių aplinkybių tinkamai neįvertino.

²²⁸ Redakcijos, galiojusios nuo 2016-07-01 iki 2021-02-12.

²²⁹ Redakcijos, galiojusios nuo 2016-11-26 iki 2021-01-29.

²³⁰ Tikrinant projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-51-0002 „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Pasvalio rajone“ finansavimo santykis 53,31 proc., tikrintame MP Nr. MP022, kurio vertė 165 174,01 Eur, be kita ko, nustatyta, kad UAB „Pasvalio vandenys“ interneto svetainėje, skelbiant informaciją apie projektą ir projekto metu įgyvendinamas veiklas, nenurodyta informacija apie vieną iš projekte vykdomų veiklų – vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų rekonstrukcija Pasvalio mieste (Vilniaus – Sodų, Žaliojoje ir Kalno gatvėse). Audito metu, po AI paklausimo 2021-08-30, PrV interneto svetainėje trūkstanti informacija paskelbta.

²³¹ Tikrinant projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-51-0002 „Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra ir rekonstravimas Pasvalio rajone“ finansavimo santykis 53,31 proc., tikrintame MP Nr. MP022, kurio vertė 165 174,01 Eur, be kita ko, nustatyta, kad viešinimas neužtikrintas Joniškėlio miestelyje, Pasvalio r., kadangi nepastatyti laikinas ir nuolatinis informaciniai standai, kaip numatyta projekto sutartyje. 2017-03-15 projekto sutarties 1 pr. 9 p. „Informavimas apie projektą“ 9.3 p. ir 9.4 p. numatyta, kad visuomenei gerai matomoje vietoje bus pastatyti laikinas ir nuolatinis informaciniai standai, pažymima, kad standai yra pastatyti visose kitose projekto rangos darbų vykdymo vietose Pasvalio m. gatvėse ir kaimuose. Vertinama, kad vadovaujantis PAFT 450.3 ir 450.4 p. Joniškėlio miestelyje, Pasvalio r., nėra užtikrintas viešinimas.

²³² Atlikant projekto Nr. 05.1.1-APVA-R-007-81-0003 „Paviršinių nuotekų infrastruktūros plėtra Telšių mieste“ patikrą vietoje nustatyta, kad nuolatiniame informaciniame stende, pastatytame Laivų g., nurodyta informacija apie kitą projektą. Audito metu, po AI paklausimo, PrV 2021-10-08 el. laišku informavo, kad pastatytame informaciniame stende nurodyta klaidinga informacija, kreiptasi į rangovus dėl

2020–2021 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida projekte²³³ 301,77 Eur (300 Eur tiesioginių ir 1,77 Eur netiesioginių išlaidų)²³⁴.</p> <p>Taip PrV nesilaikė PAFT 450.1, 450.3 ir 450.4 p. reikalavimų, o APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.11 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę²³⁵.</p>			
3.	<p>(V) EX.81 APVA neįsitikino, ar projekto sutartyje nustatyti projektų stebėsenos rodikliai yra pasiekti</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių²³⁶ 9.3 ir 9.3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad ji įsitikina, kad projekto sutartyje nustatyti projekto stebėsenos rodikliai pasiekti, ir tai patvirtina tikrindama projektų vykdytojų teikiamus mokėjimo prašymus.</p> <p>PAFT²³⁷ 255 p., be kita ko, nustatyta, kad, nustatant stebėsenos rodiklius, skaičiuojant pasiektas jų reikšmes ir atsiskaitant už juos, turi būti vadovaujama stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašais.</p> <p>Rodiklių skaičiavimo apraše²³⁸, be kita ko, nustatyta, kad stebėsenos rodiklis P. S.333 „Rekonstruotų vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklų ilgis“ laikomas pasiektu, kai projekto veiklų įgyvendinimo pabaigoje pasirašomi statybos užbaigimo patvirtinimo dokumentai. Stebėsenos rodiklis P. B.218 „Papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos vandens tiekimo paslaugos“ laikomas pasiektu, pasiekus nacionalinių stebėsenos rodiklių P. N.050 ir (ar) P. N.051 pasiekimo momentu. Stebėsenos rodiklis P. B.219 „Papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos nuotekų tvarkymo paslaugos“ laikomas pasiektu nacionalinių stebėsenos rodiklių P. N.053 ir (ar) P. N.054 pasiekimo momentu.</p> <p>Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše²³⁹, be kita ko, nustatyta, kad rodiklio P. N.054 pirminiai šaltiniai: statybos užbaigimo patvirtinimo dokumentai; Aplinkos apsaugos agentūros per IS AIVIKS priimtos paskutinės</p>	<p>Audito metu APVA buvo teikta rekomendacija įsitikinti rodiklių P. B.218, P. B.219, P. N.054 ir P. S.333 pasiekimo reikšmėmis remiantis Rodiklių skaičiavimo apraše ir Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše nurodytais reikalavimais.</p> <p>APVA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2021-11-30.	–

stendo perdarymo, klaida bus ištaisyta artimiausiu metu. 2021-10-20 PrV el. paštu pateikė nuolatinio informacinio stendo nuotrauką, kuriame nurodyta informacija apie tikrinamą projektą. Pažymima, kad pagal 2018-05-11 statybos rangos sutarties Nr. TV20180511/2 konkrečių sąlygų 4.23 p., be kita ko, nurodyta, kad rangovas turi apmokėti visus kaštus, susijusius su informacinių stendų ir nuolatinio aiškinamųjų stendų pastatymu ir priežiūra visą jų įrengimo laikotarpį. Statybos rangos darbai pagal šią sutartį yra baigti ir 2020-08-21 pasirašytas statybos užbaigimo aktas.

²³³ Projektas Nr. 05.1.1-APVA-R-007-81-0003 „Paviršinių nuotekų infrastruktūros plėtra Telšių mieste“, finansavimo santykis 85 proc., tikrintas MP Nr. MP020, kurio vertė 115 449,44 Eur.

²³⁴ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP020 yra 15,09 Eur (15 Eur tiesioginių ir 0,09 Eur netiesioginių išlaidų).

²³⁵ APVA nebuvo atlikusi projekto Nr. 05.1.1-APVA-R-007-81-0003 patikros vietoje iki AI atliko audituojamo MP atranką, projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-51-0002 patikros vietoje nebuvo atlikusi po 2019-12-30 projekto sutarties keitimo, kuriuo įtraukta nauja veikla ir kurios tinkamas viešinimas nebuvo užtikrintas.

²³⁶ Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-23 iki 2020-11-10.

²³⁷ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-16 iki 2020-10-07.

²³⁸ Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-01 iki 2020-07-25.

²³⁹ Patvirtintame aplinkos ministro 2014-12-19 įsakymu Nr. D1-1050 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“. Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-30 iki 2020-10-07.

2020–2021 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>nuotekų tvarkymo apskaitos metinės ataskaitos, nurodančios rekonstruotais NVJ aptarnaujamų namų ūkių skaičių gyvenamosiose vietovėse arba techninė specifika, kurioje nurodytas naujai statomais NVJ planuojamas aptarnauti namų ūkių (būstų) skaičius.</p> <p>Audito metu nustatyta²⁴⁰, kad APVA patvirtino mokėjimo prašyme²⁴¹ projekto vykdytojo nurodytas stebėsenos rodiklių pasiekimo reikšmes, neįsitikinusi šių reikšmių teisingumu²⁴².</p> <p>Taip APVA nesilaikė Apsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3 ir 9.3.1 p., PAFT 225 p. reikalavimų bei neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 2 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>			
4.	<p>(V) EX.82 APVA, atlikdama MP tikrinimą, patvirtino netinkamas finansuoti išlaidas</p> <p>PAFT²⁴³ 232 p., be kita ko, nustatyta, kad už mokėjimo prašymų tikrinimą ir projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų tikrinimą atsakinga II.</p> <p>421.11 p., be kita ko, nustatyta, kad visais atvejais netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos (apmokėtos) iš ES struktūrinių fondų.</p> <p>Audito metu nustatyta²⁴⁴, kad APVA, atlikdama projekto mokėjimo prašymo²⁴⁵ tikrinimą, pakartotinai tinkamomis finansuoti patvirtino išlaidas, kurios jau buvo anksčiau finansuotos (apmokėtos)²⁴⁶ iš ES struktūrinių fondų.</p> <p>Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 232 ir 421.11 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes APVA veiksmai, 2021-11-15 APVA atliko PAFT 25 skirsnyje gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti nustatytus veiksmus.</p> <p>PAFT 25 skirsnyje.</p>	–	–

²⁴⁰ Projekte Nr. 05.3.2-APVA-R-014-81-0002, finansavimo santykis 80 proc., tikrintos EK deklaruotos išlaidos, kurių vertė 1 411 936,66 Eur.

²⁴¹ MP Nr. MP027.

²⁴² APVA patvirtino, kad stebėsenos rodiklio P. B.219 pasiekta reikšmė – 198, stebėsenos rodiklio P. N.054 pasiekta reikšmė – 198. Audito metu nustatyta, kad stebėsenos rodiklių P. B.219 ir P. N.054 reikšmės patvirtintos nesivadovaujant pirminiais šaltiniais (t. y. statybos užbaigimo patvirtinimo dokumentais, Aplinkos apsaugos agentūros per IS AIVIKS priimtomis paskutinėmis nuotekų tvarkymo apskaitos metinės ataskaitomis, techninėmis specifikacijomis, kuriose nurodytas naujai statomais NVJ planuojamas aptarnauti namų ūkių (būstų) skaičius), patvirtinančių rodiklių pasiekimą). APVA patvirtino, kad stebėsenos rodiklio P. S.333 pasiekta reikšmė – 2,45 km, stebėsenos rodiklio P. B.218 pasiekta reikšmė – 989. Audito metu nustatyta, kad teisingos šių rodiklių reikšmės, atitinkamai, yra 2,40 km ir 996.

²⁴³ Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-01 iki 2020-06-16.

²⁴⁴ Projekte Nr. 05.3.2-APVA-R-014-51-0002, finansavimo santykis 53,31 proc., tikrintas MP Nr. MP022, kurio vertė 165 174,01 Eur.

²⁴⁵ Mokėjimo prašymas Nr. MP018.

²⁴⁶ APVA, tikrindama MP Nr. MP018, pakartotinai pripažino tinkamomis finansuoti 53,10 Eur (be PVM) išlaidų sumą pagal paslaugos teikėjo UAB „Atamis“ 2017-04-26 PVM sąskaitą–faktūrą Nr. AT20170414 (sąskaitos suma 165,20 Eur be PVM). Audito metu nustatyta, kad nurodyta sąskaita buvo finansuota (apmokėta) su MP Nr. MP001 ir MP002, kuriuose pagal šią sąskaitą APVA tinkamomis finansuoti pripažino 112,10 Eur (be PVM) ir 53,10 Eur (be PVM) išlaidų sumas.

2020–2021 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Dėl nurodytų aplinkybių netinkamų finansuoti išlaidų suma projekte yra 53,10 Eur ²⁴⁷ .			
Keli pagrindiniai reikalavimai				
5.	<p>(V) EX.41²⁴⁸ APVA neįsitikino, kad projektų sutartyse nustatyti projektų stebėsenos rodikliai yra pasiekti ir neužtikrino informacijos įvedimo į SFMIS2014</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių²⁴⁹ 9.3 ir 9.3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad ji įsitikina, jog PS nustatyti projekto stebėsenos rodikliai pasiekti, ir tai patvirtina tikrindama PrV teikiamus MP.</p> <p>PAFT²⁵⁰ 255 p., be kita ko, nustatyta, kad, nustatant stebėsenos rodiklius, skaičiuojant pasiektas jų reikšmes ir atsiskaitant už juos, turi būti vadovaujama stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašais.</p> <p>VPAT²⁵¹ 38 p., be kita ko, nustatyta, kad duomenys apie kiekvieną projektą, kurių reikia veiksmų programai ir projektui (-ams) administruoti, tikrinti, audituoti, stebėti ir vertinti, turi būti registruojami, kaupiami ir apdorojami SFMIS2014.</p> <p>PAFT 7 p., be kita ko, nustatyta, kad tarpinės institucijos, vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą, naudojami SFMIS2014, vadovaudamosi SFMIS taisyklėmis²⁵².</p> <p>SFMIS taisyklių 8 p., be kita ko, nustatyta, kad, atliekant veiksmus SFMIS2014, turi būti vadovaujama SFMIS2014 naudotojo vadovu.</p> <p>SFMIS2014 naudotojo vadovo²⁵³ 12 sk. 23.1 p., be kita ko, nustatyta, kad MPD1 šios dalies būseną galima pakeisti į „Patvirtinta II“ tik atskirai patvirtinus MPD1 „Veiklos“ ir MPD1 „Rodikliai“ duomenis.</p> <p>Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše²⁵⁴, be kita ko, nustatyta, kad stebėsenos rodiklis P.N.028 „Inventorizuota neapskaityto paviršinių nuotekų nuotakyno dalis“ skaičiuojamas pagal formulę $P / B \times 100 \%$. Stebėsenos rodiklis laikomas pasiektu, kai projekto veiklų įgyvendinimo</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija APVA perskaičiuoti faktinę stebėsenos rodiklio P. N. 028 pasiekimo reikšmę ir imtis atitinkamų korekcinų veiksmų SFMIS2014.</p> <p>APVA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2021-11-12.	–

²⁴⁷ Statistinės klaidos tikrintame MP Nr. MP022 nėra, nes klaida nustatyta MP Nr. MP018.

²⁴⁸ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai ir PR 5. Tinkama audito seka.

²⁴⁹ Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-23 iki 2020-11-09.

²⁵⁰ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-16 iki 2020-10-06.

²⁵¹ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-02 iki 2020-11-09.

²⁵² Redakcija, galiojanti nuo 2019-05-01.

²⁵³ Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-11 iki 2020-09-15.

²⁵⁴ Patvirtintame LR aplinkos ministro 2014-12-19 įsakymu Nr. D1-1050 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“. Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-30 iki 2020-10-06.

2020–2021 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²²³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>pabaigoje LR nekilnojamojo turto registre užregistruojamas inventorizuotas turtas.</p> <p>Audito metu nustatyta²⁵⁵, kad APVA:</p> <p>1) patvirtino MP PrV nurodytas stebėsenos rodiklių pasiekimo reikšmės neįsitikinusi²⁵⁶, kad jos yra pasiektos, t. y. netinkamai suskaičiavo rodiklio reikšmę;</p> <p>2) pateikdama informaciją SFMIS2014, kai kuriais atvejais nurodė klaidingą stebėsenos rodiklio pasiekimo reikšmę²⁵⁷.</p> <p>Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3 ir 9.3.1 p., PAFT 255 p., VPAT 38 p., PAFT 7 p., SFMIS taisyklių 8 p., SFMIS2014 naudotojo vadovo 12 sk. 23.1 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteikti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.</p>			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros Kokybės ir patikrų skyriaus patarėja

Inga Varnelytė

Tel. (8 602) 83 577 el. p. inga.varnelyte@apva.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

²⁵⁵ Projektas Nr. 05.1.1-APVA-R-007-21-0001, tikrintas MP Nr. MP018.

²⁵⁶ Projekto Nr. 05.1.1-APVA-R-007-21-0001 MP Nr. MP018 nurodyta pasiekta reikšmė – 13,69 proc. APVA 2021-06-08 el. laišku nurodė, kad faktinio rodiklio pasiekimas buvo derinamas su projekto vykdytoju ir reikšmė patikslinta į 13,25 proc. (DMS 2021-01-27 pranešimu). Atlikus perskaičiavimus gaunama reikšmė – 13,15 proc.

²⁵⁷ SFMIS2014 užfiksuota reikšmė – 13,69 proc., o turėtų būti 13,15 proc.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

16 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 2. Tinkama veiksmų atranka				
1.	<p>(V) EX.7 CPVA nepagrįstai skyrė balus projekto NK vertinimo metu</p> <p>PAFT²⁵⁹ 117 p., be kita ko, nurodyta, kad vertintojų įvertinimai vertinimo lentelėse turi būti pagrįsti argumentais.</p> <p>140 p., be kita ko, nurodyta, kad projektų NK vertinimo metu projektai vertinami pagal atitinkamos VP priemonės PFSA nurodytus prioritetinius projektų atrankos kriterijus. PFSA²⁶⁰ 2 priedo 1 prioritetinio projektų atrankos kriterijaus aprašyme, be kita ko, nurodyta, kad vertinamos pateiktos sutartys (jų kopijos).</p> <p>2 prioritetinio projektų atrankos kriterijaus aprašyme, be kita ko, nurodyta, kad vertinama pagal pareiškėjo pateiktą ekonomiškai pagrįstą, potencialius vartotojus nustatančią, projekto pareiškėjui ir partneriui gautiną naudą analizuojančią, pelningumo prognozes pagrindžiančią, ilgalaikių perspektyvų viziją apimančią, rizikas įvertinančią projekto rezultatų komercinimo strategiją, rinkos analizę ar kitą aukščiau nustatytus segmentus apimančią dokumentą, leidžiantį įvertinti, kaip sukurtas projekto rezultatas atitinka rinkos poreikius (potenciali nišinė rinka, konkurencingumas joje).</p> <p>Audito metu nustatyta, kad atliekant projekto²⁶¹ NK vertinimą:</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes, net ir nepagrįstai skyrus balus, paraiška nesurinko minimalios balų sumos, todėl buvo atmesta, be kita ko, pagal pastebėjime nurodytą PFSA nebeplanuojama skelbti kvietimų teikti paraiškas.</p>	–	–

²⁵⁸ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

²⁵⁹ Redakcija, galiojusi nuo 2019-12-18 iki 2020-02-13.

²⁶⁰ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ 01.2.2-CPVA-K-703 priemonės „Kompetencijos centrų ir inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 3, patvirtintas švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019-05-13 įsakymu Nr. V-558. Redakcija, galiojanti nuo 2019-09-20.

²⁶¹ Projekto Nr. 01.2.2-CPVA-K-703-03-0018, 2020-01-17 Projekto NK vertinimo lentelės.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>1) skirti balai už sutartį²⁶², kuri nebuvo pateikta vertinimui;</p> <p>2) skirti balai už planuojamus sukurti produktus, nors pareiškėjas nepateikė dokumento, leidžiančio įvertinti, kaip planuojami sukurti projekto rezultatai atitiks rinkos poreikius²⁶³, bei vertintojų įvertinimai nepagrįsti argumentais²⁶⁴.</p> <p>Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 117 ir 140 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, veiksmų atrankos srityje parengti ir patvirtintus taikyti atitinkamas atrankos procedūras ir kriterijus.</p>			
2.	<p>(V) EX.12 CPVA neinformavo pareiškėjo apie kvietimą teikti paraišką pagal naujai įtrauktą projektą į valstybės projektų sąrašą</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių²⁶⁵ 9.2.2 p., be kita ko, nustatyta, kad II siunčia kvietimus teikti paraiškas, kai planuojami valstybės ir regionų projektai.</p> <p>PAFT²⁶⁶ 41.1 p., be kita ko, nustatyta, kad II, gavusi informaciją apie priimtą sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo, per 7 d. nuo šios informacijos gavimo dienos apie tai raštu informuoja į valstybės projektų sąrašą įtrauktus pareiškėjus, siūlydama jiems teikti paraiškas vadovaujantis PAFT 1 priede nustatyta tvarka.</p> <p>CPVA PV²⁶⁷ 18.1 p., be kita ko, nustatyta, kad CPVA, gavusi informaciją apie Min priimtą sprendimą dėl valstybės ar regionų projektų sąrašo patvirtinimo, parengia raštą, kuriame informuoja į valstybės ar regionų projektų sąrašą įtrauktą pareiškėją, siūlydama jam teikti paraišką.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes audito metu CPVA informavo pareiškėją apie kvietimą teikti paraišką pagal naują į valstybės projektų sąrašą įtrauktą projektą.</p>	-	-

²⁶² Pareiškėjas 2019-12-13 rašte Nr. DV19-F-03-85 nurodė, kad su UAB „ESEMDA“ buvo sudaryta sutartis, tačiau sutarties nepateikė.

²⁶³ Nei paraiškoje, nei su ja pateiktuose prieduose nepateikta informacija, leidžianti įvertinti, kaip planuojamas sukurti projekto rezultatas atitinka rinkos poreikius. Pareiškėjo pateiktame 2019-12-13 „Investuok Lietuvoje“ rašte Nr. 2019-250-S apžvelgiama pasaulinė automobilių dalių gamybos vystymosi tendencija bei Kauno regiono vystymosi perspektyva, bet nepateikiama informacija, ar pareiškėjo planuojami sukurti produktai atitinka rinkos poreikius.

²⁶⁴ 2020-01-17 projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelėse (paraiška Nr. 01.2.2-CPVA-K-703-03-0018), CPVA vertintojai nurodė „Atsižvelgiant į tai, kad 2 MTEP veiklos produktai ir pagrįsta jų komercinimo strategija už 2 kriterijaus 1 vertinimo aspektą suteikiama 10 balų. <...> Detalūs kriterijaus aspektų vertinimo rezultatai nurodyti <...> vertintojo NK duomenų lentelėje <...>“, CPVA vertintojo NK duomenų lentelėje, atsakant į klausimą „Ar pagrįsta komercinimo strategija, kaip nurodyta kriterijaus aspekto aprašyme“ pateiktas atsakymas „Taip“. T. y., CPVA vertinimo dokumentuose nenurodyta, kaip įsitikinta, kad pagrįsta pareiškėjo planuojamų sukurti produktų komercinimo strategija (kaip planuojami sukurti projekto rezultatai atitiks rinkos poreikius).

²⁶⁵ Redakcija, galiojanti nuo 2020-05-23 iki 2020-11-10.

²⁶⁶ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-16 iki 2020-10-07.

²⁶⁷ Patvirtinta CPVA direktoriaus 2014-10-31 įsakymų Nr. 2014/8-264 CPVA PV „Paraiškų vertinimo procedūra (3.1.2)“ (2020-06-18 CPVA direktoriaus įsakymo Nr. 2020/8-199 redakcija).

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁶⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Audito metu nustatyta, kad, Min atnaujinus valstybės projektų sąrašą ²⁶⁸ , CPVA neinformavo ²⁶⁹ pareiškėjo apie naują įtrauktą projektą ²⁷⁰ . Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.2.2 p. ir PAFT 41.1 p. reikalavimai.			
3.	(V) EX.31 CPVA TF vertinimo metu netinkamai įvertino informaciją apie gaunamas pajamas PAFT ²⁷¹ 445 p. nustatyta, kad projekto TF vertinimo metu II pagal reglamento R. 1303/2013 61 str. turi iš anksto įvertinti projekto planuojamas gauti grynias pajamas projekto įgyvendinimo metu ir po projekto finansavimo pabaigos. PAFT 2 priedo 7.8 p., be kita ko, nustatyta, jog paraiškoje turi būti teisingai nurodyta projekto kategorija ²⁷² , iš projekto planuojamos gauti pajamos. Audito metu nustatyta ²⁷³ , kad CPVA TF vertinimo metu ²⁷⁴ paraišką priskyrė netinkamai kategorijai – negaunama pajamų ²⁷⁵ . Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinamas PAFT 445 p. ir 2 priedo 7.8 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.	Audito metu CPVA buvo teikta rekomendacija atlikti PS keitimą, įvertinant projekto pajamas. CPVA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.	Rekomendacija įgyvendinta 2021-07-01.	2021-07-01
4.	(V) EX.38 CPVA, vertindama projekto TF, netinkamai įvertino informaciją apie gaunamas pajamas R.480/2014 19 str. 3 d. nustatyta, kad grynųjų pinigų srautai diskontuojami į dabartinius metus, kaip orientacinį rodiklį, skirtą bendrai su ESI fondais	Rekomendacija neteikiama, nes audito metu nustatyta, kad pakeitus diskonto normą į 4 proc., vykdant projektą vis tiek neplanuojama gauti grynųjų pinigų.	–	–

²⁶⁸ 2020-09-28 SMJ patvirtintas pakeitimas Nr. 3-570 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015-11-26 įsakymo Nr. 3-483 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimo priemonės 06.2.1-TID-V-507 „Regionų pasiekiamumo gerinimas“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašo Nr. 1 patvirtinimo“ pakeitimo“.

²⁶⁹ Valstybės projektų sąrašas, įtraukus naują projektą, atnaujintas 2020-09-28, tačiau CPVA pareiškėją apie galimos paraiškos teikimą informavo tik 2021-03-29 raštu Nr. 2021/2-2087 „Dėl priemonės 06.2.1-TID-V-507 valstybės projektų sąrašo pakeitimo ir kvietimo teikti paraiškas“ (vėlavo 182 d.), t. y. tik tada, kai 2021-03-25 el. paštu gavo AI paklausimą, dėl pareiškėjų informavimo apie naujus įtrauktus projektus į valstybės projektų sąrašą.

²⁷⁰ Pareiškėjo VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos iš ES struktūrinių fondų lėšų siūlomo bendrai finansuoti projekto preliminarus pavadinimas „Valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 202 Vaidotai–Baltoji Vokė 10,75 km esančios sankryžos su Kalno g. rekonstravimas įrengiant žiedinę sankryžą“ esantis 2020-09-28 Nr. 3-570 patvirtintame „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimo priemonės 06.2.1-TID-V-507 „Regionų pasiekiamumo gerinimas“ iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti valstybės projektų sąrašo Nr. 1“.

²⁷¹ Redakcija, galiojusi nuo 2017-12-14 iki 2018-01-30.

²⁷² Projekto paraiškos 10 p. projekto vykdytojas turi nurodyti informaciją apie projekto pajamas: 10.1 Įgyvendinant projektą pajamų negaunama, 10.2 Įgyvendinant projektą gaunama pajamų ir jos yra įvertintos iš anksto, 10.3 Įgyvendinant projektą gaunama pajamų, bet jų iš anksto neįmanoma apskaičiuoti, 10.4 Netaikoma.

²⁷³ Projektas Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-31-0007, finansavimo santykis 60,57 proc., tikrintas MP Nr. MP013, kurio vertė 1 443 673,79 Eur.

²⁷⁴ Projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-31-0007 TF vertinimo lentelė, pasirašyta 2018-01-15.

²⁷⁵ Projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-31-0007 paraiškos 10 p. ir 2018-02-21 sutarties Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-31-007/J9-620 2 priedo 2 p. nurodyta, jog įgyvendinant projektą pajamų negaunama, tačiau audito metu nustatyta, kad projekto paraiškos priedo Nr. 9 „Techninė užduotis“ (Danės upės krantinės nuo Biržos tilto iki Bastionų tilto ir skvero Klaipėdoje rekonstravimo projektavimo užduotis (techninė užduotis), patvirtinta Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. birželio 28 d., įsakymu Nr. AD1-2063) II dalyje „Projekto paslaugų apimtis ir statytojo (užsakovo) pateikiami duomenys“ nurodyta „projekte numatomi sprendiniai: <...> - techninių galimybių numatymą (elektros prijungimą prekybinėms vietoms, smulkiam verslui) <...>“. Vertinama, kad tai sudaro teorines prielaidas pajamų gavimui, tačiau šių aplinkybių CPVA neįvertino ir į TF vertinimo lentelės 7.8. klausimą atsakė „Taip. Paraiškoje projektas teisingai priskirtas kategorijai – negaunama pajamų“.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>finansuojamiems viešojo investavimo veiksams, naudojant 4 proc. finansinę diskonto normą realiomis kainomis.</p> <p>PAFT²⁷⁶ 445 p. nustatyta, kad projekto TF vertinimo metu JI pagal reglamento R. 1303/2013 61 str. turi iš anksto įvertinti projekto planuojamas gauti grynąsias pajamas projekto įgyvendinimo metu ir po projekto finansavimo pabaigos, o 445.1 papunktyje, be kita ko, nustatyta, kad šio vertinimo metu JI turi vadovautis VI rengiamos Projektų diskontuotų gryųjų pajamų skaičiavimo ir priežiūros metodikos²⁷⁷ (toliau – Metodika), kuriai pritaria Veiksmų programos valdymo komitetas ir kuri skelbiama svetainėje www.esinvesticijos.lt, nuostatomis.</p> <p>Metodikos 18 p., be kita ko, nustatyta, kad, diskontuojant pinigų srautus, rekomenduojama taikyti 4 proc., diskonto normą realiąja išraiška.</p> <p>Audito metu nustatyta²⁷⁸, kad CPVA, vertindama projekto TF, netinkamai²⁷⁹ įvertino projekto metu planuojamas gauti grynąsias pajamas.</p> <p>Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinami R. 480/2014 19 str. 3 d., PAFT 445 p. ir 445.1 papunkčio, Metodikos 18 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>			
5.	<p>(V) EX.79 CPVA TF vertinimo metu netinkamai įvertino informaciją apie gaunamas pajamas</p> <p>PAFT²⁸⁰ 445 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto TF vertinimo metu JI pagal R. 1303/2013 61 str. turi iš anksto įvertinti projekto planuojamas gauti grynąsias pajamas projekto įgyvendinimo metu ir po projekto finansavimo pabaigos.</p> <p>PAFT 2 priedo 7.8 p., be kita ko, nustatyta, jog paraiškoje turi būti teisingai nurodyta projekto kategorija, teisingai apskaičiuotos iš projekto planuojamos gauti pajamos ir teisingai nustatytas projektui reikiamo finansavimo dydis.</p>	<p>Audito metu CPVA buvo teikta rekomendacija atlikti projekto sutarties keitimą, užtikrinant rizikos valdymą dėl projekto pajamų gavimo.</p> <p>CPVA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2022-02-11.</p>	<p>2021-12-31</p>

²⁷⁶ Redakcija, galiojusi nuo 2019-01-01 iki 2019-05-17.

²⁷⁷ Patvirtinta Žmogų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014-10-13 posėdžio sprendimu, surašant protokolą Nr. 35 (aktuali redakcija nuo 2016-05-09).

²⁷⁸ Projektas Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-05-0003; finansavimo santykis 57,93 proc., tikrintas MP Nr. MP007, kurio vertė – 632 310,38 Eur, ir MP Nr. MP008, kurio vertė – 579 103,60 Eur.

²⁷⁹ Paraiškos priede „Informacija apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas“ nustatyta diskonto norma – 0,82 proc., o ne 4 proc. t. y. neatitinka R.480/2014 19 str. 3 d ir Metodikos 18 p. nuostatų.

²⁸⁰ Redakcija, galiojusi nuo 2019-01-01 iki 2019-05-17.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatyta²⁸¹, kad CPVA TF vertinimo metu²⁸² netinkamai įvertino paraiškos priede²⁸³ nurodytas prielaidas apie planuojamas pajamas²⁸⁴.</p> <p>Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinamas PAFT 445 p. ir 2 priedo 7.8 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>			
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
6.	<p>(V) EX.5 PD nustatytos sąlygos, nepagrįstai ribojančios subteikėjų pasitelkimą</p> <p>VPJ²⁸⁵ 3 str. 1 d., be kita to, nustatyta, kad PO užtikrina, jog atliekant pirkimo procedūras ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>VPJ 24 str. 5 d., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo dokumentuose turi būti reikalaujama, kad kandidatas ar dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokius subrangovus, subteikėjus ar subteikėjus jis ketina pasitelkti, ir gali būti reikalaujama, kad kandidatas ar dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo daliai jis ketina pasitelkti subrangovus, subteikėjus ar subteikėjus.</p> <p>VPJ 32 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad prirėkus konkrečiau pirkimo atveju tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, neatsižvelgdamas į tai, kokio teisinio pobūdžio būtų jo ryšiai su jais. Šiuo atveju tiekėjas privalo įrodyti PO, kad vykdant sutartį tie išteklių jam bus prieinami.</p> <p>Audito metu nustatyta²⁸⁶, kad PO, vykdydama paslaugų VŠP²⁸⁷, PD nustatė sąlygas, nepagrįstai ribojančias subteikėjų pasitelkimą²⁸⁸.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA CPVA atliko VI 2020-11-05 rašte Nr. (24.58-05)-6K-veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą 2006210 nurodytus veiksmus. pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	-	

²⁸¹ Projekte Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-05-0003, finansavimo santykis 57,93 proc., tikrintas MP Nr. MP007, kurio vertė 632 310,38 Eur, ir Nr. MP008, kurio vertė 579 103,60 Eur.

²⁸² Projekto Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-05-0003 TF vertinimo lentelė, pasirašyta 2019-01-10.

²⁸³ „Informacija apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas pajamas“

²⁸⁴ Audito metu nustatyta, kad PrV internetinėje svetainėje www.vda.lt/lt/addam/kaunas/kursu-kainos (žiūrėta 2021-10-13) skelbiama informacija apie Atvirą dailės, dizaino ir architektūros mokyklą (ADDAM), kuri teikia paruošiamųjų ir individualių dailės kursų mokamas paslaugas, pvz., viešai skelbiamoje informacijoje apie 2021–2022 m. papildomų mokymo paslaugų įkainius nurodyta, kad programos kaina vienam mėnesiui yra nuo 60 iki 160 Eur. Šioje internetinėje svetainėje viešai skelbiamame 2021–2022 m. paruošiamųjų dailės kursų tvarkaraštyje nurodyta, kad užsiėmimai vyksta adresu Muitinės g 2, 209 auditorijoje ir II a. piešimo auditorijoje. Projekto patikros vietoje metu (2021-09-30) įsitikinta, kad šios patalpos atnaujintos iš projekto lėšų. Remiantis viešai skelbiama Vilniaus dailės akademijos 2018 m. veiklos ataskaita, ADDAM projekto paraiškos pateikimo 2018 m. mokėsi 244 mokiniai. TF vertinimo metu CPVA į šias aplinkybes neatsižvelgė, todėl paraiškos priede nurodyta ir įvertinta ne visa objektyvi informacija apie iš projekto veiklos gaunamas pajamas, t. y. nebuvo atsižvelgta į paruošiamųjų ir individualių paslaugų pajamas.

²⁸⁵ 2016-09-20 įstatymo redakcija Nr. XII-2624.

²⁸⁶ Projekte Nr. 06.2.1-TID-R-511-81-0005, finansavimo santykis 70,96 proc., tikrintas MP Nr. MP004, kurio vertė 406 848,44 Eur.

²⁸⁷ Tarptautinio atviro konkurso būdu vykdytas objekto „Mažeikių miesto Pavenčių gatvės modernizavimas“ techninio projekto parengimo ir techninio projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimas Nr.182583 (paskelbtas 2017-01-10).

²⁸⁸ Pirkimo sąlygų 3.4 p., be kita ko, nurodyta, kad subteikėjo atliekamos paslaugos dalis negali viršyti teikėjo savo jėgomis atliekamos paslaugos dalies. *Perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus (VPJ 24 straipsnio 5 dalis, 32 straipsnio 3 dalis)* (LAT 2012-03-12 nutartis c. b. Nr. 3K-3-43/2012). Vertinama, kad pirkimo sąlygų 3.4 p. reikalavimas nepagrįstai riboja subteikėjų pasitelkimą didesnei nei nustatyta paslaugų daliai.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁸⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Taip PrV nesilaikė VPJ 3 str. 1 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (121,00 Eur²⁸⁹ su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 6,05 Eur²⁹⁰ su PVM.</p>			
7.	<p>(V) EX.10 PD nustatytos sąlygos, nepagrįstai ribojančios subrangovų pasitelkimą VPJ²⁹¹ 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>49 str. 7 d., be kita ko, nustatyta, kad perkant darbus PO gali reikalauti, kad jos nurodytas esmines užduotis atliktų pats pasiūlymą pateikęs tiekėjas.</p> <p>Audito metu nustatyta²⁹², kad PO, vykdydama VŠP²⁹³, nepagrįstai riboja subrangovų pasitelkimą PD nustatydamą pagrindinius darbus²⁹⁴, kuriuos privalo atlikti pats pasiūlymą pateikęs rangovas²⁹⁵.</p> <p>Taip PrV nesilaikė VPJ 17 str. 1 ir 3 d., 49 str. 7 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA 2021-06-11 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus. pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	2021-06-11	-

²⁸⁹ 2017-08-17 sutarties Nr. MS-98 suma, susijusi su projekto Nr. 06.2.1-TID-R-511-81-0005 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

²⁹⁰ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP004 yra 1,60 Eur.

²⁹¹ Redakcija, galiojusi nuo 2018-01-01 iki 2019-01-01.

²⁹² Projekte Nr. 06.2.1-TID-R-511-81-0005, finansavimo santykis 70,96 proc., tikrintas MP Nr. MP004, kurio vertė 406 848,44 Eur.

²⁹³ Supaprastinto atviro konkurso būdu vykdytas „Mažeikių miesto Pavenčių gatvės važiuojamosios dalies rekonstrukcija, įdiegiant inžinerines saugaus eismo priemones“ darbų pirkimas Nr. 398844 (paskelbtas 2018-11-12).

²⁹⁴ Pirkimo konkrečių sąlygų 4.4 p. nustatyta: „Rangovas pagal Subrangos sutartį negali perduoti visų Darbų. Rangovas turi atlikti savo jėgomis, nepasitelkiant subrangos, bendruosius statybos darbus (žemės darbus, gatvės važiuojamosios dalies dangos konstrukcijos įrengimą, šaligatvių dangos konstrukcijos įrengimą, nuovažų dangos konstrukcijos įrengimą, bordiūrų įrengimą).“ PO 2018-11-19 paaiškinime tiekėjams Nr. V4-648 nurodė: „Tiekėjas savo jėgomis, nepasitelkiant subrangos, turi atlikti bendruosius statybos darbus: gatvės važiuojamosios dalies dangos konstrukcijos įrengimą“. PO 2018-11-23 paaiškinime tiekėjams Nr. VP4-653, be kita ko, nurodė: „Tiekėjas savo jėgomis, nepasitelkiant subrangos, bendruosius statybos darbus: gatvės važiuojamosios dalies dangos konstrukcijos įrengimą. Subrangovas galės atlikti pėsčiųjų dviračių takų įrengimo darbus.“

²⁹⁵ Pirkimo sąlygose ir jų paaiškinimuose pirkimo vykdytojo vartota sąvoka „pagrindiniai darbai“ buvo įtvirtinta VPJ redakcijose, galiojusiose nuo 2014-01-01 iki 2017-07-01. Vertinamam VŠP pagal jo paskelbimo datą taikytina VPJ redakcija, galiojusi nuo 2018-01-01 iki 2019-01-01, kurios 49 str. 7 d. nustatyta siaurai aiškinama išimtis, leidžianti nustatyti reikalavimą, kad esmines užduotis atliktų pats pasiūlymą pateikęs tiekėjas. Vadovaujantis ESTT 2017-05-06 sprendimu byloje C-298/15, subrangos ribojimas gali būti pateisinamas, jeigu juo siekiama teisėto bendrojo intereso tikslo ir jis atitinka proporcingumo principą, t. y. jis tinkamas šio tikslo įgyvendinimui užtikrinti ir neviršija to, kas būtina jam pasiekti. Vadovaujantis LAT 2012-04-12 nutartimi c. b. Nr. 3K-3-43/2012, perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus. Vertinama, kad PO pirkimo konkrečių sąlygų 4.4 p. ir pirkimo sąlygų paaiškinimuose nustatyti reikalavimai, susiję su pagrindiniais darbais ir subrangovų pasitelkimo ribojimu šiems darbams atlikti, nėra pagrįsti, proporcingi ir būtini sutarties tinkamam įgyvendinimui.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Remiantis EK FK gairių 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (2 295 528,09 Eur ²⁹⁶ su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projektuose ²⁹⁷ yra 114 776,40 Eur ²⁹⁸ su PVM.			
8.	<p>(V) EX.14 PD nustatyti konkurenciją dirbtinai ribojantys ir tiekėjus diskriminuojantys reikalavimai, pasiūlymų vertinimo kriterijai neužtikrino veiksmingos tiekėjų konkurencijos</p> <p>KSPJ²⁹⁹ 29 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PS užtikrina, jog vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principų. 29 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti šiame įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>50 str. 3 d. nustatyta, kad TS turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų.</p> <p>64 str. 5 d., be kita ko, nustatyta, kad pasirinkti pasiūlymo vertinimo kriterijai turi užtikrinti veiksmingą tiekėjų konkurenciją.</p>	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	CPVA atlieka PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

²⁹⁶ 2019-02-14 sutarties Nr. MS-37 suma, susijusi su projektų Nr. 06.2.1-TID-R-511-81-0005 ir Nr. 04.5.1-TID-R-516-81-0003 tinkamomis finansuoti išlaidų sumomis.

²⁹⁷ 2019-02-14 sutartis Nr. MS-37 susijusi ir su projektu Nr. 04.5.1-TID-R-516-81-0003.

²⁹⁸ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP004 yra 19 955,40 Eur.

²⁹⁹ Redakcija, galiojusi nuo 2018-01-01 iki 2019-06-11.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatyta³⁰⁰, kad PS, vykdydamas VŠP³⁰¹, PD nustatė konkurenciją dirbtinai ribojančius ir tiekėjus diskriminuojančius reikalavimus³⁰² bei veiksmingos tiekėjų konkurencijos neužtikrinančius pasiūlymų vertinimo kriterijus³⁰³.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė KSPJ 29 str. 1 d. ir 3 d., 50 str. 3 d., 64 str. 5 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>			

³⁰⁰ Projekte Nr. 04.5.1-TID-V-517-01-0004, finansavimo santykis 85 proc., tikrintas MP Nr. MP007, kurio vertė 565 749,00 Eur.

³⁰¹ Tarptautinio atviro konkurso būdu vykdytas žemagrindžių vienaukščių autobusų (toliau – prekės) pirkimas Nr. 410500 (paskelbimo data 2018-11-21).

³⁰² Pirkimo sąlygų 1 pr. „Techninė specifikacija“ dalies „Pastabos“ 3 p. nustatyta, kad „Konkursą laimėjęs tiekėjas turi užtikrinti Transporto priemonių garantinio remonto bei techninio aptarnavimo paslaugų suteikimą autorizuotame servise **Panevėžio mieste** arba suteikti Perkančiajam subjektui teisę atlikti garantinį įsigytų Transporto priemonių remontą garantinio laikotarpio metu“. Vertinama, kad nustatytas reikalavimas tarptautiniame pirkime užtikrinti garantinio remonto bei techninio aptarnavimo paslaugų suteikimą autorizuotame servise **Panevėžio mieste** dirbtinai apriboja Lietuvos ir užsienio tiekėjų, kurie turi arba gali patys, arba pasitelkdami subtiekęs suteikti garantinio remonto bei techninio aptarnavimo paslaugas transporto priemonių servisuose, esančiuose ne Panevėžio mieste, dalyvavimą pirkime. Konkurso metu vienas tiekėjas pateikė pretenziją, kurioje, be kita ko, nurodė: „Perkantysis subjektas nepagrįstai riboja transporto priemonių garantinio remonto bei techninio aptarnavimo paslaugų suteikimą autorizuotame servise tik Panevėžio mieste. Perkantysis subjektas transporto priemones eksploatuos Panevėžyje, tačiau tiekėjas turi teisę turėti servisą pasirinktoje vietoje“, PS į šią pretenzijos dalį neatsižvelgė, o tiekėjas pasiūlymo konkurse nepateikė.

Taip pat vertinama, kad Pirkimo sąlygų 1 pr. „Techninė specifikacija“ dalies „Pastabos“ 3 p. nustatyta alternatyva suteikti PS teisę atlikti garantinį įsigytų transporto priemonių remontą taip pat nesudarė sąlygų Lietuvos ir užsienio tiekėjams suteikti garantinio remonto bei techninio aptarnavimo paslaugas patiems ar pasitelkiant subtiekęs servisuose, esančiuose ne Panevėžio mieste. Atitinkamai šį alternatyva galėjo atgrasyti nuo pasiūlymų pateikimo tuos tiekėjus, kurie turi savo autorizuotus garantinio aptarnavimo centrus, tačiau garantijos perleidimo kitam subjektui praktikos netaiko. Pasirinkus šią alternatyvą tiekėjams taikomi papildomi, pirkimo sąlygų reikalavimai: pvz., pirkimo sąlygų 1 pr. „Techninė specifikacija“ dalies „Pastabos“ 4 p. nustatyta, kad tiekėjas turės įsteigti siūlomų transporto priemonių techniniam aptarnavimui ir priežiūrai, garantiniam remontui reikalingų bei dažniausiai naudojamų atsarginių dalių ir medžiagų konsignacinį sandėlį savo įėjomis ir sąskaita Panevėžio mieste (tiekėjas įsipareigoja išlaikyti sandėlį iki paskutinės pristatytos ir PS perduotos transporto priemonės garantijos laikotarpio pabaigos, nuolat pildyti sandėlį savo įėjomis ir sąskaita trūkstamomis detalėmis per įmanomai trumpiausią terminą, bet ne ilgiau nei 48 valandas. Be kita ko, pirkimo sąlygų 3 pr. „Specialiosios sutarties sąlygos“ 60 p. nustatyta, kad tiekėjas turės mokėti baudas už atsarginių dalių nepristatymą laiku). Be kita ko, pirkimo sąlygų 9 pr. numatyta, kad tiekėjas turėtų pateikti kainų suvestinę darbų, medžiagų ir detalių, reikalingų autobusų garantinio aptarnavimo laikotarpiui, autobusui nuvažius 150 000 km. Tačiau išlieka neišskūs atliekamų remonto darbų įkainiai, susiję su garantinio remonto darbais, kurie nenumatyti autobusui nuvažius 150 000 km.

Be to, pirkimo sąlygų 1 pr. „Techninė specifikacija“ dalies „Pastabos“ 5 p. nustatyta, kad Transporto priemonių techninį aptarnavimą ir priežiūrą, ir garantinį remontą Tiekėjas privalo atlikti <...> ne ilgiau nei per 1 (vieną) darbo dieną, Transporto priemonės paėmimo iš Pirkėjo dienos ir Transporto priemonės grąžinimo Pirkėjui dienos **neskaičiuojant**. Vertinama, kad buvo nustatyti du reikalavimai tiekėjui, skirti tam pačiam tikslui – užtikrinti operatyvų garantinio remonto ir techninio aptarnavimo paslaugų įgyvendinimą (terminas ir vieta). Be kita ko, pirkimo sąlygų 3 pr. „Specialiosios sutarties sąlygos“ 50 p. nustatyta, kad „Atlikdamas Transporto priemonių garantinį techninį aptarnavimą, priežiūrą, remontą ir kitus su Transporto priemonių garantiniu techniniu aptarnavimu, priežiūra ar remontu susijusius darbus, **Tiekėjas privalo savo sąskaita organizuoti ir vykdyti Transporto priemonių transportavimą į servisą ir atgal**, t. y. savo sąskaita paimti Transporto priemones iš Pirkėjo teritorijos ir grąžinti atlikus darbus atgal į Transporto priemonių paėmimo vietą“. Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad transporto priemonės paėmimo ir grąžinimo terminas neskaičiuotinas, o transportavimo kaštai tektų tiekėjui, vertinama, kad aptarnavimas galėjo vykti ir ne Panevėžio mieste ir TS buvo pakankama nustatyti transporto priemonės remonto/aparnavimo terminą, leidžiant tiekėjams patiems pasirinkti priemones šių paslaugų suteikimui per nustatytus terminus.

Apibendrinant aukščiau išdėstytą, vertintiname, kad pirkimo sąlygų techninės specifikacijos pastabų 3, 4 ir 5 p. nustatytos garantinio remonto ir techninio aptarnavimo sąlygos dirbtinai riboja konkurenciją ir diskriminuoja tiekėjus, kurie garantinio remonto ir techninio aptarnavimo paslaugas per nustatytus terminus galėtų suteikti patys ar kartu su subtiekęs autorizuotuose servisuose, esančiuose kitur nei Panevėžio mieste.

³⁰³ Be kita ko, PD 80.1 p. nustatytas ekonominio naudingumo kriterijus „Garantinis servisas“, už kurį skiriami balai, jei tiekėjas turi garantinį servisą (nebūtinai Panevėžio mieste). Visi dalyvavę tiekėjai surinko maksimalų skaičių balų, tačiau faktiškai savo turimais servais kituose miestuose pasinaudoti sutarties įgyvendinimo metu nebūtų galėję. Tokia aplinkybė apriboja ne tik užsienio, bet ir Lietuvos tiekėjus, kadangi visi pasiūlymus teikę tiekėjai galėjo pasiūlyti garantinio aptarnavimo servisus ne Panevėžio mieste, kaip to reikalavo pirkimo dokumentų sąlygos. Tai neatitinka LAT formuojamos praktikos, kurioje išaiškinta, kad, kai tiekėjas išrenkamas pirkimo laimėtoju dėl tam tikro savo turimo pranašumo, šis pranašumas turi būti materializuojamas (naudojamas, taikomas) ir vykdamas viešojo pirkimo sutartį, nes priešingu atveju, kyla esminio sutarties pakeitimo grėsmė, nepriklausomai nuo išankstinio šalių susitarimo keisti sutartines nuostatas (2018-05-03 nutartis c. b. Nr. e3K-3-178-378-2018). Vertinama, kad tokie ekonominio naudingumo kriterijai galėjo atgrasyti tiekėjus dalyvauti pirkime dėl veiksmingos jų konkurencijos neužtikrinimo. Pažymėtina, kad kaip veiksmingos tiekėjų konkurencijos neužtikrinančiais pasiūlymų vertinimo kriterijus vertino ir minėtas tiekėjas, teikęs pretenziją ir nepateikęs pasiūlymo pirkime.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Remiantis EK FK gairių 10 p., siūloma taikyti 10 proc. pirkimo sutarties vertės (2 262 996,00 Eur su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 226 299,60 Eur ³⁰⁴ su PVM.			
9.	<p>(V) EX.16 Pirkimo objektas nepagrįstai neskaidytas į dalis</p> <p>VPĮ³⁰⁵ 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principų.</p> <p>17 str. 3 d. nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti šiame įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>28 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad supaprastintas pirkimas gali būti atliekamas skaidant pirkimo objektą į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, ir apibrėžiant šių dalių apimtį ir dalyką. Pirkimo objektas skaidomas į dalis kiekybiniu, kokybiniu pagrindu ar pagal skirtingus jo įgyvendinimo etapus.³⁰⁶</p> <p>Audito metu nustatyta, kad PO vykdydama VŠP³⁰⁷ nepagrįstai neišskaidė pirkimo objekto³⁰⁸ į dalis³⁰⁹.</p> <p>Taip PrV nesilaikė VPĮ 17 str. 1 ir 3 d., 28 str. 1 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Vadovaujantis EK FK gairių 3 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (79 067,45 Eur³¹⁰ su PVM) finansinę korekciją, nuo pirkimo sutarties vertės dėl kurios</p>	Rekomendacija neteikiama, nes ji veiksmai, gavus pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2021-08-04 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

³⁰⁴ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP007 yra 56 574,90 Eur.

³⁰⁵ Redakcija, galiojusi nuo 2019-06-11 iki 2019-10-31.

³⁰⁶ VPĮ 28 str. 1 d. nėra nustatytos prievolės supaprastintų pirkimų atveju skaidyti pirkimo objektą į dalis, tačiau LAT ne kartą yra nurodęs, kad kelių pirkimo objektų sujungimo į vieną teisėtumo vertinimas pirmiausia priklauso nuo to, ar toks perkančiosios organizacijos sprendimas yra pagrįstas svarbiomis priežastimis ir ar šis sprendimas vienintelis galimas ir būtinas, negalimas pasiekti mažiau varžančiomis priemonėmis.

³⁰⁷ Supaprastintas atviras konkursas „Mokslų paskirties pastato, Savanorių g. 56, Kretingos m., Kretingos r. sav., baldų pirkimas“. Pirkimo Nr. 439936, paskelbimo data – 2019-07-25.

³⁰⁸ PD Specialiųjų sąlygų 1.2.1 p. nustatyta, kad pirkimo objektas – baldų grupės: baldai užsienio kalbų laboratorijai, baldai biotechnologijų laboratorijai, baldai interaktyviam integruotam gamtos mokslų kabinetui, baldai specializuotam fizikos kabinetui; mobili užuolaidų sistema aktų salei. TS pažymėta, kad perkami šviesai nepralaidūs roletai, mobili užuolaidų sistema aktų salei, balta lenta.

³⁰⁹ Vertinama, kad pirkimo objektas – baldai (baldai užsienio kalbų laboratorijai, baldai biotechnologijų laboratorijai, baldai interaktyviam integruotam gamtos mokslų kabinetui, baldai specializuotam fizikos kabinetui (BVPŽ kodas – 371), šviesai nepralaidūs roletai, mobili užuolaidų sistema aktų salei (BVPŽ kodas – 395), balta lenta (BVPŽ kodas– 301)), turėjo būti skaidytas į dalis, atsižvelgiant į tai, kad pirkimu įsigytos ne vienarūšės paslaugos, kurios nėra susijusios tarpusavyje. Pirkimo objektą išskaidžius į dalis, būtų sudaryta galimybė didesniai tiekėjų ratui dalyvauti pirkime. Audito metu nenustatyta, kad išskaidžius pirkimo objektą į dalis, nebūtų pasiektas pirkimo tikslas; be to, audito metu nenustatyta VPĮ 28 str. 2 d. reglamentuotų sąlygų pirkimo objekto neskaidymui į dalis pateisinti. 2019-12-09 papildomu susitarimu Nr. 1 dėl pirkimo sutarties Nr. S1-787 nuspręsta atlikti sutarties keitimą ir pirkti roletus atskiru pirkimu.

³¹⁰ CPVA pripažinta tinkama finansuoti išlaidų suma – 79 067,45 Eur pagal 2019-12-09 susitarimą Nr. 1 (2019-08-26 sutartis Nr. S1-787).

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
10.	<p>preliminari klaida projekte yra 3 993,3 Eursu PVM. (3 953,37 Eur tiesioginių ir 39,93 Eur netiesioginių išlaidų).</p> <p>(V) EX.17 PD nustatytas neproporcingas pirkimo objektui ir dirbtinai konkurenciją ribojantis kvalifikacijos reikalavimas, pasiūlymai pakeisti taip, kad iš neatitinkančių PD tapo atitinkančiais PD</p> <p>VPJ³¹¹ 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta PO pareiga užtikrinti, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>17 str. 3 d. nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti VPJ nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>47 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs.</p> <p>47 str. 7 d. nustatyta, kad tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal VPT patvirtintą tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodiką.</p> <p>Kvalifikacijos metodikos 21.1.4 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjo patirčiai pagrįsti įrodančių sutarčių vertės turi būti nustatomos vadovaujantis koeficientais pagal sutarties vertę³¹².</p> <p>VPJ 45 str. 3 d. nustatyta, kad tikslinami, papildomi, paaiškinami ir pateikiami nauji gali būti tik dokumentai ar duomenys dėl tiekėjo pašalinimo pagrindų nebuvimo, atitikties kvalifikacijos reikalavimams, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams, tiekėjo įgaliojimas asmeniui pasirašyti paraišką ar pasiūlymą, jungtinės veiklos sutartis, pasiūlymo galiojimo užtikrinimą patvirtinantis dokumentas ir dokumentai, nesusiję su pirkimo objektu, jo techninėmis charakteristikomis, sutarties vykdymo sąlygomis ar pasiūlymo kaina.</p> <p>55 str. 9 d., be kita ko, nustatyta, kad vadovaudamasi šio įstatymo 45 str. 3 d., PO gali prašyti dalyvių patikslinti savo pasiūlymus, tačiau ji negali prašyti, siūlyti arba leisti pakeisti pasiūlymo, pateikto atviro konkurso būdu, esmės – padaryti kitų pakeitimų, dėl kurių pirkimo dokumentų reikalavimų neatitinkantis pasiūlymas taptų atitinkantis pirkimo dokumentų reikalavimus.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA 2021-12-14 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus. pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	<p>–</p>	<p>–</p>

³¹¹ Redakcija, galiojusi nuo 2019-12-31 iki 2020-03-19.

³¹² Kvalifikacijos metodikos (redakcija, galiojusi nuo 2017-07-01) 21.1.4. p. pažymėta, kad <..> nustatant aukštą įvykdytos (vykdomos) sutarties koeficientą dalyje pirkimų susidaro ydinga situacija, kad pasiūlymą neretai gali pateikti tik vienas tiekėjas, tuo tarpu pirkimo vykdytojo tikslas yra gauti konkurencingus pasiūlymus. Tai įmanoma užsitikrinti tik tais atvejais, kai pirkime dalyvauja smulkaus ar vidutinio verslo atstovai, o ne tik stambaus kapitalo įmonės. Atitinkamai, kuo aukštesnės vertės sutartis, tuo žemesnis turi būti nustatomas koeficientas, pvz., kai sudaroma didelės vertės – koeficientas 0,3, vidutinės vertės – 0,5, mažos vertės pirkimo sutartis – 0,7.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatyta³¹³, kad PO, vykdydama VŠP³¹⁴:</p> <p>1) PD nustatė pirkimo objektui neproporcingą ir konkurenciją dirbtinai ribojantį kvalifikacijos reikalavimą³¹⁵;</p> <p>2) prašė laimėjusių tiekėjų patikslinti³¹⁶, PD nustatytų reikalavimų neatitinkančius pasiūlymus.</p> <p>Taip PrV nesilaikė VPJ 17 str. 1 d. ir 3 d., 45 str. 3 d., 47 str. 1 ir 7 d., 55 str. 9 d. bei Kvalifikacijos metodikos 21.1.4 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 14 p. siūloma taikyti 25 proc. deklaruotos pirkimų sutarties vertės (11 680,13 Eur³¹⁷ su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 2 920,03 Eur.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 11 p. ir 14 p., siūloma taikyti 25 proc. deklaruotos pirkimo sutarties vertės (11 418,79 Eur³¹⁸ su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 2 854,70 Eur.</p>			
11.	<p>(V) EX.24 PD nustatyti konkurenciją ribojantys ir neproporcingi reikalavimai VPJ³¹⁹ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d, be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA 2022-02-10 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus. pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	<p>2022-02-10 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus.</p>	-

³¹³ Projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0021 „Viešojo įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra - veiksmų programos administravimas“, finansavimo santykis 100 proc.

³¹⁴ Tarptautinio atviro konkurso būdu vykdytas pirkimas Nr. 467811 „Nestandartiniai baldai“ (paskelbimo data – 2019-12-31). Pirkimas skaidytas į dvi – virtuvės baldų ir korpusinių baldų – dalis.

³¹⁵ PD 87 p. 2 lentelės „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ II-osios pirkimo dalies kvalifikacijos reikalavime nurodyta, kad tiekėjas turi per pastaruosius 3 metus (iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos) arba per laiką nuo tiekėjo įregistravimo dienos (jei tiekėjas vykdė veiklą mažiau nei 3 metus) turi būti sėkmingai įvykdęs ir/arba šiuo metu vykdyti bent vieną ar daugiau sutarčių, kurių objektas – baldų gamyba ir/ar pardavimas ir kurių bendra vertė ne mažesnė kaip 89 000,00 Eur be PVM. Atsižvelgiant į tai, kad pirkimo II-ajai daliai buvo planuojama skirti 153 000 Eur su PVM (126 446,22 Eur be PVM) bei tai, kad šiai pirkimo daliai planuojama sudaryti sutartis priskiriama vidutinės vertės sutartims, vertinama, kad šiuo atveju PD turėjo būti nustatytas 0,5 koeficientas ir prašoma tiekėjų pateikti sutarties vertę turėjo būti ne mažesnė nei 63 223,11 Eur.

³¹⁶ PO, įvertinusi tiekėjo pateiktą pasiūlymą I-oje pirkimo objekto dalyje, nustatė, kad tiekėjas nepateikė: ne mažiau kaip 7 pilkų atspalvių LMDP palečių spalvos pasirinkimui; ne mažiau kaip 7 balinto arba kitokio šviesaus ažuolo tekstūros LMDP plokštės palečių atspalvio pasirinkimui; tiekėjo pateiktuose dokumentuose nėra įvardinti siūlomos buitinės technikos, plautuvės, vandens maišytuvo gamintojai, modeliai bei jų techninės charakteristikos. PO, įvertinusi Tiekėjo pateiktą pasiūlymą II-oje pirkimo objekto dalyje, nustatė, kad tiekėjas su pasiūlymu nepateikė: ne mažiau kaip 7 pilkų atspalvių LMDP paletės spalvos pasirinkimui; ne mažiau kaip 7 balinto arba kitokio šviesaus ažuolo tekstūros LMDP plokštės paletės atspalvio pasirinkimui; ne mažiau kaip 10 tekstilės pavyzdžių pagal aprašytą kokybę ir pagal spalvinę gamą 3D vaizde atspalvių paletės spalvos pasirinkimui; atsparumo šviesai koeficiento - ne mažiau nei 6 (EN ISO 105-B02 arba lygiavertis); audinio sertifikato dokumento „Audinys_ISO 12947-2 (3 psl.).pdf“ lietuvių kalba, ir prašė pateikti nurodytus dokumentus, kurie sudarė pasiūlymą siaurąja prasme. Vadovaujantis LAT formuojama praktika, jeigu tiekėjo pasiūlyme siaurąja prasme nustatomi reikšmingi trūkumai ir kai net pagal turiningojo vertinimo principą, atsižvelgiant į dokumentų visumą, perkančioji organizacija negali konstatuoti pasiūlymo atitikties iškeltiems reikalavimams, tiekėjo paaiškinimai, kaip keičiantys pasiūlymą iš esmės, yra nepriimtini ir toks pasiūlymas atmestinas (pvz., LAT 2018-06-18 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-234-469/2018).

³¹⁷ Bendra 2020-03-16 sutarties Nr. 2020/4-1-135 vertė 16 685,90 Eur su PVM, tačiau pažymėtina, kad projektas finansuojamas pro-rata principu.

³¹⁸ Bendra 2020-03-05 sutarties Nr. 2020/4-1-109 vertė 97 296,68 Eur su PVM, tačiau pažymėtina, kad projektas finansuojamas pro-rata principu.

³¹⁹ Redakcija, galiojusi nuo 2019-11-01 iki 2019-12-31.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. Analogiški reikalavimai nustatyti ir MVPTA³²⁰ 6 ir 7 p.</p> <p>Audito metu nustatyta³²¹, kad PO, vykdydama VŠP³²², PD nustatė konkurenciją dirbtinai ribojantį reikalavimą ir galimai sudarė palankesnes sąlygas konkrečiam tiekėjui³²³.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 17 str. 1 ir 3 d. bei MVPTA 6 ir 7 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmas atitinka taikytiną teisę³²⁴.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 11 p., siūloma taikyti 10 proc. finansinę korekciją nuo pirkimo sutarčių³²⁵ vertės, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 4 390,10 Eur³²⁶ su PVM.</p>			
12.	<p>(V) EX.27 PD nustatytas su pirkimo objektu nesusijęs, neproporcingas ir konkurenciją dirbtinai ribojantis kvalifikacijos reikalavimas</p> <p>VPJ³²⁷ 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta PO pareiga užtikrinti, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti šiame</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA 2022-01-25 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus. pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>		–

³²⁰ Redakcija, galiojanti nuo 2019-11-01.

³²¹ Projekte Nr. 09.1.2-CPVA-V-721-01-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP012, kurio vertė 227 526,08 Eur.

³²² Mažos vertės skelbiama apklausa „Suvirinimo procesui skirtų matavimo prietaisų pirkimas“, pirkimo Nr. 465579, paskelbimo data 2019-12-10, ir mažos vertės skelbiama apklausa „Pagalbinės suvirinimo įrangos ir įrankių pirkimas“, pirkimo Nr. 464224, paskelbimo data 2019-12-03.

³²³ Pirkimo Nr. 465579 PD 2 priede (techninėje specifikacijoje) be kita ko, nustatyta: „<...> **kartu su pasiūlymu** pateikiamas gamintojo įgaliojimas, kuriame nurodyta, kad **tiekėjas** turi teisę <...> atlikti garantinį aptarnavimą; <...>“. Reikalavimas pateiktas prieš šių perkamų prekių (suvirinimo procesui skirtų matavimo prietaisų): suvirinimo siūlių matavimo šablonų, išorinių mikrometrų, slankmačių, kampomačių ir vidinių mikrometrų komplektai; skaitmeninis paviršių šiurkštumo matuoklis; skaitmeninis kietmatis; gylmatis; plytelės (*Johansono*). Analogiškas reikalavimas, nurodytas pirkimo Nr. 464224 PD 2 priede (techninėje specifikacijoje), pateiktas prieš šių perkamų prekių (pagalbinės suvirinimo įrangos ir įrankių): kalvės įrenginių komplektas, traukos spinta; katilinės įrangos pajungimo mokomasis stendas; aukšto slėgio oro tiekimo įranga; įrankių komplektas; volframinis elektrodų galūstuvai; akumuliatorinis kniediklis ir presas kniedėms; moduliniai trifaziai prailgintuvai; vienfaziai prailgintuvai su ritėmis; suvirintojo modulinis montavimo stalas; suvirinimo (mokytojo) demonstracinis stalas. Vertinama, kad šie PD nustatyti reikalavimai, būtent pačiam **tiekėjui turėti ir su pasiūlymu pateikti** gamintojo suteiktą įgaliojimą atlikti garantinį aptarnavimą perkamoms prekėms (matavimo prietaisams), dirbtinai apribojo tiekėjų, kurie patys neteikia garantinio aptarnavimo paslaugų, tačiau gali kitais būdais laiku ir tinkamai užtikrinti garantinį įrangos (prekių) aptarnavimą (pvz., pasitelkdami subteikėjus), dalyvavimą pirkimuose. Pažymėtina, kad tiekėjų teisė remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais buvo įtvirtinta prie kvalifikacijos reikalavimų, nurodant, kad šiais pajėgumais galima remtis kvalifikacijos reikalavimams pagrįsti, tačiau šis reikalavimas (tiekėjui turėti gamintojo įgaliojimą) buvo nustatytas kaip techninės specifikacijos reikalavimas. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad pakankamas reikalavimas, siekiant užtikrinti tinkamą ir operatyvų įrangos garantinį aptarnavimą, būtų pateikti įrodymus, kad tiekėjas, vykdydamas viešojo pirkimo sutartį, sugebės tinkamai ir laiku suteikti reikiamas ir gamintojo patvirtintas garantinio aptarnavimo paslaugas. Pažymėtina, kad nors CVP IS duomenimis skelbiamos apklausos būdu vykdytais pirkimais buvo susidomėję 5 tiekėjai. Šiuose pirkimuose pasiūlymus pateikė ir laimėtoju tapo vienas ir tas pats tiekėjas.

³²⁴ CPVA nebuvo atlikusi viešojo pirkimo Nr. 465579 patikros iki AI atliko audituojamo MP atranką.

³²⁵ Pirkimo-pardavimo sutartys: 2020-01-22 Nr. S/2020-009 vertė 14 217,50 Eur (su PVM), 2020-01-27 Nr. S/2020-018 (1) vertė 14 922,93 Eur (su PVM), 2020-01-27 Nr. S/2020-018 (2) vertė 4 319,70 Eur (su PVM), 2020-01-27 Nr. S/2020-018 (3) vertė 2 399,43 Eur (su PVM), 2020-01-27 Nr. S/2020-018 (4) vertė 11 699,13 Eur (su PVM) finansinė korekcija netaikoma, atsižvelgiant į tai, kad 2020-11-24 CPVA sprendimu dėl pažeidimo Nr. IT02 sutarčiai pritaikyta 10 proc. finansinė korekcija, 2020-01-27 Nr. S/2020-018 (5) vertė 7 783,93 Eur (su PVM).

³²⁶ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 4 390,10 Eur.

³²⁷ Redakcija, galiojusi nuo 2019-01-01 iki 2019-06-11.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams</p> <p>47 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs.</p> <p>Audito metu nustatyta³²⁸, kad PO, vykdamą VŠP³²⁹, PD nustatė su pirkimo objektu nesusijusį, neproporcingą ir konkurenciją dirbtinai ribojantį kvalifikacijos reikalavimą³³⁰.</p> <p>Taip PrV nesilaikė VPĮ 17 str. 1 ir 3 d., 47 str. 1 d., o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 11 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimų sutarties vertės (5 047 213,99 Eur³³¹ su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 253 849,63 Eur³³² (252 360,70 Eur tiesioginių ir 1 488,93 Eur netiesioginių išlaidų).</p>			
13.	<p>(V) EX.30 Nustatytos užsienio tiekėjų dalyvavimą pirkime ribojančios informacijos apie kvalifikaciją patvirtinimo priemonės</p> <p>KSPĮ³³³ 29 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PS užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo principų. 29 str. 3 d. nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti šiame įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu</p>	<p>Dėl nustatyto neatitikimo rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p> <p>Atsižvelgiant į kitose pirkimo dalyse nustatytus ir pastebėjime nurodytiems analogiškus</p>	<p>2022-02-10 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.</p>	–

³²⁸ Projekte Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-05-0003, finansavimo santykis 57,93 proc., tikrintas MP Nr. MP007, kurio vertė 632 310,38 Eur.

³²⁹ Tarptautinio atviro konkurso būdu vykdytas Vilniaus dailės akademijos Kauno fakulteto pastatų komplekso, esančio Muitinės g. 2 rekonstravimo, tvarkomųjų paveldosaugos darbų, tvarkomųjų statybos darbų, įskaitant darbo projekto parengimo ir archeologinių tyrimų paslaugų pirkimas Nr. 426275 (paskelbtas 2019-05-16).

³³⁰ PD Bendrųjų nuostatų 2 lentelės „Kvalifikacijos reikalavimai“ 3.10.3 p. 7 p. p. nustatyta, kad archeologijai vadovauti tiekėjas turi turėti kvalifikuotą archeologinių tyrimų vadovą, kuris yra atestuotas **III kvalifikacinės kategorijos** nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos archeologinių tyrimų specializacijos specialistas, per pastaruosius 3 metus atlikęs detaliuosius archeologinius tyrimus bent viename negyvenamosios paskirties kultūros paveldo objekte. Po 2017-01-01 išduotiems šio specialisto atestatams: veiklos specializacijos pagal atestuojamas veiklos rūšis – nekilnojamojo kultūros paveldo taikomųjų mokslinių ir ardomųjų tyrimų; specializacija - archeologiniai tyrimai.

2012-11-14 Kauno miesto savivaldybės administracijos Leidime statyti naują (-us) statinį (-ius) / rekonstruoti statinį (-ius) / atnaujinti (modernizuoti) pastatą (-us) Nr. LNS-21-121114-00749 nurodyta, kad pastatų kompleksas (grupė) priskirtinas kultūros paveldo objektui, todėl pagal Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistų atestavimo tvarkos aprašo (patvirtintas kultūros ministro 2005-04-14 įsakymu Nr. JV-146, redakcija, galiojusi nuo 2014-07-01 iki 2017-01-01 (PD nurodyta, kad vertinamo kvalifikacijos reikalavimo atitiktį buvo galima grįsti ir atestatais įgytais iki 2017-01-01) 10 p., kultūros paveldo objektuose gali užsiimti nurodytąja atestate veiklos rūšimi specialistai turintys **II kvalifikacinę kategoriją**. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad reikalavimas archeologui būti atestuojamam **III kvalifikacinės kategorijos** nekilnojamojo kultūros paveldo objektuose yra su pirkimo objektu nesusijęs, neproporcingas ir konkurenciją dirbtinai ribojantis kvalifikacijos reikalavimas, nes pastatų kompleksas priskirtinas **II kvalifikacijos kategorijos** nekilnojamojo kultūros paveldo objektui.

³³¹ 2019-07-19 sutarties Nr. ŪS-127-19 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

³³² Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP007 yra 31 277,87 Eur.

³³³ Redakcija, galiojusi nuo 2018-01-01 iki 2019-06-11.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>59 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad reikalavimai dėl kvalifikacijos tikrinimo nustatomi ir patvirtinimo priemonės dėl jų teikiamos <i>mutatis mutandis</i> taikant VPJ 51 str. nuostatas.</p> <p>VPJ³³⁴ 51 str. 4 d., be kita ko, nustatyta, kad, jeigu PO reikalauja įrodyti, kad tiekėjas turi teisę verstis ta veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti, tiekėjas pateikia profesinių ar veiklos registru tvarkytojų, valstybės įgaliotų institucijų pažymą, kaip yra nustatyta toje valstybėje narėje, kurioje jis registruotas, ar priesaikos deklaraciją, liudijančią tiekėjo teisę verstis atitinkama veikla.</p> <p>Audito metu nustatyta³³⁵, kad PS, vykdydamas VŠP³³⁶, pirkimo sąlygose nustatė reikalavimą³³⁷ tiekėjams teisei verstis veikla, reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti, pagrįsti su paraiška pateikti AM nustatyta tvarka išduotą ir galiojantį kvalifikacijos atestatą arba TPD skaitmeninę kopiją, kuri įrodo, jog tiekėjas (ir jo subtiekejai) turi teisę LR atlikti statinio projekto ekspertizę. Šiuo reikalavimu PS apribojo galimybę užsienio tiekėjams pateikti VPJ 51 str. 4d. nustatytus dokumentus kvalifikacijai pagrįsti.</p> <p>Taip PrV nesilaikė KSPJ 29 str. 1 ir 3 d., 59 str. 1 d., VPJ 51 str. 4 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmas atitinka taikytiną teisę³³⁸.</p>	<p>PS reikalavimus, rekomenduojame CPVA atlikti papildomus tikrinimus, siekiant įsitikinti, kad kitų pirkimo sutarčių, sudarytų to paties pirkimo preliminariųjų sutarčių pagrindu, išlaidos, deklaruotos EK, yra teisėtos ir tinkamos finansuoti, o nustačius neatitikimų, atlikti PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.</p> <p>Audito metu CPVA atliko papildomus tikrinimus ir nustatė neatitikimus, dėl kurių bus atliekami veiksmai nurodyti PAFT 25 skirsnyje.</p>		

³³⁴ Redakcija, galiojusi nuo 2018-01-01 iki 2019-01-01.

³³⁵ Projekte Nr. 06.1.1-TID-V-503-01-0004, finansavimo santykis 50,96 proc., tikrintas MP Nr. MP005, kurio vertė 2 359 533,94 Eur.

³³⁶ Siekiant sudaryti *preliminarią* sutartį tarptautinių skelbiamų derybų būdu vykdytas statinio projekto ekspertizės projekto paslaugų pirkimas Nr. 354828, paskelbimo data 2018-01-24, kurio pagrindu 2018-07-10 sudaryta *preliminarioji* sutartis Nr. SP-335, o 2020-03-26 sudaryta *pirkimo sutartis* Nr. SUT(LGI)-507.

³³⁷ Pirkimo specialiųjų sąlygų 4.1 p. atitiktą reikalavimui įrodančių dokumentų 2 papunktyje nustatyta, kad 7–11 pirkimo objektų dalims tiekėjo teisei verstis ta veikla, kuri reikalinga pirkimo sutarčiai įvykdyti (*atlikti statinio projekto ir/arba statinio projekto konstrukcijų dalies ekspertizę šioms statinių rūšims: statiniai: negyvenamieji pastatai; susisiekimo komunikacijos (keliai, gatvės, geležinkelio kelias, kiti transporto statiniai); inžineriniai tinklai (elektros (ne mažiau kaip 110 kV įtampos); kiti inžineriniai statiniai (kitos paskirties inžineriniai statiniai)*), be kita ko, pateikiamas LR aplinkos ministerijos nustatyta tvarka išduotas ir galiojantis atestatas arba TPD. 4.3 p., be kita ko, nustatyta, kad **tiekėjas paraiškoje turi pateikti** ne tik EBVPD, bet ir **visus** pagal Bendrųjų sąlygų 4.1 p. ir šio skyriaus 4.1 p. reikalaujamus dokumentus. 7.1.3 p., be kita ko, nustatyta, kad *iki paraiškų pateikimo termino pabaigos* pasiūlyme tiekėjas turi pateikti dokumentus, pagrindžiančius, kad tiekėjas atitinka reikalavimus tiekėjų kvalifikacijai. Vadovaujantis LAT suformuota praktika, užsienio tiekėjo įgyta kvalifikacija turi būti vertinama kaip atitinkanti viešojo pirkimo sąlygas, kai užsienio tiekėjas pateikia kompetentingos užsienio institucijos iki perkančiosios organizacijos nustatyto galutinio pasiūlymų pateikimo termino išduotus dokumentus, nepriklausomai nuo to, kad įgytą kvalifikaciją patvirtinantis dokumentas Lietuvoje išduotas galutiniam pasiūlymų pateikimo terminui pasibaigus (2016-12-29 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-546-469/2016). Vertinama, kad užsienio rangovai, dalyvaudami Lietuvos perkančiųjų organizacijų darbų pirkimuose, neprivalo būti gavę TPD iš Statybos produkcijos sertifikavimo centro iki paraiškų / pasiūlymo pateikimo termino pabaigos.

³³⁸ CPVA nebuvo atlikusi pilnos projekto patikros vietoje iki AI atliko audituojamo MP atranką.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Remiantis EK FK gairių 10 p., siūloma taikyti 25 proc. pirkimo sutarties, sudarytos preliminariosios sutarties pagrindu vertės (6 000,00 Eur ³³⁹ (be PVM)) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 1 500,00 Eur ³⁴⁰ .			
14.	<p>(V) EX.35 CPVA netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų sumą</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių³⁴¹, 9.3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad JI nustato PrV teikiamų MP nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti EK.</p> <p>PAFT³⁴² 10 priedo 1 p., be kita ko, nustatyta, kad netiesioginės projekto išlaidos pagal fiksuotąją normą apmokamos projekto tinkamų finansuoti tiesioginių išlaidų sumą padauginus iš PS nustatytos netiesioginių išlaidų fiksuotosios normos.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad CPVA, tikrindama MP³⁴³, netinkamai apskaičiavo projektui taikomas netiesiogines išlaidas ir netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų sumą³⁴⁴.</p> <p>Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3.1 p., PAFT 10 priedo 1 p., ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių klaida tikrintame projekte yra 123,71 Eur³⁴⁵.</p>	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmams, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2021-06-01 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–
15.	<p>(V) EX.42 Pirkimo objektas nepagrįstai neskaidytas į dalis, PD nustatytas su pirkimo objektu nesujęs kvalifikacinis reikalavimas, netinkamai apskaičiuota numatoma pirkimo vertė, pasiūlymų vertinimo metu nereikalauta, kad dalyvis pagrįstų pasiūlyme nurodytą neįprastai mažą kainą</p> <p>VPJ³⁴⁶ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principų.</p> <p>VPJ 17 str. 2 d. 1 p, be kita ko, nustatyta, kad PO turi siekti, kad prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai.</p> <p>VPJ 17 str. 3 d. nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti šiame įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti</p>	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmams, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2021-12-14 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

³³⁹ 2018-04-10 preliminariosios sutarties Nr. SP-335 pagrindu sudarytos 2020-03-26 sutarties Nr. SUT(LGI)-507 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

³⁴⁰ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP005 yra 1 000 Eur.

³⁴¹ Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-23 iki 2020-11-10

³⁴² Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-16 iki 2020-10-07

³⁴³ Projekte Nr. 09.1.2-CPVA-V-721-01-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP012, kurio vertė 227 526,08 Eur.

³⁴⁴ 2020-07-10 projekto sutarties Nr. 09.1.2-CPVA-V-721-01-0001 keitimu pakeistas projekto sutarties 2 priedo 1.4.2 p. ir nustatyta taikoma fiksuotoji norma – 0,87 proc. (buvusi reikšmė – 0,89 proc.). 2020-08-07 CPVA, tvirtindama mokėjimo prašymą Nr. MP012, pritaikė netinkamą fiksuotos normos dydį (0,89 proc.), todėl buvo netinkamai nustatyta tinkamų finansuoti išlaidų suma.

³⁴⁵ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 45,11 Eur.

³⁴⁶ Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>konkurenciją. Konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>VPJ 28 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad supaprastintas pirkimas gali būti atliekamas skaidant pirkimo objektą į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, ir apibrėžiant šių dalių apimtį ir dalyką. Pirkimo objektas skaidomas į dalis kiekybiniu, kokybiniu pagrindu ar pagal skirtingus jo įgyvendinimo etapus.³⁴⁷</p> <p>VPJ 47 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PD PO nustatyti minimalūs kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. VPJ 47 str. 7 d. nustatyta, kad Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal Kvalifikacijos metodiką.³⁴⁸</p> <p>VPJ 5 str. 5 d. nustatyta, kad numatoma pirkimo vertė apskaičiuojama pagal Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtintą pirkimo vertės apskaičiavimo metodiką.</p> <p>VPJ 57 str. 1 d. nustatyta, kad PO reikalauja, kad dalyvis pagrįstų pasiūlyme nurodytą prekių, paslaugų, darbų ar jų sudedamųjų dalių kainą arba sąnaudas, jeigu jos atrodo neįprastai mažos. VPJ 57 str. 2 d. nustatyta, kad PO, siekdama, kad neįprastai mažos kainos arba sąnaudos būtų pagrįstos, raštu kreipiasi į tokią kainą arba sąnaudas pasiūliusį dalyvį ir prašo pateikti, jos manymu, reikalingas pasiūlymo detales, įskaitant kainos ar sąnaudų sudedamąsias dalis ir skaičiavimus.</p> <p>Audito metu nustatyta³⁴⁹, kad PO, vykdydama VŠP³⁵⁰:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nepagrįstai pirkimo objekto³⁵¹ neskaidė į dalis³⁵², 2) PD nesivadovaujant Kvalifikacijos metodika nustatė kvalifikacinį reikalavimą, kuris nėra susijęs su pirkimo objektu³⁵³. 			

³⁴⁷ Remiantis LAT praktika, kelių pirkimo objektų sujungimo į vieną teisėtumo vertinimas pirmiausia priklauso nuo to, ar toks perkančiosios organizacijos sprendimas yra pagrįstas svarbiomis priežastimis ir ar šis sprendimas vienintelis galimas ir būtinas, negalimas pasiekti mažiau varžančiomis priemonėmis; ypač atsižvelgiant į tai, kad atskirų pirkimo objektų sujungimas į vieną lemia mažesnį dalyvių skaičių, nei būtų šiuos pirkimo objektus išskaidžius (LAT 2010-05-04 nutartis c. b. Nr. 3K-3-126/2010; 2015-03-27 nutartis c. b. Nr. 3K-3-161-415/2015).

³⁴⁸ Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-29 įsakymo Nr. 1S-105 „Dėl tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos patvirtinimo“, 2 p., be kita ko, nustatyta, kad šiuo įsakymu patvirtinta Kvalifikacijos metodika turi vadovautis PO, vykdydama supaprastintus pirkimus.

³⁴⁹ Projekte Nr. 06.2.1-TID-R-511-21-0022, finansavimo santykis 85 proc., tikrintas MP Nr. MP003, kurio vertė 143 816,38 Eur.

³⁵⁰ Supaprastintas atviras konkursas „Prienų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių remonto darbų techninės priežiūros paslaugos“, pirkimo Nr. 482230, paskelbimo data 2020-04-16.

³⁵¹ Pirkimo sąlygų 12 p. nurodyta, kad pirkimo objektas – Prienų rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelių ir gatvių remonto darbų techninės priežiūros paslaugų teikimas, įgyvendinant projektus, nurodytus sutarties 1 priede „Objektų sąrašas“. Jame nurodyti 39 objektai (t. y. remontuojami keliai ir gatvės) skirtingose Prienų r. savivaldybės teritorijose ar vietose, miesteliuose.

³⁵² Pirkimo objektą išskaidžius į dalis kiekybiniu pagrindu (pvz., pagal remontuojamų gatvių priskyrimą atitinkamoms teritorijoms / sugrupavus pagal vietas), būtų sudaryta galimybė didesniai tiekėjų skaičiui dalyvauti pirkime, Audito metu nenustatyta, kad išskaidžius pirkimo objektą į dalis, nebūtų pasiektas pirkimo tikslas; be to, nenustatyta VPJ 28 str. 2 d. reglamentuotų sąlygų pirkimo objekto neskaidymui į dalis pateisinti.

³⁵³ PD 24.2 p. nurodyta, kad Tiekėjas per pastaruosius 3 metus ar per laiką nuo tiekėjo įregistravimo dienos (jeigu jis vykdė veiklą mažiau nei 3 metus) iki pasiūlymų pateikimo dienos turi būti sėkmingai įvykdęs bent 1 (vieną) ar kelias, bet ne daugiau kaip 8 sutartis, kuriose teikė techninės priežiūros paslaugas, kai bendra objektų (statinių grupė: susisiekimo komunikacijos) statybos ir montavimo darbų (faktinė statybos kaina) vertė,

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>3) netinkamai apskaičiavo numatomą pirkimo vertę³⁵⁴.</p> <p>4) nereikalavo, kad dalyvis pagrįstų pasiūlyme nurodytą neįprastai mažą kainą³⁵⁵.</p> <p>Taip PrV nesilaikė VPJ 17 str. 1 d., 2 d. 1 p., 3 d., 28 str. 1 d., 47 str. 7 d., 57 str. 1 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę³⁵⁶.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 3, 11 p., taikytina 25 proc. pirkimo sutarties vertės (521,96 Eur (su PVM)) finansinė korekcija, dėl kurios preliminarai klaida projekte yra 130,49 Eur³⁵⁷.</p>			
16.	<p>(V) EX.43 Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas</p> <p>VPJ³⁵⁸ 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, skaidrumo principų.</p> <p>71 str. 1 d. 3 p., be kita ko, nustatyta, kad prekės, paslaugos ar darbai neskelbiamų derybų būdu gali būti perkami, jeigu neišvengiamai būtina pirkimą atlikti ypač skubiai dėl įvykio, kurio PO negalėjo numatyti ir tokio pirkimo neįmanoma atlikti atviro, riboto konkurso ar skelbiamų derybų būdais.</p>	<p>Audito metu, atsižvelgiant į tai, kad nustatytų klaidų lygis vertintame MP viršijo 2 proc. reikšmingumo lygį, teikta rekomendacija CPVA patikrinti likusius nepatikrintus vertinamo MP viešuosius pirkimus ir esant poreikiui, imtis PAFT 25 skirsnyje nustatytų veiksmų.</p> <p>CPVA, įsitikino, kad vertinamame MP buvo nepatikrintas vienas viešasis pirkimas, tačiau šis pirkimas patikrintas EK misijos Nr. DAC314LT1049 metu, todėl laikoma, kad CPVA rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>2022-02-10 CPVA rekomendaciją įgyvendino ir atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.</p>	–

yra ne mažesnė kaip 2 000 000,00 Eur su PVM. Remiantis kvalifikacijos metodikos (redakcija, galiojusi nuo 2017-07-01 iki 2021-0-1-01) 21.1.4 p. nustatyta, tokio tipo kvalifikacinis reikalavimas turi būti nustatomas pirkimo objektui (t. y. reikalavimas turi būti siejamas su perkamų paslaugų verte). Vertinamu pirkimu buvo perkamos techninės priežiūros paslaugos, o ne statybos darbai, todėl vertinama, kad, nustatytas reikalavimas nėra susijęs su pirkimo objektu. Taigi reikalavimas nustatytas nesivadovaujant Kvalifikacijos metodika. Be to, PD nustatytas reikalavimas yra griežtesnis nei metodikoje, nes paslaugų teikėjai turi būti ne tik įvykdę atitinkamą techninės priežiūros sutarčių skaičių, bet ir būti įvykdę jas atitinkamos vertės statybos objektuose.

³⁵⁴ PD 11 p. nurodyta, kad „pirkimui skirta lėšų suma – 55 000,00 Eur su PVM, todėl vykdant sutartį už paslaugas negali būti ir nebus sumokėta daugiau nei 55 000,00 Eur su PVM. Tiekėjo siūlomas įkainis negali būti didesnis nei 0,9 proc. (įskaitant ir PVM) nuo atliktų statinio statybos, rekonstrukcijos, remonto darbų sumos <...>“. Vertinimo metu nustatyta, kad pirkimo planuojama vertė apskaičiuota pagal formulę: 200 0000,00 Eur x 3 (numatoma pirkimo sutarties trukmė) x 0,9 proc., kurioje esantys skaičiai nėra pagrįsti, nes PO juos įtraukė neįvertinusi kitų panašių pirkimų, kuriais buvo perkamos analogiškų statinių statybos techninės priežiūros paslaugos, todėl negalima įsitikinti numatomos viešojo pirkimo vertės pagrįstumu ir, kad ji apskaičiuota vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtinta pirkimo vertės apskaičiavimo metodika. Be to, PD 24.1-24.2 p. buvo keliami kvalifikaciniai reikalavimai, susiję su numatoma pirkimo verte, todėl nėra galimybės įsitikinti ar jie yra minimalūs ir proporcingi.

³⁵⁵ VPJ 57 str. 1 d. nustatyta, kad pasiūlyme nurodyta prekių, paslaugų ar darbų kaina arba sąnaudos visais atvejais turi būti laikomos neįprastai mažomis, jeigu jos yra 30 ir daugiau proc. mažesnės už visų tiekėjų, kurių pasiūlymai neatmesti dėl kitų priežasčių ir kurių pasiūlyta kaina neviršija pirkimui skirtų lėšų, nustatytų ir užfiksuotų perkančiosios organizacijos rengiamuose dokumentuose prieš pradėdant pirkimo procedūrą, pasiūlytų kainų arba sąnaudų aritmetinį vidurkį. Vertinimo metu nustatyta, kad laimėjusio tiekėjo pasiūlyme nurodytas fiksuotas įkainis – 0,3 proc. (su PVM) yra 30 proc. mažesnis negu kitų tiekėjų, kurių pasiūlymai neatmesti, pasiūlytų kainų aritmetinį vidurkį – 0,65 proc. (su PVM). Kadangi PO prieš nustatydama pirkimo laimėtoją ir pasirašydama su juo sutartį, nereikalavo, kad Tiekėjas pagrįstų pasiūlyme nurodytą neįprastai mažą kainą pagal VPJ 57 str. 1 d., vertinama, kad tokiu būdu buvo pažeisti VPJ 57 str. reikalavimai.

³⁵⁶CPVA nebuvo atlikusi viešojo pirkimo Nr. 482230 patikros iki AI atliko audituojamo MP atranką.

³⁵⁷ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP003 yra 70,40 Eur.

³⁵⁸ Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatyta³⁵⁹, kad PO, vykdydama VSP³⁶⁰ nepagrįstai pasirinko neskelbiamų derybų pirkimo būdą³⁶¹.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 17 str. 1 d., 71 str. 1 d. 3 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 7 p., siūloma taikyti 25 proc. finansinę korekciją nuo 2020-08-04 užsakymo (448 513,12 su PVM)³⁶² vertės, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 112 565,58 Eur³⁶³ su PVM.</p>			
17.	<p>(V) EX.44 Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas, PD nustatyti konkurenciją ribojantys reikalavimai bei PO nepateikė tiekėjui su PD susijusios informacijos</p> <p>VPJ³⁶⁴ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>36 str. 5 d., be kita ko, nustatyta, kad, jeigu papildomos su pirkimo dokumentais susijusios informacijos paprašoma laiku, PO ją pateikia visiems tiekėjams.</p> <p>37 str. 3 d. nustatyta, kad techninė specifikacija turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA 2022-02-10 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	2022-02-10 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	–

³⁵⁹ Projekte Nr. J02-CPVA-V-11-0006, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 1 734 736,27 Eur.

³⁶⁰ Tarptautinės neskelbiamos derybos „Ultragarsinių aparatų pirkimas“, pirkimo Nr. 479566, kvietimo dalyvauti pirkime data 2020-03-27.

³⁶¹ PD 11 p. nurodyta, kad perkamas ultragarsinių aparatų (toliau - prekės) kiekis - iki 10 vnt. 2020-04-16 viešojo pirkimo sutarties Nr. 14-20-0022 7.1 p. nurodoma, kad ji galioja 12 mėnesių. Remiantis CVP IS pateikta informacija nustatyta, kad PO 2020-04-21 pateikė prašymą tiekėjui dėl 2 vnt. prekių pristatymo pagal sutartį (CVP IS priemonėmis pateiktas pranešimas Nr. 8201159), o 2020-08-04 PO pateikė prašymą tiekėjui dėl likusių prekių pristatymo pagal sutartį (CVP IS priemonėmis pateiktas pranešimas Nr. 8571513). Vadovaujantis LAT praktika: ypatinga skuba gali būti pateisinama ir neskelbiamas derybas leidžiama vykdyti tik perkant tuos darbus, prekes ar paslaugas, kurie neišvengiamai būtini siekiant nedelsiant reaguoti į nenumatytus įvykius. Neskelbiamų derybų būdu prekes, paslaugas ar darbus galima pirkti tik tokiu atveju, jeigu 1) yra neišvengiamai būtina tokį pirkimą atlikti ypač skubiai 2) dėl tokio įvykio, kurio perkančioji organizacija negalėjo numatyti, 3) tokio pirkimo negalima atlikti kitu įstatyme numatytu būdu bei 4) ypatingos skubos aplinkybės nepriklauso nuo perkančiosios organizacijos (LAT 2009-11-13 nutartis c. b. Nr. 3K-3-505/2009). Taigi, tam, kad būtų galima remtis minėta VPJ išimtimi, būtina nustatyti visas šias sąlygas. Ypatingos skubos pagrindu neskelbiamų derybų būdu sudaroma sutartis neturėtų galioti ilgiau ar būti didesnės apimties, negu būtina reaguojant į tokius nenumatytus įvykius, arba kol įvykdžius pirkimą kitu būdu sudaroma kita atitinkama sutartis (kaip pvz., LAPt 2012-06-29 nutartyje c. b. Nr. 2A-1852/2012).

EK komunikato 2020/C 108 I/01 2.3.2 p. nustatyta, kad ypatinga skuba yra pateisinama kai neįmanoma laikytis net labai trumpų pagreitinato konkurso terminų (10-15 d. pasiūlymui pateikti). Atsižvelgiant į tai, kad sutartis sudaryta ilgesniam laikotarpiui (t. y. 12 mėn. laikotarpiui), prekių pristatymo terminas yra ne vienkartinis, dalis prekių užsakyta ne skubiai po sutarties sudarymo, o po ilgo laikotarpio nuo jos sudarymo (antruoju PO užsakymu prekės užsakytos po 3,5 mėn. nuo sudarymo), t. y. prekės buvo užsakytos po ilgesnio termino nei trunka vidutinis atviras tarptautinis pagreitintas konkursas (96 dienos), vertinama, kad PO nebuvo kilęs ypatingos skubos poreikis įsigyti visą prekių kiekį (ši aplinkybė yra būtina sąlyga pasirenkant neskelbiamų derybų pirkimo būdą), taigi sutarties vykdymo aplinkybės paneigia PO teisę neskelbiamų derybų būdu įsigyti 2020-08-04 užsąkytą prekių kiekį.

³⁶² 2020-04-16 pirkimo-pardavimo sutartis Nr. 14-20-0022, kurios vertė 560 641,40 Eur (su PVM). Korekcija taikoma pagal 2020-08-04 PO užsakymą, kurio vertė pagal 2020-09-08 PVM sąskaitą faktūrą Nr. HDK2009043 yra 448 513,12 Eur su PVM.

³⁶³ Faktinės klaidos tikrintame MP Nr. MP002 nėra. Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 311 337,44 Eur.

³⁶⁴ Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>71 str. 1 d. 3 p., be kita ko, nustatyta, kad prekės, paslaugos ar darbai neskelbiamų derybų būdu gali būti perkami jeigu neišvengiamai būtina pirkimą atlikti ypač skubiai dėl įvykio, kurio PO negalėjo numatyti ir tokio pirkimo neįmanoma atlikti atviro, riboto konkurso ar skelbiamų derybų būdais.</p> <p>Audito metu nustatyta³⁶⁵, kad PO, vykdydama VŠP³⁶⁶:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nepagrįstai pasirinko neskelbiamų derybų pirkimo būdą³⁶⁷; 2) PD nustatė konkurencijos neužtikrinančius ir tiekėjus diskriminuojančius techninės specifikacijos reikalavimus³⁶⁸; 3) neatsakė į tiekėjo laiku pateiktą prašymą³⁶⁹. <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 17 str. 1 d. ir 3 d., 36 str. 5 d., 37 str. 3 d., 71 str. 1 d. 3 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmas atitinka taikytiną teisę³⁷⁰.</p>			

³⁶⁵ Projekte Nr. J02-CPVA-V-11-0006, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 1 734 736,27 Eur.

³⁶⁶ Tarptautinės neskelbiamos derybos „Laringoskopo komplekto pirkimas“, Nr. 479958, kvietimo dalyvauti pirkime data 2020-03-31.

³⁶⁷ PD 11 p. nurodyta, kad perkama 20 vnt. laringoskopų. 2020-04-20 viešojo pirkimo sutarties Nr. 14-20-0024 7.1 p. nurodoma, kad ji galioja 12 mėnesių. 2020-04-21 PO pateikė prašymą tiekėjui dėl 10 vnt. įrangos pristatymo pagal sutartį (CVP IS pranešimo Nr. 8201203), 2020-08-04 PO pateikė prašymą tiekėjui dėl likusios įrangos pristatymo pagal šią sutartį (CVP IS pranešimo Nr. 8571463). Atitinkamai, pažymėtina, kad vadovaujantis LAT praktika: ypatinga skuba gali būti pateisinama ir neskelbiamas derybas leidžiama vykdyti tik perkant tuos darbus, prekes ar paslaugas, kurie neišvengiamai būtini siekiant nedelsiant reaguoti į nenumatytus įvykius. Neskelbiamų derybų būdu prekes, paslaugas ar darbus galima pirkti tik tokiu atveju, jeigu 1) yra neišvengiamai būtina tokį pirkimą atlikti ypač skubiai 2) dėl tokio įvykio, kurio perkančioji organizacija negalėjo numatyti, 3) tokio pirkimo negalima atlikti kitu įstatyme numatytu būdu bei 4) ypatingos skubos aplinkybės nepriklauso nuo perkančiosios organizacijos (2009-11-13 nutartis c. b. Nr. 3K-3-505/2009). Taigi, tam, kad būtų galima remtis minėta VPJ išimtimi, būtina nustatyti visas šias sąlygas. Ypatingos skubos pagrindu neskelbiamų derybų būdu sudaroma sutartis neturėtų galioti ilgiau ar būti didesnės apimties, negu būtina reaguojant į tokius nenumatytus įvykius, arba kol įvykdžius pirkimą kitu būdu sudaroma kita atitinkama sutartis (kaip pvz., LApT 2012-06-29 nutartyje c. b. Nr. 2A-1852/2012).

EK komunikato 2020/C 108 I/01 2.3.2 p. nustatyta, kad ypatinga skuba yra pateisinama kai neįmanoma laikytis net labai trumpų pagreitinoto konkurso terminų (10-15 d. pasiūlymų pateikti). Atsižvelgiant į tai, kad Sutartis sudaryta ilgesniam laikotarpiui (t. y. 12 mėn.), prekių pristatymo terminas yra ne vienkartinis, dalis prekių užsakyta ne skubiai po šios sutarties sudarymo, o po ilgo laikotarpio (antruoju PO užsakymu prekės užsakytos po 3,5 mėn. nuo sutarties sudarymo), t. y. prekės buvo užsakytos po ilgesnio termino nei trunka vidutinis atviras tarptautinis pagreitintas konkursas (96 dienos), vertinama, kad PO nebuvo kilęs ypatingos skubos poreikis įsigyti visą prekių kiekį (tai yra būtina sąlyga pasirenkant neskelbiamų derybų pirkimo būdą), taigi šios sutarties vykdymo aplinkybės paneigia PO teisę neskelbiamų derybų būdu įsigyti 2020-08-04 užsąkytą prekių kiekį.

³⁶⁸ PD 2 pr. „Specialieji techniniai reikalavimai laringoskopo komplektui“ (toliau – Techninė specifikacija) reikalavimų visuma (reikalavimų derinys) galimai pritaikyta vieno konkretaus gamintojo modeliui „R. Riester GmbH“. Tai patvirtina ir aplinkybės, kad nors pirkimu Nr. 479958 susidomėjo keli tiekėjai, pasiūlymą pateikė tik vienas tiekėjas būtent „R. Riester GmbH“ gamintojo prekėms. Vertinama, kad Techninės specifikacijos reikalavimais dirbtinai apriboja konkurenciją ir sudarytos palankesnės sąlygos konkrečiam tiekėjui.

³⁶⁹ PD 19 p. nustatyta, kad pasiūlymai turi būti pateikti iki 2020-04-03 09 val. 00 min.: 30 p. nustatyta, kad „<...> Prašymai paaiškinti, patikslinti pirkimo dokumentus gali būti pateikiami perkančiajai organizacijai raštu ne vėliau kaip **likus 2 darbo dienoms** iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. <...>“; 32 p., be kita ko, nustatyta, kad į kiekvieną tiekėjo pateiktą prašymą paaiškinti pirkimo dokumentus, jeigu buvo gautas laiku PO turi paaiškinimus, patikslinimus paskelbti ir pateikti tiekėjui, ne vėliau kaip likus 1 darbo dienai iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. 2020-03-31 vienas iš tiekėjų pateikė PO prašymą patikslinti pirkimo dokumentus (2020-03-31 CVP IS pranešimas Nr. 8130638), t. y. prašymas pateiktas likus daugiau kaip 2 darbo dienoms iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. Nustatyta, kad PO nepateikė atsakymo į tiekėjo laiku pateiktą prašymą. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PO nesilaikė VPJ 36 str. 5 p. bei PD nustatytą sąlygą dėl tiekėjų informavimo, tokiu būdu pažeidžiant VPJ 17 str. 1 d. įtvirtintus lygiateisiškumo, skaidrumo ir nediskriminavimo principus.

³⁷⁰ CPVA nebuvo atlikusi viešojo pirkimo patikros iki AI atliko audituojamo MP atranką.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Remiantis EK FK gairės 9 ir 11 p. taikytina 10 proc. 2020-04-21 užsakymo (9 000 Eur su PVM) ³⁷¹ vertės finansinė korekcija bei remiantis EK FK gairės 7 p. taikytina 25 proc. 2020-08-04 užsakymo (9 000 Eur su PVM) ³⁷² vertės finansinė korekcija, dėl kurių preliminari klaida projekte yra 3 162,29 Eur ³⁷³ su PVM.			
18.	<p>(V) EX.45 Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas bei PD nustatyti konkurenciją dirbtinai ribojantys reikalavimai</p> <p>VPJ³⁷⁴ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiatėsiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>37 str. 3 d. nustatyta, kad techninė specifikacija turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų.</p> <p>71 str. 1 d. 3 p., be kita ko, nustatyta, kad prekės, paslaugos ar darbai neskelbiamų derybų būdu gali būti perkami, jeigu neišvengiamai būtina pirkimą atlikti ypač skubiai dėl įvykio, kurio PO negalėjo numatyti ir tokio pirkimo neįmanoma atlikti atviro, riboto konkurso ar skelbiamų derybų būdais.</p> <p>Audito metu nustatyta³⁷⁵, kad PO, vykdydama VŠP³⁷⁶.</p> <p>1) nepagrįstai pasirinko neskelbiamų derybų pirkimo būdą³⁷⁷;</p>	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA 2022-02-10 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus. pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.		–

³⁷¹ 2020-04-20 pirkimo-pardavimo sutartis Nr. 14-20-0024, kurios vertė 18 000,00 Eur (su PVM). Korekcija taikoma pagal 2020-04-21 PO užsakymą, kurio vertė pagal 2020-06-03 PVM sąskaitą faktūrą MED Nr. 2006073 yra 9 000 Eur su PVM.

³⁷² 2020-04-20 pirkimo-pardavimo sutartis Nr. 14-20-0024, kurios vertė 18 000,00 Eur (su PVM). Korekcija taikoma pagal 2020-08-04 PO užsakymą, kurio vertė pagal 2020-09-22 PVM sąskaitą faktūrą MED Nr. 2009453 yra 9 000 Eur su PVM.

³⁷³ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 3 162,29 Eur (3 150,00 Eur tiesioginių ir 12,29 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 311 337,44 Eur.

³⁷⁴ Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

³⁷⁵ Projekte Nr. J02-CPVA-V-11-0006, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 1 734 736,27 Eur.

³⁷⁶ Tarptautinės neskelbiamos derybos „Tirpalų ir gelio paklotų šildymo spinta“, pirkimo Nr. 479962, kvietimo dalyvauti pirkime data 2020-03-31.

³⁷⁷ PD pirkimo sąlygų aprašo 11 p. nurodyta, kad perkamų prekių kiekis iki 10 vnt. 2020-04-14 viešojo pirkimo sutarties Nr. 14-20-0023 7.1 p. nurodoma, kad sutartis galioja 12 mėnesių. Remiantis CVP IS pateiktais pranešimais Nr. 8201177 ir Nr. 8571486, nustatyta, kad PO 2020-04-21 pateikė CVP IS priemonėmis tiekėjui prašymą dėl 2 vnt. įrangos pristatymo pagal šią sutartį, o likusios įrangos pristatymo PO paprašė tik 2020-08-04.

Vadovaujantis LAT praktika: ypatinga skuba gali būti pateisinama ir neskelbiamas derybas leidžiama vykdyti tik perkant tuos darbus, prekes ar paslaugas, kurie neišvengiamai būtini siekiant nedelsiant reaguoti į nenumatytus įvykius. Neskelbiamų derybų būdu prekes, paslaugas ar darbus galima pirkti tik tokiu atveju, jeigu: 1) yra neišvengiamai būtina tokį pirkimą atlikti ypač skubiai 2) dėl tokio įvykio, kurio perkančioji organizacija negalėjo numatyti, 3) tokio pirkimo negalima atlikti kitu įstatyme numatytu būdu bei 4) ypatingos skubos aplinkybės nepriklauso nuo perkančiosios organizacijos (2009-11-13 nutartis c. b. Nr. 3K-3-505/2009). Taigi, tam, kad būtų galima remtis minėta VPJ išimtimi, būtina nustatyti visas šias sąlygas. Ypatingos skubos pagrindu neskelbiamų derybų būdu sudaroma sutartis neturėtų galioti ilgiau ar būti didesnės apimties, negu būtina reaguojant į tokius nenumatytus įvykius, arba kol įvykdžius pirkimą kitu būdu sudaroma kita atitinkama sutartis (kaip pvz., LAPT 2012-06-29 nutartyje c. b. Nr. 2A-1852/2012). EK komunikato 2020/C 108 I/01 2.3.2 p. nustatyta, kad ypatinga skuba yra pateisinama kai neįmanoma laikytis net labai trumpų pagreitinoto konkurso terminų (10-15 d. pasiūlymui pateikti). Atsižvelgiant į tai, kad sutartis sudaryta ilgesniam laikotarpiui (t. y. 12 mėn.), prekių pristatymo terminas yra ne vienkartinis, dalis jų užsakyta ne skubiai po sutarties sudarymo, o po ilgo laikotarpio (antruoju

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) PD nustatė konkurencijos neužtikrinančius ir tiekėjus diskriminuojančius techninės specifikacijos reikalavimus³⁷⁸.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d. ir 3 d., 37 str. 3 d., 71 str. 1 d. 3 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 7 p., taikytina 25 proc. finansinė korekcija nuo 2020-08-04 PO užsakymo (76 084,80 Eur su PVM)³⁷⁹ ir remiantis 11 p., taikytina 10 proc. finansinė korekcija nuo 2020-04-21 PO užsakymo (19 021,20 Eur su PVM)³⁸⁰, dėl kurių preliminari klaida projekte yra 21 004,92 Eur³⁸¹ su PVM.</p>			
19.	<p>(V) EX.46 Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas bei neužtikrintas tiekėjų lygiateisiškumas</p> <p>VPĮ³⁸² 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>40 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO privalo nustatyti pakankamą paraiškų ir pasiūlymų pateikimo terminą, kad tiekėjai spėtų laiku ir tinkamai parengti ir pateikti paraiškas ir pasiūlymus. PO, nustatydamą šį terminą, privalo atsižvelgti į pirkimo sudėtingumą ir laiką, reikalingą paraiškoms ir pasiūlymams parengti.</p> <p>71 str. 1 d. 3 p., be kita ko, nustatyta, kad prekės, paslaugos ar darbai neskelbiamų derybų būdu gali būti perkami jeigu neišvengiamai būtina pirkimą atlikti ypač skubiai dėl įvykio, kurio PO negalėjo numatyti.</p> <p>Audito metu nustatyta³⁸³, kad PO, vykdydama VŠP³⁸⁴:</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA 2022-02-10 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus.</p> <p>pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje</p>	<p>2022-02-10 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus.</p>	-

PO užsakymu prekių užsakyta po 3,5 mėn. nuo jos sudarymo), t. y. prekės buvo užsakytos po ilgesnio termino nei trunka vidutinis atviras tarptautinis pagreitintas konkursas (96 dienos), vertinama, kad PO nebuvo kilęs ypatingos skubos poreikis įsigyti visą prekių kiekį (tai yra būtina sąlyga pasirenkant neskelbiamų derybų pirkimo būdą), taigi sutarties vykdymo aplinkybės paneigia PO teisę neskelbiamų derybų būdu įsigyti 2020-08-04 užsąkytą prekių kiekį.

³⁷⁸ Atlikus išsamų PD pirkimo sąlygų aprašo 2 pr. „Tirpalų ir gelio paklotų šildymo spintos techniniai reikalavimai“ (toliau – techninė specifikacija) vertinimą, nustatyta, kad techninės specifikacijos reikalavimai galimai pritaikyti konkretaus gamintojo „Kanmed“ šildymo spintai GE-2350L, kurią savo pasiūlyme siūlė pirkimą laimėjęs tiekėjas.). Vertinama, kad techninės specifikacijos reikalavimai galimai dirbtinai apribojo konkurenciją ir taip buvo sudarytos palankesnės sąlygos dalyvauti pirkime konkrečiam tiekėjui (kvietimas pateikti pasiūlymą pirkime buvo išsiųstas dviem tiekėjams, o pasiūlymą pateikė tik vienas tiekėjas).

³⁷⁹ 2020-04-14 pirkimo-pardavimo sutartis Nr. 14-20-0023, kurios vertė 95 106,00 Eur (su PVM). Korekcija taikoma pagal 2020-08-04 užsakymą, kurio vertė pagal 2020-09-07 PVM sąskaitą faktūrą Nr. HDK2009024 yra 76 084,80 Eur su PVM.

³⁸⁰ 2020-04-14 pirkimo-pardavimo sutartis Nr. 14-20-0023, kurios vertė 95 106,00 Eur (su PVM). Korekcija taikoma pagal 2020-04-21 užsakymą, kurio vertė pagal 2020-05-08 PVM sąskaitą faktūrą Nr. HDK2005006 yra 19 021,20 Eur su PVM.

³⁸¹ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 21 004,92 Eur (20 923,32 Eur tiesioginių ir 81,60 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 311 337,44 Eur.

³⁸² Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

³⁸³ Projekte Nr. J02-CPVA-V-11-0006, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 1 734 736,27 Eur.

³⁸⁴ Tarptautinės neskelbiamos derybos „Dviejų darbo vietų rentgenografijos sistema su skaitmeniniais detektoriais“, pirkimo Nr. 479269, kvietimo dalyvauti pirkime data 2020-03-26.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>1) nepagrįstai pasirinko neskelbiamų derybų pirkimo būdą³⁸⁵;</p> <p>2) neužtikrino tiekėjų lygiateisiškumo³⁸⁶.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 17 str., 1 d., 40 str. 1 d., 71 str. 1 d. 3 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 6 p. taikytina 10 proc. 2020-04-21 užsakymo (249 986,00 Eur su PVM)³⁸⁷ vertės finansinė korekcija bei remiantis EK FK gairės 7 p. taikytina 25 proc. 2020-08-04 užsakymo (249 986,00 Eur su PVM)³⁸⁸ vertės finansinė korekcija, dėl kurių preliminari klaida projekte yra 87 836,33 Eur su PVM³⁸⁹.</p>			
20.	<p>(V) EX.49 Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų pateikimo terminas</p> <p>VPĮ³⁹⁰ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA 2022-01-27 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	<p>2022-01-27 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksnius.</p>	-

³⁸⁵ PD 11 p. nurodyta, kad perkamas prekių kiekis iki 2 vnt. 2020-04-16 viešojo pirkimo sutarties Nr. 14-20-0021 7.1 p. nurodoma, kad ji galioja 12 mėnesių. Nustatyta, kad PO 2020-04-21 pateikė prašymą tiekėjui dėl 1 vnt. įrangos pristatymo pagal šią sutartį (CVP IS pranešimo Nr. 8200943), 2020-08-04 PO pateikė prašymą tiekėjui dėl likusios įrangos pristatymo pagal sutartį (CVP IS pranešimo Nr. 8571375).

Atitinkamai, pažymėtina, kad vadovaujantis LAT praktika: ypatinga skuba gali būti pateisinama ir neskelbiamas derybas leidžiama vykdyti tik perkant tuos darbus, prekes ar paslaugas, kurie neišvengiamai būtini siekiant nedelsiant reaguoti į nenumatytus įvykius. Neskelbiamų derybų būdu prekes, paslaugas ar darbus galima pirkti tik tokiu atveju, jeigu 1) yra neišvengiamai būtina tokį pirkimą atlikti ypač skubiai 2) dėl tokio įvykio, kurio perkančioji organizacija negalėjo numatyti, 3) tokio pirkimo negalima atlikti kitu įstatyme numatytu būdu bei 4) ypatingos skubos aplinkybės nepriklauso nuo perkančiosios organizacijos (2009-11-13 nutartis c. b. Nr. 3K-3-505/2009). Taigi, tam, kad būtų galima remtis minėta VPĮ išimtimi, būtina nustatyti visas šias sąlygas. Ypatingos skubos pagrindu neskelbiamų derybų būdu sudaroma sutartis neturėtų galioti ilgiau ar būti didesnės apimties, negu būtina reaguojant į tokius nenumatytus įvykius, arba kol įvykdžius pirkimą kitu būdu sudaroma kita atitinkama sutartis (kaip pvz., LApT 2012-06-29 nutartyje c. b. Nr. 2A-1852/2012).

EK komunikato 2020/C 108 I/01 2.3.2 p. nustatyta, kad ypatinga skuba yra pateisinama kai neįmanoma laikytis net labai trumpų pagreitinto konkurso terminų (10-15 d. pasiūlymų pateikti). Atsižvelgiant į tai, kad Sutartis sudaryta ilgesniam laikotarpiui (t. y. 12 mėn.), prekių pristatymo terminas yra ne vienkartinis, dalis prekių užsakyta ne skubiai po šios sutarties sudarymo, o po ilgo laikotarpio (antruoju PO užsakymu prekės užsakytos po 3,5 mėn. nuo sutarties sudarymo), t. y. prekės buvo užsakytos po ilgesnio termino nei trunka vidutinis atviras tarptautinis pagreitintas konkursas (96 dienos), vertinama, kad PO nebuvo kilęs ypatingos skubos poreikis įsigyti visą prekių kiekį (tai yra būtina sąlyga pasirenkant neskelbiamų derybų pirkimo būdą), taigi šios sutarties vykdymo aplinkybės paneigia PO teisę neskelbiamų derybų būdu įsigyti 2020-08-04 užsąkytą prekių kiekį.

³⁸⁶ PD 13 p. nurodyta, kad dalyvauti pirkime kviečiami du tiekėjai, t. y. tiekėjas 1 ir tiekėjas 2; PD 19 p. nurodyta - tiekėjai pasiūlymus turi pateikti iki 2020-03-31 9 val. 00 min. PD nurodytiems tiekėjams pasiūlymai dalyvauti pirkime pateikti 2020-03-26 (CVP IS pranešimas Nr. 8114795). Nustatyta, kad 2020-03-30 15 val. 17 min. PO kvietimą dalyvauti pirkime pateikė dar vienam PD nenurodytam dalyviui - tiekėjas 3 bei nurodė, kad pasiūlymą tiekėjas gali pateikti iki 2020-03-31 9 val. 00 min. (CVP IS pranešimas Nr. 8125672). Taip pat PO neinformavo tiekėjo 3, kad techninėje specifikacijoje 9.2 p. yra rašybos klaida, t. y. vietoje „SSD disko talpa ≥ 250 TB“ turėjo būti „SSD disko talpa ≥ 250 GB“. Atsižvelgiant į tai, kad tiekėjui 3 kvietimas dalyvauti pirkime pateiktas vėliau nei kitiems tiekėjams, taip pat tai, kad PO nepratęsė pasiūlymų pateikimo termino, nors kvietimas tiekėjui 3 pateiktas likus ypatingai trumpam terminui iki pasiūlymų pateikimo pabaigos bei nesupažindino su PD esančia klaida, vertinama, kad PO nesilaikė VPĮ 40 str. 1 d. reikalavimų ir PD nustatytų sąlygų bei pažeidė VPĮ 17 str. 1 d. įtvirtintus lygiateisiškumo, skaidrumo ir nediskriminavimo principus.

³⁸⁷ 2020-04-16 pirkimo-pardavimo sutartis Nr. 14-20-0021, kurios vertė 499 972,00 Eur (su PVM). Korekcija taikoma pagal 2020-04-21 PO užsakymą, kurio vertė pagal 2020-06-17 PVM sąskaitą faktūrą Nr. GRA201903 yra 249 986,00 Eur su PVM.

³⁸⁸ 2020-04-16 pirkimo-pardavimo sutartis Nr. 14-20-0021, kurios vertė 499 972,00 Eur (su PVM). Korekcija taikoma pagal 2020-08-04 PO užsakymą, kurio vertė pagal 2020-09-11 PVM sąskaitą faktūrą Nr. GRA202841 yra 249 986,00 Eur su PVM.

³⁸⁹ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 87 836,33 Eur (87 495,10 Eur tiesioginių ir 341,23 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 311 337,44 Eur.

³⁹⁰ Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>40 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO privalo nustatyti pakankamą pasiūlymų pateikimo terminą, kad tiekėjai spėtų laiku ir tinkamai parengti ir pateikti pasiūlymus. Toks terminas turi būti ne trumpesnis nei VPJ 60 str. nustatytas trumpiausias pasiūlymų pateikimo terminas. PO, nustatydamas šį terminą, privalo atsižvelgti į pirkimo sudėtingumą ir laiką, reikalingą paraiškoms ir pasiūlymams parengti.</p> <p>60 str. 1 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad PO pasiūlymų pateikimo terminą nustato vadovaudamasi VPJ 40 straipsnio nuostatomis. Pasiūlymų pateikimo terminas tarptautinio pirkimo atveju negali būti trumpesnis nei 35 dienos nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos.</p> <p>VPJ 60 str. 3 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad skubos atveju, kai neįmanoma pirkimo atlikti laikantis VPJ 60 str. 1 d. nustatytų terminų, PO turi teisę atvirą konkursą įvykdyti taikydama pagreintą procedūrą, prieš tai skelbime apie pirkimą nurodžiusi tokį pasirinkimą pagrindžiančias priežastis. Tokiu atveju pasiūlymų pateikimo terminas tarptautinio pirkimo atveju nustatomas ne trumpesnis nei 15 dienų nuo skelbimo apie pirkimą išsiuntimo iš VPT dienos.</p> <p>VPJ 60 str. 4 d., be kita ko, nustatyta, kad jeigu PO paskelbtame skelbime apie pirkimą nurodo, kad pasiūlymai turi būti perduodami elektroninėmis priemonėmis laikantis VPJ 22 str. 1, 7 ir 11 dalyse nustatytų reikalavimų, VPJ 60 str. 1 d. 1 p. nurodytas pasiūlymų pateikimo terminas gali būti sutrumpintas 5 dienomis.</p> <p>Audito metu nustatyta³⁹¹, kad PO, vykdydama VŠP³⁹², nepagrįstai taikė pagreintą pirkimo procedūrą bei nustatė netinkamą pasiūlymų pateikimo terminą³⁹³.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 17 str. 1d., 40 str. 1 d., 60 str. 1 d. 1 p., 3 d. 1 p. ir 4 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Remiantis EK FK gairės 4 p. dėl nustatyto netinkamo pasiūlymų pateikimo termino, siūloma taikyti 10 proc. pirkimo sutarties vertės (119 911,00 Eur su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 12 037,87 Eur³⁹⁴ su PVM.</p>			

³⁹¹ Projekte Nr. J02-CPVA-V-11-0006, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 1 734 736,27 Eur.

³⁹² Tarptautinis atviras konkursas „Video fibrobronchoskopai“, pirkimo Nr. 491729, pirkimo paskelbimo data 2020-06-09.

³⁹³ Remiantis PO VŠP komisijos 2020-03-10 protokolu, komisija nusprendė, vadovaujantis VPJ 60 str. 3 d. 1 p., vykdyti pagreintą pirkimo procedūrą. Skelbimas iš VPT išsiųstas 2020-06-09: skelbime nustatytas pasiūlymų ar prašymų dalyvauti priėmimo terminas 2020-07-01; viešojo pirkimo sutartis Nr. 14-20-0043 (toliau – sutartis) dėl medicininių priemonių (video fibrobronchoskopų) (toliau – prekės) pateikimo su tiekėju sudaryta 2020-07-20: nustatytas sutarties galiojimo terminas – 12 mėnesių. Remiantis CVP IS pateikta informacija, nustatyta, kad PO CVP IS pranešimu Nr. 8571138 2020-08-04 pateikė prašymą tiekėjui dėl prekių pristatymo pagal šią sutartį. Atsižvelgiant į tai, kad prekės užsakytos ne skubiai po sutarties sudarymo, o po ilgo laikotarpio (t. y. užsakymas tiekėjui pateiktas po 15 d. nuo sutarties sudarymo), vertinama, kad PO nebuvo kilęs skubos poreikis įsigyti minėtų prekių, t. y. sutarties vykdymo aplinkybės paneigia skubos aplinkybes (kas yra būtina sąlyga taikant pagreintą pirkimo procedūrą bei nustatant sutrumpintus terminus pasiūlymų pateikimui).

³⁹⁴ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 12 037,87 Eur (11 991,10 Eur tiesioginių ir 46,77 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 311 337,44 Eur.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
21.	<p>(V) EX.55 Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų pateikimo terminas</p> <p>VPJ³⁹⁵ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>40 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO privalo nustatyti pakankamą pasiūlymų pateikimo terminą, kad tiekėjai spėtų laiku ir tinkamai parengti ir pateikti pasiūlymus. Toks terminas turi būti ne trumpesnis kaip VPJ 60 str. nustatytas trumpiausias pasiūlymų pateikimo terminas. PO, nustatydamą šį terminą, privalo atsižvelgti į pirkimo sudėtingumą ir laiką, reikalingą paraiškoms ir pasiūlymams parengti.</p> <p>60 str. 1 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad PO pasiūlymų pateikimo terminą nustato vadovaudamasi VPJ 40 straipsnio nuostatomis. Pasiūlymų pateikimo terminas tarptautinio pirkimo atveju negali būti trumpesnis kaip 35 dienos nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos.</p> <p>VPJ 60 str. 3 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad skubos atveju, kai neįmanoma pirkimo atlikti laikantis VPJ 60 str. 1 d. nustatytų terminų, PO turi teisę atvirą konkursą įvykdyti taikydama pagreitintą procedūrą, prieš tai skelbime apie pirkimą nurodžiusi tokį pasirinkimą pagrindžiančias priežastis. Tokiu atveju pasiūlymų pateikimo terminas tarptautinio pirkimo atveju nustatomas ne trumpesnis kaip 15 dienų nuo skelbimo apie pirkimą išsiuntimo iš VPT dienos.</p> <p>VPJ 60 str. 4 d., be kita ko, nustatyta, kad jeigu PO paskelbtame skelbime apie pirkimą nurodo, kad pasiūlymai turi būti perduodami elektroninėmis priemonėmis laikantis VPJ 22 str. 1, 7 ir 11 dalyse nustatytų reikalavimų, VPJ 60 str. 1 d. 1 p. nurodytas pasiūlymų pateikimo terminas gali būti sutrumpintas 5 dienomis.</p> <p>Audito metu nustatyta³⁹⁶, kad PO, vykdydama VŠP³⁹⁷, nepagrįstai taikė pagreitintą pirkimo procedūrą bei nustatė netinkamą pasiūlymų pateikimo terminą³⁹⁸.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 40 str. 1 d., 60 str. 1 d. 1 p., 3 d. 1 p. ir 4 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-01-28 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksnius.	–

³⁹⁵ Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

³⁹⁶ Projekte Nr. J02-CPVA-V-11-0006, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 1 734 736,27 Eur.

³⁹⁷ Tarptautinis atviras konkursas „Videolaringoskopijos įrenginio komplektas (intubacijai)“, pirkimo Nr. 483232, pirkimo paskelbimo data 2020-04-22.

³⁹⁸ Remiantis VŠP komisijos 2020-03-18 protokolu, nuspręsta vadovaujantis VPJ 60 str. 3 d. 1 p. vykdyti pagreitintą pirkimo procedūrą. Skelbimas apie pirkimą CVP IS paskelbtas 2020-04-22; skelbime nustatytas pasiūlymų ar prašymų dalyvauti priėmimo terminas 2020-05-08; viešojo pirkimo sutartis Nr. 14-20-0040 su tiekėju sudaryta 2020-06-26. Remiantis CVP IS pateikta informacija, nustatyta, kad PO CVP IS pranešimu Nr. 8571081 2020-08-04 pateikė prašymą tiekėjui dėl įrangos pristatymo pagal šią sutartį. Atsižvelgiant į tai, kad prekės užsakytos ne skubiai po jos sudarymo, o po ilgo laikotarpio (užsakymas tiekėjui pateiktas po 39 d. nuo sutarties sudarymo), vertinama, kad PO nebuvo kilęs skubos poreikis įsigyti minėtų prekių (tai būtina sąlyga taikant pagreitintas pirkimo procedūras bei nustatant sutrumpintus terminus pasiūlymų pateikimui), t. y. sutarties vykdymo aplinkybės paneigia skubos aplinkybes.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Remiantis EK FK gairės 4 p. dėl nustatyto netinkamo pasiūlymų pateikimo termino, siūloma taikyti 25 proc. pirkimo sutarties vertės (102 245,00 Eur su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 25 660,94 Eur ³⁹⁹ su PVM.			
22.	<p>(V) EX.56 Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų pateikimo terminas</p> <p>VPJ⁴⁰⁰ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>40 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO privalo nustatyti pakankamą pasiūlymų pateikimo terminą, kad tiekėjai spėtų laiku ir tinkamai parengti ir pateikti pasiūlymus. Toks terminas turi būti ne trumpesnis kaip VPJ 60 str. nustatytas trumpiausias pasiūlymų pateikimo terminas. PO, nustatydamą šį terminą, privalo atsižvelgti į pirkimo sudėtingumą ir laiką, reikalingą paraiškoms ir pasiūlymams parengti.</p> <p>60 str. 1 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad PO pasiūlymų pateikimo terminą nustato vadovaudamasi VPJ 40 straipsnio nuostatomis. Pasiūlymų pateikimo terminas tarptautinio pirkimo atveju negali būti trumpesnis kaip 35 dienos nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos.</p> <p>VPJ 60 str. 3 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad skubos atveju, kai neįmanoma pirkimo atlikti laikantis VPJ 60 str. 1 d. nustatytų terminų, PO turi teisę atvirą konkursą įvykdyti taikydama pagreitintą procedūrą, prieš tai skelbime apie pirkimą nurodžiusi tokį pasirinkimą pagrindžiančias priežastis. Tokiu atveju pasiūlymų pateikimo terminas tarptautinio pirkimo atveju nustatomas ne trumpesnis kaip 15 dienų nuo skelbimo apie pirkimą išsiuntimo iš VPT dienos.</p> <p>VPJ 60 str. 4 d., be kita ko, nustatyta, kad jeigu PO paskelbtame skelbime apie pirkimą nurodo, kad pasiūlymai turi būti perduodami elektroninėmis priemonėmis laikantis VPJ 22 str. 1, 7 ir 11 dalyse nustatytų reikalavimų, VPJ 60 str. 1 d. 1 p. nurodytas pasiūlymų pateikimo terminas gali būti sutrumpintas 5 dienomis.</p> <p>Audito metu nustatyta⁴⁰¹, kad PO, vykdydama VŠP⁴⁰², nepagrįstai taikė pagreitintą pirkimo procedūrą bei nustatė netinkamą pasiūlymų pateikimo terminą⁴⁰³.</p>	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-02-10 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

³⁹⁹ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 25 660,94 Eur (25 561,25 Eur tiesioginių ir 99,69 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 311 337,44 Eur.

⁴⁰⁰ Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

⁴⁰¹ Projekte Nr. J02-CPVA-V-11-0006, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 1 734 736,27 Eur.

⁴⁰² Tarptautinis atviras konkursas „RNR ir DNR išskyrimo automatinis analizatorius“, pirkimo Nr. 486778, pirkimo paskelbimo data 2020-05-11.

⁴⁰³ Remiantis VŠP komisijos 2020-05-11 protokolu, nuspręsta, vadovaujantis VPJ 60 str. 3 d. 1 p., vykdyti pagreitintą pirkimo procedūrą. Skelbimas apie pirkimą CVP IS buvo paskelbtas 2020-05-13; skelbime nustatytas pasiūlymų ar prašymų dalyvauti priėmimo terminas 2020-06-02; viešojo pirkimo sutartis Nr. 14-20-0034 su tiekėju sudaryta 2020-06-11. Remiantis CVP IS pateikta informacija, nustatyta, kad PO CVP IS pranešimu Nr. 8353824 2020-08-04 pateikė prašymą tiekėjui dėl įrangos pristatymo pagal šią sutartį. Atsižvelgiant į tai, kad prekės užsakytos ne skubiai po sutarties sudarymo, o po ilgo laikotarpio (užsakymas tiekėjui pateiktas po 53 d. nuo sutarties sudarymo), vertinama, kad PO nebuvo kilęs skubos poreikis įsigyti minėtų prekių (tai būtina sąlyga taikant pagreitintas pirkimo procedūras bei nustatant sutrumpintus terminus pasiūlymų pateikimui), t. y. sutarties vykdymo aplinkybės paneigia skubos aplinkybes.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 40 str. 1 d., 60 str. 1 d. 1 p., 3 d. 1 p. ir 4 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 4 p. dėl nustatyto netinkamo pasiūlymų pateikimo termino, siūloma taikyti 10 proc. pirkimo sutarties vertės (29 645,00 Eur su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 2 976,06 Eur⁴⁰⁴ su PVM.</p>			
23.	<p>(V) EX.60 Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas</p> <p>VPJ⁴⁰⁵ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>71 str. 1 d. 3 p., be kita ko, nustatyta, kad prekės, paslaugos ar darbai neskelbiamų derybų būdu gali būti perkami, jeigu neišvengiamai būtina pirkimą atlikti ypač skubiai dėl įvykio, kurio PO negalėjo numatyti ir tokio pirkimo neįmanoma atlikti atviro, riboto konkurso ar skelbiamų derybų būdais.</p> <p>Audito metu nustatyta⁴⁰⁶, kad PO, vykdydama VŠP⁴⁰⁷ nepagrįstai pasirinko neskelbiamų derybų pirkimo būdą⁴⁰⁸.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 17 str. 1 d. ir 3 d., 71 str. 1 d. 3 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA 2022-02-09 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	<p>2022-02-09 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai.</p>	-

⁴⁰⁴ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 2 976,06 Eur (2 964,50 Eur tiesioginių ir 11,56 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 311 337,44 Eur.

⁴⁰⁵ Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

⁴⁰⁶ Projekte Nr. J02-CPVA-V-11-0006, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 1 734 736,27 Eur.

⁴⁰⁷ Tarptautinės neskelbiamos derybos „Elektrinis chirurginis atsiurbėjas“, pirkimo Nr. 479564, kvietimo dalyvauti pirkime data 2020-03-27.

⁴⁰⁸ PD pirkimo sąlygų aprašo 11 p. nurodyta, kad perkamų prekių kiekis iki 50 vnt. 2020-04-27 viešojo pirkimo sutarties Nr. 14-20-0027 (toliau - sutartis) 7.1 p. nurodoma, kad sutartis galioja 12 mėnesių. Remiantis CVP IS pateiktais pranešimais Nr. 8224908 ir Nr. 8571414 nustatyta, kad PO 2020-04-28 pateikė tiekėjui prašymą dėl 4 vnt. įrangos pristatymo pagal sutartį, 2020-08-04 pateikė prašymą dėl likusios įrangos pristatymo.

Vadovaujantis LAT praktika: ypatinga skuba gali būti pateisinama ir neskelbiamas derybas leidžiama vykdyti tik perkant tuos darbus, prekes ar paslaugas, kurie neišvengiamai būtini siekiant nedelsiant reaguoti į nenumatytus įvykius. Neskelbiamų derybų būdu prekes, paslaugas ar darbus galima pirkti tik tokiu atveju, jeigu: 1) yra neišvengiamai būtina tokį pirkimą atlikti ypač skubiai 2) dėl tokio įvykio, kurio perkančioji organizacija negalėjo numatyti, 3) tokio pirkimo negalima atlikti kitu įstatyme numatytu būdu bei 4) ypatingos skubos aplinkybės nepriklauso nuo perkančiosios organizacijos (2009-11-13 nutartis c. b. Nr. 3K-3-505/2009). Taigi, tam, kad būtų galima remtis minėta VPJ išimtimi, būtina nustatyti visas šias sąlygas. Ypatingos skubos pagrindu neskelbiamų derybų būdu sudaroma sutartis neturėtų galioti ilgiau ar būti didesnės apimties, negu būtina reaguojant į tokius nenumatytus įvykius, arba kol įvykdžius pirkimą kitu būdu sudaroma kita atitinkama sutartis (kaip pvz., LAP 2012-06-29 nutartyje c. b. Nr. 2A-1852/2012). EK komunikato 2020/C 108 I/01 2.3.2 p. nustatyta, kad ypatinga skuba yra pateisinama kai neįmanoma laikytis net labai trumpų pagreitinato konkurso terminų (10-15 d. pasiūlymui pateikti). Atsižvelgiant į tai, kad sutartis sudaryta ilgesniam laikotarpiui (t. y. 12 mėn.), prekių pristatymo terminas yra ne vienkartinis, dalis jų užsakyta ne skubiai po sutarties sudarymo, o po ilgo laikotarpio (antruoju PO užsakymu prekių užsakyta po 3 mėn. nuo jos sudarymo), t. y. prekės buvo užsakytos po ilgesnio termino nei trunka vidutinis atviras tarptautinis pagreitintas konkursas (96 dienos), vertinama, kad PO nebuvo kilęs ypatingos skubos poreikis įsigyti visą prekių kiekį (tai yra būtina sąlyga pasirenkant neskelbiamų derybų pirkimo būdą), taigi sutarties vykdymo aplinkybės paneigia PO teisę neskelbiamų derybų būdu įsigyti 2020-08-04 užsakytą prekių kiekį.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Remiantis EK FK gairės 7 p. taikytina 25 proc. užsakymo vertės (65 122,20 Eur su PVM) ⁴⁰⁹ finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 16 344,04 Eur ⁴¹⁰ su PVM.			
24.	<p>(V) EX.61 Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas</p> <p>VPJ⁴¹¹ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>71 str. 1 d. 3 p., be kita ko, nustatyta, kad prekės, paslaugos ar darbai neskelbiamų derybų būdu gali būti perkami, jeigu neišvengiamai būtina pirkimą atlikti ypač skubiai dėl įvykio, kurio PO negalėjo numatyti ir tokio pirkimo neįmanoma atlikti atviro, riboto konkurso ar skelbiamų derybų būdais.</p> <p>Audito metu nustatyta⁴¹², kad PO, vykdydama VŠP⁴¹³, nepagrįstai pasirinko neskelbiamų derybų pirkimo būdą⁴¹⁴.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 17 str. 1 d., 71 str. 1 d. 3 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-02-09 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

⁴⁰⁹ Korekcija taikoma iš 2020-04-27 pirkimo-pardavimo sutarties Nr. 14-20-0027, kurios vertė 70 785,00 Eur (su PVM) atėmus 2021-04-28 atlikto pirmojo užsakymo vertę – 5 662,80 Eur su PVM.

⁴¹⁰ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 3 553,05 Eur (3 539,25 Eur tiesioginių ir 13,80 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 311 337,44 Eur.

⁴¹¹ Redakcija galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

⁴¹² Projekte Nr. J02-CPVA-V-11-0006, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 1 734 736,27 Eur.

⁴¹³ Tarptautinės neskelbiamos derybos „lfuzinė tūrinė pompa, švirkštinė pompa, infuzinius prietaisus laikantis įrenginys“, pirkimo Nr. 479558, kvietimo dalyvauti pirkime data 2020-03-27. Dėl įvykusio pirkimo 2020-04-10 pasirašytos 3 viešojo pirkimo sutartys Nr. 14-20-0013, Nr. 14-20-0014 ir Nr. 14-20-0015.

⁴¹⁴ PD pirkimo sąlygų aprašo 11 p. nurodyta, kad perkamų prekių kiekis iki 160 vnt. 2020-04-10 viešojo pirkimo sutarčių Nr. 14-20-0013, Nr. 14-20-0014. Nr. 14-20-0015 7.1 p. nurodoma, kad sutartis galioja 12 mėnesių. Remiantis CVP IS pateiktais pranešimais Nr. 8201109, Nr. 8571569 ir Nr. 8810774 nustatyta, kad PO 2020-04-21 pateikė CVP IS priemonėmis tiekėjui prašymą dėl 15 vnt. įrangos pristatymo pagal sutartį Nr. 14-20-0013, 2 vnt. įrangos pristatymo pagal sutartį Nr. 14-20-0014 bei 20 vnt. įrangos pristatymo pagal sutartį Nr. 14-20-0015, o likusios įrangos pristatymo t. y. pranešime nenurodant konkretaus įrangos kiekio PO paprašė tik 2020-08-04 ir 2020-10-04.

Vadovaujantis LAT praktika: ypatinga skuba gali būti pateisinama ir neskelbiamas derybas leidžiama vykdyti tik perkant tuos darbus, prekes ar paslaugas, kurie neišvengiamai būtini siekiant nedelsiant reaguoti į nenumatytus įvykius. Neskelbiamų derybų būdu prekes, paslaugas ar darbus galima pirkti tik tokiu atveju, jeigu: 1) yra neišvengiamai būtina tokį pirkimą atlikti ypač skubiai 2) dėl tokio įvykio, kurio perkančioji organizacija negalėjo numatyti, 3) tokio pirkimo negalima atlikti kitu įstatyme numatytu būdu bei 4) ypatingos skubos aplinkybės nepriklauso nuo perkančiosios organizacijos (2009-11-13 nutartis c. b. Nr. 3K-3-505/2009). Taigi, tam, kad būtų galima remtis minėta VPJ išimtimi, būtina nustatyti visas šias sąlygas. Ypatingos skubos pagrindu neskelbiamų derybų būdu sudaroma sutartis neturėtų galioti ilgiau ar būti didesnės apimties, negu būtina reaguojant į tokius nenumatytus įvykius, arba kol įvykdžius pirkimą kitu būdu sudaroma kita atitinkama sutartis (kaip pvz., LAPT 2012-06-29 nutartyje c. b. Nr. 2A-1852/2012). EK komunikato 2020/C 108 I/01 2.3.2 p. nustatyta, kad ypatinga skuba yra pateisinama kai neįmanoma laikytis net labai trumpų pagreitinto konkurso terminų (10-15 d. pasiūlymui pateikti). Atsižvelgiant į tai, kad sutartis sudaryta ilgesniam laikotarpiui (t. y. 12 mėn.), prekių pristatymo terminas yra ne vienkartinis, dalis jų užsakyta ne skubiai po sutarties sudarymo, o po ilgo laikotarpio (antruoju PO užsakymu prekių užsakyta po 3,5 mėn. nuo jos sudarymo, trečiuoju PO užsakymu prekių užsakyta po 5,5 mėn. nuo jos sudarymo), t. y. prekės buvo užsakytos po ilgesnio termino nei trunka vidutinis atviras tarptautinis pagreitintas konkursas (96 dienos), vertinama, kad PO nebuvo kilęs ypatingos skubos poreikis įsigyti visą prekių kiekį (tai yra būtina sąlyga pasirenkant neskelbiamų derybų pirkimo būdą), taigi sutarties vykdymo aplinkybės paneigia PO teisę neskelbiamų derybų būdu įsigyti 2020-08-04 ir 2020-10-04 užsakytą prekių kiekį.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Remiantis EK FK gairės 7 p., taikytina 25 proc. užsakymo vertės (173 453,50 Eur (su PVM)) ⁴¹⁵ finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 43 532,49 Eur ⁴¹⁶ su PVM.			
25.	<p>(V) EX.62 Pirkimo objektas nepagrįstai neskaitytas į dalis ir laimėjusio tiekėjo pasiūlymas neatitiko PD nustatytų reikalavimų</p> <p>VPJ⁴¹⁷ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>VPJ 28 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad tarptautinis pirkimas privalo būti atliekamas skaidant pirkimo objektą į dalis. Pirkimo objektas skaidomas į dalis kiekybiniu, kokybiniu pagrindu ar pagal skirtingus jo įgyvendinimo etapus.</p> <p>45 str. 1 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad PO laimėjusį nustato ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą kai pasiūlymas atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus, sąlygas ir kriterijus.</p> <p>Audito metu nustatyta⁴¹⁸, kad PO, vykdydama VŠP⁴¹⁹:</p> <p>1) neišskaidė tarptautinio pirkimo objekto⁴²⁰ į dalis ir PD nepagrindė pirkimo objekto neskaitymo į dalis aplinkybių⁴²¹;</p> <p>2) laimėjusiu nustatė pasiūlymą, kuris neatitiko PD nustatytų sąlygų⁴²²;</p>	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-02-09 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

⁴¹⁵Korekcija taikoma nuo 2020-08-04 ir 2020-10-04 užsakymų, kurių vertė apskaičiuota iš pirkimo sutarčių Nr. 14-200-0013, Nr. 14-200-0014 ir Nr. 14-200-0015 bendros vertės – 226 270,00 Eur su PVM atėmus PVM sąskaitų faktūrų Nr. BBM074256, Nr. BBM074255 ir Nr. BBM074963 kuriomis apmokėtas 2021-04-21 PO pateiktas užsakymas bendrą sumą – 52 816,50 Eur su PVM.

⁴¹⁶ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 15 593,96 Eur (15 533,38 Eur tiesioginių ir 60,58 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 311 377,44 Eur.

⁴¹⁷ Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

⁴¹⁸ Projekte Nr. J02-CPVA-V-11-0006, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 1 734 736,27 Eur.

⁴¹⁹ Tarptautinės neskelbiamos derybos „Dirbtinės plaučių ventilacijos aparatas“, pirkimo Nr. 479322, kvietimo dalyvauti pirkime data 2020-03-26.

⁴²⁰ PD 9 p. nurodyta, kad pirkimo objektas – dirbtinės plaučių ventilacijos (DPV) aparatai. 11 p. nurodyta, kad perkamų priekinių kiekis – 70 vnt. 10 p. nurodytas perkamas prekių kiekis pagal kiekvienai ligoninei planuojamą skirti įrangos kiekį (VŠĮ Klaipėdos universitetinė ligoninė – 35 vnt., VŠĮ Klaipėdos vaikų ligoninė – 5 vnt., VŠĮ Klaipėdos jūrininkų ligoninė – 15 vnt., VŠĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė – 15 vnt.). 12 p. nurodyta, kad tiekėjas gali pateikti tik vieną pasiūlymą visam pirkimui ir alternatyvūs pasiūlymai bus atmesti.

⁴²¹ Audito metu nenustatyta, kad išskaidžius pirkimo objektą į dalis, nebūtų pasiektas pirkimo tikslas; be to, nenustatyta VPJ 28 str. 2 d. reglamentuotų sąlygų pirkimo objekto neskaitymui į dalis pateisinti. Vertinama, kad pirkimo objektą išskaidžius į dalis kiekybiniu pagrindu (pvz., pagal kiekvienai ligoninei skirtą kiekį), būtų sudaryta galimybė didesniai pakviestų dalyvauti pirkime tiekėjų skaičiui pateikti pasiūlymus pirkime (buvo kviešti trys tiekėjai) ir galimai atskiri tiekėjai būtų galėję atskiromis sutartimis pasiūlyti visą PO PD 11 p. nustatytą prekių kiekį – 70 vnt., ar bent jau didesnį kiekį nei 35 vnt. Taip pat iš pirkimo sąlygų kitiems tiekėjams nebuvo žinoma, kad galima teikti pasiūlymą su mažesniu nei 70 vnt. kiekiu, nors galimai kuris nors iš kitų tiekėjų galėjo turėti daugiau nei 35 vnt. perkamų prekių. Taip pirkimo metu buvo neužtikrintas tiekėjų lygiateisiškumas.

⁴²² PD 11 p. nurodyta, kad perkamų priekinių kiekis – 70 vnt. PD 12 p. nurodyta, kad Tiekėjas gali pateikti tik vieną pasiūlymą visam pirkimui ir alternatyvūs pasiūlymai bus atmesti. Be kita ko, PD 44.2 p. nurodyta, kad Komisija atmeta pasiūlymą jeigu Tiekėjo pasiūlymas neatitiko pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų. Laimėjęs Tiekėjas UAB „Graina“ savo pasiūlyme nurodė, kad jo siūlomas prekių kiekis yra tik 35 vnt. Atsižvelgiant į tai, kad 2020-04-08 pirkimo sutartis Nr. 14-20-0011 su Tiekėju UAB „Graina“ buvo sudaryta, vertinama, kad PO laimėjusio Tiekėjo pasiūlymui nepritaikė PD 12 ir 44.2 p. nurodytų reikalavimų

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 17 str. 1 d. ir 3 d., 28 str. 1 d., 45 str. 1 d. 1 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 3 ir 14 p. dėl nustatyto netinkamo pasiūlymų pateikimo termino, siūloma taikyti 25 proc. pirkimo sutarties vertės (551 000,00 Eur su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 138 287,23 Eur⁴²³ su PVM.</p>			
26.	<p>(V) EX.63 Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų pateikimo terminas, pasiūlymų vertinimo metu nereikalauta, kad dalyvis pagrįstų pasiūlyme nurodytą neįprastai mažą kainą</p> <p>VPJ⁴²⁴ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>40 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO privalo nustatyti pakankamą pasiūlymų pateikimo terminą, kad tiekėjai spėtų laiku ir tinkamai parengti ir pateikti pasiūlymus. Toks terminas turi būti ne trumpesnis kaip VPJ 60 str. nustatytas trumpiausias pasiūlymų pateikimo terminas. PO, nustatydamą šį terminą, privalo atsižvelgti į pirkimo sudėtingumą ir laiką, reikalingą paraiškoms ir pasiūlymams parengti.</p> <p>60 str. 1 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad PO pasiūlymų pateikimo terminą nustato vadovaudamasi VPJ 40 straipsnio nuostatomis. Pasiūlymų pateikimo terminas tarptautinio pirkimo atveju negali būti trumpesnis kaip 35 dienos nuo skelbimo išsiuntimo iš VPT dienos.</p> <p>VPJ 60 str. 3 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad skubos atveju, kai neįmanoma pirkimo atlikti laikantis 60 str. 1 d. nustatytų terminų, PO turi teisę atvirą konkursą įvykdyti taikydama pagreitintą procedūrą, prieš tai skelbime apie pirkimą nurodžiusi tokį pasirinkimą pagrindžiančias priežastis. Tokiu atveju pasiūlymų pateikimo terminas tarptautinio pirkimo atveju nustatomas ne trumpesnis kaip 15 dienų nuo skelbimo apie pirkimą išsiuntimo iš VPT dienos.</p> <p>VPJ 60 str. 4 d., be kita ko, nustatyta, kad jeigu PO paskelbtame skelbime apie pirkimą nurodo, kad pasiūlymai turi būti perduodami elektroninėmis priemonėmis laikantis VPJ 22 str. 1, 7 ir 11 dalyse nustatytų reikalavimų, VPJ 60 str. 1 d. 1 p. nurodytas pasiūlymų pateikimo terminas gali būti sutrumpintas 5 dienomis. VPJ 57 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO reikalauja, kad dalyvis pagrįstų pasiūlyme nurodytą prekių, paslaugų, darbų ar jų sudedamųjų dalių kainą arba sąnaudas, jeigu jos atrodo neįprastai mažos; 2 d. nustatyta, kad PO, siekdama, kad neįprastai</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA 2022-02-11 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus. pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	2022-02-11 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai.	-

ir jo neatmetė kaip neatitinkančio PD reikalavimų. Vertinama, kad PO prieš vykdydama derybas, turėtų patikrinti, ar tiekėjų pateikti pirminiai pasiūlymai atitinka viešojo pirkimo, vykdomo neskelbiamu derybų būdu sąlygas. Ir tik tie tiekėjai, kurių pasiūlymai nėra atmesti turėtų būti kviečiami derėtis.

⁴²³ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 138 287,23 Eur (137 750,00 Eur tiesioginių ir 537,23 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 311 377,44 Eur.

⁴²⁴ Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>mažos kainos arba sąnaudos būtų pagrįstos, raštu kreipiasi į tokią kainą arba sąnaudas pasiūliusį dalyvį ir prašo pateikti, jos manymu, reikalingas pasiūlymo detales, įskaitant kainos ar sąnaudų sudedamąsias dalis ir skaičiavimus.</p> <p>VPĮ 45 str. 1 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad PO laimėjusį nustato ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą, jeigu jis atitinka PD nustatytus reikalavimus, sąlygas ir kriterijus.</p> <p>Audito metu nustatyta⁴²⁵, kad PO, vykdydama VŠP⁴²⁶:</p> <p>1) nepagrįstai taikė pagreintą pirkimo procedūrą bei nustatė netinkamą pasiūlymų pateikimo terminą⁴²⁷.</p> <p>2) nereikalavo, kad dalyvis pagrįstų pasiūlyme nurodytą neįprastai mažą kainą⁴²⁸.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d., 40 str. 1 d., 45 str. 1 d. 1 p., 59 str. 3 d 3 p., 57 str. 1 d., 60 str. 1 d. 1 p. ir 3 d. 1 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmai atitinka taikytiną teisę⁴²⁹.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 4 p. taikytina 10 proc. pirkimo sutarčių Nr. 14-20-0038 (726,00 Eur su PVM), Nr. 14-20-0037 (2 369,18 Eur su PVM) ir Nr. 14-20-0036 (9 105,25 Eur su PVM) verčių finansinė korekcija, dėl kurių klaida projekte yra 1 224,80 Eur⁴³⁰ su PVM.</p>			
27.	(V) EX.70 Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas	Su tarpiniais audito rezultatais CPVA buvo teikta rekomendacija patikrinti likusius nepatikrintus tikrintame MP viešuosius pirkimus, atsižvelgiant į tai, kad nustatyti	Rekomendacija įgyvendinta 2022-02-10. 2022-02-08 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

⁴²⁵ Projekte Nr. J02-CPVA-V-11-0006, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP002, kurio vertė 1 734 736,27 Eur.

⁴²⁶ Tarptautinis atviras konkursas „Mini centrifuga, laboratorinė centrifuga ir šaldanti centrifuga,“ pirkimo Nr. 484411, pirkimo skelbimas iš VPT išsiųstas 2020-04-30, pirkimo paskelbimo data 2020-05-02. Pirkimas skaidytas į tris dalis (I d. - mini centrifuga, II d. - laboratorinė centrifuga, III d. - šaldanti centrifuga). Dėl medicininės įrangos (mini centrifugos, laboratorinės centrifugos, šaldančios centrifugos)(toliau - prekės) sudarytos 3 viešojo pirkimo sutartys Nr. 14-20-0036 (toliau – sutartis 1), Nr. 14-20-0037 (toliau – sutartis 2) ir Nr. 14-20-0038 (sutartis 3).

⁴²⁷ Remiantis PO VŠP komisijos 2020-04-10 protokolu, komisija nusprendė, vadovaujantis VPĮ 60 str. 3 d. 1 p., vykdyti pagreintą pirkimo procedūrą. Skelbimas iš VPT išsiųstas 2020-04-30; skelbime nustatytas pasiūlymų ar prašymų dalyvauti priėmimo terminas 2020-05-22; viešojo pirkimo sutartis Nr. 14-20-0036 (sutartis 1) su tiekėju sudaryta 2020-06-18, viešojo pirkimo sutartys Nr. 14-20-0037 (sutartis 2), Nr. 14-20-0038 (sutartis 3) su tiekėju sudarytos 2020-06-22. Remiantis CVP IS pateikta informacija, nustatyta, kad PO CVP IS pranešimu Nr. 8571192 2020-08-04 pateikė prašymą tiekėjui dėl įrangos pristatymo pagal sutartį Nr. 14-20-0036 (sutartis 1) bei CVP IS pranešimu Nr. 8571187 2020-08-04 pateikė prašymą tiekėjui dėl įrangos pristatymo pagal sutartis Nr. 14-20-0037 (sutartis 2) ir Nr. 14-20-0038 (sutartis 3). Atsižvelgiant į tai, kad prekės užsakytos ne skubiai po sutarčių sudarymo, o po ilgo laikotarpio (užsakymas tiekėjui pateiktas po 43-47 d. nuo sutarčių sudarymo), vertinama, kad PO nebuvo kilęs skubos poreikis įsigyti minėtų prekių, t. y. sutarties vykdymo aplinkybės paneigia skubos aplinkybes (kas yra būtina sąlyga taikant pagreintą pirkimo procedūrą bei nustatant sutrumpintus terminus pasiūlymų pateikimui).

⁴²⁸ VPĮ 57 str. 1 d. nustatyta, kad pasiūlyme nurodyta prekių, paslaugų ar darbų kaina arba sąnaudos visais atvejais turi būti laikomos neįprastai mažomis, jeigu jos yra 30 ir daugiau proc. mažesnės už visų tiekėjų, kurių pasiūlymai neatmeti dėl kitų priežasčių ir kurių pasiūlyta kaina neviršija pirkimui skirtų lėšų, nustatytų ir užfiksuotų perkančiosios organizacijos rengiamuose dokumentuose prieš pradėdant pirkimo procedūrą, pasiūlytų kainų arba sąnaudų aritmetinį vidurkį. Vertinimo metu nustatyta, kad laimėjusio tiekėjo pasiūlymo vertė I pirkimo daliai, atitinkamai, 726,00 Eur (su PVM) yra 30 proc. mažesnė negu kitų tiekėjų, kurių pasiūlymai neatmeti, pasiūlytų kainų aritmetinis vidurkis. Kadangi PO prieš nustatydama pirkimo laimėtoją ir pasirašydama su juo sutartį nereikalavo, kad tiekėjas pagrįstų pasiūlyme nurodytą neįprastai mažą kainą, todėl vertinama, kad taip buvo pažeisti VPĮ 57 str. 1 d. reikalavimai.

⁴²⁹ CPVA nebuvo atlikusi viešojo pirkimo Nr. 484411 patikros iki AI atliko audituojamo MP atranką.

⁴³⁰ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 1 224,80 Eur (1 220,04 Eur tiesioginių ir 4,76 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP002 yra 311 337,44 Eur.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>VPJ⁴³¹ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi proporcingumo ir skaidrumo principų. 71 str. 1 d. 3 p., be kita ko, nustatyta, kad prekės, paslaugos ar darbai neskelbiamų derybų būdu gali būti perkami, jeigu neišvengiamai būtina pirkimą atlikti ypač skubiai dėl įvykio, kurio PO negalėjo numatyti ir tokio pirkimo neįmanoma atlikti atviro, riboto konkurso ar skelbiamų derybų būdais.</p> <p>Audito metu nustatyta⁴³², kad PO, vykdydama VŠP⁴³³, nepagrįstai pasirinko neskelbiamų derybų pirkimo būdą⁴³⁴.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 17 str. 1 d. ir 71 str. 1 d. 3 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 7 p., taikytina 25 proc. užsakymo vertės (111 300,00 Eur (su PVM))⁴³⁵ finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 27 989,17 Eur⁴³⁶ su PVM.</p>	<p>klaidų lygis tikrintame MP viršija 2 proc. reikšmingumo ribą, ir esant poreikiui, imtis PAFT 25 skirsnyje nustatytų veiksmų.</p> <p>CPVA, įsitikino, kad vertinamame MP buvo nepatiktintas 31 viešasis pirkimas ir dėl jų atlikto vertinimus. CPVA vertinimo metu nustatė, kad 27 viešieji pirkimai atlikti tinkamai, dėl 4 viešųjų pirkimų Nr. 478492, Nr. 478496, Nr. 479570 ir Nr. 490331 atlikti veiksmai nustatyti PAFT 25 skirsnyje, todėl rekomendacija laikoma įgyvendinta.</p>		
28.	<p>(V) EX.77 Subrangovai pasitelkti nesilaikant rangos sutarties nuostatų, dalį rangos darbų vykdė tokios teisės neturintis subrangovas</p> <p>PAFT⁴³⁷ 408 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi atitikti šiose taisyklėse, projektų finansavimo sąlygų apraše ir kituose teisės aktuose išdėstytus reikalavimus.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	<p>Kaip ir nurodoma pastebėjime, subrangovui atestatas Nr. 9159, kuriuo suteikiama teisė atlikti statinio elektros inžinerinių sistemų įrengimo, statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimo; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimo darbus, suteiktas 2020-08-31, todėl CPVA vertina, kad</p>	-

⁴³¹ Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-07-01.

⁴³² Projekte Nr. J02-CPVA-V-02-0002, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP021, kurio vertė 1 676 225,49 Eur.

⁴³³ Tarptautinės neskelbiamos derybos „Vienkartinės priemonės intensyviai terapijai (Nr. 1262), VPID 21171 (toliau - prekės)“, pirkimo Nr. 483186, kvietimo dalyvauti pirkime data 2020-04-22.

⁴³⁴ PD 2 priede nurodyta, kad perkamų prekių kiekis 30 vnt. Viešojo pirkimo sutartis Nr. 20-C-1306 su tiekėju sudaryta 2020-05-04; PO 2020-05-07 pateikė tiekėjui prašymą dėl 5 vnt. prekių pristatymo pagal sutartį (pirmasis užsakymas), 2020-07-31 pateiktas užsakymas tiekėjui dėl 25 vnt. prekių pristatymo pagal sutartį (antrasis užsakymas). Vadovaujantis LAT praktika: ypatinga skuba gali būti pateisinama ir neskelbiamas derybas leidžiama vykdyti tik perkant tuos darbus, prekes ar paslaugas, kurie neišvengiamai būtini siekiant nedelsiant reaguoti į nenumatytus įvykius. Neskelbiamų derybų būdu prekes, paslaugas ar darbus galima pirkti tik tokiu atveju, jeigu: 1) yra neišvengiamai būtina tokį pirkimą atlikti ypač skubiai 2) dėl tokio įvykio, kurio perkančioji organizacija negalėjo numatyti, 3) tokio pirkimo negalima atlikti kitu įstatyme numatytu būdu bei 4) ypatingos skubos aplinkybės nepriklauso nuo perkančiosios organizacijos (2009-11-13 nutartis c. b. Nr. 3K-3-505/2009). Taigi, tam, kad būtų galima remtis minėta VPJ išimtimi, būtina nustatyti visas šias sąlygas. Ypatingos skubos pagrindus neskelbiamų derybų būdu sudaroma sutartis neturėtų galioti ilgiau ar būti didesnės apimties, negu būtina reaguojant į tokius nenumatytus įvykius, arba kol įvykdžius pirkimą kitu būdu sudaroma kita atitinkama sutartis (kaip pvz., LAPt 2012-06-29 nutartyje c. b. Nr. 2A-1852/2012). EK komunikato 2020/C 108 I/01 2.3.2 p. nustatyta, kad ypatinga skuba yra pateisinama kai neįmanoma laikytis net labai trumpų pagreitinoto konkurso terminų (10-15 d. pasiūlymui pateikti). Atsižvelgiant į tai, kad prekių pristatymo terminas yra ne vienkartinis, dalis jų užsakyta ne skubiai po sutarties sudarymo, o po ilgo laikotarpio (antruoju PO užsakymu prekių užsakyta po 88 d. nuo sutarties sudarymo), t. y. prekės buvo užsakytos po ilgesnio termino nei trunka vidutinis atviras tarptautinis pagreitintas konkursas (96 dienos), , vertinama, kad PO nebuvo kilęs ypatingos skubos poreikis įsigyti visą prekių kiekį (tai yra būtina sąlyga pasirenkant neskelbiamų derybų pirkimo būdą), taigi, sutarties vykdymo aplinkybės paneigia PO teisę neskelbiamų derybų būdu įsigyti 2020-07-31 užsąkytą prekių kiekį.

⁴³⁵ 2020-05-04 pirkimo-pardavimo sutartis Nr. 20-C-1306, kurios vertė 133 560,00 Eur (su PVM). Korekcija taikoma pagal 2020-07-31 PO užsąkytą, kurio vertė pagal 2020-08-03 PVM sąskaitą faktūrą Nr. EL1-00118 yra 111 300,00 Eur su PVM.

⁴³⁶ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP021 yra 27 989,17 Eur (27 825,00 Eur tiesioginių ir 164,17 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP021 yra 27 989,17 Eur.

⁴³⁷ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-16 iki 2020-10-07.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>CK⁴³⁸ 6.200 str. 1 d. nustatyta, kad šalis privalo vykdyti sutartį tinkamai ir sąžiningai. 6.205 str., be kita ko, nustatyta, kad sutarties nevykdymu laikomos bet kokios iš sutarties atsiradusios prievolės neįvykdymas.</p> <p>SĮ⁴³⁹ 18 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad būti ypatingųjų statinių statybos rangovu turi teisę atestuoti juridiniai asmenys.</p> <p>Rangos sutarties⁴⁴⁰ 17 p., be kita ko, nustatyta, kad rangovas privalo užtikrinti, kad bet kurie asmenys, veikiantys jo vardu, yra gavę visus būtinus leidimus, kvalifikacijos atestacijos pažymėjimus ar kitokius dokumentus, leidžiančius užsiimti Sutartyje nustatyta veikla, kuri yra Rangovo įsipareigojimų pagal Sutartį dalis.</p> <p>18 p., be kita ko, nustatyta, kad rangovas privalo užtikrinti, jog Darbus atliks reikiamos kvalifikacijos specialistai.</p> <p>37 p., be kita ko, nustatyta, kad nauji subrangovai privalo pateikti pašalinimo pagrindų nebuvimą patvirtinančius dokumentus, sutarčiai vykdyti privalomus atestatus, leidimus, licencijas. Užsakovas, jei nėra subrangovo pašalinimo pagrindų ir subrangovas turi sutarčiai vykdyti privalomus leidimus, atestatus, licencijas ir pan., kartu su rangovu sudaro susitarimą dėl subrangovų pasitelkimo.</p> <p>Audito metu nustatyta⁴⁴¹, jog VŠP⁴⁴² rangos sutarties darbams vykdyti rangovas pasitelkė subrangovus nesilaikant sutarties 37 p. nuostatų, dalį rangos darbų vykdė subrangovas, dar neturėdamas teisės (kvalifikacijos) atlikti šių darbų⁴⁴³.</p> <p>Taip projekto išlaidos neatitiko PAFT 408 p., kadangi neatitiko SĮ 18 str. 2 d. ir CK 6.200 bei 6.205 str. reikalavimų, o CPVA neuztikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>		<p>nustatytas neatitikimas buvo ištaisytas. Paminėtina, kad AI nustatytas neatitikimas buvo ištaisytas iki AI atliktos patikros vietoje metu. Atsižvelgiant į tai, kad neatitikimas buvo ištaisytas, CPVA, vadovaujantis PAFT 298 p., kuriame nustatyta, kad: <...> įgyvendinančioji institucija informacijos apie įtarimą dėl pažeidimo SFMIS2014 neregistruoja ir įtariamą pažeidimą gali būti ištaisytas <...>, jokių papildomų PAFT 25 skirsnyje numatytų veiksmų neatliks.</p>	

⁴³⁸ Šeštoji knyga. Prievolių teisė. Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-30 iki 2021-01-23.

⁴³⁹ Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-01 iki 2020-12-31

⁴⁴⁰ 2020-07-15 rangos sutartis Nr. 200715.

⁴⁴¹ Projekte Nr. 09.1.3-CPVA-R-705-21-0003, finansavimo santykis 89 proc., tikrintas MP Nr. MP010, kurio vertė 83 329,83 Eur.

⁴⁴² Supaprastinto atviro konkurso būdu vykdytas „Kauno Žaliakalnio lopšelio-darželio, Savanorių pr. 179c, Kaune, rekonstravimo darbų pirkimas“ Nr. 491800 (paskelbtas 2020-06-11).

⁴⁴³ Audito metu nustatyta, kad nesilaikant sutarties 37 p. nustatytų reikalavimų, dalį rangos darbų atliko rangovo pasitelkti subrangovai, kurie pagal 2021-09-30 PPV metu pateiktus statybos žurnalus, darbus objekte pradėjo atitinkamai 2020-08-03 ir 2020-08-07. PO nurodė, kad nei šių subrangovų pašalinimo pagrindų, nei jų kvalifikacijos pagal sutarties 37 p. netikrino, susitarimai dėl naujai pasitelktų subrangovų taip pat nebuvo sudaryti. Pažymima, kad vienam subrangovui atestatas Nr. 9159, kuriuo suteikiama teisė atlikti statinio elektros inžinerinių sistemų įrengimo, statinio nuotolinio ryšio (telekomunikacijų) inžinerinių sistemų įrengimo; statinio apsauginės signalizacijos, gaisrinės saugos inžinerinių sistemų įrengimo darbus, suteiktas tik 2020-08-31 (t. y. praėjus 24 dienoms nuo darbų objekte pradžios). Audito metu CPVA 2021-09-09 el. laišku, be kita ko, nurodė ir dar vieną rangovo pasitelktą subrangovą. 2021-09-30 atliekant PPV šią informaciją patvirtino ir pagrindinio rangovo atstovai, tačiau 2021-10-08 el. laišku gautas CPVA paaiškinimas, kuriame nurodyta, jog šis subrangovas sutartyje nurodytų rangos darbų nevykdė. Vis dėlto, audito metu, remiantis 2021-01-21 eksploatacinių savybių deklaracija Nr. 9124, kurioje minimas subrangovas nurodytas kaip ALUFIRE E160 tipo, aliuminio profilio priešgaisrinių durų užsakovas, vertinama, kad jis dalyvavo sutarties įgyvendinime, jį pasitelkus taip pat nesilaikant sutarties 37 p. reikalavimų. Pažymėtina, kad CK 6.689 str. taip pat nustatyta užsakovo teisė kontroliuoti ir prižiūrėti atliekamų statybos darbų eigą ir kokybę, statybos darbų grafiko laikymąsi ir kt. PAFT 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti ir faktiškai patirtos, t. y. skirtos už atliktus darbus sumokėti. Vertinama, kad PO, deklaruodama projekto išlaidas turėjo įsitikinti, kad jos yra faktiškai patirtos bei -kaip jos patirtos, siekiant deklaruoti tinkamas projekto išlaidas ir atitinkamai sekėti statybos darbų įgyvendinimą statybos žurnale, naudojantis CK 6.689 str. nustatyta teise.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
29.	<p>Dėl nurodytų aplinkybių, preliminari klaida tikrintame projekte – 2 295,95 Eur⁴⁴⁴ (2 272,99 Eur tiesioginių ir 22,96 Eur netiesioginių išlaidų).</p> <p>(V) EX.83 Faktiškai atlikti rangos darbai neatitinka pirkimų sutartyse numatytų atlikti rangos darbų</p> <p>PAFT⁴⁴⁵ 408 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi atitikti šiose taisyklėse, projektų finansavimo sąlygų apraše ir kituose teisės aktuose išdėstytus reikalavimus.</p> <p>CK⁴⁴⁶ 6.200 str. 1 d. nustatyta, kad šalys privalo vykdyti sutartį tinkamai ir sąžiningai. 6.205 str., be kita ko, nustatyta, kad sutarties nevykdymas, įskaitant netinkamą įvykdymą.</p> <p>Pirkimų sutartyse⁴⁴⁷, be kita ko, nustatyta, kad darbai turi būti atlikti pagal techninius projektus⁴⁴⁸.</p> <p>Audito metu, atliekant projekto patikrą vietoje⁴⁴⁹, nustatyta, kad Centrinio parko⁴⁵⁰ ir Kaštonų alėjos⁴⁵¹ atnaujinimo darbai neatitinka TP nustatytų reikalavimų.</p> <p>Taip PrV nesilaikė CK 6.200 str. 1 d. ir 6.205 str. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas PAFT 408 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę⁴⁵².</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida tikrintame projekte – 4 966,94 Eur⁴⁵³.</p>	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	<p>1. CPVA, vadovaujasi PAFT 298 p., kuriame nustatyta, kad: <...> įgyvendinančioji institucija informacijos apie įtariamą dėl pažeidimo SFMIS2014 neregistruoja ir įtariamą pažeidimą gali būti ištaisytas <...>, kreipėsi į projekto vykdytoją dėl centrinio parko vartelių rankenos ir Kaštonų alėjos medžių kamienų aprišimo neatitikimų ištaisymo. Projekto vykdytojas iki CPVA nustatyto termino tinkamai ištaisė visus neatitikimus.</p> <p>2) Dėl atsijų takų: CPVA įvertinusi pastebėjime nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Projekto vykdytoją dėl paaiškinimų pateikimo. Projekto vykdytojas nurodė, kad takus, kurie yra įrengti naudojant atsijas, ir kurie yra sugadinti po įvykusios liūtės, sutvarkys savo lėšomis įrengiant asfalto dangą ar kitus sprendinius. Projekto vykdytojo nurodytas taisytinasis plotas – 1013 kv.m. CPVA, atsižvelgdama į priežastis dėl kurių aukščiau nurodyti takai buvo sugadinti, papildomai įvertino techninio projekto sprendinius ir nustatė, kad Projekto vykdytojas turi papildomai savo lėšomis pakeisti 60 kv.m. vietose, kuriose panaši problema gali pasikartoti. Todėl CPVA vertina, kad netinkamai įrengtų takų plotas, parenkant atsijų įrengimo sprendinį, yra 1073 k.v. Dėl ko bendra netinkamų</p>	–

⁴⁴⁴ Statistinės klaidos tikrintame MP Nr. MP010 nėra.

⁴⁴⁵ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-16 iki 2020-10-07.

⁴⁴⁶ Šeštoji knyga. Prievolių teisė. Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-30 iki 2021-01-23.

⁴⁴⁷ 2019-06-25 sutartis Nr. SŽ-715 ir 2019-11-11 sutartis Nr. SŽ-1183.

⁴⁴⁸ 2018 m. techninis projektas Nr. IN135-XX-TP (Centrinio parko TP) ir 2018 m. techninis projektas Nr. 7910 (Kaštonų alėjos TP).

⁴⁴⁹ Projekte Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-61-0005, finansavimo santykis 87,51 proc., tikrintas MP Nr. MP011, kurio vertė 1 150 350,87 Eur.

⁴⁵⁰ Centrinio parko TP dalyje „Sklypo planas“ Parko teritorijos sutvarkymo medžiagų kiekių ir darbų apimčių lentelės eilutėje Nr. 50 nustatyta, kad šunų aikštelėje turi būti įrengti segmentinės tvoros varteliai, eilutėje Nr. 77 nustatyta, kad turi būti įrengti nauji atsijų takai. Projekto patikros vietoje metu (2021-08-18) nustatyta, kad varteliai yra be rankenos, todėl ne visiškai funkcionalūs, o didžioji dalis atsijų takų yra sugadinti ir neatitinkantys TP nurodytų charakteristikų.

⁴⁵¹ Kaštonų alėjos TP dalies „Sklypo planas“ 6.6.2 p. nustatyta, kad medžių kamienai apvyniojami tankaus audinio, specialaus impregnuoto popieriaus juosta arba šiam tikslui specialiai gaminama lipnia tamsiai rudos spalvos juosta. Projekto patikros vietoje metu nustatyta, kad medžiai nėra aprišti jokiais apsauginėmis priemonėmis.

⁴⁵² CPVA nebuvo atlikusi projekto patikros vietoje iki AI atliko audituojamo MP atranką.

⁴⁵³ Statistinės klaidos tikrintame MP Nr. MP011 nėra.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
30.	<p>(V) EX.84 Faktiškai atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutartyje numatytų atlikti darbų</p> <p>PAFT⁴⁵⁴ 408 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi atitikti šiose taisyklėse, projektų finansavimo sąlygų apraše ir kituose teisės aktuose išdėstytus reikalavimus.</p> <p>CK⁴⁵⁵ 6.200 str. 1 d. nustatyta, kad šalis privalo vykdyti sutartį tinkamai ir sąžiningai.</p> <p>6.205 str., be kita ko, nustatyta, kad sutarties nevykdymu laikomos bet kokios iš sutarties atsiradusios prievolės neįvykdymas, įskaitant netinkamą įvykdymą.</p> <p>Rangos sutarties⁴⁵⁶ 16 p., be kita ko, nustatyta, kad Rangovas privalo vykdyti ir užbaigti darbus pagal sutartį, vadovaudamasis Techniniame darbo projekte (jo techninėse specifikacijose, aiškinamuosiuose raštuose, brėžiniuose) numatytais sprendimais.</p> <p>Audito metu, atliekant projekto patikrą vietoje⁴⁵⁷, nustatyta, kad faktiškai atlikti rangos darbai neatitiko⁴⁵⁸ rangos sutarties 16 p. reikalavimų.</p> <p>Taip PrV nesilaikė CK 6.200 str. 1 d. ir 6.205 str. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas PAFT 408 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę⁴⁵⁹.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių, preliminari klaida tikrintame projekte – 1 944,44 Eur (1 925,00 Eur tiesioginių ir 19,44 Eur netiesioginių išlaidų)⁴⁶⁰.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	<p>finansuoti išlaidų suma sudaro 4 966,94 Eur. Šias išlaidas CPVA pripažins netinkamomis finansuoti.</p> <p>CPVA, vadovaujasi PAFT 298 p., kuriame nustatyta, kad: <...> įgyvendinančioji institucija informacijos apie įtariamą pažeidimą SFMIS2014 neregistruoja ir įtariamą pažeidimą gali būti ištaisyta <...>, kreipėsi į projekto vykdytoją dėl neatitikimų ištaisymo. Projekto vykdytojas iki CPVA nustatyto termino tinkamai ištaisė visus neatitikimus.</p>	–
31.	<p>(V) EX.86 Laimėtoju pasirinktas tiekėjas, kuris neatitiko PD nustatyto kvalifikacijos reikalavimo</p> <p>MVPTA⁴⁶¹ 6 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimai atliekami laikantis lygiateisiškumo, ir skaidrumo principų.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	<p>2022-02-02 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.</p>	–

⁴⁵⁴ Redakcija, galiojusi nuo 2021-01-29 iki 2021-04-27.

⁴⁵⁵ Šeštoji knyga. Prievolių teisė. Redakcija, galiojusi nuo 2021-01-23 iki 2021-07-01.

⁴⁵⁶ 2020-07-15 rangos sutartis Nr. 200715.

⁴⁵⁷ Projekte Nr. 09.1.3-CPVA-R-705-21-0003, finansavimo santykis 89 proc., tikrintas MP Nr. MP010, kurio vertė 83 329,83 Eur.

⁴⁵⁸ 2020-09-30 atliekant projekto patikrą vietoje, buvo nustatyta, jog sumontuota magistralinė jėgos paskirstymo spinta, kurios apsaugos klasė yra IP30, neatitinka techninės specifikacijos elektrotechnika (jėgos dalis) 2 p. nurodytos saugos klasės – IP40, sumontuoti B50-SES07WH modelio judesio davikliai, kurie nėra nurodyti projekto patikros vietoje metu pateiktoje 2021-04-05 atitikties deklaracijoje Nr. 24800, neatitinka techninės specifikacijos elektrotechnika (apšvietimas) 9 p. nustatytų reikalavimų dėl IP klasės ir darbinės temperatūros.

⁴⁵⁹ CPVA nebuvo atlikusi projekto patikros vietoje iki AI atliko audituojamo MP atranką.

⁴⁶⁰ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP010 yra 1 944,44 Eur (1 925,00 Eur tiesioginių ir 19,44 Eur netiesioginių išlaidų).

⁴⁶¹ Redakcija, galiojusi nuo 2019-11-01 iki 2021-07-01.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>21.3.7.1 p., be kita ko, nustatyta, kad laimėtoju gali būti pasirenkamas tik toks tiekėjas, kurio pasiūlymas atitinka perkančiosios organizacijos poreikius (jei buvo rengiami pirkimo dokumentai – juose nustatytus reikalavimus).⁴⁶²</p> <p>Audito metu nustatyta⁴⁶³, kad pirkimo⁴⁶⁴ laimėtoju išrinktas ir pirkimo sutartis⁴⁶⁵ sudaryta su tiekėju, kuris neatitiko PD nustatyto kvalifikacijos reikalavimo⁴⁶⁶.</p> <p>Taip PO nesilaikė MVPTA 6 p. ir 21.3.7.1 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę⁴⁶⁷.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 14 p., siūloma taikyti 25 proc. pirkimo sutarties vertės (3 558,40 Eur su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 898,58⁴⁶⁸ Eur.</p>			
32.	<p>(V) EX.87 PD nustatytas konkurenciją dirbtinai ribojantis, neproporcingas kvalifikacijos reikalavimas ir pasiūlymų vertinimo kriterijai, neužtikrinantys veiksmingos tiekėjų konkurencijos</p> <p>KSPĮ⁴⁶⁹ 29 str. 1 d. nustatyta, kad PS užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, proporcingumo, skaidrumo principų.</p> <p>29 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti šiame įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Ji yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>KSPĮ 59 str. 1 d., be kita ko, nurodyta, kad reikalavimai dėl tiekėjų kvalifikacijos tikrinimo nustatomi taikant VPĮ 47 str.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	<p>CPVA atlieka PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.</p>	–

⁴⁶² LAT praktikoje, be kita ko, išaiškinta, kad: "Perkančioji organizacija, laikydama iš skaidrumo principo išplaukiančio imperatyvo nekeisti pirkimo sąlygų, per visą viešojo pirkimo procedūrą privalo laikytis iš anksto paskelbtų reikalavimų <...>" (LAT 2017-12-14 nutartis c.b. Nr. e3K-7-23-248/2017).

⁴⁶³ Projekte Nr. 09.1.3-CPVA-R-705-21-0003, finansavimo santykis 89 proc., tikrintas MP Nr. MP010, kurio vertė 83 329,83 Eur.

⁴⁶⁴ Neskelbiamos apklausos būdu vykdytas pastato rekonstravimo techninės priežiūros paslaugų pirkimas; kvietimas tiekėjams dalyvauti pirkime išsiųstas 2020-07-16 raštu.

⁴⁶⁵ 2020-07-24 statybos techninės priežiūros sutartis Nr. 2020-07.

⁴⁶⁶ PD 2.2 p. nustatytas kvalifikacijos reikalavimas, kad „Tiekėjas per paskutinius 3 metus arba per laiką nuo įregistravimo dienos <...> turi būti tinkamai įvykdęs bent vieną panašią (statinio statybos techninės priežiūros paslaugų) sutartį ar sutarties dalį už ne mažesnę kaip 0,5 mln. eurų be PVM. <...>“. Audito metu nustatyta, kad tiekėjo pateiktame atliktų darbų sąrašė nurodytos atliktų rangos darbų, o ne suteiktų techninės priežiūros paslaugų vertės. PrV papildomai buvo paprašyta pateikti pažymą, kurioje būtų matyti tiekėjo suteiktų techninės priežiūros paslaugų vertė. 2021-10-12 PrV el. paštu pateikė 2021-10-11 pažymą, kurioje nurodyta, kad P. J. pagal atitinkamą sutartį vykdytų techninės priežiūros paslaugų vertė - 11 000 Eur. Vertiname, kad sutartis sudaryta su tiekėju, kuris pagal pateiktus dokumentus neatitiko PD nustatyto kvalifikacijos reikalavimo, t. y. pirkimo laimėtojas nepateikė dokumentų, įrodančių, kad jis yra tinkamai įvykdęs bent vieną sutartį ar jos dalį už ne mažesnę nei 0,5 mln. Eur (be PVM) vertę.

⁴⁶⁷ CPVA nebuvo atlikusi viešojo pirkimo patikros iki AI atliko audituojamo MP atranką.

⁴⁶⁸ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP010 yra 168,48 Eur.

⁴⁶⁹ Redakcija, galiojusi nuo 2018-01-01 iki 2019-06-11.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>VPJ⁴⁷⁰ 47 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO turi teisę PD nustatyti būtinus kvalifikacijos reikalavimus. PO nustatyti kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi. 47 str. 7 d. nustatyta, kad tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal Kvalifikacijos metodiką.</p> <p>Kvalifikacijos metodikos⁴⁷¹ 8.3 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo vykdytojas turi siekti, kad PD būtų nustatomi geriausiai konkurenciją užtikrinantys reikalavimai. 8.4 p., be kita ko, nustatyta, kad keliami reikalavimai turi būti susiję su pirkimo objektu, jam proporcingi, tikslūs, aiškūs ir objektyviai patikrinami. 8.5 p. nustatyta, kad turi būti nustatomi tik tie kvalifikacijos reikalavimai, kurie geriausiai įrodys tiekėjo galimybes įvykdyti pirkimo sutartį.</p> <p>KSPJ 64 str. 5 d., be kita ko, nustatyta, kad pasiūlymų vertinimo kriterijai neturi perkančiajam subjektui suteikti neribotos pasirinkimo laisvės ir turi užtikrinti veiksmingą tiekėjų konkurenciją.</p> <p>Audito metu nustatyta⁴⁷², kad PS, vykdydamas VŠP⁴⁷³:</p> <p>1) PD nustatė konkurenciją dirbtinai ribojantį ir neproporcingą, Kvalifikacijos metodikos reikalavimų neatitinkantį kvalifikacijos reikalavimą⁴⁷⁴;</p> <p>2) PD nustatė pasiūlymų vertinimo kriterijus, kurie neužtikrina veiksmingos tiekėjų konkurencijos⁴⁷⁵.</p>			

⁴⁷⁰ Redakcija, galiojusi nuo 2018-01-01 iki 2019-01-01.

⁴⁷¹ Redakcija, galiojusi nuo 2017-07-01 iki 2021-01-01.

⁴⁷² Projekte Nr. 06.1.1-TID-V-506-01-0004, finansavimo santykis 49,5 proc., tikrintas MP Nr. MP003, kurio vertė 2 753 728,31Eur.

⁴⁷³ Tarptautinės skelbiamos derybos „Lietuvos oro uostai statinių statybos, esančių oro uostų teritorijoje, techninės priežiūros ir FIDIC inžinieriaus paslaugų pirkimas“, pirkimo Nr. 364868, paskelbimo data 2018-02-06.

⁴⁷⁴ PD SPS 3.6.7 p. nurodyta, kad FIDIC inžinierius turi turėti patirtį vykdant FIDIC inžinieriaus arba lygiavertes funkcijas ne mažiau kaip 1 (vienam) ypatingos statinių kategorijos objekto projektui, kurio vertė ne mažiau kaip 2 000 000,00 EUR. Remiantis Kvalifikacijos metodikos 21.6 p., tokio tipo kvalifikacinis reikalavimas (siejamas su atitinkamos sutarties ar objekto verte) gali būti nustatomas pačiam tiekėjui, o ne jo personalui. Vadovaujantis Kvalifikacijos metodikos 21.1.4 ir 21.1.5 p., specialistų profesinis pajėgumas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į įgyvendintus projektus, jų vaidmenį tuose projektuose, jų teiktų paslaugų apimtį, o ne į sutarties ar rangos darbų objekto vertę, nes specialistų vaidmuo bei indėlis atitinkamame objekte gali būti skirtingas. Vertinama, kad PD SPS 3.6.7 p. nustatytu kvalifikacijos reikalavimu nėra objektyviai patikrinama FIDIC inžinieriaus įgyta patirtis, kadangi objekto vertė neparodo FIDIC inžinieriaus vaidmens, indėlio, paslaugų teikimo laikotarpio objekte. Pvz., specialistas, kuris teikė FIDIC inžinieriaus paslaugas mažesnės nei 2 000 000 EUR vertės objekte gali būti faktiškai teikęs ilgiau ir daugiau FIDIC inžinieriaus paslaugų ir atitinkamai būti įgijęs daugiau patirties, tačiau šiame pirkime dalyvauti negalėtų dėl objekto, kuriame teikė paslaugas vertės. Iš to, kaip suformuluotas kvalifikacijos reikalavimas, nėra aišku, koks yra minimalus reikalavimas, taikytinas paslaugų teikėjo specialisto profesiniam pajėgumui įvertinti. Taigi vertinama, kad nebuvo nustatyti geriausiai konkurenciją užtikrinantys ir geriausiai tiekėjo galimybes įvykdyti pirkimo sutartį įrodantys kvalifikacijos reikalavimai. Atsižvelgiant į tai, kad PD SPS 3.6.7 p. nustatytu kvalifikacijos reikalavimu taip pat vertintas ir atitinkamų specialisto paslaugų teikimo laikotarpis atitinkamos kategorijos objekte, reikalavimo dalis, susijusi su objekto verte, vadovaujantis Kvalifikacijos metodika, vertinama kaip neužtikrinanti minimalaus kvalifikacijos reikalavimo nustatymo ir neproporcinga pirkimo objektui.

⁴⁷⁵ PD priede „Pasiūlymų ekonominio naudingumo metodika“ nustatyti ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijai. Joje nustatyti specialistų patirties vertinimo kriterijai: 3–4 p. nurodyta, kad FIDIC inžinieriaus/statybos techninės priežiūros vadovo patirtis (įvykdytų objektų skaičius) vykdant FIDIC inžinieriaus funkcijas statybos rangos darbų objektuose, kurių vertė ne mažesnė kaip 7 000 000,00 EUR be PVM. 5 p. nurodyta, kad pastarųjų 5 metų statinio statybos techninės priežiūros vadovo darbo patirtis (įvykdytų ir/ar vykdomų objektų skaičius) statybos rangos darbų objektuose atitinkančiuose šiuos kriterijus: a) statiniai: inžineriniai statiniai, grupė-inžineriniai tinklai, pogrūpis-dujų tinklai ir/ar vandentiekio tinklai ir/ar šilumos tinklai ir/ar nuotekų šalinimo tinklai ir/ar elektros tinklai; b) darbų vertė ne mažesnė kaip 5 000 000,00 EUR be PVM; 6 p. nurodyta, kad pastarųjų 5 metų FIDIC inžinieriaus darbo patirtis (įvykdytų ir/ar vykdomų objektų skaičius) vykdant FIDIC inžinieriaus funkcijas statybos rangos darbų

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Taip PrV nesilaikė KSPJ 29 str. 1 ir 3 d., 59 str. 1 d., 64 str. 5 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairės 11 p., taikytina 5 proc. pirkimo sutarties vertės (197 904,98 Eur (be PVM)) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 9 895,25 Eur⁴⁷⁶.</p>			
Keli pagrindiniai reikalavimai				
33.	<p>(V) EX.9⁴⁷⁷ CPVA PV nustatytos nepakankamos mokėjimo prašymų patikros ir tvirtinimo kontrolės priemonės</p> <p>VPAT⁴⁷⁸ 265 p., be kita ko, nustatytas reikalavimas institucijoms, dalyvaujančioms įgyvendinant VP, pagal kompetenciją rengti ir tvirtinti vidaus procedūrų aprašus, užtikrinti jų atitiktį teisės aktuose nustatytiems reikalavimams.</p> <p>PAFT⁴⁷⁹ 232 p., nustatyta, kad už MP tikrinimą, projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų tikrinimą ir tinkamų finansuoti išlaidų nustatymą atsakinga JI.</p> <p>Audito metu nustatyta⁴⁸⁰, kad CPVA PV⁴⁸¹ mokėjimo prašymų patikros ir tvirtinimo procedūroje nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės tinkamų finansuoti išlaidų nustatymo užtikrinimui⁴⁸².</p>	<p>Audito metu CPVA buvo teikta rekomendacija nustatyti pakankamas kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamų finansuoti išlaidų tinkamą nustatymą.</p> <p>CPVA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2021-05-07.	2021-05-07

objektuose atitinkančiuose šiuos kriterijus: a) statiniai: inžineriniai statiniai, grupė-inžineriniai tinklai; b) **darbų vertė ne mažesnė kaip 5 000 000,00 EUR be PVM.** Remiantis KSPJ 64 str. 5 d., vertinama, kad PD nustatyti pasiūlymų vertinimo kriterijai neužtikrina veiksmingos tiekėjų konkurencijos, nes specialistų vaidmuo bei indėlis atitinkamame rangos darbų objekte gali būti skirtingas. Todėl ekonomiškai naudingiausi pasiūlymu gali būti išrinktas pasiūlymas tiekėjo, kurio specialistų patirtis nebūtinai yra geriausia, tiesiog ji įgyta atitinkamos vertės objekte, neatsižvelgiant į tai, koks tikrasis paties specialisto vaidmuo bei indėlis teikiant atitinkamas paslaugas tame objekte. Atsižvelgiant į KSPJ 64 str. 1 d. 1 p. b pp., vertinama, kad kai nustatomi pasiūlymų vertinimo kriterijai, susiję su pirkimo sutarčiai įvykdyti paskirtų darbuotojų patirtimi, kai tai daro reikšmingą įtaką pirkimo sutarties įvykdymo kokybei, tai ir turėtų būti vertinama jų patirtis, įgyta teikiant atitinkamas paslaugas, o ne objektų, kuriuose šios paslaugos teiktos, vertė. Tokie pasiūlymų vertinimo kriterijai taip pat gali turėti atgrasomąjį poveikį tiekėjams, kurie galėtų sutarties vykdymui skirti specialistus, turinčius didesnę (apimtimi ar trukme) jų teiktų paslaugų patirtį mažesnės vertės objektuose.

⁴⁷⁶ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP003 yra 1 157,08 Eur.

⁴⁷⁷ Turį įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

⁴⁷⁸ Redakcija, galiojanti nuo 2020-11-10.

⁴⁷⁹ Redakcija, galiojanti nuo 2021-01-29.

⁴⁸⁰ Projekte Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-61-0005, finansavimo santykis 87,51 proc., tikrintas MP Nr. MP011, kurio vertė 1 192 750,27 Eur. Projekte Nr. 06.2.1-TID-R-511-81-0005, finansavimo santykis 66,70 proc., tikrintas MP Nr. MP004, kurio vertė 406 848,44 Eur. Projekte Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-21-0009, finansavimo santykis 81,06 proc., tikrintas MP Nr. MP004, kurio vertė 2 929 275,22 Eur.

⁴⁸¹ Patvirtinta CPVA direktoriaus 2014-10-31 įsakymu Nr. 2014/8-264 (2020-11-03 įsakymo Nr. 2020/8-350 redakcija).

⁴⁸² Audito metu nustatyta, kad CPVA, tikrindama mokėjimo prašymus, papildomai vadovaujasi procedūromis, kurios nėra patvirtintos PV, pvz.: 2021-03-19 CPVA el. paštu teikė informaciją nurodyma: „<...> Atliktų darbų aktuose pateiktą informaciją projekto vadovai perkelia į pagalbines lenteles, kuriose yra pažymima, kurie darbai yra netinkami finansuoti. Papildomai savo darbinėse lentelėse netinkamas išlaidas fiksuoja ir finansininkai. <...> Kai projekto vykdytojas deklaruoja sulaikytas sumas, mes įvertiname pagalbines lentelėse esančią informaciją, t. y. susumuojame visus atliktus darbus, susumuojame, kiek atliktuose darbuose yra netinkamų išlaidų ir remiantis šiais duomenimis nustatome, kiek iš sulaikytų sumų galime patvirtinti tinkamomis išlaidomis. <...>“. Taip pat, audito metu buvo nustatyta, kad tvirtinant projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-21-0009 MP004 buvo neišskaičiuota ir apmokėta sulaikomų pinigų suma pagal 2020-06-25 sąskaitą faktūrą Serija FEGV Nr. 1013587. Atsižvelgiant į tai, kyla rizika, kad, vertinant mokėjimo prašymus, bus netinkamai įvertintos sulaikytos pinigų sumos ir tinkamos finansuoti išlaidos.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti VPAT 265 p. ir PAFT 232 p. reikalavimai bei neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			
34.	<p>(V) EX.13⁴⁸³ CPVA neįsitikino, ar pasitelktas ekspertas nešališkas</p> <p>PAFT⁴⁸⁴ 116 p., be kita ko, nustatyta, kad paraiškas vertina vertintojai, kurie yra II darbuotojai ir (ar) šios institucijos pasitelkti ekspertai, ekspertai turi būti nešališki (t. y. ne mažiau kaip 1 metus iki ekspertinio vertinimo pradžios neturėję darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių su pareiškėju ar partneriu).</p> <p>Audito metu nustatyta, kad:</p> <p>1) atliekant projekto⁴⁸⁵ NK vertinimą⁴⁸⁶, CPVA pasitelkė ekspertą, kuris paraiškos vertinimo metu galimai turėjo darbo santykius ar jų esmę atitinkančius santykius su pareiškėju;</p> <p>2) CPVA vidaus dokumentuose nėra pakankamų kontrolės priemonių, skirtų užtikrinti, kad pasitelkiant ekspertus bus įsitikinta jų nešališkumu pagal PAFT 116 p.</p> <p>Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 116 p. nustatyti reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, veiksmų atrankos srityje parengti ir patvirtinus taikyti atitinkamas atrankos procedūras ir kriterijus.</p>	<p>Audito metu buvo teiktos rekomendacijos CPVA:</p> <p>1) įsitikinti, ar projekto Nr. 01.2.2-CPVA-K-703-03-0002 vertinimui pasitelktas ekspertas K. K. buvo nešališkas;</p> <p>2) vidaus dokumentuose nustatyti papildomas kontrolės priemones, skirtas užtikrinti, kad pasitelkiant ekspertus bus įsitikinta jų nešališkumu.</p> <p>CPVA, atlikusi rekomendacijose nurodytus veiksmus, rekomendacijas įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2021-07-30.	2021-07-31
35.	<p>(V) EX.18⁴⁸⁷ CPVA PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl pirkimo skaidymo atliekant faktinį pirkimo sutarties duomenų įvertinimą</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių⁴⁸⁸ 9.3.5 p., be kita ko, nustatytas reikalavimas II atlikti PrV vykdomų pirkimų pagal projektą priežiūrą teisės aktų, reglamentuojančių veiksmų programos administravimą ir finansavimą, nustatyta tvarka.</p> <p>VPAT⁴⁸⁹ 265 p., be kita ko, nustatytas reikalavimas institucijoms, dalyvaujančioms įgyvendinant veiksmų programą, pagal kompetenciją rengti ir tvirtinti vidaus procedūrų aprašus, užtikrinti jų atitiktį teisės aktuose nustatytiems reikalavimams.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija CPVA PV nustatyti tinkamas kontrolės priemones vertinant įvykdytų pirkimų skaidymo galimybę į dalis.</p> <p>CPVA atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2021-08-13.	2021-07-31

⁴⁸³ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 2. Tinkama veiksmų atranka.

⁴⁸⁴ Redakcijos, galiojusios nuo 2020-05-01 iki 2020-10-06.

⁴⁸⁵ Projekto Nr. 01.2.2-CPVA-K-703-03-0002.

⁴⁸⁶ 2020-06-26 CPVA eksperto K. K. išvados lapas dėl paraiškos pateiktos pagal priemonę Nr. 01.2.2-CPVA-K-703 „Kompetencijos centrų ir inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“ veiklų atitikties pagal aprašą Nr. 3 (užsakymo data – 2020-05-21).

⁴⁸⁷ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

⁴⁸⁸ Redakcija, galiojusi nuo 2019-02-06 iki 2020-05-22.

⁴⁸⁹ Redakcija, galiojusi nuo 2019-04-20 iki 2020-03-27.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatyta, kad CPVA PV nėra nustatyty pakankamų kontrolės priemonių įvertinti, ar pirkimo objektas pagrįstai neskaidytas į dalis⁴⁹⁰.</p> <p>Taip CPVA neužtikrina, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3.5 p. bei VPAT 265 p. nustatyti reikalavimai.</p>			
36.	<p>(V) EX.72⁴⁹¹ Nepakankamos kontrolės priemonės VŠP sutarčių pakeitimų vertinimui</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių⁴⁹² 9.3 p., be kita ko, nurodyta, kad ji įsitikina, kad pagal projekto sutartį finansuojami darbai yra atlikti, prekės įsigytos ir paslaugos suteiktos, projektų vykdytojų deklaruotos su projektu įgyvendinimu susijusios išlaidos buvo padarytos ir nepažeidžia ES ir LR teisės aktų nuostatų.</p> <p>PAFT⁴⁹³ 230 p., be kita ko, nurodyta, kad ji kartu su tarpiniais ir galutiniu MP savo vidaus procedūrų apraše nustatyta tvarka prašo PrV pateikti projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentus.</p> <p>282 p., be kita ko, nurodyta, kad ji turi teisę susipažinti su kitais PrV ir partnerio (-ių) iš kitų finansavimo šaltinių įgyvendinamais (-tais) projektais ir juos įgyvendinant sukurtais rezultatais, kitais PrV ir partnerio (-ių) dokumentais, kiek tai būtina dvigubo tos pačios veiklos tų pačių išlaidų finansavimo prevencijai ir PrV pateiktuose MP deklaruotų išlaidų tinkamumui finansuoti užtikrinti.</p> <p>Audito metu nustatyta⁴⁹⁴, kad:</p> <p>1) CPVA PV⁴⁹⁵ nėra nustatyty pakankamų kontrolės priemonių, skirtų įvertinti VŠP sutarčių pakeitimus ir jų įtaką projekto deklaruotų išlaidų tinkamumui finansuoti;</p>	<p>Audito metu CPVA buvo teiktos rekomendacijos:</p> <p>1) PV nustatyti papildomas kontrolės priemones, skirtas įvertinti VŠP sutarčių pakeitimus ir jų įtaką projekto deklaruotų išlaidų tinkamumui finansuoti;</p> <p>2) įvertinti 2017-05-23 sutarties Nr. VPS-17-91 pakeitimus ir jų įtaką projekto Nr. 07.1.1-CPVA-V-304-01-0012 deklaruotų išlaidų tinkamumui finansuoti.</p> <p>CPVA, direktoriaus 2022-02-10 įsakymu Nr. 2022/8-35 patvirtinusi Mokėjimo prašymų patikros ir tvirtinimo procedūros pakeitimą ir įvertinusi 2017-05-23 sutarties Nr. VPS-17-91 pakeitimus ir jų įtaką projekto Nr. 07.1.1-CPVA-V-304-01-0012 deklaruotų išlaidų tinkamumui finansuoti, rekomendacijas įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2022-02-11.	2021-12-31

⁴⁹⁰ CPVA pirkimo priežiūros procedūros vadovo (galiojusio nuo 2020-02-25 iki 2020-04-01) patvirtintame įvykdyto pirkimo įvertinimo patikros lape (taikomas tarptautiniams ir supaprastintiems (išskyrus mažos vertės) pirkimams) Nr. F-PPR-PPR-06(SP(2014-2020))/2 įvertinama ar techninė specifikacija neriboja konkurencijos, nediskriminuoja tiekėjų ir neprieštarauja kitoms VPJ 37 str. nuostatoms. Tikrinimas dėl skaidymo/neskaidymo pagrįstumo atliekamas tik išankstinės pirkimo dokumentų patikros metu, pildant patikros lapą tarptautiniams ir supaprastintiems pirkimams Nr. F-PPR-PPR-02(SP(2014-2020)), todėl kyla rizika, kad paskesnės patikros metu vertintiems pirkimams, kuriems nebuvo atlikta išankstinė patikra, nėra vertinama pirkimo skaidymo galimybė į dalis. CPVA teikiamas pastebėjimas EX.16 Pirkimo objektas nepagrįstai neskaidytas į dalis.

⁴⁹¹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

⁴⁹² Redakcija, galiojusi nuo 2021-02-12 iki 2021-10-31.

⁴⁹³ Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

⁴⁹⁴ Projekte Nr. 07.1.1-CPVA-V-304-01-0012, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP010, kurio vertė 210 964,13 Eur.

⁴⁹⁵ CPVA MP patikros ir tvirtinimo lapo (redakcija, galiojanti nuo 2021-08-26) A dalies 3 kl. pildymo instrukcijoje, be kita ko, nurodyta, jog „įsitikinama, kad pateikti visi pirkimo sutarčių pakeitimai <...>“. CPVA ji atliekamos projekto patikros vietoje (projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje) lapo (redakcija, galiojanti nuo 2021-01-28) 5.1 kl. pildymo instrukcijoje, be kita ko, nurodyta, kad „Jeigu patikros vietoje metu nustatoma, kad projekto sutarties vykdymo metu buvo atlikti pirkimo sutarties pakeitimai, apie kuriuos CPVA nebuvo informuota, fiksuojamas pastebėjimo faktas“. Šiose procedūrose nurodyta, kas atsakingas už informacijos apie VŠP sutarčių pakeitimus surinkimą bei koku periodiškumu ir koku būdu ši informacija gaunama. Kadangi VŠP sutarčių, kuriose taikoma fiksuotos sutarties kainos kainodara, perdavimo – priėmimo aktuose nedetalizuojama kokie darbai atlikti (darbų apimtys nurodytos tik procentine išraiška), išlieka rizika, kad CPVA neturi informacijos apie visus VŠP sutarčių pakeitimus ir neįvertina jų įtakos projekto deklaruotų išlaidų tinkamumui finansuoti.

2020–2021 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ²⁵⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) dėl CPVA PV kontrolės priemonių trūkumo, CPVA galimai neturėjo informacijos apie VŠP⁴⁹⁶ sutarties⁴⁹⁷ pakeitimus⁴⁹⁸ ir neįvertino šių pakeitimų įtakos projekto⁴⁹⁹ deklaruotų išlaidų tinkamumui finansuoti.</p> <p>Taip CPVA nesilaikė Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3 p., PAFT 230 ir 282 p. reikalavimų bei neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteikti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę⁵⁰⁰.</p>			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros Struktūrinių ir investicinių fondų programos Pažeidimų prevencijos skyriaus vyresnioji teisininkė

Brigita Blikertė

Tel. (8 614) 80 477, el. p. B.Blikerte@cpva.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁴⁹⁶ Tarptautinis atviras konkursas „Lietuvos nacionalinio dramos teatro rekonstrukcijos darbai, įskaitant projektavimą ir projekto vykdymo priežiūrą“, pirkimo Nr. 175115.

⁴⁹⁷ 2017-05-23 sutartis Nr. VPS-17-91.

⁴⁹⁸ 2019-23-23 susitarimas Nr. VPS-19-160, 2020-01-10 susitarimas Nr. VPS-20-23, 2020-06-02 susitarimas Nr. VPS-20-42.

⁴⁹⁹ Nr. 07.1.1-CPVA-V-304-01-0012.

⁵⁰⁰ CPVA nebuvo atlikusi pilnos projekto patikros vietoje iki AI atliko audituojamo MP atranką.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

17 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Europos socialinio fondo agentūrai

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 2. Tinkama veiksmų atranka				
1.	<p>(V) EX.8 ESFA netinkamai įvertino projekto atitiktį PFSA</p> <p>PAFT⁵⁰² 140 p., be kita ko, nurodyta, kad projektų NK vertinimo metu projektai vertinami pagal atitinkamos VP priemonės PFSA nurodytus prioritetinius projektų atrankos kriterijus.</p> <p>PFSA⁵⁰³ 2 priedo 5 prioritetinio projektų atrankos kriterijaus aprašyme, be kita ko, nustatyta, kad 2 balus gauna tas projektas, kuriame bent viena veiklą tobulinanti mokykla (-os) vykdo ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programas ir yra kaime.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad atliekant projekto⁵⁰⁴ NK vertinimą⁵⁰⁵, 2 balai buvo skirti mokyklai⁵⁰⁶, kuri yra miestelyje.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 140 p. ir PFSA 2 priedo 5 prioritetinio projektų atrankos kriterijaus aprašyme nustatyti reikalavimai bei R.1303/2013 125 str. 3 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, veiksmų atrankos srityje parengti ir patvirtinus taikyti atitinkamas atrankos procedūras ir kriterijus.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes ESFA audito metu atliko visų pagal pastebėjime nurodytą kriterijų įvertintų projektų pakartotinį NK vertinimą ir nustatė, kad klaidingai skirti 2 balai mokykloms, esančioms miesteliuose, neturėjo įtakos rezultatams, t. y. patvirtintų projektų sąrašas nepasikeitė.</p>	–	–

⁵⁰¹ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁵⁰² Redakcijos, galiojusios nuo 2020-04-01 iki 2020-06-15.

⁵⁰³ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.2.1-ESFA-K-728 priemonės „Ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo mokyklų veiklos tobulinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 3, patvirtintas švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019-10-02 įsakymu Nr. V-1088. Redakcija, galiojanti nuo 2019-11-05.

⁵⁰⁴ Projektas Nr. 09.2.1-ESFA-K-728-03-0013.

⁵⁰⁵ 2020-04-02, 2020-06-09 ir 2020-06-10 Projekto NK vertinimo lentelės.

⁵⁰⁶ Jonavos rajono Ruklos Jono Stanislauko mokykla-daugiafunkcis centras, kurio adresas - Jonavos rajono savivaldybė, Ruklos miestelis, Laumės g. 8.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
2.	<p>(V) EX.20 ESFA priėmė paraiškas, pateiktas po kvietime nustatyto paraiškų pateikimo termino</p> <p>PAFT⁵⁰⁷ 64.2 p., be kita ko, nustatyta, kad, vykdant tęstinę projektų atranką, paraiškos teikiamos iki kvietimo teikti paraiškas skelbime nustatyto termino. PAFT 93 p., be kita ko, nustatyta, kad po kvietimo teikti paraiškas skelbime nustatyto termino pateiktos paraiškos atmetamos.</p> <p>PFSA⁵⁰⁸ 69.1 p., be kita ko, nustatyta, kad paraiška atmetama, jei pateikta pasibaigus kvietime teikti paraiškas nustatytam paraiškų teikimo terminui.</p> <p>ESFA PV⁵⁰⁹ 3 p., be kita ko, nustatyta, kad paraiškos, pateiktos po priėmimo termino, atmetamos.</p> <p>Audito metu nustatyta⁵¹⁰, kad ESFA neužtikrino, kad paraiškos būtų priimtos tik iki kvietimo⁵¹¹ teikti paraiškas skelbime nustatyto paraiškų pateikimo termino⁵¹².</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 64.2 ir 93 p., PFSA 69.1 p. ir ESFA PV 3 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija įsitikinti, kad paraiškos, priimtos po pirmame kvietime nustatyto paraiškų pateikimo termino, atitinka pastebėjime nurodytos priemonės antro kvietimo metu galiojusio PFSA nuostatas.</p> <p>ESFA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2021-07-16.	2021-07-16
PR 4.Tinkami valdymo patikrinimai				
3.	<p>(V) EX.3 Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės ir nesilaikoma projekto sutartyje nustatytų viešinimo sąlygų</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių⁵¹³ 9.11 p., be kita ko, nustatyta, kad JI užtikrina, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų.</p> <p>PAFT⁵¹⁴ 450.1 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo interneto svetainėje paskelbti įgyvendinamo projekto aprašymą, kuriame turi būti apibūdinti projekto tikslai, rezultatai ir informuojama apie finansavimą iš atitinkamo (-ų) ES struktūrinio (-ių) fondo (-ų) lėšų.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija ESFA užtikrinti, kad būtų įgyvendintos pastebėjimo 2 p. antrą dalyje minimame projekte informavimo apie projektą priemonės, nurodytos PAFT 450.1 p.</p> <p>Rekomendacija dėl kitų pastebėjime minimų atvejų įgyvendinimo nebuvo teikiama, nes neatitikimai buvo ištaisyti</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2021-10-04.	2021-10-04

⁵⁰⁷ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-16 iki 2020-10-07.

⁵⁰⁸ 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ Nr. 08.6.1-ESFA-T-927 priemonės „Spartesnis vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas vidaus reikalų ministro 2018-12-28 įsakymu Nr. 1V-977. Redakcija, galiojanti nuo 2020-06-04 iki 2021-04-10.

⁵⁰⁹ Paraiškų registravimo procesas Nr. D.1-ESF-03, patvirtintas VŠĮ Europos socialinio fondo agentūros direktoriaus 2019-07-26 įsakymu.

⁵¹⁰ Vertinant priemonės Nr. 08.6.1-ESFA-T-927 „Spartesnis vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ paraiškų registravimą.

⁵¹¹ Kvietimas teikti paraiškas pagal priemonę „Spartesnis vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ Nr. 08.6.1-ESFA-T-927-01.

⁵¹² Paraiškų pateikimo terminas – 2020-09-01 15:00 val. Audito metu nustatyta, kad devynios paraiškos pateiktos ESFA laikotarpiu nuo 2020-09-01 15:12 val. iki 2020-09-03. Paraiškas: Nr. 08.6.1-ESFA-T-927-01-0550, Nr. 08.6.1-ESFA-T-927-01-0552, Nr. 08.6.1-ESFA-T-927-01-0553 pareiškėjai atsiėmė; kitas šešias paraiškas: Nr. 08.6.1-ESFA-T-927-01-0549, Nr. 08.6.1-ESFA-T-927-01-0551, Nr. 08.6.1-ESFA-T-927-01-0554, Nr. 08.6.1-ESFA-T-927-01-0555, Nr. 08.6.1-ESFA-T-927-01-0556, Nr. 08.6.1-ESFA-T-927-01-0557, ESFA, neatsižvelgdama į paraiškų pateikimą po kvietime nustatyto termino, priėmė.

⁵¹³ Redakcija galiojusi nuo 2016-06-01 iki 2021-11-01.

⁵¹⁴ Redakcijos, galiojusios nuo 2017-06-01 iki 2021-04-27.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>450.6 p., be kita ko, nustatyta, kad dokumentuose, skirtuose visuomenei ar projekto dalyviams informuoti, turi būti naudojamas ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklas ir informuojama apie finansavimą iš tam tikro fondo.</p> <p>451 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV įgyvendinamose informavimo apie projektą priemonėse turi būti naudojamas ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklas.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad PrV:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) interneto svetainėje nenaudojo ES 2014–2020 m. struktūrinių fondų ženklo⁵¹⁵; 2) interneto svetainėje nepaskelbė informacijos apie įgyvendinamą projektą, apibūdinant jo tikslus ir rezultatus⁵¹⁶, PrV ir partneriai nepaskelbė informacijos apie projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų⁵¹⁷; 3) projekto⁵¹⁸ renginių dokumentuose (renginio pristatymo skaidrėse, programoje, dalyvių sąrašuose) nepateikė informacijos apie projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų; 4) projekto⁵¹⁹ renginių programose nenaudojo ES 2014–2020 m. struktūrinių fondų ženklo; dalyvių sąrašuose nepateikė informacijos apie projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų; 5) projekto⁵²⁰ mokymo programoje ir mokymo baigimo pažymėjimuose nepateikė informacijos apie projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų; 6) kvietime dalyvauti projekto⁵²¹ pristatymo renginiuose nenaudojo ES 2014–2020 m. struktūrinių fondų ženklo ir nepateikė informacijos apie projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų; 7) nesilaikė PS⁵²² 1 pr. 9.3 p. nustatytos sąlygos⁵²³ skelbti reklamjuostes trijuose pagrindiniuose Lietuvos naujienų portaluose; 	<p>audito metu arba projektų veiklos baigtos įgyvendinti.</p> <p>ESFA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>		

⁵¹⁵ Projektas Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0008, tikrintas MP Nr. MP015.

⁵¹⁶ Projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-706-02-0001, tikrintas MP Nr. MP012.

⁵¹⁷ Projektas Nr. 08.4.1-ESFA-V-416-06-0004, tikrintas MP Nr. MP016.

⁵¹⁸ Projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-719-01-0001, tikrintas MP Nr. MP008.

⁵¹⁹ Projektas Nr. 09.2.1-ESFA-V-706-02-0001, tikrintas MP Nr. MP012.

⁵²⁰ Projektas Nr. 08.4.2-ESFA-K-616-01-0009, tikrintas MP Nr. MP003.

⁵²¹ Projektas Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-00081, tikrintas MP Nr. MP015.

⁵²² 2017-06-15 projekto sutartis Nr. 10.1.2-ESFA-V-916-01-0008.

⁵²³ PS 1 priedo 9.3 p. numatyta „Apie projektą, jo antikorpucinę paskirtį, teikiamas galimybes, IRT priemonės ir kt. informuoti tikslines grupes, Projekto veiklų grafike nurodytu laiku (4 mėn.) skelbiant reklamjuostes (*banerius*) 3 pagrindiniuose Lietuvos naujienų portaluose (delfi.lt, lrt.lt, lytas.lt)“. Audito metu nustatyta, kad jos buvo skelbiamos tik viename Lietuvos naujienų portale delfi.lt.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>8) nesilaikė PS⁵²⁴ 9.1 p. nustatytų sąlygų⁵²⁵.</p> <p>Taip PrV nesilaikė PAFT 450.1, 450.6 ir 451 p. ir PS reikalavimų, o ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.11 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>			
4.	<p>! (V) EX.21 PO nustatė neaiškias pirkimo sąlygas, nesilaikė paskelbtų pirkimo sąlygų vertinant pasiūlymus ir atliekant sutarties keitimą</p> <p>VPJ⁵²⁶ 17 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų.</p> <p>17 str. 3 d. nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti VPJ nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>35 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad tuo atveju, kai skelbime apie pirkimą pateikta informacija neatitinka informacijos, pateiktos kituose PD, teisinga laikoma informacija, nurodyta skelbime apie pirkimą.</p> <p>35 str. 4 d., be kita ko, nustatyta, kad PD turi būti tikslūs ir aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o PO nupirkti tai, ko reikia.</p> <p>55 str. 5 d. nustatyta, kad pasirinkti pasiūlymų vertinimo kriterijai neturi PO suteikti neribotos pasirinkimo laisvės ir turi užtikrinti veiksmingą tiekėjų konkurenciją. Pasiūlymų vertinimo kriterijai turi būti suformuluoti taip, kad tiekėjų pasiūlymuose pateiktos informacijos atitiktų nustatytiems pasiūlymų vertinimo kriterijams būtų galima patikrinti.</p> <p>59 str. 3 d. 3 p., be kita ko, nustatyta, kad PO nagrinėja, vertina ir palygina dalyvių pateiktus pasiūlymus, vadovaudamasi PD nustatytais sąlygomis.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad PO, vykdydama VŠP⁵²⁷.</p>	<p>Rekomendacija neteikiama, nes ESFA 2021-09-24 ESFA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus. pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	<p>ESFA 2021-09-24 ESFA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus.</p>	-

⁵²⁴ 2020-09-23 projekto sutartis Nr.08.4.2-ESFA-K-616-01-0009.

⁵²⁵ PS 1 priedo 9.1 p. nurodyta „Pareiškėjo internetinėje svetainėje (www.santa.lt) ir projekto partnerių internetiniuose puslapiuose (www.dpspc.lt; pakpspc.lt; aukstadvariopspc.lt) bus paskelbtą apie projekto finansavimą iš Europos socialinio fondo“. Audito metu nustatyta, kad partneriai Druskininkų PSCP ir Aukštadvario PDPC nesilaikė sutarties 1 priedo 9.1 p., o Pakruojo PSCP partnerio internetiniame puslapyje buvo pateikta netiksli informacija apie finansavimo šaltinius.

⁵²⁶ Redakcija, galiojusi nuo 2020-07-16 iki 2020-08-01.

⁵²⁷ Projekto Nr. 08.4.2-ESFA-V-622-01-0004 „Vaikams ir paaugliams palankių, kokybiškų ir veiksmingų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų plėtojimas“ supaprastinto atviro konkurso būdu įvykdytas „9-ųjų mokomųjų filmų vaikams sveikatos stiprinimo (sveikos gyvensenos) temomis sukūrimo“ pirkimas Nr. 499250 (paskelbtas 2020-07-24).

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>1) parengė neaiškias pirkimo sąlygas⁵²⁸;</p> <p>2) pasiūlymus vertino nesilaikydama paskelbtų pirkimo sąlygų⁵²⁹;</p> <p>3) atliko VŠP sutarties keitimą, nesilaikydama skelbime apie pirkimą paskelbtų sutarties termino pratęsimo sąlygų⁵³⁰.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 17 str. 1 ir 3 d., 35 str. 3 ir 4 d., 55 str. 5 d., 59 str. 3 d. 3 p. reikalavimų, o ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 9 p., siūloma taikyti 10 proc. finansinę korekciją nuo pirkimo sutarties⁵³¹ vertės (55 000,01 Eur su PVM)⁵³² dėl kurios preliminarūs klaida projekte yra 6 490 Eur su PVM (5 500 Eur tiesioginių ir 990 Eur netiesioginių išlaidų).</p>			
5.	<p>(M) EX.25 Faktiškai suteiktų mokymo paslaugų išlaidos neatitinka pirkimo sutarties sąlygų</p> <p>PAFT⁵³³ 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y. skirtos sumokėti už suteiktas paslaugas.</p>	<p>Audito metu ESFA buvo teikta rekomendacija įvertinti 2019-12-10 pirkimo sutarties Nr. BO2019/12/10 mokymų, surengtų PrV ar jo partnerio patalpose, apimtį. Dėl nustatytų neatitikimų, atlikti veiksmus, nustatytus PAFT 25 skirsnyje.</p> <p>ESFA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2021-10-20.	2021-11-30

⁵²⁸ Pavyzdžiui, 2020-07-24 skelbimo II.2.7 p. nurodyta „Sutarties trukmė: pradžia: 2020-09-01 / pabaiga: 2020-10-10. Ši sutartis gali būti pratęsta: ne“, tačiau pirkimo sąlygų 2.3 p., 1 priedo 2.1 p. ir 4 priedo 8.2 p., be kita ko, nurodyta, kad paslaugų teikimo sutartis ir paslaugų teikimo terminas ESFA pritarus, gali būti pratęstas iki projekto veiklų vykdymo pabaigos termino. Pirkimo sąlygų 9.14.1 p., be kita ko, nurodyta, kad pasiūlymas atmetamas, jei tiekėjo pateiktas detalus siūlomų paslaugų aprašymas pagal bent vieną parametą gavo 0 balų įvertinimą. Tuo tarpu, pirkimo sąlygų 10.8 p. nurodyta vertinimo skalė nuo 1 iki 10 balų. Pirkimo sąlygų 10.9 p. pateikti ekonominio naudingumo kriterijų parametų vertinimų aprašymai yra subjektyvūs, suteikiantys PO neribotą pasirinkimo laisvę pavyzdžiui, aprašyme naudojama: „labai aiškiai, nuosekliai“, „pakankamai aiškiai, nuosekliai“, „siūloma koncepcija yra emociškai įtraukianti, originali, patraukli ir pritaikyta tikslinėms grupėms“, „formalus, neoriginalus, nepatrauklus, nelogiškas“, taip pat, nėra aiškiai nurodyta, kada skiriamas minimalus, o kada maksimalus balų kiekis. Pirkimo sąlygų 10.11 p. nurodyta, kad pasiūlymas atmetamas, jei tiekėjas pasiūlymų vertinime gavo mažiau nei 4 balus, tačiau 2020-08-20 VŠP vertinimo komisijos posėdžio protokole Nr. B-74 nurodyta, kad visi tiekėjų pasiūlymai surinko mažiau nei 4 balus, o VŠP laimėtoju pripažintas tiekėjas, surinkęs 3,84 balus. Pirkimo sąlygų 5.5 p. nustatyta, jog PO nereikalauja, kad pasiūlymas būtų pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu, tačiau pagal PO pasirinktus CVP IS nustatymus (neatitinkančius pirkimų sąlygų reikalavimų), visi pasiūlymai turėjo būti pateikti juos pasirašant kvalifikuotu parašu (vienas iš galimų tiekėjų nepateikė pasiūlymo per CVP IS, kadangi negalėjo jo pasirašyti kvalifikuotu parašu).

⁵²⁹ Pirkimo sąlygų 10.11 p. nurodyta, kad pasiūlymas atmetamas, jei tiekėjas pasiūlymų vertinime gavo mažiau nei 4 balus. 2020-08-20 VŠP vertinimo komisijos posėdžio protokole Nr. B-74 nurodyta, kad visi tiekėjų pasiūlymai surinko mažiau nei 4 balus, tačiau jie nebuvo atmeti. Nuosekliai teismų formuojamoje praktikoje pripažįstama, kad perkančiosios organizacijos privalo tiksliai laikytis paskelbtų pirkimo dokumentų (ESTT 2004-04-29 sprendimas byloje Komisija prieš CAS *Succhi di Frutta*, Nr. C-496/99; LAT 2013-04-03 Viešųjų pirkimų reglamentavimo ir teismų praktikos apžvalga (I) Nr. AC-38-1. Teismų praktika. 2013).

⁵³⁰ Kadangi 2020-07-24 skelbimo II.2.7 p. buvo nurodyta, kad sutartis negali būti pratęsta, 2020-10-10 papildomu susitarimu prie 2020-09-07 pirkimo-pardavimo sutarties Nr. SMLPC2020/36 atliktu keitimu, paslaugos suteikimo terminą pratęsiant iki 2020-11-30, pažeista VPJ 35 str. 3 d.

⁵³¹ 2020-09-07 Nr. SMLPC2020/36.

⁵³² ESFA pripažinta tinkama finansuoti išlaidų suma – 55 000,01 Eur (su PVM) pagal 2020-09-07 pirkimo sutartį Nr. SMLPC2020/36.

⁵³³ Redakcija, galiojusi nuo 2019-11-04 iki 2019-12-18.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatyta⁵³⁴, kad dalis išlaidų, įtrauktų į pirkimo sutarties kainą⁵³⁵, nebuvo faktiškai⁵³⁶ patirtos⁵³⁷.</p> <p>Taip PrV nesilaikė PAFT 405.1 p. reikalavimo, o ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida tikrintame projekte – 361,39 Eur be PVM.</p>			
6.	<p>(V) EX.48 ESFA administracinių patikrinimų metu neįsitikino išlaidų apmokėjimo dokumentų pagrįstumu</p> <p>EK valdymo patikrinimo gairių 1.7 sk., be kita ko, nustatyta, kad atliekant administracinius patikrinimus turėtų būti išsamiai peržiūrėti patvirtinamieji dokumentai (pvz., sąskaitos faktūros, apmokėjimo įrodymai, darbo laiko apskaitos žiniaraščiai, dalyvavimo sąrašai, pristatymo įrodymai ir kiti dokumentai), pridėti prie kiekvienos paraiškos atlyginti išlaidas.</p> <p>PAFT⁵³⁸ 400 p., be kita ko, nustatyta, kad JI, vertindama projektų išlaidų atitiktį jų tinkamumo finansuoti reikalavimams, vadovaujasi VI rengiamomis Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams.</p> <p>Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties ES fondų reikalavimams 203 p., be kita ko, nustatyta, kad tais atvejais, kai išlaidoms pagrįsti teikiami duomenys pagal JI arba, vadovaujantis projektų finansavimo sąlygų aprašu, kitų atsakingų institucijų parengtas suvestinių pažymų formos, JI taip pat turi patikrinti bent dalį visų pirminių tinkamų finansuoti išlaidų ir veiklų patvirtinimo dokumentų.</p>	<p>Audito metu ESFA buvo teikta rekomendacija administracinių patikrinimų metu įsitikinti išlaidų apmokėjimo dokumentų pagrįstumu visame projekte Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-01-0001, o nustačius neatitikimų – imtis korekcinų veiksmų.</p> <p>ESFA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2021-11-03.</p>	<p>2021-11-05</p>

⁵³⁴ Projekto Nr. 09.4.3-ESFA-K-814-01-0037 „IT kompetencijos – 1“ konkurso būdu vykdytas specializuotų mokymo paslaugų pirkimas (paskelbtas 2019-11-05).

⁵³⁵ 2019-12-10 pirkimo sutarties Nr. BO2019/12/10 1 priedo „Techninė specifikacija“ 5.3 p. nurodyta, kad tiekėjas privalo užtikrinti tinkamas patalpas mokymams vykdyti. Tinkamomis patalpomis laikomos mokymams vesti pritaikytos ergonomiškos patalpos, kuriose numatyta galimybė prijungti mokymams pritaiktą įrangą (projektorius ir kt.), turi būti mobilūs stalai, kėdės, tinkamas patalpų vėdinimas, sanitarinės patalpos ir pan. Atsižvelgiant į pirkimo dokumentų keliamus reikalavimus, tiekėjai teikė pasiūlymus, į bendrą sutarties kainą įtraukdami ir išlaidas mokymų patalpų užtikrinimui. Laikoma, kad išlaidos patalpoms yra įskaičiuotos į bendrą sutarties kainą.

⁵³⁶ ESFA 2020-02-13 paskesnės priežiūros patikros lape Nr. ESFV14-2020-01979, be kita ko, nurodyta, kad 2019-12-18 mokymai vyko projekto partnerio patalpose, t. y. tiekėjas, gavęs NPO pritarimą, galėjo neatlygintinai pasinaudoti projekto partnerio patalpomis. 2020-02-12 SFMIS2014 pranešime Nr. PR085, be kita ko, nurodyta, kad pirkimo konkursą laimėjęs tiekėjas turi nuomojamas patalpas, kuriose gali rengti mokymus iki 30 dalyvių. Jeigu dalyvių skaičius viršija nuomojamų patalpų talpinamų dalyvių skaičių arba, bendru susitarimu su klientu, mokymai gali vykti ir kliento patalpose. ESFA atlikto tikrinimo metu tiekėjas pateikė 2020-02-10 raštą, kuriame nurodyta, kad pirkimo sutartyje nurodyto 15 Eur už 1 ak. val. įkainio dalis, tenkanti patalpoms, buvo 0,00 Eur. Audito metu nustatyta, kad projekto Nr. 09.4.3-ESFA-K-814-01-0037 MP Nr. MP017 deklaruoti mokymai vyko tiekėjo surastose NPO ar jos partneriui nepriklausančiose patalpose, t. y. faktiškai išlaidos už patalpas negalėjo būti 0,00 Eur. Vadovaujantis tuo vertinama, kad į sutarties Nr. BO2019/12/10 kainą buvo įskaičiuotos ir išlaidos patalpoms, todėl mokymo paslaugas teikiant NPO ar jo partnerių patalpose, turėjo būti taikomas mažesnis valandinis įkainis.

⁵³⁷ Pavyzdžiui, vykdam projektą Nr. 09.4.3-ESFA-K-814-01-0037, su MP Nr. MP013 deklaruojant mokymų išlaidas, jas vertinant pagal 2017-08-18 ESFA parengtą leidinį „Prekių ir paslaugų rinkos kainos“, nustatyta, kad faktiškai nepatirtos salės (su įranga) nuomos išlaidos, kai mokymuose dalyvauja iki 50 asmenų, sudarė 41,33 Eur be PVM. Pirkimo išlaidos yra taip pat yra susijusios su projektais Nr. 09.4.3-ESFA-K-814-01-0025 ir Nr. 09.4.3-ESFA-K-814-01-0039.

⁵³⁸ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-16 iki 2020-10-07.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatyta⁵³⁹, kad ESFA administracinių patikrinimų metu neįsitikino⁵⁴⁰ išlaidų apmokėjimo dokumentų pagrįstumu.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti EK valdymo patikrinimo gairių 1.7 sk., PAFT 400 p., Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams 203 p. ir R. 1303/2013 125 str. 5 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, atlikti kiekvienos paramos gavėjų pateiktos išlaidų atlyginimo paraiškos administracinį tikrinimą.</p>			
7.	<p>(V) EX.50 PD nustatyti nebūtinai, pirkimo objektui neproporcingi ir dirbtinai konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai</p> <p>VPĮ⁵⁴¹ 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta PO pareiga užtikrinti, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>47 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO turi teisę nustatyti būtinus kvalifikacijos reikalavimus. Nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. 47 str. 7 d. nustatyta, kad tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal Kvalifikacijos metodiką.</p> <p>Kvalifikacijos metodikos 21.6 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo vykdytojas nurodo reikalaujamas kompetencijas, o tiekėjas pateikia minimalų reikalaujamas kompetencijas galinčių atitikti asmenų skaičių. Turi būti nurodyta, ar tas pats asmuo galės vykdyti kelių specialistų, ekspertų, vadovų funkcijas. Atitinkamos srities personalo skaičius gali būti nurodomas tik išimtiniais atvejais, kai perkamas specifinis pirkimo objektas ir tinkamam pirkimo sutarties įvykdymui yra būtina užtikrinti, kad tas pats asmuo negalėtų atlikti kelių pirkimo objekto veiklų ar kelių nurodytų specialistų pareigų.</p>	<p>Audito metu, atsižvelgiant į tai, kad nustatyty klaidų lygis vertintame MP viršijo 2 proc. reikšmingumo lygį, teikta rekomendacija ESFA patikrinti likusius nepatikrintus vertinto MP viešuosius pirkimus ir esant poreikiui, imtis PAFT 25 skirsnyje nustatytų veiksmų.</p> <p>ESFA atlikusi viešojo pirkimo tikrinimą, neatitikimų nenustatė. Rekomendacija laikoma įgyvendinta.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2022-01-24. 2021-12-22 ESFA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus.</p>	2021-12-31

⁵³⁹ Projekte Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-01-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP054, kurio vertė 2 206 905.55 Eur.

⁵⁴⁰ Audito metu nustatyta, kad teikiant mokėjimo prašymus (pvz., MP054), nepateikti išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai, t. y. neformaliojo vaikų švietimo lėšų išmokėjimo pažymose nurodytos tik apmokėjimo dokumentų datos ir numeriai, tačiau patys apmokėjimo dokumentai nepateikti.

⁵⁴¹ Redakcija, galiojusi nuo 2019-01-01 iki 2019-06-11.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Audito metu nustatyta⁵⁴², kad PO, vykdydama VŠP⁵⁴³, PD nustatė nebūtinus, pirkimo objektui neproporcingus ir konkurenciją dirbtinai ribojančius kvalifikacijos reikalavimus⁵⁴⁴.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d. ir 3 d., 47 str. 1 ir 7 d. bei Kvalifikacijos metodikos 21.6 p. reikalavimų, o ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 11 p., siūloma taikyti 10 proc. pirkimo sutarčių⁵⁴⁵ vertės (239 750 Eur be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 24 548 Eur⁵⁴⁶ be PVM.</p>			
8.	<p>(V) EX.51 PD nustatyti nebūtinai, pirkimo objektui neproporcingi ir dirbtinai konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai</p> <p>VPĮ⁵⁴⁷ 17 str.1 d., be kita ko, nustatyta PO pareiga užtikrinti, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>47 str.1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO turi teisę nustatyti būtinus kvalifikacijos reikalavimus. Nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. 47 str.7 d. nustatyta, kad tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal Kvalifikacijos metodiką.</p> <p>Kvalifikacijos metodikos 21.6 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo vykdytojas nurodo reikalaujamas kompetencijas, o tiekėjas pateikia minimalų reikalaujamas kompetencijas galinčių atitikti asmenų skaičių. Turi būti nurodyta, ar tas pats asmuo galės vykdyti kelių specialistų, ekspertų, vadovų</p>	Rekomendacija neteikiama, nes ESFA 2021-12-23 ESFA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus. pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	Rekomendacija neteikiama, nes ESFA 2021-12-23 ESFA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus.	–

⁵⁴² Projekte Nr. 09.2.1-ESFA-V-706-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP012, kurio vertė 438 638,17 Eur.

⁵⁴³ Tarptautinio atviro konkurso būdu vykdytas vidurinio ugdymo (BE) lygmens užduočių rengimo ekspertų paslaugų pirkimas Nr. 433522 (paskelbimo data 2019-05-08).

⁵⁴⁴ PD visoms 9 pirkimo dalims kvalifikacijos reikalavimai (PD specialiųjų sąlygų 4.1.2, 4.2.2, 4.3.2, 4.4.2, 4.5.2, 4.6.2, 4.7.2, 4.8.2, 4.9.1 p.) suformuoti nurodant minimalų reikalaujamas kompetencijas galinčių atitikti ekspertų skaičių, pvz., 4.1.2 p.: ekspertų grupę turi sudaryti ne mažiau 4 ekspertai; 4.3.2 p.: ekspertų grupę turi sudaryti ne mažiau 5 ekspertai; 4.8.2 p.: ekspertų grupę turi sudaryti ne mažiau 5 ekspertai. Vertinama, kad tokie reikalavimai nėra proporcingi pirkimo objektui, nes PO turėtų įvardyti tik reikalaujamas kompetencijas, o sprendimą dėl specialistų skaičiaus turi priimti tiekėjai, kurie teikdami pasiūlymus viešuose pirkimuose ir siekdami juos laimėti, parinks reikiamus išteklius ir jų skaičių, kad optimaliausiomis sąnaudomis galėtų įvykdyti pirkimo sąlygas. Įvertinus pateiktą pagrindimą dėl atitinkamo ekspertų skaičiaus nustatymo pirkimo sąlygose, nenustatyta, kad perkamas specifinis pirkimo objektas ir tinkamam pirkimo sutarties įvykdymui būtina užtikrinti, kad tas pats asmuo negalėtų atlikti kelių pirkimo objekto veiklų ar kelių nurodytų specialistų pareigų, taip pat iš pateikto pagrindimo negalima objektyviai įsitikinti, kodėl PO nustatytas minimalus ir būtinas ekspertų skaičiaus grupėse yra būtent toks.

⁵⁴⁵ Dėl skirtingų pirkimo objekto dalių 2019-07-02 sudarytos sutartys Nr. F3-99, Nr. F3-100, Nr. F3-101, Nr. F3-102, Nr. F3-103, Nr. F3-104, Nr. F3-105, Nr. F3-106, Nr. F3-107.

⁵⁴⁶ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 3 434,84 Eur (3 355,66 Eur tiesioginių ir 80,18 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 16 859,84 Eur.

⁵⁴⁷ Redakcija, galiojusi nuo 2019-01-01 iki 2019-06-11.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>funkcijas. Atitinkamos srities personalo skaičius gali būti nurodomas tik išimtiniais atvejais, kai perkamas specifinis pirkimo objektas ir tinkamam pirkimo sutarties įvykdymui yra būtina užtikrinti, kad tas pats asmuo negalėtų atlikti kelių pirkimo objekto veiklų ar kelių nurodytų specialistų pareigų.</p> <p>Audito metu nustatyta⁵⁴⁸, kad PO, vykdydama VŠP⁵⁴⁹, PD nustatė nebūtinus, pirkimo objektui neproporcingus ir konkurenciją dirbtinai ribojančius kvalifikacijos reikalavimus⁵⁵⁰.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d. ir 3 d., 47 str. 1 ir 7 d. bei Kvalifikacijos metodikos 21.6 p. reikalavimų, o ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 11 p., siūloma taikyti 10 proc. pirkimo sutarčių⁵⁵¹ vertės (30 900 Eur be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 3 163,85 Eur⁵⁵² be PVM.</p>			
9.	<p>(V) EX.52 PD nustatytas nebūtinus, pirkimo objektui neproporcingas ir dirbtinai konkurenciją ribojantis kvalifikacijos reikalavimas</p> <p>VPĮ⁵⁵³ 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta PO pareiga užtikrinti, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>47 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO turi teisę nustatyti būtinus kvalifikacijos reikalavimus. Nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. 47 str. 7 d. nustatyta, kad tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal Kvalifikacijos metodiką.</p>	Rekomendacija neteikiama, nes ESFA 2021-12-23 ESFA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus. pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	ESFA 2021-12-23 ESFA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus.	–

⁵⁴⁸ Projekte Nr. 09.2.1-ESFA-V-706-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP012, kurio vertė 438 638,17 Eur.

⁵⁴⁹ Tarptautinio atviro konkurso būdu vykdytas pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (PUPP) lygmens užduočių rengimo ekspertų paslaugų pirkimas Nr. 420959 (paskelbimo data 2019-02-13).

⁵⁵⁰ PD 2, 3 ir 6 pirkimo dalims kvalifikacijos reikalavimai (PD specialiųjų sąlygų 4.2.2, 4.3.2, 4.6.1 p.) suformuoti nurodant minimalų reikalaujamą kompetencijas galinčių atitikti ekspertų skaičių, pvz., 4.2.2 p.: ekspertų grupę turi sudaryti ne mažiau 3 ekspertai; 4.6.1 p.: tiekėjas turi pasiūlyti ne mažiau kaip 2 redaktorius. Vertinama, kad tokie reikalavimai nėra proporcingi pirkimo objektui, nes PO turėtų įvardyti tik reikalaujamą kompetencijas, o sprendimą dėl specialistų skaičiaus turi priimti tiekėjai, kurie teikdami pasiūlymus viešuose pirkimuose ir siekdami juos laimėti, parinks reikiamus išteklius ir jų skaičių, kad optimaliausiomis sąnaudomis galėtų įvykdyti pirkimo sąlygas. Įvertinus pateiktą pagrindimą dėl atitinkamo ekspertų skaičiaus nustatymo pirkimo sąlygose, nenustatyta, kad perkamas specifinis pirkimo objektas ir tinkamam pirkimo sutarties įvykdymui būtina užtikrinti, kad tas pats asmuo negalėtų atlikti kelių pirkimo objekto veiklų ar kelių nurodytų specialistų pareigų, taip pat iš pateikto pagrindimo negalima objektyviai įsitikinti, kodėl PO nustatytas minimalus ir būtinas ekspertų skaičiaus grupėse yra būtent toks.

⁵⁵¹ Dėl skirtingų pirkimo objekto dalių sudarytos sutartys: 2019-03-29 sutartis Nr. F3-44, 2019-03-29 sutartis Nr. F3-45, 2019-06-05 sutartis Nr. F3-88.

⁵⁵² Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 156,63 Eur (160,37 Eur tiesioginių išlaidų ir 3,74 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 16 859,84 Eur.

⁵⁵³ Redakcija, galiojusi nuo 2019-01-01 iki 2019-06-11.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Kvalifikacijos metodikos 21.6 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo vykdytojas nurodo reikalaujamas kompetencijas, o tiekėjas pateikia minimalų reikalaujamas kompetencijas galinčių atitikti asmenų skaičių. Turi būti nurodyta, ar tas pats asmuo galės vykdyti kelių specialistų, ekspertų, vadovų funkcijas. Atitinkamos srities personalo skaičius gali būti nurodomas tik išimtiniais atvejais, kai perkamas specifinis pirkimo objektas ir tinkamam pirkimo sutarties įvykdymui yra būtina užtikrinti, kad tas pats asmuo negalėtų atlikti kelių pirkimo objekto veiklų ar kelių nurodytų specialistų pareigų.</p> <p>Audito metu nustatyta⁵⁵⁴, kad PO, vykdydama VŠP⁵⁵⁵, PD nustatė nebūtiną, pirkimo objektui neproporcingą ir konkurenciją dirbtinai ribojantį kvalifikacijos reikalavimą⁵⁵⁶.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 17 str. 1 d. ir 3 d., 47 str. 1 ir 7 d. bei Kvalifikacijos metodikos 21.6 p. reikalavimų, o ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 11 p., siūloma taikyti 10 proc. pirkimo sutarties⁵⁵⁷ vertės (17 900 Eur be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 1 832,78 Eur⁵⁵⁸ be PVM.</p>			
10.	<p>(V) EX.53 PD nustatyti nebūtinai, pirkimo objektui neproporcingi ir dirbtinai konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai</p> <p>VPJ⁵⁵⁹ 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta PO pareiga užtikrinti, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.</p> <p>47 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO turi teisę nustatyti būtinus kvalifikacijos reikalavimus. Nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos</p>	Rekomendacija neteikiama, nes ESFA 2021-12-23 ESFA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus. pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	ESFA 2021-12-23 ESFA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą veiksmus.	–

⁵⁵⁴ Projekte Nr. 09.2.1-ESFA-V-706-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP012, kurio vertė 438 638,17 Eur.

⁵⁵⁵ Tarptautinio atviro konkurso būdu vykdytas pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (PUPP) lygmens anglų kalbos 10 kl. užduočių rengimo ekspertų paslaugų pirkimas Nr. 428689 (paskelbimo data 2019-04-05).

⁵⁵⁶ PD specialiųjų sąlygų 4.1.2 p. nustatytas kvalifikacijos reikalavimas, kuriame, be kita ko, nurodyta, kad tiekėjo ekspertų grupę turi sudaryti ne mažiau 3 ekspertai. Vertinama, kad toks reikalavimas nėra proporcingi pirkimo objektui, nes PO turėtų įvardyti tik reikalaujamas kompetencijas, o sprendimą dėl specialistų skaičiaus turi priimti tiekėjai, kurie teikdami pasiūlymus viešuosiuose pirkimuose ir siekdami juos laimėti, parinks reikiamus išteklius ir jų skaičių, kad optimaliausiomis sąnaudomis galėtų įvykdyti pirkimų sąlygas. Įvertinus pateiktą pagrindimą dėl atitinkamo ekspertų skaičiaus nustatymo pirkimo sąlygose, nenustatyta, kad perkamas specifinis pirkimo objektas ir tinkamam pirkimo sutarties įvykdymui būtina užtikrinti, kad tas pats asmuo negalėtų atlikti kelių pirkimo objekto veiklų ar kelių nurodytų specialistų pareigų, taip pat iš pateikto pagrindimo negalima objektyviai įsitikinti, kodėl PO nustatytas minimalus ir būtinus ekspertų skaičiaus grupėje yra būtent toks.

⁵⁵⁷ 2019-05-15 sutartis Nr. F3-77.

⁵⁵⁸ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 205,27 Eur (200,48 Eur tiesioginių ir 4,79 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 16 859,84 Eur.

⁵⁵⁹ Redakcija, galiojusi nuo 2019-01-01 iki 2019-06-11.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. 47 str. 7 d. nustatyta, kad tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal Kvalifikacijos metodiką.</p> <p>Kvalifikacijos metodikos 21.6 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo vykdytojas nurodo reikalaujamas kompetencijas, o tiekėjas pateikia minimalų reikalaujamas kompetencijas galinčių atitikti asmenų skaičių. Turi būti nurodyta, ar tas pats asmuo galės vykdyti kelių specialistų, ekspertų, vadovų funkcijas. Atitinkamos srities personalo skaičius gali būti nurodomas tik išimtiniais atvejais, kai perkamas specifinis pirkimo objektas ir tinkamam pirkimo sutarties įvykdymui yra būtina užtikrinti, kad tas pats asmuo negalėtų atlikti kelių pirkimo objekto veiklų ar kelių nurodytų specialistų pareigų.</p> <p>Audito metu nustatyta⁵⁶⁰, kad PO, vykdydama VŠP⁵⁶¹, PD nustatė nebūtinus, pirkimo objektui neproporcingus ir konkurenciją dirbtinai ribojančius kvalifikacijos reikalavimus⁵⁶².</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPJ 17 str. 1 d. ir 3 d., 47 str. 1 ir 7 d. bei Kvalifikacijos metodikos 21.6 p. reikalavimų, o ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Remiantis EK FK gairių 11 p., siūloma taikyti 10 proc. pirkimo sutarčių⁵⁶³ vertės (220 500 Eur be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 22 577 Eur⁵⁶⁴ be PVM.</p>			
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos				
11.	<p>(V) EX.23 ESFA neužtikrino informacijos suvedimo į SFMIS2014</p> <p>VPAT⁵⁶⁵ 38 p., be kita ko, nustatyta, kad duomenys apie kiekvieną projektą, kurių reikia veiksmų programai ir projektui (-ams) administruoti, tikrinti, audituoti, stebėti ir vertinti, turi būti registruojami, kaupiami ir apdorojami SFMIS2014.</p>	<p>Rekomendacija dėl kontrolės priemonių neteikiama, nes ESFA PV nustatytos pakankamos kontrolės priemonės, bet vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.</p>	–	–

⁵⁶⁰ Projekte Nr. 09.2.1-ESFA-V-706-02-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP012, kurio vertė 438 638,17 Eur.

⁵⁶¹ Tarptautinio atviro konkurso būdu vykdytas nacionalinio mokinių pasiekimų patikrinimo (NMPP) lygmens užduočių rengimo ekspertų paslaugų pirkimas Nr. 417131 (paskelbimo data 2019-01-16).

⁵⁶² PD visoms 6 pirkimo dalims kvalifikacijos reikalavimai (PD specialiųjų sąlygų 4.1.2, 4.2.2, 4.3.2, 4.4.2, 4.5.2, 4.6.1 p.) suformuoti nurodant minimalų reikalaujamas kompetencijas galinčių atitikti ekspertų skaičių, pvz., 4.1.2 p.: ekspertų grupę turi sudaryti ne mažiau 6 ekspertai; 4.2.2 p.: ekspertų grupę turi sudaryti ne mažiau 4 ekspertai. Vertinama, kad tokie reikalavimai nėra proporcingi pirkimo objektui, nes PO turėtų įvardyti tik reikalaujamas kompetencijas, o sprendimą dėl specialistų skaičiaus turi priimti tiekėjai, kurie teikdami pasiūlymus viešuosiuose pirkimuose ir siekdami juos laimėti, parinks reikiamus išteklius ir jų skaičių, kad optimaliausiomis sąnaudomis galėtų įvykdyti pirkimo sąlygas. Įvertinus pateiktą pagrindimą dėl atitinkamo ekspertų skaičiaus nustatymo pirkimo sąlygose, nenustatyta, kad perkamas specifinis pirkimo objektas ir tinkamam pirkimo sutarties įvykdymui būtina užtikrinti, kad tas pats asmuo negalėtų atlikti kelių pirkimo objekto veiklų ar kelių nurodytų specialistų pareigų, taip pat iš pateikto pagrindimo negalima objektyviai įsitikinti, kodėl PO nustatytas minimalus ir būtinas ekspertų skaičiaus grupėse yra būtent toks.

⁵⁶³ Dėl skirtingų pirkimo objekto dalių 2019-03-06 sudarytos sutartys: Nr. F3-30, Nr. F3-31, Nr. F3-32, Nr. F3-33, Nr. F3-34, Nr. F3-35.

⁵⁶⁴ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 2 913,94 Eur (2 845,92 Eur tiesioginių ir 68,02 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 16 859,84 Eur.

⁵⁶⁵ Redakcija, galiojusi nuo 2019-04-20 iki 2020-11-10.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>PAFT⁵⁶⁶ 7 p., be kita ko, nustatyta, kad tarpinės institucijos, vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą, naudojasi SFMIS2014, vadovaudamosi SFMIS2014 taisyklėmis.</p> <p>Šių taisyklių 8 p., be kita ko, nustatyta, kad, atliekant veiksmus SFMIS2014, turi būti vadovaujamosi SFMIS2014 naudotojo vadovu.</p> <p>SFMIS2014 naudotojo vadovo⁵⁶⁷ 9 sk. 9.5 p.⁵⁶⁸, be kita ko, nustatyta, kad į SFMIS2014 suvedami NK vertinimo rezultatai ir, jei projektas atmetamas, būtina įvesti projekto atmetimo priežastis. 12 sk. 20.5.3 p.⁵⁶⁹ (23.4.4 p.⁵⁷⁰), be kita ko, nustatyta, kad iki MPD2 ir (arba) MPD dalių patvirtinimo turi būti įvesta informacija, ar taikomas atrankinis mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų patikrinimas, ir, jei taikomas, MP bendrojoje dalyje nurodyta minimali tikrintina mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų dalis ir faktiškai patikrinta mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų dalis.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad ESFA:</p> <p>1) atlikdama projekto NK vertinimą ir atmetusi paraišką⁵⁷¹, nesuvedė dalies privalomos informacijos⁵⁷² į SFMIS2014;</p> <p>2) nurodydama informaciją SFMIS2014 apie taikytą mokėjimo prašymų atrankinio tikrinimo tvarką, kai kurias atvejais nenurodė mokėjimo prašymų⁵⁷³ faktiškai patikrintų išlaidų dalies⁵⁷⁴.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti VPAT 38 p., PAFT 7 p., SFMIS2014 taisyklių 8 p., SFMIS2014 naudotojo vadovo 9 sk. 9.5 ir 12 sk. 20.5.3 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Dėl neatitikimų, nustatytų pastebėjime minimuose projektuose, rekomendacija neteikiama, nes neatitikimai buvo ištaisyti audito metu.</p>		
Keli pagrindiniai reikalavimai				
12.	<p>(V) EX.4⁵⁷⁵ ESFA, atlikusi esminį projekto sutarties keitimą ir įtraukusi naują išlaidų tipą, neatnaujino pirminių dokumentų sąrašo, administracinių patikrinimų metu neįsistatė, kad išlaidos atitiktų tinkamumo finansuoti</p>	<p>Rekomenduojame ESFA:</p> <p>1) projekte Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001 sudaryti tinkamą pirminių dokumentų,</p>	<p>1) Informuojame, kad atsižvelgiant į pateiktą rekomendaciją, buvo atnaujintas projekto Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001 išlaidas pagrindžiančių dokumentų sąrašas,</p>	2022-02-28

⁵⁶⁶ Redakcija, galiojusi nuo 2019-12-18 iki 2020-10-07.

⁵⁶⁷ Redakcijos, galiojusios nuo 2020-01-29 iki 2020-09-16.

⁵⁶⁸ Redakcija, galiojusi nuo 2020-01-29.

⁵⁶⁹ Redakcija, galiojusi nuo 2020-01-29.

⁵⁷⁰ Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-11.

⁵⁷¹ Projektas Nr. 09.4.3-ESFA-K-814-03-0002.

⁵⁷² Atliekant NK vertinimą, nustatyta, kad projekto paraiška buvo atmeta, tačiau informacija apie atmetimo priežastis nebuvo suvesta į SFMIS2014.

⁵⁷³ Projekto Nr. 08.4.1-ESFA-V-416-09-0001 mokėjimo prašymas Nr. MP012 ir projekto Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001 mokėjimo prašymas Nr. MP040.

⁵⁷⁴ Tikrinant SFMIS2014 duomenis, nustatyta, kad nurodytas taikomas atrankinis išlaidų tikrinimas, tačiau nėra nurodyta minimali tikrintina išlaidų dalis ir faktiškai patikrinta mokėjimo prašymų išlaidų dalis.

⁵⁷⁵ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>reikalavimus, ir, atlikdama MP tikrinimą, patvirtino netinkamas finansuoti išlaidas</p> <p>EK valdymo patikrinimo gairių 1.7 sk., be kita ko, nustatyta, kad atliekant administracinius patikrinimus turėtų būti išsamiai peržiūrėti patvirtinamieji dokumentai (pvz.: sąskaitos faktūros, apmokėjimo įrodymai, darbo laiko apskaitos žiniaraščiai, dalyvavimo sąrašai, pristatymo įrodymai ir kiti dokumentai), pridėti prie kiekvienos paraiškos atlyginti išlaidas.</p> <p>PAFT⁵⁷⁶ 232 p., be kita ko, nustatyta, kad už mokėjimo prašymų tikrinimą ir projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų tikrinimą atsakinga JI. 400 p., be kita ko, nustatyta, kad JI, vertindama projektų išlaidų atitiktį jų tinkamumo finansuoti reikalavimams, vadovaujasi VI rengiamomis Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams.</p> <p>Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties ES fondų reikalavimams 203 p., be kita ko, nustatyta, kad tais atvejais, kai išlaidoms pagrįsti teikiami duomenys pagal JI arba, vadovaujantis projektų finansavimo sąlygų aprašu, kitų atsakingų institucijų parengtas suvestinių pažymų formas, JI taip pat turi patikrinti bent dalį visų pirminių tinkamų finansuoti išlaidų ir veiklų patvirtinimo dokumentų, vadovaudamasi su VI ir TVI suderinta atrankinės tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų patikros tvarka. 205 p., be kita ko, nustatyta, kad konkrečius teiktinus dokumentus nustato JI, atsižvelgdama į reikalavimus projekto vykdytojiui bei projekto išlaidų pobūdį.</p> <p>ESFA metodikos 1 p., be kita ko, nustatyta, kad pasirašius sutartis, parengiamas konkretiems projektams aktualus dokumentų sąrašas, atsižvelgiant į numatomus išlaidų tipus ir priemonės specifiką.</p> <p>Audito metu nustatyta⁵⁷⁷, kad ESFA:</p> <p>1) neatnaujino aktualaus pirminių dokumentų sąrašo⁵⁷⁸, atsižvelgiant į projekto sutarties esminiu keitimu⁵⁷⁹ įtrauktą išlaidų tipą⁵⁸⁰,</p>	<p>pagrindžiančių veiklos Nr.2.1 „Užimtųjų, kuriems paskelbta prastova, nedarbo prevencijos užtikrinimas“ išlaidų tinkamumą, sąrašą;</p> <p>2) remiantis nustatytais tinkamais pirminiais dokumentais, pakartotinai įvertinti ir užtikrinti, kad projekte Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001 2020–2021 m. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotos ir deklaruotinos išlaidos pagal veiklą Nr.2.1 būtų pagrįstos tinkamais pirminiais dokumentais ir atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus;</p> <p>3) dėl audito metu nustatytų netinkamų išlaidų, imtis veiksmų nustatytų PAFT 25 skirsnyje.</p>	<p>papildant jį XI dalimi „Subsidija darbo užmokesčiui už prastovas“. Apie dokumentų sąrašo papildymą projekto vykdytojas informuotas 2021-04-08 SFMIS pranešimu „Dėl išlaidas pagrindžiančių dokumentų sąrašo papildymo“.</p> <p>2) PAFT 513.1 punkte yra nustatyta, kad režimo laikotarpiu tinkamos finansuoti yra užimtųjų, kuriems paskelbta prastova Darbo kodekso 47 straipsnio 1 dalies 2 punkto nustatytu atveju ir laikantis šio straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų, darbo užmokesčio už prastovą išlaidų dalis, kuri kompensuojama Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme nustatytu dydžiu ir tvarka. Šios išlaidos yra tinkamos finansuoti pagal veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ 7.3.1 konkretaus uždavinio „Padidinti gyventojų, ypač ilgalaikių ir nekalifikuotų bedarbių bei neįgaliųjų užimtumą“ įgyvendinimo priemonę Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 „Bedarbių integracija į darbo rinką“.</p> <p>Šios priemonės PFSA 19.2 punkte numatyta, kad tinkama projekto tikslinė grupė ekstremalios situacijos ar karantino metu yra „užimti asmenys, kuriems dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ar karantino darbdavys negali suteikti darbo sutartyje sulgyto darbo ir, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 47 straipsnio 1 dalies 2 punktu, paskelbia prastovą.“ PFSA 29 punkte prie 5 kategorijos išlaidų nurodyta, kad tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos „darbinimo subsidijuojant išlaidos, jei jos atitinka Užimtumo įstatymo 41–42 straipsniuose ir Užimtumo rėmimo priemonių apraše nustatytas sąlygas.“</p>	

⁵⁷⁶ Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-16 iki 2020-10-07.

⁵⁷⁷ Projekte Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP040, kurio vertė 41 325 973,41 Eur, MP Nr. MP043, kurio vertė 33 948 299,61 Eur, MP Nr. MP046, kurio vertė 18 547 933,39 Eur, MP Nr. MP049, kurio vertė 12 101 701,85 Eur.

⁵⁷⁸ VšĮ Europos socialinio fondo agentūros direktoriaus 2019-12-23 įsakymu Nr. V-2019-00106 patvirtintas procedūrų vadovo pasirengimo projekto vykdymui ir priežiūrai procesas Nr. D.2-ESF-03, kurio 2 žingsnyje, be kita ko, nustatyta, kad projekto vykdymo metu pasikeitus išlaidų pagrindimo dokumentų informacijai ESFA atnaujintą sąrašą per SFMIS2014 siunčia projekto vykdytojiui. ESFA 2021-03-24 el. paštu informavo, kad su 2020-06-12 atliktu esminiu sutarties keitimu Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001/P5, kurio metu įtraukta papildoma veikla Nr. 2.1 „Užimtųjų, kuriems paskelbta prastova, nedarbo prevencijos užtikrinimas“ susijęs dokumentų sąrašas yra patvirtintas paties projekto vykdytojo įsakymu, Europos socialinio fondo agentūra informacijos apie dokumentų sąrašo pasikeitimą projekto vykdytojiui papildomai nesuntė. Vertinama, kad Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymo darbdaviams tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos darbo biržos direktoriaus 2017-11-05 įsakymu Nr. V-388, VI skyriaus 202 ir 208 p. nurodytas dokumentų sąrašas neatitinka Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties ES fondų reikalavimams 203 p., nes jame nėra nurodomi pirminiai dokumentai, kurie pagrįstų veiklos Nr. 2.1 išlaidas.

⁵⁷⁹ 2020-06-12 esminis projekto sutarties keitimas Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001/P5.

⁵⁸⁰ Projekto sutarties 1 priede, be kita ko, nustatyta nauja veikla Nr. 2.1 „Užimtųjų, kuriems paskelbta prastova, nedarbo prevencijos užtikrinimas“.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) administracinių patikrinimų metu neįsitikino, kad išlaidos, deklaruojamos pagal pažymą, būtų pagrįstos tinkamais pirminiais dokumentais ir atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus⁵⁸¹;</p> <p>3) atlikdama projekto mokėjimo prašymų⁵⁸² tikrinimą, patvirtino netinkamas finansuoti išlaidas⁵⁸³.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti EK valdymo patikrinimo gairių 1.7 sk., PAFT 232 ir 400 p., Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams 203 ir 205 p., ESFA metodikos 1 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 5 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, atlikti kiekvienos paramos gavėjų pateiktos išlaidų atlyginimo paraiškos administracinį tikrinimą.</p>		<p>Užimtumo įstatymo 41 str. 21 str. numatytos subsidijos darbo užmokesčiui minėto DK straipsnio pagrindu.</p> <p>SADM 2017-06-30 įsakymu Nr. A1-348 patvirtintame Užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo sąlygų ir tvarkos apraše reglamentuotos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės, jų taikymo tvarka. Šio aprašo 43 punkte numatyta, kad „siekdami gauti Užimtumo įstatymo 41 straipsnio 21 ir 24 dalyse nustatytas subsidijas darbo užmokesčiui, darbdaviai Užimtumo tarnybai Užimtumo tarnybos direktoriaus nustatyta subsidijų darbo užmokesčiui, nustatytų Užimtumo įstatymo 41 straipsnio 21 ir 24 dalyse, teikimo ir nagrinėjimo tvarka pateikia Užimtumo tarnybos direktoriaus patvirtintos formos pasiūlymus įgyvendinti remiamojo įdarbinimo priemonę dėl Užimtumo įstatymo 41 straipsnio 21 arba 24 dalyje nustatytos subsidijos darbo užmokesčiui gavimo“.</p> <p>Užimtumo tarnybos 2017-07-05 įsakymu Nr. V-388 patvirtintame Aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymo darbdaviams tvarkos apraše nustatytas dokumentų sąrašas, kurie reikalingi subsidijai gauti ir tokių dokumentų nagrinėjimo tvarka (V1 skyriuje).</p> <p>Vadovaujantis minėtų teisės aktų nuostatomis, darbdaviai, pageidaujantys gauti subsidiją darbo užmokesčiui už prastovas, Užimtumo tarnybai privalo pateikti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pasiūlymą įgyvendinti remiamojo įdarbinimo priemonę dėl Užimtumo įstatymo 41 straipsnio 21 dalyje nustatytos subsidijos darbo užmokesčiui gavimo (toliau – Pasiūlymas) ir nurodyti joje reikalaujamą informaciją; - Prašymą išmokėti subsidiją darbo užmokesčiui už darbuotojus, kuriems Lietuvos Respublikos darbo kodekso 47 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta atveju paskelbta 	

⁵⁸¹ Projekte Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0001. ESFA 2021-03-17 el. paštu informavo, kad tikrinant mokėjimo prašyme deklaruojamas išlaidas, vadovaujantis atrankinio tikrinimo tvarka, iš suvestinės pažymos yra atrenkami išlaidų vienetai ir patikrinami tas išlaidas pagrindžiantys pirminiai dokumentai: pasiūlymas dėl subsidijos darbo užmokesčiui, prašymas išmokėti subsidiją, darbo užmokesčio išmokėjimą pagrindžiantys dokumentai, dokumentai, patvirtinantys paskelbtą prastovą. Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties ES fondų reikalavimams 3 lentelėje nustatyti rekomenduojami projekto išlaidų pagrindimo dokumentai darbo užmokesčiui t. y. darbo sutartys arba jų išrašai, dokumentiniai įrodymai apie asmenų įgyvendinant projektą išdirbtą darbo laiką (pavyzdžiui, darbo laiko apskaitos žiniaraščiai) ir kt. Atsižvelgiant į tai vertinama, kad ESFA tikrinami pirminiai dokumentai yra nepakankami.

⁵⁸² Mokėjimo prašymai Nr. MP040, Nr. MP043, Nr. MP046 ir Nr. MP049.

⁵⁸³ Audito metu nustatytos netinkamos finansuoti išlaidos: Nr. MP040 suma – 98,62 Eur, Nr. MP043 suma – 277,32 Eur, Nr. MP046 suma – 86,95 Eur ir Nr. MP049 suma – 618,49 Eur. Statistinė klaida tikrintame mokėjimo prašyme Nr. MP040 –219 085,30 Eur, Nr. MP043 –461 987,54 Eur, Nr. MP046 –107 466,54 Eur ir Nr. MP049 –420 402,71 Eur.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>prastova (toliau – Prašymas) ir nurodyti joje reikalaujamą informaciją;</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokumentą, patvirtinantį prastovos paskelbimą (įsakymas, nutarimas ar pan.); - darbo užmokesčio darbuotojams išmokėjimą pagrindžiančius dokumentus. <p>Taigi, kaip matyti iš prastovų subsidijų teisinio reglamentavimo, Užimtumo tarnybai, kuri šiuo atveju yra ir projekto vykdytojas, teisės aktuose nustatyta pareiga patvirtinti subsidijų mokėjimo tvarką ir nustatyti atitinkamus dokumentus, kuriuos reikalinga įvertinti prieš išmokant subsidiją. Kitaip tariant, teisės aktai nustato tokią subsidijų išmokėjimo valstybėje tvarką, todėl šiuo tikslu patvirtintas dokumentų sąrašas yra pakankamas pagrindas subsidijos išmokėjimui ir reikiama informacija yra patikrinama kompetentingo šią funkciją įgalioto vykdyti viešojo administravimo subjekto.</p> <p>Reikalingą informaciją ir duomenis subsidijai išmokėti Užimtumo tarnyba gauna iš Pasiūlymo, Prašymo ir dokumentų, patvirtinančių prastovos paskelbimą ir darbo užmokesčio išmokėjimą. Prašymo formoje darbdaviai nurodo darbuotojams priskaičiuotą darbo užmokestį per mėnesį ir kiek jo priskaičiuota už prastovos laiką, darbuotojams nustatytą darbo laiką per mėnesį ir kiek jo nustatyta prastovose. Užimtumo tarnyba tikrina, ar nurodyti darbuotojai dirba pas darbdavį, taip pat vadovaudamasi SODROS duomenimis tikrina, kokios kiekvieną mėnesį darbuotojų draudžiamosios pajamos, o vadovaudamasi VDI duomenimis, tikrina informaciją dėl prastovos paskelbimo (darbdaviai VDI turi pateikti duomenis, kuriems darbuotojams paskelbta prastova, kokios rūšies prastova paskelbta, jei paskelbta dalinė prastova – įkeliamas darbo grafikas ir kt.).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad teisės aktai nustato subsidijų išmokėjimo tvarką neprašant iš darbdavių darbo sutarčių ir darbo laiko apskaitos žiniaraščių, o šią informaciją tikrinant kitomis priemonėmis, Agentūra vėlesniame, t. y. šių subsidijų finansavimo iš projekto lėšų etape, šių dokumentų papildomai nereikalavo. Agentūra privalo patikrinti tuos dokumentus, kurie būtų pakankami išlaidų tinkamumui pagrįsti. Atsižvelgiant į aukščiau paminėtą teisinį reglamentavimą, Agentūra laikėsi pozicijos, kad jeigu teisės aktuose nustatyti dokumentai ir jų nagrinėjimo</p>	

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>tvarka yra pakankamai kompetentingai institucijai iš biudžeto skirti subsidiją darbdaviams, karantino metu paskelbusiems prastovas ir išlaikiusiems darbo vietas, tai ir yra tie dokumentai, kurie pagrindžia išlaidų tinkamumą kompensuoti iš projekto lėšų.</p> <p>Audito pastebėjime akcentuojama, jog Rekomendacijų dėl išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams 203 punkte nustatyta, kad tais atvejais, kai išlaidoms pagrįsti teikiami duomenys pagal II arba, vadovaujantis projektų finansavimo sąlygų aprašu, kitų atsakingų institucijų parengtas suvestinių pažymų formos, II taip pat turi patikrinti bent dalį visų pirminių tinkamų finansuoti išlaidų ir veiklų patvirtinimo dokumentų, vadovaudamasi su VI ir Tvi suderinta atrankinės tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų patikros tvarka. 205 punkte (išlaidų tipas „išmokos projekto veiklose dalyvaujantiems asmenis“), be kita ko, nustatyta, kad konkrečius teiktinus dokumentus nustato II, atsižvelgdama į reikalavimus projekto vykdytoji bei projekto išlaidų pobūdį.</p> <p>Aptariama subsidija darbo užmokesčiui yra išmoka, skirta darbdaviams pandemijos sukeltoms pasekmėms sušvelninti ir jos išmokėjimo pagrindas, kaip minėta, yra: Pasiūlymas, Prašymas ir dokumentai, patvirtinantys prastovos paskelbimą ir darbo užmokesčio išmokėjimą. Agentūra laikėsi pozicijos, kad šios išmokos atveju tai yra pirminiai dokumentai, nes jų pagrindu Užimtumo tarnyba priima sprendimą skirti arba neskirti subsidiją. Į suvestines pažymas yra įtraukti šių dokumentų duomenys, todėl Agentūra, kaip numatyta 205 punkte, atsižvelgdama į reikalavimus projekto vykdytoji bei projekto išlaidų pobūdį, tikrino būtent šiuos dokumentus.</p> <p>Tačiau atsižvelgiant į tai, kad VI nurodė Agentūrai patikrinti atrinktų dalyvių darbo sutartis, darbo laiko apskaitos žiniaraščius (tik esant dalinėms prastovoms), ir darbo užmokesčio priskaitymo žiniaraščius, Agentūra paprašė iš Užimtumo tarnybos minėtų dokumentų ir pagal papildomai pateiktus pirminius dokumentus pakartotinai įvertino 2020 – 2021 metų ataskaitiniu laikotarpiu pagal veiklą 2.1 „Užimtųjų, kuriems paskelbta prastova, nedarbo prevencijos užtikrinimas“ deklaruotas ir į Agentūros atranką patekusias išlaidas. Tikrinimo metu nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų – 13.904,41 Eur (iš jų: 13.698,99 Eur tiesioginių išlaidų ir 205,42 Eur netiesioginių išlaidų).</p>	

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			Informacija apie patikrinimo rezultatus VI ir AI išsiųsta el. paštu 2022 m. sausio 5 d.	
13.	<p>(V) EX.36⁵⁸⁴ ESFA taikoma Mokėjimo prašymų atrankinio tikrinimo tvarka yra netinkamai parengta ir taikoma</p> <p>PAFT⁵⁸⁵ 232 p., be kita ko, nustatyta, kad už tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų tikrinimą atsakinga JI. 234 p., be kita ko, nustatyta, kad JI, suderinusi su VI ir Tvi, gali nustatyti atrankinę tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų patikros tvarką.</p> <p>VP gairės 1.7 sk., be kita ko, nustatyta, kad jei tikrinamoje imtyje randama esminių klaidų, rekomenduojama išplėsti tikrinimą, kad būtų nustatyta, ar klaidoms būdingi kokie nors bendri ypatumai (pvz., sandorio tipas, vieta, produktas, laikotarpis), ir tada tikrinti visas paraiškas atlyginti išlaidas arba remiantis klaidų lygiu imtyje prognozuoti klaidų lygį visuose dokumentuose.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad ESFA:</p> <p>1) taikoma Mokėjimo prašymų atrankinio tikrinimo tvarka⁵⁸⁶ parengta netinkamai⁵⁸⁷;</p> <p>2) atlikdama mokėjimo prašymo⁵⁸⁸ tikrintinų elementų atranką, netinkamai taikė tvarkos nuostatas⁵⁸⁹.</p> <p>Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 232 ir 234 p., VP gairės 1.7 sk. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija atnaujinti Mokėjimo prašymų atrankinio tikrinimo tvarką.</p> <p>ESFA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2021-11-09.</p>	<p>2021-11-30</p>
14.	<p>(V) EX.64⁵⁹⁰ ESFA tinkamumo finansuoti vertinimo metu neįsitikino projekto atitikimu PFSA nustatytiems kriterijams</p>	<p>Rekomenduojame ESFA iš naujo įvertinti projekte dalyvaujančių bendrojo ugdymo mokyklų atitiktį PFSA 19 p. ir 22 p. nustatytiems kriterijams;</p>	<p>Atsižvelgiant į pastebėjimą, ESFA kreipėsi į atsakingą už mokyklų sąrašų sudarymą ir jo tikrinimą instituciją - Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją (toliau - ŠMSM). ŠMSM patvirtinus, kad pagal Kokybės krepšelio aprašo 19 p. ŠMSM ministro įsakymu įpareigotos mokyklų atrankos</p>	<p>2021-12-31</p>

⁵⁸⁴ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

⁵⁸⁵ Redakcija, galiojusi nuo 2019-12-18 iki 2020-10-07.

⁵⁸⁶ Mokėjimo prašymų atrankinio tikrinimo tvarka MT-011, patvirtinta ESFA 2019-04-26 direktoriaus įsakymu Nr. V-2019-00030, kuri suderinta su VI ir Tvi 2019-03-12 raštu Nr. ((24.37 E-01)-5K-1903754)-6K-1901435.

⁵⁸⁷ Pvz., Mokėjimo prašymų atrankinio tikrinimo tvarkos 26 p. nėra apibrėžta su tikrinamame mokėjimo prašyme nustatyta klaida susijusių dokumentų tikrinimo imtis, vertinant klaidos paplitimą kituose analogiškuose dokumentuose; tvarkoje taip pat nėra įtvirtintas su nustatyta klaida susijęs imties plėtimas.

⁵⁸⁸ Atliktas projekto Nr. 08.4.1-ESFA-V-416-09-0001 mokėjimo prašymo Nr. MP012 tikrintinų elementų atrankos tikrinimas.

⁵⁸⁹ Mokėjimo prašymų atrankinio tikrinimo tvarkos 17 p., be kita ko, nustatyta, kad papildoma atranka dokumente gali būti taikoma mokymų paslaugoms ir kitoms išlaidoms, numatytoms dokumentuose, kuriuose deklaruojama didesnė suma, negu reikalaujama pagal nustatytą tikrinimo imtį. Audito metu nustatyta, kad mokėjimo prašymo Nr. MP012 tiesioginių išlaidų dydis – 6 461,02 Eur, minimali tikrinimo imtis – 323,05 Eur (5 proc. pagal tvarkos 8 p.). Tačiau ESFA atliko atrankas dviejuose pagal FJ-021 deklaruojamų išlaidų dokumentuose, kurių išlaidų sumos 275,50 Eur (4,26 proc. nuo tiesioginių išlaidų sumos), ir 111,58 Eur (1,73 proc. nuo tiesioginių išlaidų sumos). Minėtų dokumentų išlaidų dydis neatitiko tvarkos 17 p. nustatytų taikytinų kriterijų, t. y. papildoma atranka pritaikyta dokumente, kuriame buvo deklaruota mažesnė suma, negu reikalaujama pagal nustatytą tikrinimo imtį.

⁵⁹⁰ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 2. Tinkama veiksmų atranka ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių⁵⁹¹ 9.2.4 p., be kita ko, nustatyta, kad jį pagal kompetenciją atlieka projektų vertinimą ir tvirtina projektų atitiktį nustatytoms projektų finansavimo sąlygoms.</p> <p>PAFT⁵⁹² 130.1 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto TF vertinimo metu jį nustato, ar projektas tinkamas finansuoti pagal PFSA reikalavimus.</p> <p>PFSA⁵⁹³ 19 p. nustatyta, kad kokybės krepšelio lėšos gali būti numatomos tik toms bendrojo ugdymo mokykloms, kuriose mokosi ne mažiau kaip 120 mokinių ir 5–8 klasėse nėra jungtinių klasių komplektų. 22 p., be kita ko, nustatyta, kad mokyklos turi būti atrenkamos vadovaujantis Kokybės krepšelio aprašu. PFSA 1 priedo 1.3 p. nustatyto bendrojo reikalavimo detalizavimo dalyje, be kita ko, nustatyta, kad projektas turi atitikti kitus su projekto veiklomis susijusius PFSA 22 punkte nustatytus reikalavimus (informacijos šaltinis – paraiška).</p> <p>Audito metu nustatyta⁵⁹⁴, kad ESFA, atlikdama projekto TF vertinimą⁵⁹⁵, neįsitikino⁵⁹⁶ projekto paraiškoje nurodytų mokyklų atitiktimi PFSA nustatytiems reikalavimams. Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.2.4 p., PAFT 130.1 p., PFSA 19 ir 22 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida tikrintame MP yra 258 626,56 Eur⁵⁹⁷ (256 065,90 Eur tiesioginių ir 2 560,66 Eur netiesioginių išlaidų).</p>	<p>Dėl įtariamo pažeidimo rekomendacija neteikiama, nes ESFA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.</p>	<p>kokybės krepšeliui gauti komisijos sudarytame mokyklų tinkamų dalyvauti projekte sąraše nustatyta neatitikimų, bus pradėtas pažeidimo tyrimas, kurio metu bus krepiamasi į projekto vykdytoją, į duomenis teikusius subjektus ir į ŠMSM dėl informacijos pateikimo, bus atliekamas dokumentų tikrinimas ir kiti pažeidimo tyrimo veiksmai.</p> <p>Sausio 3 d. ESFA informavo Valstybės kontrolę apie rekomendacijos įgyvendinimą (iširtas pažeidimas, pakeistas projektų finansavimo sąlygų aprašas (toliau – PFSA)).</p> <p><u>Paaiškinimai ir komentarai dėl PFSA pakeitimo ir pakeitimo galiojimo atgal:</u></p> <p>1. Remiantis teismų praktika LR Konstitucijoje įtvirtinto įstatymo negaliojimo atgal (lex retro non agit) principas nėra absoliutus, galima jo išimtis, pagal kurią leidžiama teisės aktų, kuriais sušvelninama teisinių santykių subjektų padėtis ir kartu nepakenkiama kitiems teisinių santykių subjektams, grįžtamoji galia.</p> <p>Atsižvelgiant į minėto principo išimtį ir tai, kad Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 91 p., kuris pastebėjus netikslumus leidžia koreguoti projektų finansavimo sąlygas įgyvendinamiems projektams nepažeidžiant lygiateisiškumo principo buvo imtasi praplėsti PFSA 19 p.</p>	

⁵⁹¹ Redakcija, galiojusi nuo 2019-02-06 iki 2020-05-23.

⁵⁹² Redakcija, galiojusi nuo 2019-05-17 iki 2019-06-26.

⁵⁹³ 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.2.1-ESFA-V-719 priemonės „Kokybės krepšelis“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas švietimo ir mokslo ministro 2018-11-23 įsakymu Nr. V-926 (redakcija, galiojusi nuo 2019-02-08 iki 2021-09-03).

⁵⁹⁴ Projekte Nr. 09.2.1-ESFA-V-719-01-0001, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP Nr. MP008, kurio vertė 4 714 020,06 Eur.

⁵⁹⁵ TF vertinimas Nr. ESFV14-2019-06066, atliktas 2019-05-20.

⁵⁹⁶ ESFA projekto TF vertinimo lentelėje, atsakydama į PFSA bendrąjį reikalavimą 1.3. „Projektas atitinka kitus su projekto veiklomis susijusius projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytus reikalavimus“ atsakė „Taip“, tačiau audito metu nepateikė jokių šį vertinimą pagrindžiančių dokumentų ir 2021-10-05 el. laišku informavo, kad neįsitikino įtrauktų mokyklų į sąrašą tinkamumu. Audito metu, atlikus mokyklų, kurioms buvo skirtos kokybės krepšelio lėšos, atitikties PFSA 19 p. ir 22 p. nustatytiems kriterijams vertinimą, nustatyta, kad dalis mokyklų projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu netenkino vieno arba abiejų 19 p. nustatytų kriterijų (atitinkamai Kokybės krepšelio aprašo (redakcija, galiojusi nuo 2018-08-30 iki 2019-06-12) 16 p.): Kelmės r. Liolių pagrindinė mokykla (2018–2019 m. m. turėjo tris jungtines klases 5–8 klasėse ir 108 mokinius), Šilutės Martyno Jankaus pagrindinė mokykla (2018–2019 m. m. turėjo vieną jungtinę klasę 5–8 klasėse), Elektrėnų sav. Semeliškių gimnazija (2018–2019 m. m. turėjo keturias jungtines klases 5–8 klasėse), Plungės „Babrungo“ progimnazija (2018–2019 m. m. turėjo dvi jungtines klases 5–8 klasėse), Radviliškio r. Šeduvos gimnazija (2018–2019 m. m. turėjo dvi jungtines klases 5–8 klasėse), Vilniaus r. Zujūnų gimnazija (2018–2019 m. m. turėjo vieną jungtinę klasę 5–8 klasėse).

⁵⁹⁷ Faktinė klaida tikrintame MP Nr. MP008 yra 258 626,56 Eur (256 065,90 Eur tiesioginių ir 2 560,66 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP012 yra 685 713,92 Eur.

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>Atlikta PFSA 19 p. korekcija neįsiterpia į pasibaigusius teisinius santykius, kadangi projektai vis dar įgyvendinami, nepažeidžia lygiateisiškumo principo (projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai) t. y. įtrauktas patikslinimas neįtakojo atrinktų mokyklų (po perversinto mokyklų sąrašo, mokyklų skaičius išliko tas pats), nepablogino jau įgyvendinamų projektų padėties, o atvirkščiai įvestas PFSA 19 p. plėtinys atliepė įgyvendinimo priežiūros principą ir taip pagerino sąlygas tinkamai finansuoti projektus (t. y. pakeitimu paaiškinta, jog mokyklos atrinktos išpildant kriterijų, kad negali būti 5-8 jungtinių klasių ir nurodoma, kad projektas iš pat pradžių orientuotas taip pat ir į mokyklas, kurios turi klases su spec. poreikių mokiniais).</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, jog tai projektas vykdomas valstybinio mastu, tai nėra konkursinė priemonė. Todėl atsižvelgiant į teisėtų lūkesčių principą, kuris reguliuoja visuomeninį ir valdžios santykį, minėtas PFSA pakeitimas sudarė vienodas sąlygas visiems gauti naudą visuomeniniams interesams tenkinti (kaip tai buvo numatyta atliekant mokyklų atranką su vaikais turinčiais spec. poreikį).</p> <p>2. Pirminis mokyklų sąrašas buvo sudarytas teisingas, tačiau dėl techninės klaidos neįrašyta išimtis dėl spec. poreikių turinčių mokinių jungtinėse 5-8 klasėse (nors ši išimtis ir buvo įvertinta, atrenkant mokyklas), kas vėliau neatspindėjo atitinkamuose Kokybės krepšelio ir 09.2.1-ESFA-V-719 projektų finansavimo sąlygų aprašuose. Pažymėtina, kad Kokybės krepšelio aprašo kontekste požymis „jungtinė klasė“, kai mokykloje yra specialiųjų (t. y. jungtinių) klasių ir/ar specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių integravimas bendrosiose jungtinėse klasėse, neturėtų būti traktuojamas kaip jungtinių klasių turėjimas mokykloje. Juolab, kad ir registrai ne visada teisingai atskiria ir tiksliai filtruoja duomenis pagal minėtą požymį „jungtinė klasė“, nes pvz. Mokyklų tinklo kūrimo taisyklėse sąvoka „jungtinė klasė“ apibrėžiama tik kaip „klasė, sudaryta iš dviejų arba trijų klasių, kuriose mokomasi pagal skirtingo lygio programą.“ Todėl manytina, jog PFSA turėtų būti papildytas sąvokos „jungtinė klasė“ išaiškinimu taip, kaip ji suprantama šio projekto kontekste, sykiu dar kartą įvertinant ir</p>	

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>akcentuojant įtraukiojo ugdymo svarbą. Išimties įrašymas ir techninės klaidos išsitašymas atliktas vėliau, įvertinus pirminę techninę klaidą (deja, ji sutapo su VK auditu), t. y. pakeičiant PFSA. Manytume, kad PFSA įtrauktas patikslinimas neįtakoją atrinktų mokyklų sprendimui, nepablogino jau įgyvendinamų projektų padėties, o atvirkščiai PFSA 19 p. plėtinys pagerino sąlygas tinkamai finansuoti projektus ir gauti finansavimą mokykloms, kuriose jungtinės klasės yra tik dėl spec. poreikius turinčių mokinių. Atkreipiame dėmesį, kad rekomendacijos įgyvendinimo metu ESFA pertikrino mokyklų atitikimo kriterijus PFSA 19 p., ir nustatė, kad jei būtų buvusi išimtis dėl spec. mokinių jungtinėse klasėse, tai paėmus 2017/2018 mokslo metų duomenis, pagal kuriuos ir buvo parengtas mokyklų, turinčių teisę dalyvauti projekte, sąrašas, nebūtų nustatyta netinkamų išlaidų, visos atrinktos mokyklos tenkino visus kriterijus.</p> <p>3. PFSA pakeitimu buvo nustatyta išimtis dėl spec. poreikių turinčių mokinių jungtinėse 5-8 klasėse: „19. Kokybės krepšelio lėšos gali būti numatomos tik toms bendrojo ugdymo mokykloms, kurios atrinktos vadovaujantis Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos apraše numatytais sąlygomis. <i>Išimtis dėl jungtinių 5–8 klasių taikoma mokykloms, kurių skyrių (filialų) bendrosiose jungtinėse klasėse integruotai yra ugdomi specialiujų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, ir (arba) mokyklos (jų skyriai ar filialai) turi specialiąsias (jungtines) klases.</i>“ Ši išimtis yra punkto aiškinamasis plėtinys, kuris nei pagerina, nei pablogina finansavimo sąlygas projekto vykdytojui, nes po PFSA pakeitimo mokyklų sąrašas išliko tas pats. PFSA pakeitimu su išimtimi dėl spec. poreikių turinčių mokinių buvo ištaisyta pirminio sąrašo sudarymo kriterijaus techninė klaida (kaip buvo minėta, išimtimi vadovautasi ir sudarant mokyklų sąrašą, tačiau pati išimtis nebuvo aprašyta dokumentuose).</p> <p>4. Akcentuotina, kad mokyklos, kurios turi spec. poreikių turinčius vaikus, nebuvo eliminuotos iš dalyvavimo Kokybės krepšelio veiklose, priešingai, atliepta įtraukiojo ugdymo galimybė. Tai parodo ir naujojo Kokybės krepšelio aprašo rodikliai savivaldybėms (15.1 papunktis).</p>	

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>5. Pažymėtina, kad pastebėjus netikslumus projektų įgyvendinimo metu, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės suteikia galimybę pakeisti PFSA. Vadovautasi PAFT 91 p.:</p> <p>91. Jei projektų finansavimo sąlygų aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams, jei tokie pakeitimai nepablogina projektų finansavimo sąlygų ir jei projektų finansavimo sąlygų aprašas keičiamas dėl to, kad:</p> <p>91.1. paaiškėja nuo projekto vykdytojo nepriklausančios aplinkybės, dėl kurių projektai negali būti įgyvendinti tinkamai;</p> <p>91.2. projektų finansavimo sąlygos keičiamos atsižvelgiant į numatomą projektams skirti papildomą finansavimą.</p> <p>Todėl atsižvelgus į tai, PFSA keitimas atliktas atsižvelgiant į lygiateisiškumo principą (projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai). Manytume, kad PFSA įtrauktas patikslinimas neįtakojo atrinktų mokyklų, nepablogino jau įgyvendinamų projektų padėties, o atvirkščiai PFSA 19 p. plėtinys pagerino sąlygas tinkamai finansuoti projektus.</p> <p><u>Dėl ESFA prievolės pertikrinti mokyklų atitikimo kriterijus pagal PFSA 19 p. projekto tinkamumo finansuoti vertinimo metu</u></p> <p>PFSA 22 p. yra įtvirtinta, kad mokyklos, kurioms bus skiriamas kokybės krepšelis, turi būti atrenkamos vadovaujantis Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms aprašu.</p> <p>Pagal Kokybės krepšelio 16 p. mokyklos, turinčios teisę dalyvauti Projekte yra tos mokyklos, kurios yra <i>„įtrauktos į Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą mokyklų, turinčių teisę pretenduoti gauti Kokybės krepšelį, sąrašą“</i>.</p> <p>Pagal 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 09.2.1-ESFA-V-719 priemonės „Kokybės krepšelis“ tinkamumo finansuoti vertinimo lentelės 1.3 punktą pažymėta, kad: <i>„Projektas turi atitikti kitus su projekto veiklomis susijusius Aprašo 21 ir 22 punktuose nustatytus reikalavimus“</i>.</p>	

2020–2021 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁰¹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			<p>Pagal Kokybės krepšelio aprašo 34 p., „Komisija teikia tvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministrui mokyklų, turinčių teisę dalyvauti projekte, sąrašą“. Darytina išvada, kad kaip nustatyta vertinimo lentelės 1.3 punkte, mokyklų atranka turi būti vykdoma vadovaujantis Kokybės krepšelio aprašu ir atsižvelgiant į tai, kad mokyklų sąrašo sudarymui pagal nurodytus Kokybės krepšelio aprašo kriterijus buvo sudaryta Komisija, ESFA neturėjo papildomai pertikrinti mokyklų atitikties, tačiau turėjo, ką ir padarė, patikrinti, ar Projekte numatomos dalyvauti mokyklos įtrauktos į sąrašą.</p>	

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Viešosios įstaigos Europos socialinio fondo agentūros Kokybės skyriaus veiklos procesų koordinatorė

Laura Klimaitė

Tel. (8 659) 42 573, el. p. laura.klimaite@esf.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

18 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas UAB Investicijų ir verslo garantijos

2020–2021 m. valstybinio audito metu INVEGA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
Keli pagrindiniai reikalavimai				
1.	<p>(V) EX.19⁵⁹⁹ INVEGA netinkamai paskelbė kvietimų teikti paraiškas skelbimus ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt</p> <p>PAFT⁶⁰⁰ 82 p., be kita ko, nustatyta, kad II kvietimo teikti paraiškas skelbimą skelbia ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.</p> <p>PAFT 78.1, 78.2, 78.3 p., be kita ko, nustatyta, kad kvietimo teikti paraiškas tęstinei projektų atrankai sudarymo dokumentai yra: PFSA, kvietimo teikti paraiškas skelbimas, paraiškos forma ir kitų šiose PAFT ar PFSA nustatytų su paraiška teikiamų dokumentų formos. 349 p. nustatyta, kad visuotinės dotacijos priemonės kvietimo dokumentus, be nurodytų šių PAFT 78.1–78.3 p., sudaro nustatyta dotacijos sutarties forma.</p> <p>PFSA⁶⁰¹ 34 ir PFSA⁶⁰² 43 p., be kita ko, nustatyta, kad siekdamas gauti finansavimą, pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kuri skelbiama svetainės www.esinvesticijos.lt</p>	<p>Audito metu buvo teikta rekomendacija:</p> <p>1) užtikrinti, kad ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“ būtų paskelbta visų aktualių kvietimų teikti paraiškas skelbimų informacija pagal PAFT ir Rekomendacijų reikalavimus.</p> <p>2) įsitikinti, kad paraiškos, priimtose po pirmame kvietime nustatyto paraiškų pateikimo termino, atitinka priemonių Nr.09.4.3-IVG-T-813, Nr.03.1.1-IVG-T-809 antro kvietimo metu galiojusio PFSA nuostatas.</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2021-10-11.	2021-10-11

⁵⁹⁸ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁵⁹⁹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 2. Tinkama veiksmų atranka ir PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams.

⁶⁰⁰ Redakcijos, galiojusios nuo 2015-10-08 iki 2021-04-27, ir galiojanti nuo 2021-04-27.

⁶⁰¹ „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonės Nr.09.4.3-IVG-T-813 „Kompetencijų vaučeris“ projektų finansavimo sąlygų aprašas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro įsakymu Nr.4-611 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonės Nr.09.4.3-IVG-T-813 „Kompetencijų vaučeris“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo“ (redakcija, galiojusi nuo 2020-03-28 iki 2021-01-22).

⁶⁰² „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ ir 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ jungtinės priemonės Nr. J03-IVG-T „Dalinis palūkanų kompensavimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1“, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2016-03-07 įsakymu Nr.4-187 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ ir 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ jungtinės priemonės Nr. J03-IVG-T „Dalinis palūkanų kompensavimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“ (redakcijos, galiojusios nuo 2016-03-08 iki 2020-04-11, ir galiojanti nuo 2020-04-11).

2020–2021 m. valstybinio audito metu INVEGA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>skiltyje „Finansavimas“ prie paskelbto kvietimo teikti paraiškas „Susijusių dokumentų“ ir INVEGOS interneto svetainėje www.invega.lt.</p> <p>ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt administravimo rekomendacijų⁶⁰³ 26 p. nustatyta, kad paraiškos formas, jų pildymo instrukcijas, tipinius paraiškų priedus, atsakinga institucija skelbia svetainės dalyje „Dokumentai“, pasirenkant kategoriją „Finansavimo skyrimas“, toliau – „Formos“.</p> <p>INVEGA PV⁶⁰⁴ 2.4.1 p., be kita ko, nustatyta, kad visą pareiškėjams apie priemones, pagal šias priemones prašomo finansavimo ir jo gavimo tvarką, projektų įgyvendinimo reikalavimus, naujienas ir renginius, metodinius nurodymus ir rekomendacijas, susijusius su priemonėmis, INVEGA darbuotojas PAFT nustatyta tvarka ir terminais skelbia www.esinvesticijos.lt ir www.invega.lt svetainėse.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad INVEGA:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) neatnaujino informacijos apie kvietimų⁶⁰⁵ teikti paraiškas sustabdymą ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt; 2) netinkamai paskelbė informaciją apie kvietimą⁶⁰⁶ teikti paraiškas ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“ kaip numatyta PAFT ir PFSA ir Rekomendacijose; 3) nepaskelbė informacijos apie kvietimą⁶⁰⁷ teikti paraiškas ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“ kaip numatyta PAFT, PFSA ir Rekomendacijose; 4) neužtikrino, kad paraiškos būtų priimtose tik iki kvietimų⁶⁰⁸ teikti paraiškas skelbimuose nustatyto paraiškų pateikimo termino. 	<p>INVEGA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.</p>		

⁶⁰³ „Rekomendacijos dėl Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt administravimo“, patvirtintos 2015-01-21 Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų posėdžio protokolu Nr. 36 (redakcija, galiojusi nuo 2016-05-09 iki 2020-11-16).

⁶⁰⁴ „Visuotinės dotacijos priemonių, įgyvendinamų 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų programavimo laikotarpiu, procedūrų vadovas“, patvirtintas INVEGA generalinio direktoriaus 2018-02-13 įsakymu Nr. B-30 ir 2020-03-09 įsakymu Nr. B-19 „Dėl visuotinės dotacijos priemonių, įgyvendinamų 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų programavimo laikotarpiu, procedūrų vadovo pakeitimo“ (redakcijos, galiojusios nuo 2018-02-18 iki 2019-03-27 ir nuo 2020-03-09 iki 2020-06-09).

⁶⁰⁵ Kvietimas Nr. 03.1.1-IVG-T-809-01 (paraiškų teikimo laikotarpis nuo 2016-03-08 iki 2020-10-31) buvo sustabdytas 2019-02-06; kvietimas Nr. 09.4.3-IVG-T-813-01 (paraiškų teikimo laikotarpis nuo 2017-03-17 iki 2020-11-30) buvo sustabdytas 2020-03-24.

⁶⁰⁶ Kvietimo Nr. 09.4.3-IVG-T-813-02 (paraiškų teikimo laikotarpis nuo 2020-09-01 iki 2020-11-30) informacija paskelbta ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Naujienos“ ir www.invega.lt svetainėje. Audito metu INVEGA paskelbė kvietimo informaciją ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas“, tačiau nepaskelbė dokumentų formų prie paskelbto kvietimo teikti paraiškas „Susiję dokumentai“.

⁶⁰⁷ Kvietimo teikti paraiškas Nr. 03.1.1-IVG-T-809-02 (paraiškų teikimo laikotarpis nuo 2020-02-17 iki 2022-10-31) informacija paskelbta ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Naujienos“ ir www.invega.lt svetainėje, tačiau ES struktūrinių fondų svetainės skiltyje „Finansavimas“ kvietimas teikti paraiškas nepaskelbtas.

⁶⁰⁸ Paraiškos priimtose po pirmų kvietimų sustabdymo: Nr. 03.1.1-IVG-T-809-01 (kvietimo galiojimo laikotarpis nuo 2016-03-08 iki 2019-02-06), pvz., projekto Nr. 03.1.1-IVG-T-809-01-4062 paraiška yra priimta 2020-04-30, Nr. 09.4.3-IVG-T-813-01 (kvietimo galiojimo laikotarpis nuo 2017-03-17 iki 2020-03-24), pvz., projekto Nr. 09.4.3-IVG-T-813-01-0924 paraiška yra priimta 2020-10-12.

2020–2021 m. valstybinio audito metu INVEGA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁵⁹⁸ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Taip INVEGA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 82, 78.1, 78.2, 78.3, 349 p., PFSA 34 ir 43 p. ir PV 2.4.1 p. reikalavimai.			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ Kokybės ir rizikos valdymo skyriaus vadovė

Aistė Stonkienė

Tel. (8 615) 69 458, el. p. aiste.stonkiene@invega.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

19 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Lietuvos mokslo tarybai

2020–2021 m. valstybinio audito metu LMT pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁰⁹ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
Keli pagrindiniai reikalavimai				
1.	<p>(V) EX.33⁶¹⁰ Neužtikrintas darbuotojų nešališkumas, atliekant projektų patikras vietoje</p> <p>PAFT⁶¹¹ 5.2 p., be kita ko, nustatyta, kad tarpinės institucijos, vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą, turi užtikrinti, kad būtų laikomasi nešališkumo principo.</p> <p>PAFT 5.2.2 p. nustatyta, kad visi vertintojai, tikrinimus atliekantys ir PAFT nurodytus sprendimus priimančios darbuotojai privalo deklaruoti galimą interesų konfliktą ir būti supažindinti su savo funkcijomis ir atsakomybe.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad LMT PV nėra nustatytų pakankamų kontrolės priemonių, kad būtų įsitikinta darbuotojų, atliekančių patikras vietoje, nešališkumu.</p> <p>Taip LMT neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 5.2 p. ir 5.2.2 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>Audito metu LMT buvo teikta rekomendacija PV nustatyti kontrolės priemones, kad atliekant projektų patikras vietoje būtų užtikrinta, jog laikomasi nešališkumo principo.</p> <p>LMT, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta</p> <p>2022-01-27.</p>	<p>2021-12-31</p>
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:</p> <p>ES struktūrinės paramos koordinavimo skyriaus teisininkė</p> <p>Veronika Kapalinskaitė</p> <p>Tel. (8 604) 76 286, el. p. veronika.kapalinskaite@imt.lt</p> <p>Šaltinis – Valstybės kontrolė</p>				

⁶⁰⁹ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁶¹⁰ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

⁶¹¹ Redakcija, galiojusi nuo 2019-01-01 iki 2019-05-17.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

20 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūrai

2020–2021 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶¹² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
Keli pagrindiniai reikalavimai				
1.	<p>(V) EX.22⁶¹³ Neužtikrintas informacijos paskelbimas laiku apie paraiškų priėmimo stabdymą ES struktūrinių fondų svetainėje</p> <p>Atsakomybės ir funkcijų taisyklių⁶¹⁴ 9.10 p., be kita ko, nustatyta, kad JI ES struktūrinių fondų svetainėje pagal kompetenciją skelbia ir atnaujina informaciją, skirtą galimiems ir (arba) esamiems pareiškėjams, PrV ir visuomenei.</p> <p>PAFT⁶¹⁵ 5.1 p., be kita ko, nustatyta, kad tarpinės institucijos, vertindamos paraiškas finansuoti projektą, turi užtikrinti lygiateisiškumo principą, kuriuo nustatyta, kad visoms tam tikro kvietimo teikti paraiškas arba iš ES struktūrinių fondų lėšų siūlomų bendrai finansuoti valstybės ar regionų projektų sąrašo paraiškoms ir (ar) projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai; 88 p., be kita ko, nustatyta, kad JI svetainėje www.esinvesticijos.lt paskelbia apie paraiškų priėmimo arba vertinimo stabdymą.</p> <p>LVPA PV⁶¹⁶ 21 p., be kita ko, nustatyta, kad apie paraiškų priėmimo (vertinimo) sustabdymą ŽIKS vyresnysis patarėjas ar jo paskirtas darbuotojas skelbia www.esinvesticijos.lt; 24 p., be kita ko, nustatyta, kad, jei tęstinė projektų atranka</p>	Atsižvelgiant į tai, kad LVPA audito metu pakeitė PV ir nustatė kontrolės priemones, skirtas užtikrinti, kad informacija apie kvietimo teikti paraiškas stabdymą būtų atnaujinta vienu momentu visuose kvietimų teikti paraiškas skelbusiuose šaltiniuose, rekomendacija nėra teikiama.	–	–

⁶¹² S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁶¹³ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, PR 2. Tinkama veiksmų atranka ir PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams.

⁶¹⁴ Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-23 iki 2021-02-12.

⁶¹⁵ Redakcijos, galiojusios nuo 2020-10-07 iki 2021-01-29.

⁶¹⁶ Kvietimų teikti paraiškas paskelbimo, pasiūlymų teikti paraiškas siuntimo ir jų keitimo vidaus tvarkos aprašas, patvirtintas LVPA direktoriaus 2014-10-31 įsakymu Nr. R1-052(15.1.8) (redakcija, galiojanti nuo 2019-08-05).

2020–2021 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶¹² , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>baigiama anksčiau, apie tai ŽIKS vyresnysis patarėjas ar jo paskirtas darbuotojas skelbia www.esinvesticijos.lt.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad LVPA, sustabdžiusi kvietimus⁶¹⁷ teikti paraiškas, pavėluotai⁶¹⁸ atnaujino informaciją ES struktūrinių fondų svetainėje.</p> <p>Taip LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.10 p., PAFT 5.1 p., 88 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p>			
2.	<p>(V) EX.92⁶¹⁹ LVPA taikoma MP pagrindžiamųjų pirminių dokumentų tikrinimo atrankinė metodika yra dviprasmiška, ją taikant neužtikrinama audito seka</p> <p>PAFT⁶²⁰ 232 p., be kita ko, nustatyta, kad už tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų tikrinimą atsakinga JI. 234 p., be kita ko, nustatyta, kad JI, suderinusi su VI ir TVI, gali nustatyti atrankinę tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų patikros tvarką.</p> <p>Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties ES fondų reikalavimams⁶²¹ 203 p., be kita ko, nurodyta, kad tais atvejais, kai išlaidoms pagrįsti teikiami duomenys pagal JI arba, vadovaujantis PFSA, kitų atsakingų institucijų parengtas suvestinių pažymų formas, JI taip pat turi patikrinti bent dalį visų pirminių tinkamų finansuoti išlaidų ir veiklų patvirtinimo dokumentų, vadovaudamasi su VI ir TVI suderinta atrankinės tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų patikros tvarka.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad LVPA:</p> <p>1) taikoma MP pagrindžiamųjų pirminių dokumentų tikrinimo atrankinė metodika⁶²² yra dviprasmiška⁶²³;</p>	<p>Audito metu LVPA buvo teiktos rekomendacijos:</p> <p>1) atnaujinti pirminių dokumentų tikrinimo atrankinę metodiką, užtikrinant, kad joje neliktų dviprasmiškų nuostatų;</p> <p>2) vadovaujantis atnaujinta pirminių dokumentų tikrinimo atrankinės metodikos versija, atlikti skėtinių priemonių projektų MP deklaruotų pagrindžiamųjų pirminių dokumentų atrankų patikrą, siekiant įsitikinti, ar buvo patikrintas reikiamas pirminių dokumentų kiekis. Nustačius poreikį patikrinti papildomus pirminių</p>	Rekomendacija įgyvendinta 2022-01-28.	2022-02-28

⁶¹⁷ Priemonių kvietimai: Nr. 03.3.1-LVPA-T-859-01 ir Nr. 01.2.1-LVPA-T-848-03.

⁶¹⁸ Priemonės Nr. 03.3.1-LVPA-T-859-01 kvietimo informacijoje nurodyta, kad kvietimas stabdomas anksčiau ir paraiškų pateikimo terminas – 2020-10-28 23:59 val. LVPA nurodė, kad ES struktūrinių fondų svetainėje informacija apie kvietimo stabdymą buvo paskelbta 2020-10-29 08:37, t. y. daugiau nei po 8 val. Priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-T-848-03 kvietimo informacijoje nurodyta, kad kvietimas stabdomas anksčiau ir paraiškų pateikimo terminas – 2020-11-23 11 val. LVPA nurodė, kad ES struktūrinių fondų svetainėje informacija apie kvietimo stabdymą buvo paskelbta 2020-11-24 10:20, t. y. daugiau nei po 23 val.

⁶¹⁹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

⁶²⁰ Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

⁶²¹ Redakcija, galiojanti nuo 2021-01-26.

⁶²² 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ skėtinių priemonių Nr. 04.3.2-LVPA-V-111 „Katilų keitimas namų ūkiuose“, Nr. 04.1.1-LVPA-V-114 „Elektrios energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos įrenginių įrengimas namų ūkiuose“ ir Nr. 04.1.1-LVPA-V-115 „AIE namų ūkiams“ fizinių asmenų išlaidų tikrinimo atrankinė metodika (toliau – pirminių dokumentų tikrinimo atrankinė metodika), patvirtinta APVA direktoriaus 2021-04-02 įsakymu Nr. R1-043, kuri suderinta su VI ir TVI 2021-03-30 raštu Nr. ((24.78Mr-07)-5K-2105912)-6K-2102148.

⁶²³ Pvz., pirminių dokumentų tikrinimo atrankinės metodikos 7 p., be kita ko, nurodyta, kad, pagal 6 p. atrinkus tikrintinus vienetus, papildomai patikrinama, ar šių tikrintinų vienetų išlaidų suma yra ne mažesnė nei tikrinimo imties procentas (pvz., 15 proc. tikrintinų vienetų apima ne mažiau kaip 15 proc. deklaruojamų išlaidų ir t. t.). Audito metu, įvertinus LVPA darbinės pažymą, nustatyta, kad atliekant projekto Nr. 04.1.1-LVPA-V-115-01-0001 MP Nr. MP006 pirminių dokumentų patikrinimą, tikrinimui atrinktų vienetų išlaidų suma buvo vertinta atsižvelgiant į su MP pateiktų pažymų Nr. 5 ir Nr. 6 deklaruojamas išlaidas atskirai. Tuo tarpu, atliekant MP Nr. MP007 pirminių dokumentų patikrinimą, tikrinimui atrinktų vienetų išlaidų suma buvo vertinta atsižvelgiant į su MP pateiktų pažymų Nr. 7 ir Nr. 8 deklaruojamas

2020–2021 m. valstybinio audito metu LVPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶²⁴ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>2) taikant pirminių dokumentų tikrinimo atrankinę metodiką, neužtikrinama⁶²⁴ audito seka.</p> <p>Taip LVPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 232 p., 234 p. ir Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties ES fondų reikalavimams 203 p. bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmai atitinka taikytiną teisę.</p>	<p>dokumentų vienetus, atlikti jų atranką ir tikrinimą.</p> <p>Rekomendacija dėl pastebėjimo 2 p. neteikiama, nes pirminių dokumentų tikrinimo atrankinėje metodikoje nustatytos pakankamos kontrolės priemonės, užtikrinančios audito seką, tačiau vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.</p> <p>LVPA, atnaujinus pirminių dokumentų tikrinimo atrankinę metodiką ir įsitikinusi, kad patikrintas pirminių dokumentų kiekis pakankamas, rekomendaciją įgyvendino.</p>		

2021Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

VšĮ Lietuvos verslo paramos agentūros Aptarnavimo ir rizikos valdymo tarnybos Projektų rizikos prevencijos centro vyresnioji projektų rizikos ekspertė

Mažvydė Kemerzūnė

Tel. (8 614) 83 419, el. p. mazvyde.kemerzune@lvpa.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

išlaidas bendrai. Vertinama, kad tiksliai neapibrėžus, kurios deklaruojamos išlaidos yra aktualios papildomam patikrinimui, kai su MP yra pateikiamos kelios pirminių duomenų pažymos, sudaro sąlygas skirtingam pirminių dokumentų tikrinimo atrankinės metodikos 7 p. pritaikymui.

⁶²⁴ Pirminių dokumentų tikrinimo atrankinės metodikos 7 p., be kita ko, nurodyta, kad atrinktų vienetų skaičius, procentas, atrinktų vienetų išlaidų suma ir jų procentas nurodomi kiekvienos pažymos apačioje. 9 p., be kita ko, nurodyta, kad atliekami veiksmai turi būti tinkamai dokumentuojami ir saugomi, taip pat esant poreikiui argumentuojami (pvz., tinkamai pažymimi į atranką patekę tikrintini vienetai, kad būtų aišku, kokie vienetai buvo atrinkti tikrinimui; nurodomi argumentai, dėl neatitikimų pobūdžio vertinimo), šią informaciją nurodant MP patikrinimo lape pastabų lauke ir prie jo pridėdant pažymas su 6 p. nurodyta informacija. Audito metu nustatyta, kad darbinėse pažymose atliekami veiksmai dokumentuojami netinkamai, pvz.: projekto Nr. 04.1.1-LVPA-V-115-01-0001 MP Nr. 007 darbinėse pažymose Nr. 7 ir Nr. 8 bei projekto Nr. 04.1.1-LVPA-V-114-01-0001 MP Nr. 013 darbinėje pažymoje Nr. 6 nenurodytas atrinktų vienetų skaičius, procentas, atrinktų vienetų išlaidų suma ir jų procentas, komentarai dėl tikrintų pirminių dokumentų, rastų ar nerastų neatitikimų.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

21 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrai

2020–2021 m. valstybinio audito metu MITA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶²⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
Keli pagrindiniai reikalavimai				
1.	<p>(V) EX.11⁶²⁶ MITA neužtikrino vienodų paraiškų vertinimo principų ir nepagrindė projektų NK vertinimo rezultatų</p> <p>PAFT⁶²⁷ 5.1 p., be kita ko, nurodyta, kad visoms tam tikro kvietimo teikti paraiškas paraiškoms turi būti taikomi vienodi vertinimo principai.</p> <p>117 p., be kita ko, nurodyta, kad vertintojų įvertinimai vertinimo lentelėse turi būti pagrįsti argumentais.</p> <p>140 p., be kita ko, nurodyta, kad projektų NK vertinimo metu projektai vertinami pagal atitinkamos VP priemonės PFSA nurodytus prioritetinius projektų atrankos kriterijus.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad atliekant projekto⁶²⁸ atitikties PFSA⁶²⁹ nustatytiems atrankos kriterijams NK vertinimą⁶³⁰.</p>	<p>Audito metu MITA buvo teiktos rekomendacijos:</p> <p>1) patvirtinti skiriamų balų apskaičiavimo tvarką, užtikrinant vienodus projektų vertinimo principus;</p> <p>2) vidaus dokumentuose nustatyti papildomas kontrolės priemones, skirtas užtikrinti, kad MITA vertintojų įvertinimai vertinimo lentelėse būtų pagrįsti argumentais;</p> <p>3) pervertinti visas paraiškas, teiktas pagal priemonę Nr. 01.2.2-MITA-K-702-07, nustačius neatitikimų, patikrinti ir kitas paraiškas, vertintas pagal pastebėjime nurodytą PFSA, ir, esant poreikiui, imtis atitinkamų korekcinų veiksmy.</p> <p>MITA, atlikusi rekomendacijose nurodytus veiksmus, rekomendacijas įgyvendino.</p>	<p>Rekomendacija įgyvendinta 2021-09-27.</p>	<p>1. 2021-07-16</p> <p>2. 2021-07-16</p> <p>3. 2021-07-31</p>

⁶²⁵ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁶²⁶ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 2. Tinkama veiksmy atranka.

⁶²⁷ Redakcija, galiojusi nuo 2020-02-14 iki 2020-03-25.

⁶²⁸ Projektas Nr. 01.2.2-MITA-K-702-07-0005.

⁶²⁹ 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmy programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtos ir inovacijų skatinimas“ 01.2.2-MITA-K-702 priemonės „MTEP rezultatų komercinimo ir tarptautiškumo skatinimas“ projektų finansavimo sąlygy aprašas Nr. 5, patvirtintas švietimo, mokslo ir sporto ministro 2019-12-23 įsakymu Nr. V-1537 (redakcija, galiojusi nuo 2019-12-24 iki 2020-07-17).

⁶³⁰ MITA 2020-03-09 projekto NK vertinimo lentelės.

2020–2021 m. valstybinio audito metu MITA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶²⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	<p>1) MITA neturėjo balų apskaičiavimo tvarkos, todėl galimai nebuvo užtikrinti vienodi projektų vertinimo principai⁶³¹;</p> <p>2) MITA vertintojų skirti balai nebuvo pagrįsti argumentais⁶³².</p> <p>Taip MITA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 5.1, 140 ir 117 p. nustatyti reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, veiksmų atrankos srityje parengti ir patvirtinus taikyti atitinkamas atrankos procedūras ir kriterijus.</p>			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Visuotinės dotacijos skyriaus vedėjas

Mantas Biekša

Mob. (8 604) 80 715, el. paštas mantas.bieksa@mita.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁶³¹ MITA 2020-03-09 projekto NK vertinimo lentelėse nurodyta, kad balas skiriamas vadovaujantis ekspertų išvadomis, nedetalizuojant kaip jis buvo apskaičiuotas. Audito metu nustatyta, kad buvo pasitelkti 3 ekspertai, kurių vertinimai labai skiriasi. Pvz., teikiant išvadą dėl projekto atitikties 2 prioritetiniam projektų atrankos kriterijui – 1 ekspertas skyrė 15 balų, 2 ekspertas skyrė 40 balų, 3 ekspertas skyrė 30 balų. Du iš trijų ekspertų pateikė išvadas, kad nepakanka informacijos, norint įvertinti, ar projektai atitinka keliamus reikalavimus. MITA 2020-03-09 projekto NK vertinimo lentelėse nurodyta, kad skiriama 30 balų, nenurodant argumentų. Teikiant išvadą dėl projekto atitikties 3 prioritetiniam projektų atrankos kriterijui – 1 ekspertas skyrė 20 balų, 2 ekspertas skyrė 32 balus, 3 ekspertas skyrė 35 balus, MITA 2020-03-09 projekto NK vertinimo lentelėse nurodyta, kad skiriami 28 balai, nenurodant argumentų.

⁶³² Žr. pirmiau esančią išnašą.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

22 priedas

Klaidų vertinimas

1 lentelė. Klaidų vertinimas

	I atrankos etapas	II atrankos etapas	III atrankos etapas	IV atrankos etapas	Bendra
(1) Populiacija iš viso [angl. <i>Total population</i>], Eur	214 632 357,12	226 492 100,14	506 565 829,79	359 586 948,12	1 307 277 235,17
ESF [angl. <i>ESF</i>], Eur	99 267 631,76	0,00	219 043 249,22	31 416 691,80	394 727 572,78
FP [angl. <i>FPI</i>], Eur	0,00	0,00	8 005 393,25	0,00	8 005 393,25
ERPF [angl. <i>ERDF</i>], Eur	115 364 725,36	119 104 074,55	279 517 187,32	118 854 486,87	632 840 474,10
SF [angl. <i>CF</i>], Eur	0,00	107 388 025,59	0,00	209 315 769,45	316 703 795,04
Reikšmingumas [angl. <i>Materiality</i>], Eur (2 %)					26 145 544,70
Patikimumas [angl. <i>Confidence level</i>]					70%
Patikimumo koeficientas z [angl. <i>Confidence coefficient z</i>]					1,036
Atrankos intervalai (atsižvelgus į didelės vertės pavyzdžius) pagal stratas [angl. <i>Sampling intervals by strata (considering items from exhaustive groups)</i>]					
ESF [angl. <i>ESF</i>], Eur	28 970 829,17	–	30 849 158,27	10 472 230,60	
FP [angl. <i>FPI</i>], Eur	–	–	– ⁶³³	–	
ERPF [angl. <i>ERDF</i>], Eur	28 841 181,34	23 820 814,91	34 939 648,41	39 618 162,29	
SF [angl. <i>CF</i>], Eur	–	26 847 006,40	–	41 863 153,89	
Bendro klaidų lygio skaičiavimas [angl. <i>Calculation of Total Error Rate</i>]					
Klaidų santykių suma pagal stratas [angl. <i>Total taint by strata</i>]					
ESF [angl. <i>ESF</i>]	0,00	0,00	0,22	0,00	
FP [angl. <i>FP</i>]	0,00	0,00	0,00	0,00	
ERPF [angl. <i>ERDF</i>]	0,05	0,07	0,44	0,04	
SF [angl. <i>CF</i>]	0,00	0,10	0,00	0,001	

⁶³³ Išlaidų populiaciją sudaro 2 vnt., todėl atrankos intervalas nėra skaičiuojamas.

	I atrankos etapas	II atrankos etapas	III atrankos etapas	IV atrankos etapas	Bendra	
Ekstrapoliuotos klaidos pagal stratas [angl. <i>Extrapolated errors by strata</i>]						(angl. <i>Total taint by strata * Sampling interval by strata (considering high value items)</i>)
(2) ESF [angl. <i>ESF</i>], Eur	–	–	6 923 556,09	–	–	
(3) FP [angl. <i>FP</i>]	–	–	–	–	–	
(4) ERPF [angl. <i>ERDF</i>], Eur	1 415 511,50	1 642 663,33	15 371 980,77	1 666 095,92		
(5) SF [angl. <i>CF</i>], Eur	–	2 696 078,74	–	23 062,13		
(6) Ekstrapoliuotos klaidos iš viso [angl. <i>Total extrapolated errors</i>], Eur	1 415 511,50	4 338 742,07	22 295 536,86	1 689 158,05	29 738 948,48	(2)+(3)+(4)+(5)
(7) Žinomos klaidos iš didelės vertės pavyzdžių [angl. <i>Known errors from exhaustive groups</i>], Eur	219 085,30	–	461 987,54	–	681 072,84	
(8) Sisteminės klaidos [angl. <i>Systemic errors</i>], Eur	–	–	–	–	–	
Bendras klaidų lygis [angl. <i>Total Error Rate</i>], Eur					30 420 021,32	(6)+(7)+(8)
Viršutinės klaidos ribos skaičiavimas [angl. <i>Calculation of Upper Error Limit</i>]						
Atrinktų pavyzdžių skaičius (be didelės vertės pavyzdžių) pagal stratas [angl. <i>Items selected by strata excluding high value items</i>]	7	9	17	11	44	
ESF [angl. <i>ESF</i>], vnt.	3	–	7	3	13	
FP [angl. <i>FP</i>], vnt.	–	–	2	–	2	
ERPF [angl. <i>ERDF</i>], vnt.	4	5	8	3	20	
SF [angl. <i>CF</i>], vnt.	–	4	–	5	9	
Atrinktų didelės vertės pavyzdžių skaičius [angl. <i>Exhaustive group items selected</i>]	1	–	1	–	2	
ESF [angl. <i>ESF</i>], vnt.	1	–	1	–	2	
FP [angl. <i>FP</i>], vnt.	–	–	–	–	–	
ERPF [angl. <i>ERDF</i>], vnt.	–	–	–	–	–	
SF [angl. <i>CF</i>], vnt.	–	–	–	–	–	
Klaidų santykių standartinis nuokrypis pagal stratas [angl. <i>Standard deviation of taints by strata</i>]						
ESF [angl. <i>ESF</i>]	0,00	0,00	0,06	0,00	0,06	
FP [angl. <i>FP</i>]	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
ERPF [angl. <i>ERDF</i>]	0,02	0,02	0,09	0,01	0,17	
SF [angl. <i>CF</i>]	0,00	0,05	0,00	0,00	0,05	
(9) Tikslumas [angl. <i>Precision</i>], Eur					10 641 949,29	
(10) Bendras klaidų lygis [angl. <i>Total Error Rate</i>], Eur					30 420 021,32	
Viršutinė klaidos riba [angl. <i>Upper Error Limit</i>], Eur					41 061 970,61	(9)+(10)

2 lentelė. Likutinės klaidos vertinimas

Parametrai	Žymėjimas	Duomenys ⁶³⁴
Populiacija iš viso [angl. <i>Audit Population</i>], Eur	A	1 307 277 235,17
Atsitiktinėje imtyje audituotos ataskaitinių metų išlaidos [angl. <i>Expenditure audited</i>], Eur	B	39 067 338,19
Netinkamų finansuoti išlaidų suma atsitiktinėje imtyje [angl. <i>Errors found in the sample</i>], Eur	C	2 426 578,50
Bendras klaidų lygis [angl. <i>Total Error Rate after extrapolation</i>], proc.	D	2,33
Išlaidos, kurių teisėtumas ir tvarkingumas yra vertinamas pagal R. 1303/2013 137 str. 2 d. (dalinai susijusios su atrankos imtimi), Eur	E ₁	204 883 961,93
Kitos neigiamos sumos [angl. <i>Other negative amounts</i>], Eur	E ₂	20 534 885,07
Populiacija atėmus išlaidas, kurių teisėtumas ir tvarkingumas yra vertinamas, Eur	F=(A-E ₁ -E ₂)	1 081 858 388,17
Rizikos suma [angl. <i>Amount at risk</i>], Eur	G=D*F	25 174 579,92
Finansinės korekcijos, susijusios su veiksmų audito rezultatais [angl. <i>Financial corrections</i>], Eur	H	3 609 604,23
Sąskaitose deklaruota išlaidų suma [angl. <i>Amount certifiable in the accounts</i>], Eur	I=F-H	1 078 248 783,94
Likutinės rizikos suma [angl. <i>Residual amount at risk</i>], Eur	J=G-H	21 564 975,68
Likutinis klaidų lygis [angl. <i>Residual Total Error Rate</i>], proc.	K=J/I	2,00
Finansinės korekcijos suma, kuri sumažintų likutinę riziką [angl. <i>Amount of correction to reduce residual risk to materiality level</i>], Eur	L=(J-0.02*I)/0,98	0,00

Šaltinis – Valstybės kontrolė

⁶³⁴ Galimi nedideli nukrypimai dėl skaičių apvalinimo, nes lentelėje skaičių reikšmės atvaizduotos apvalintos, tačiau atliekant skaičiavimus buvo naudojamos originalios reikšmės.

3 lentelė. Nustatytos klaidos išlaidų populiacijoje detaliojo testavimo metu ir VKS institucijų nustatytos klaidos, susijusios su AI atrinktais pavyzdžiais detaliam testavimui

Eil. Nr.	Projekto kodas	Mokėjimo prašymo Nr.	Fondas	Deklaruota suma, Eur	ĮI	Klaidą nustatė (AI/ ĮI/ EK)	Atsitiktinė klaida, Eur	Žinoma klaida, Eur	Klaidos santykis	Pastebėjimo / Pažeidimo tyrimo išvados Nr.	Klaidos aprašymas
1	05.1.1-APVA-R-007-81-0003	MP020	SF	115 449,44	APVA	AI	15,09	271,59	0,00	EX.73	Taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės ir nesilaikoma projekto sutartyje nustatytų viešinimo sąlygų
Iš viso APVA SF:							15,09	271,59	0,00		
2	07.1.1-CPVA-R-904-61-0005	MP011	ERPF	1 150 350,87	CPVA	AI	30,90	4 966,94	0,00	EX.83	Faktiškai atlikti rangos darbai neatitinka pirkimų sutartyse numatytų atlikti rangos darbų
3	06.2.1-TID-R-511-81-0005	MP004	ERPF	406 848,44	CPVA	AI	1,60	0,00	0,05	EX.5	PD nustatytos sąlygos, nepagrįstai ribojančios subteikėjų pasitelkimą
4							19 955,40	11 501,86	EX.10	PD nustatytos sąlygos, nepagrįstai ribojančios subrangovų pasitelkimą	
5	09.1.2-CPVA-V-721-01-0001	MP012	ERPF	227 526,08	CPVA	AI	4 390,10	0,00	0,02	EX.24	PD nustatyti konkurenciją ribojantys ir neproporcingi reikalavimai
6							45,11	9,31	EX.35	CPVA netinkamai nustatė tinkamų finansuoti išlaidų sumą	
7	09.1.1-CPVA-V-720-05-0003	MP007	ERPF	632 310,38	CPVA	AI	31 277,87	28 476,23	0,05	EX.27	PD nustatytas su pirkimo objektu nesusijęs, neproporcingas ir konkurenciją dirbtinai ribojantis kvalifikacijos reikalavimas
		MP008		579 103,60			28 886,83	0,00	0,05		
8								112 565,58		EX.43	PD nustatyti diskriminaciniai, konkurenciją dirbtinai ribojantys reikalavimai, netinkamai pasirinktas pirkimo būdas
9								0,00		EX.44	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas, PD nustatyti konkurenciją ribojantys reikalavimai bei PO nepateikė tiekėjui su PD susijusios informacijos
10	J02-CPVA-V-11-0006 ⁶³⁵	MP002	ERPF	1 734 736,27	CPVA	AI	311 337,44	0,00	0,18	EX.45	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas bei PD nustatyti konkurenciją dirbtinai ribojantys reikalavimai
11								0,00		EX.46	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas bei neužtikrintas tiekėjų lygiateisiškumas
12								0,00		EX.49	Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų pateikimo terminas

⁶³⁵ iš jungtinės priemonės Nr. 08.1.3-CPVA-V-605-11-J02-0006.

Eil. Nr.	Projekto kodas	Mokėjimo prašymo Nr.	Fondas	Deklaruota suma, Eur	ĮI	Klaidą nustatė (AI/ ĮI/ EK)	Atsitiktinė klaida, Eur	Žinoma klaida, Eur	Klaidos santykis	Pastebėjimo / Pažeidimo tyrimo išvados Nr.	Klaidos aprašymas
13								0,00		EX.55	Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų pateikimo terminas
14								0,00		EX.56	Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų pateikimo terminas
15								12 790,99		EX.60	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas
16								27 938,29		EX.61	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas
17								0,00		EX.62	Pirkimo objektas nepagrįstai neskaitytas į dalis ir laimėjusio tiekėjo pasiūlymas neatitiko PD nustatytų reikalavimų
18								0,00		EX.63	Nepagrįstai taikyta pagreitinta pirkimo procedūra bei netinkamai nustatytas pasiūlymų pateikimo terminas, pasiūlymų vertinimo metu nereikalauta, kad dalyvis pagrįstų pasiūlyme nurodytą neįprastai mažą kainą
19					CPVA	ĮI	30 217,85	0,00	0,21	Nr. IT02	Pasiūlymas pakeistas pasiūlymų vertinimo metu
20	06.2.1-TID-R-511-21-0022	MP003	ERPF	143 816,38	CPVA	AI	70,40	0,00	0,00	EX.42	Pirkimo objektas nepagrįstai neskaitytas į dalis, PD nustatytas su pirkimo objektu nesusijęs kvalifikacinis reikalavimas, netinkamai apskaičiuota numatoma pirkimo vertė, pasiūlymų vertinimo metu nereikalauta, kad dalyvis pagrįstų pasiūlyme nurodytą neįprastai mažą kainą
21	J02-CPVA-V-02-0002 ⁶³⁶	MP021	ERPF	1 676 225,49	CPVA	AI	27 989,17	0,00	0,02	EX.70	Netinkamai pasirinktas pirkimo būdas
22							0,00	2 295,95		EX.77	Subrangovai pasitelkti nesilaikant rangos sutarties nuostatų, dalį rangos darbų vykdė tokios teisės neturintis subrangovas
23	09.1.3-CPVA-R-705-21-0003	MP010	ERPF	83 329,83	CPVA	AI	1 944,44	0,00	0,03	EX.84	Faktiškai atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutartyje numatytų atlikti darbų
24							168,48	462,12		EX.86	Laimėtoju pasirinktas tiekėjas, kuris neatitiko PD nustatyto kvalifikacijos reikalavimo
Iš viso CPVA ERPF:							456 315,58	201 007,27	0,60		
25	04.5.1-TID-V-517-01-0004	MP007	SF	565 749,00	CPVA	AI	56 574,90	169 724,70	0,10	EX.14	PD nustatyti konkurenciją dirbtinai ribojantys ir tiekėjus diskriminuojantys reikalavimai,

⁶³⁶ Iš jungtinės priemonės Nr. 08.1.3-CPVA-V-605-02-J02-0002.

Eil. Nr.	Projekto kodas	Mokėjimo prašymo Nr.	Fondas	Deklaruota suma, Eur	ĮI	Klaidą nustatė (AI/ ĮI/ EK)	Atsitiktinė klaida, Eur	Žinoma klaida, Eur	Klaidos santykis	Pastebėjimo / Pažeidimo tyrimo išvados Nr.	Klaidos aprašymas
											pasiūlymų vertinimo kriterijai neužtikrino veiksmingos tiekėjų konkurencijos
26	06.1.1-TID-V-503-01-0004	MP005	SF	2 359 533,94	CPVA	AI	1 000,00	6 150,00	0,00	EX.30	Nustatytos užsienio tiekėjų dalyvavimą pirkime ribojančios informacijos apie kvalifikaciją patvirtinimo priemonės
27	06.1.1-TID-V-506-01-0004	MP003	SF	2 753 728,31	CPVA	AI	1 157,08	2 791,24	0,00	EX.87	PD nustatytas konkurenciją dirbtinai ribojantis, neproporcingas kvalifikacijos reikalavimas ir pasiūlymų vertinimo kriterijai, neužtikrinantys veiksmingos tiekėjų konkurencijos
Iš viso CPVA SF:							58 731,98	173 015,94	0,10		
28	09.2.1-ESFA-V-719-01-0001	MP008	ESF	4 714 020,06	ESFA	AI	685 713,92	433 081,92	0,15	EX.64	ESFA tinkamumo finansuoti vertinimo metu neįsitikino projekto atitikimu PFSA nustatytiems kriterijams
29								4 900,99		EX.50	PD nustatyti nebūtinai, pirkimo objektui neproporcingi ir dirbtinai konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai
30								946,98		EX.51	PD nustatyti nebūtinai, pirkimo objektui neproporcingi ir dirbtinai konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai
	09.2.1-ESFA-V-706-02-0001	MP012	ESF	438 638,17	ESFA	AI	16 859,84		0,04		
31								436,20		EX.52	PD nustatytas nebūtinai, pirkimo objektui neproporcingas ir dirbtinai konkurenciją ribojantis kvalifikacijos reikalavimas
32								4 988,01		EX.53	PD nustatyti nebūtinai, pirkimo objektui neproporcingi ir dirbtinai konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai
		MP040		41 325 973,41			219 085,30	7 120,23	0,00		
		MP043		33 948 299,61			461 987,54	0,00	0,00		
		MP046		18 547 933,39			107 466,54	0,00	0,01		
		MP049		12 101 701,85			420 402,71	0,00	0,03		
33	07.3.1-ESFA-V-401-04-0001		ESF		ESFA	AI				EX.4	ESFA, atlikusi esminį projekto sutarties keitimą ir įtraukusi naują išlaidų tipą, neatnaujino pirminių dokumentų sąrašą, administracinių patikrinimų metu neįsitikino, kad išlaidos atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus, ir, atlikdama MP tikrinimą, patvirtino netinkamas finansuoti išlaidas
Iš viso ESFA ESF:							1 911 515,85	451 474,33	0,22		

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4 lentelė. Klaidų klasifikavimas

Klaidų kategorijų paaiškinimai	Klaidų Nr.	Klaidų subkategorijos	Ištariamo sukčiavimo atvejai	Administracinės naštos atvejai	Dažnis (atvejų skaičius)	Neatitikimų išlaidų suma (iš viso išlaidų, Eur)
Viešieji pirkimai – skelbimas apie pirkimą ir konkurso specifikacijos	1.3	Nepakankamas pagrindimas, kodėl sutartis nėra dalijama į dalis	-	-	EX.62	138 287,23
			-	-	EX.42	130,49
	1.4	Pasiūlymų priėmimo terminų nesilaikymas; arba prašymų leisti dalyvauti priėmimo terminų nesilaikymas; arba pasiūlymų priėmimo terminų nepratęsimas, kai pirkimo dokumentai keičiami iš esmės	-	-	EX.49	12 037,87
			-	-	EX.55	25 660,94
			-	-	EX.56	2 976,06
			-	-	EX.63	1 224,80
			-	-	EX.43	112 565,58
			-	-	EX.44	3 162,29
			-	-	EX.45	21 004,92
			-	-	EX.46	87 836,33
	1.7	Atvejai, kuriais negalima pagrįsti konkurso procedūros su derybomis arba konkurencinio dialogo taikymo	-	-	EX.60	16 344,04
			-	-	EX.61	43 532,49
			-	-	EX.70	27 989,17
			-	-	EX.46	87 836,33
	1.6	Nepaskelbta apie pratęstus pasiūlymų priėmimo terminus arba tokie terminai nepratęsti	-	-	EX.46	87 836,33
	1.10	Draudimo dalyvauti procedūroje, atrankos, sutarties skyrimo kriterijų, sutarčių vykdymo sąlygų arba techninių specifikacijų, kurie yra diskriminaciniai, grindžiami nepateisinamomis nacionalinėmis, regionų ar vietos lengvatomis, taikymas	-	-	EX.30	1 500,00
			-	-	EX.50	24 548,00
			-	-	EX.51	3 163,85
			-	-	EX.52	1 832,78
			-	-	EX.53	22 577,00
-			-	EX.14	226 299,60	
-			-	EX.87	9 895,25	
-			-	EX.42	130,49	
-			-	EX.24	4 390,10	
-			-	EX.27	253 849,63	
1.11	Techninėje specifikacijoje numatyti diskriminuojantys reikalavimai	-	-	EX.44	3 162,29	

Klaidų kategorijų paaiškinimai	Klaidų Nr.	Klaidų subkategorijos	Ištariamo sukčiavimo atvejai	Administracinės naštos atvejai	Dažnis (atvejų skaičius)	Neatitikimų išlaidų suma (iš viso išlaidų, Eur)
			-	-	EX.45	21 004,92
	1.13	Subrangos apribojimai	-	-	EX.5	6,05
			-	-	EX.10	114 776,40
	1.14	Atrankos kriterijai (arba techninės specifikacijos) buvo pakeisti atplėšus vokus su pasiūlymais arba buvo neteisingai taikomi	-	-	EX.86	898,58
	1.15	Pasiūlymų vertinimas pagal sutarties skyrimo kriterijus, kurie skiriasi nuo skelbime apie pirkimą arba konkurso specifikacijose nurodytų kriterijų, arba vertinimas remiantis papildomais sutarties skyrimo kriterijais, kurie nebuvo paskelbti	-	-	EX.62	138 287,23
	1.23	Sutarties elementų, nustatytų skelbime apie pirkimą arba konkurso specifikacijose, pakeitimai	-	-	EX.84	1 944,44
			-	-	EX.83	4 966,94
	1.24	Kitos netinkamos finansuoti išlaidos	-	-	EX.77	2 295,95
	8.4	Išlaidos, nesusijusios su tinkamumo finansuoti sritimi	-	-	EX.64	691 708,48
Kitos netinkamos finansuoti išlaidos			-	-	EX.4	1 216 062,32
	8.9	Kitos netinkamos finansuoti išlaidos	-	-	EX.24	4 390,10
			-	-	EX.35	123,71
Viešinimas	11.3	Nėra atminimo lentos	-	-	EX.73	301,77

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

23 priedas

FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai) skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

1 lentelė. 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos VKS institucijų atitikties jų paskyrimo kriterijams audito metu pateiktos rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶³⁷ , numeris, antraštė, turinys)	VI Atitikties audito metu teiktos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
		Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
3Avi. Nustatytos procedūros veiksmingoms ir proporcingoms kovos su sukčiavimu priemonėms nustatyti						
1.	<p>(S) P3 VI nėra nustačiusi priemonių, užtikrinančių, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus būtų vertinama su konkrečiais projektais susijusi sukčiavimo rizika</p> <p>Pagal R. 1303/2013 125 str. 4 d. c p. reikalavimą VI atsižvelgdama į nustatytą riziką nustato veiksmingas ir proporcingas kovos su sukčiavimu priemones.</p> <p>EK „Sukčiavimo rizikos vertinimas ir veiksmingos bei proporcingos kovos su sukčiavimu priemonės“ gairėse⁶³⁸ pateikiamos rekomendacijos dėl tinkamo R. 1303/2013 125 str. 4 d. c p. reikalavimo įgyvendinimo. Šiose gairėse kovai su sukčiavimu patariama naudoti EK sukurtą</p>	<p>Rekomenduojame VI nustatyti priemones, užtikrinančias, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus būtų vertinama su konkrečiais projektais susijusi sukčiavimo rizika, taip tinkamai įgyvendinant R. 1303/2013 125 str. 4 d. c p. reikalavimą.</p>	<p>Įgyvendinta.</p> <p>Atnaujinta, papildyta ir 2017 m. liepos 14 d. patvirtinta VI procedūrų vadovo Kovos su sukčiavimu priemonių taikymo procedūra (XVIII skyrius) (VI rašto 3 priedas).</p> <p>Informuojame, kad VI, atsižvelgdama į VI atliktų analizių, STT ir „Transparency International“ Lietuvos skyriaus atliktų tyrimų rezultatus, teikė rekomendacijas TI dėl konkrečių papildomų kovos su korupcija ir sukčiavimu priemonių (<i>Finansų ministerijos 2016 m. sausio 14 d. raštas Nr. (24.59-09)-5K-1506961 (rašto kopija teikta ir Valstybės kontrolei) bei pakartotiniai 2017 m. sausio mėnesio raštai</i>) įgyvendinimo, įtraukimo į procedūrų vadovus ar kt. dokumentus.</p> <p>Atitinkamas papildomas kovos su korupcija ir sukčiavimu priemonės (<i>galimybės visuomenės atstovams dalyvauti projektų patikroje vietoje numatymas, pareiškėjų ir projektų vykdytojų informavimas informacinių susitikimų ar mokymų metu apie prevencinius veiksmus pažeidimų ir sukčiavimų</i></p>	2017-07-31	Laukiama įgyvendinimo	Atsižvelgiant į tai, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus nėra vienos, visoms TI prieinamos informacinės sistemos (ARACHNE ar jos analogo), kuri padėtų įvertinti su konkrečiais projektais susijusią sukčiavimo riziką (pvz.: projekto vykdytojo reputaciją, įtartinus ryšius ir pan.), vertinama, kad rekomendacija nėra įgyvendinta (rizika nėra suvaldyta). <p>2019-11-15 VI informavo AI, kad šiuo metu vyksta ARACHNE testavimas TI, po kurių VI priims sprendimą dėl ARACHNE naudojimo galimybių.</p>

⁶³⁷ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁶³⁸ 2014-06-16 Nr. EGESIF_14-0021-00.

VI Atitikties audito metu teiktos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2022-02-15		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶³⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>elektroninę duomenų gavimo priemonę ARACHNE, kuri įvestų duomenų pagrindu, be kita ko, vertina su konkrečiais projektais susijusią sukčiavimo riziką (pvz.: projekto vykdytojo reputaciją, įtartinus ryšius ir pan.) ir nustato galimai rizikingus projektus, paramos gavėjus, sutartis ir (arba) rangovus.</p> <p>Audito metu nustačiusi, kad VI nėra numačiusi priemonių, užtikrinančių, kad TI atliekant projektų administravimo veiksmus⁶³⁹ būtų vertinama su konkrečiais projektais susijusi sukčiavimo rizika.</p> <p>Taip nėra užtikrinamas tinkamas R.1303/2013 125 str. 4 d. c.p. reikalavimo įgyvendinimas.</p>		<p><i>atvejams išvengti ir taip sumažinti pažeidimų ir sukčiavimų atsiradimo riziką</i>) VI įtraukė į Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės (finansų ministro 2016 m. lapkričio 22 d. įsakymo Nr.1K-415 redakcija).</p> <p>VI, atsižvelgdama į 2016 m. lapkričio 29 d. vykusio ES fondų pažeidimų kontrolierių posėdžio metu II atstovų išreikštą poreikį didinti įgūdžius dėl galimos korupcijos atvejų identifikavimo, yra numačiusi atitinkamus mokymus ir pradėjusi jų organizavimą.</p> <p>Taip pat informuojame, kad VI, prašydama TI pateikti patikslintą informaciją apie VI 2016 m. sausio 14 d. rašte Nr. (24.59-09)-5K-1506961, 2017 m. sausio 31 d. rašte Nr. ((24.59-09)-5K-1601494)-6K-1700913) rekomenduotų priemonių įgyvendinimą, paprašė II pateikti ir informaciją apie tai, kokiais valstybiniais ir kitais registrais bei informacinėmis sistemomis II naudojasi vertindamos projektų paraiškas ir administruodamos projektus. Pagal pateiktą II informaciją, II procedūrų vadovuose numatyta tvarka plačiai naudojasi Valstybinio socialinio draudimo fondo (SODRA) (pvz., dėl skolų SODRAI) Valstybės mokesčių inspekcijos (pvz., dėl PVM mokėtojo įregistravimo, sąskaitose pateiktų rekvizitų teisingumo, mokesčių sumokėjimo), Statistikos departamento duomenų bazėmis, Registrų centro (pvz., dėl juridinio asmens statuso, finansinės atskaitomybės duomenų, įmonės kodo, teistumų, susijusių įmonių, turto arešto ir pan.), Valstybės pagalbos ir nereikšmingos (de minimis) pagalbos registrais. Taip pat, atsižvelgiant į II administruojamų projektų specifiką, II naudojasi Statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacine sistema (INFOSTATYBA), Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos Nemokumo registru, „Creditinfo“ registru, Centrine viešųjų pirkimų informacine sistema ir kt. duomenų bazėmis. Šiuose registruose, duomenų bazėse ir informacinėse sistemose atliktų patikrinimų rezultatai yra nurodomi paraiškų vertinimo ataskaitose ir projektų patikrinimų (MP tikrinimo, galutinių ataskaitų vertinimo lapuose,</p>			Audito institucija laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

⁶³⁹ Pvz., vertinant paraiškas, atliekant MP patikrinimus, vertinant viešuosius pirkimus, planuojant patikras vietoje ir kt.

VI Atitikties audito metu teiktos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama				Audito institucijos vertinimas 2022-02-15		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶³⁷ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>ekspertinio vertinimo išvadose ir pan.), taip pat naudojami projektų rizikingumui įvertinti.</p> <p>Be to, EK 2016 m. gruodžio 5–16 d. atliko 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos jungtinį auditą, kurio metu vertino VI taikomas kovos su sukčiavimu priemonių nustatymo procedūras, ir nepateikė VI pastebėjimų ir rekomendacijų dėl kovos su sukčiavimu rizikos vertinimo.</p> <p>Informuojame, kad po 2016 m. liepos 19 d. įvykusių <i>Arachne</i> mokymų EK buvo pateiktos pastabos dėl pastebėtų sistemos trūkumų, kurie buvo pašalinti įdiegus ARACHNE2.0 versiją (įdiegta 2017 m. gegužės pabaigoje). Atsižvelgiant į tai buvo parengtas ir 2017 m. birželio 22 d. EK pateiktas SFMIS2014 esančių projektų duomenų paketas, kurį EK į ARCHNE2.0 įkėlė 2017 m. liepos 10 d. Šiuo metu su EK atstovais yra derinama data jų vizito į Lietuvą, kurio metu VKS institucijoms bus pristatyta ARACHNE2.0 ir jos nauji funkcionalumai.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei įvertinus nustatytus sukčiavimo atvejus (2007–2013 m. finansavimo laikotarpiu iš 8748 įgyvendintų projektų, kuriems išmokėta apie 7,3 mlrd. EUR, nustatyti keturi sukčiavimo atvejai, dėl kurių grąžintinų lėšų suma – 293.889,49 EUR (0,004 proc. visų projektams išmokėtų lėšų), 2014–2014 m. finansavimo laikotarpiu nėra faktinių nustatytų sukčiavimo atvejų) VI nuomone, sukčiavimo rizika yra valdoma ir nereikalauja papildomų priemonių.</p>			
<p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja Rasa Baltronaite Tel. 8 5 239 0257, el. p. Rasa.Baltronaite@finmin.lt</p>						

2 lentelė. Informacija apie 2016–2017 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas VI

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁴⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
1.	<p>(V) EX.70 VI neužtikrino, kad būtų parengta tinkama fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita</p> <p>LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 68.2.5.2 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerija PFSA ir jo keitimo projektus su VI derina, kai PFSA numatyta taikyti naujus (VI nepaskelbtus ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt) fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir (ar) apdovanojimų dydžius, išskyrus tuos atvejus, kai fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir (ar) apdovanojimų dydžius nustato VI. PFSA⁶⁴¹ 43 p., be kita ko, nurodyta, kad mokomų asmenų kelionių mokytiis į užsienį išlaidų fiksuotasis įkainis yra nustatytas remiantis „Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaita“⁶⁴².</p> <p>Audito metu nustatėme atvejį kai fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita yra neišsami, nes nustatant vidutinius lėktuvų skrydžių įkainius:</p> <p>1) į analizę neįtrauktos pigių skrydžių oro bendrovių (pvz. „Ryanair“, „Wizzair“)</p>	<p>Rekomendacija atitinka EK audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktą rekomendaciją Nr. 13.01 susijusią su netinkamu fiksuotųjų įkainių nustatymu. AI stebės EK pateiktos rekomendacijos įgyvendinimo eigą.</p>	<p>Finansų ministerijos nuomone, Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. spalio 6 d. „Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaitoje“ (toliau – 2014 m. tyrimas) fiksuotieji skrydžių įkainiai yra tinkamai nustatyti.</p> <p>2014 m. tyrimo ataskaitos 7 psl. yra išdėstyti pagrįsti argumentai, kodėl tyrimo metu renkant duomenis neįtrauktos pigių skrydžių bendrovės (pvz., Ryanair, Wizzair). Šių bendrovių skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesiuo jungiamųjų skrydžių. Pavyzdžiui, į Briuselį (kur skrendama bene dažniausiai) Ryanair siūlo 2 skrydžius per savaitę (antradienį 21.20 val., ir šeštadienį), t. y. nuvykstanta labai vėlai į nutolusį oro uostą (nuo Charleroi iki Briuselio centro apie 55 km, panašiai ir kitomis kryptimis: nuo Beauvais iki Paryžiaus 88 km, nuo Lutono iki Londono 46 km), nėra galimybės spėti į tos dienos susitikimus, skrydžių dažnumas nepakankamas; grįžimas šeštadienį 17.55 val., t. y. reikia visą išieginę dieną praleisti Briuselyje. Už darbą poilsio dienomis įprastai mokamas dvigubas darbo užmokestis, taip pat mokami dienpinigiai, papildoma nakvynė, o tai generuoja papildomas visai nereikalingas išlaidas. Tik nuo 2017 m. rugsėjo mėn. Ryanair pradėjo siūlyti 8 jungiamuosius skrydžius per Milaną, tačiau mažai populiariomis kryptimis: į Barį, Brindisį, Kaljarį, Kataniją, Neapolį, Palermą, Trapanį ir Valensiją (t. y. tos kryptys populiarešnės kaip poilsinės, bet ne darbo reikalais). Wizzair jungiamųjų skrydžių iki šiol nesiuo.</p> <p>Jei tokių skrydžių bendrovių kainos būtų įtrauktos, nustatant fiksuotąjį įkainį, jis tikėtina taptų žemesnis, tačiau taip pat sąlygotų tai, kad įsigydami bilietus projektų vykdytojai realiai (dauguma atvejų) negalėtų šių bendrovių skrydžiais pasinaudoti, o pirkdami bilietus iš kitų skrydžių bendrovių mokėtų didesnę kainą, nei nustatytas fiksuotasis įkainis. Arba prarastų lėšas, apmokėdami darbuotojams už papildomas komandiruotėje praleistas darbo dienas, mokėdami daugiau už apgyvendinimą, taip pat už vietines</p>	<p>Rekomendacijos įgyvendinimo terminas priklauso nuo Europos Komisijos audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktos rekomendacijos Nr. 13.01 įgyvendinimo eigos.</p>	<p>Laukiama įgyvendinimo</p>	<p>2020-11-13 VI el. paštu informavo, kad atliekami veiksmai dėl rekomendacijos įgyvendinimo. Rekomendacija bus laikoma įgyvendinta, kai EK patvirtins, jog rekomendacija Nr. 13.01 yra įgyvendinta. Audito institucija laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.</p>

⁶⁴⁰ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁶⁴¹ Patvirtinto ŪMJ 4-532.

⁶⁴² Patvirtinta Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2014-10-06 įsakymu Nr. V-191 „Dėl Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaitos patvirtinimo“.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁴⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>skrydžių kainos⁶⁴³. Todėl kyla rizika, kad apskaičiuotas įkainis yra nepagrįstai didelis;</p> <p>2) rinkos tyrimui naudoti tik trijų kelionių agentūrų turimi 2014 m. birželio–liepos mėn. duomenys apie skrydžių kainas⁶⁴⁴.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 68.2.5.2 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. c p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiekintų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.</p>		<p>keliones užsienyje (kurios apmokamos pagal fiksuotąjį įkainį, kuris apskaičiuotas iš istorinių duomenų, kai skrydžiai buvo vykdomi ne pigių skrydžių bendrovių).</p> <p><u>Informuojame, kad įvertinus tai, kad rinkos kainos gali keistis, 2014 m. tyrimo ataskaitoje jau iš anksto buvo nustatyta rinkos kainas įvertinti pakartotinai. Lietuvos mokslo taryba 2017 m. kovą–balandį atliko pakartotinį skrydžių rinkos tyrimą, nauji įkainiai taikomi projektuose nuo 2017 m. gegužės 24 d. Pažymėtina, kad ir šiame tyrime dėl aukščiau minėtų priešasčių pigių skrydžių bendrovių kainos nebuvo įtrauktos, nustatant fiksuotąjį įkainį. Šie įkainiai yra žymiai mažesni, nei 2014 m. tyrime, bet tai sąlygoja pasikeitusios rinkos kainos. Šie nauji įkainiai yra labai artimi, dažnu atveju net mažesni, nei ERASMUS+ kelionių schema, kurią taikyti rekomenduoja Europos Komisija.</u></p> <p>Taip pat pažymime, kad vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr.1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – PAFT), 442 punktu, projekto sutartyje nustatytų fiksuotųjų įkainių ir fiksuotųjų sumų dydis projekto įgyvendinimo metu nėra keičiamas, išskyrus atvejus, kai pasikeičia jų taikymą reglamentuojantys teisės aktai, taip pat PAFT 428 punkte nustatytais atvejais (t.y., supaprastintai apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei galimybė jas apmokėti supaprastintai iš anksto (iki projekto sutarties sudarymo) nustatyta projektų finansavimo sąlygų apraše, aiškiai nurodant supaprastintai apmokamų išlaidų taikymo sritį. Kai galimybė taikyti konkretų fiksuotąjį įkainį, fiksuotąją sumą ar fiksuotąją normą nustatoma projektų finansavimo sąlygų apraše sudarius projekto sutartį, tokia galimybė gali būti taikoma jau įgyvendinamam projektui, jei aiškiai atskiriamas naujai nustatytų supaprastintai apmokamų išlaidų taikymo laikotarpis, kad būtų išvengta dvigubo projekto išlaidų deklaravimo mokėjimo prašymuose).</p>			

⁶⁴³Fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, be kita ko, nurodyta, kad kainos netirtos kadangi, remiantis ankstesnių mokslinių išvykų duomenimis, išvykų poreikiams įmonės ir organizacijos retai naudojasi pigių skrydžių bendrovių paslaugomis, o jų skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesūlo jungiamųjų skrydžių. Valstybinių auditorių nuomone šie argumentai nepakankami, kadangi mokymai nebūtinai vykdomi didžiuosiuose miestuose (pagal PFSA remiama veikla – specialiųjų mokymų, skirtų sektorinių kompetencijų ugdymui, įmonėms teikimas), o PFSA nurodyti pareiškėjai (verslo asociacijos, prekybos, pramonės ir amatų rūmai ir klasterio koordinatoriai) nėra nei perkančiųjų organizacijų nei mokslinių įmonių darbuotojai.

⁶⁴⁴ Europos Komisija, audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje taip pat pateikė pastebėjimą, kad skrydžių vieneto įkainiai nebuvo nustatyti sąžiningu, teisingu ir patikrinamu metodu, kaip numatyta R. 1303/2013 67 str. 5 d.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁴⁰ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>Atsižvelgiant į tai, kad, Finansų ministerijos nuomone, 2014 m. tyrimas buvo atliktas tinkamai, išlaidos patirtos pagal šio tyrimo metu nustatytą skrydžių vieneto įkainį yra tinkamos finansuoti.</p> <p>Europos Komisija preliminarioje audito ataskaitoje Nr. REGC2214LT0049 yra pateikusi preliminarų pastebėjimą, susijusį su skrydžių fiksuotojo įkainio nustatymu (dėl tyrimo laikotarpio, apklaustų agentūrų skaičiaus bei nustatytų didesnių įkainių nei kitose ES lygmens schemose panašioms projektams ir projektų vykdytojams (pvz., ERASMUS+). VI 2017 m. spalio 25 d. pateikė Europos Komisijai paaiškinimus dėl pateiktų preliminarų pastebėjimų (Finansų ministerijos 2017 m. spalio 25 d. rašto Nr. ((24.60-09)-5K-1713443; 1717654)-6K-1706378 kopija pateikta ir Valstybės kontrolei).</p>			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja

Rasa Baltronaite

Tel. 8 5 239 0257, el. p. Rasa.Baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

3 lentelė. Informacija apie 2018–2019 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas VI

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos				Audito institucijos vertinimas 2022-02-15		
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁴⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
Keli pagrindiniai reikalavimai						
1.	<p>(V) EX.21⁶⁴⁶ SFMIS2014 generuoja netikslių rodiklių pasiekimo ataskaitą ir neužtikrina tinkamos audito sekos</p> <p>LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 p. be kita ko, nustatyta, kad VI kuria ir plėtoja SFMIS2014, užtikrina jos veikimą, pagal kompetenciją registruoja SFMIS2014 informaciją apie atliekamus veiksmus. 4.16.6 p. nustatyta, kad VI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su veiksmų programos administravimu ir kurių reikia audito sekai užtikrinti.</p> <p>R. 821/2014 9 str. 1 d. b.p., be kita ko, nustatyta, kad duomenų įrašymo ir saugojimo sistemoje yra užtikrinama ataskaitų teikimo funkcija, leidžianti generuoti ataskaitas pagal iš anksto nustatytus kriterijus, visų pirma duomenų, nustatytų Komisijos deleguotajame reglamente (ES) Nr. 480/2014.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad SFMIS2014:</p> <p>1) generuoja netikslias rodiklių pasiekimo ataskaitas⁶⁴⁷;</p> <p>2) nefiksuoja rodiklių pasiekimo įrašų datos, todėl papildomai suvedus ar patikslinus informaciją apie rodiklių pasiekimą, nėra galimybės sugeneruoti ataskaitos su rodiklių pasiekimo</p>	<p>Rekomenduojame VI:</p> <p>1) identifikuoti SFMIS2014 netikslių rodiklių pasiekimo ataskaitų generavimo priežastis ir jas pašalinti;</p> <p>2) įdiegti SFMIS2014 funkcionalumą, kuris užtikrintų rodiklių pasiekimo įrašų datos fiksavimą.</p>	<p>1) Įgyvendinta.</p> <p>Rodiklių ataskaitos generavimo klaida dėl rodiklio P.B. 231 ištaisyta, į ataskaita traukiama teisinga rodiklio reikšmė.</p> <p>Rodiklių ataskaitos korektiškumas peržiūrėtas – formuotos ataskaitos laikotarpiu nuo 2019 m. rugsėjo iki lapkričio, rodiklių reikšmės pagal atnaujintas ataskaitas suvestos į metinę ataskaitą. Nustatyta 1 klaida dėl rodiklio R.B.028 generavimo. Klaida ištaisyta, metinėje ataskaitoje nurodyta ištaisyta rodiklio R.B.028 reikšmė.</p> <p>2) Nesutinkame su pastebėjimu.</p> <p>SFMIS2014 rodiklių pasiekimų duomenys, kaip ir kita projektų informacija (sutarčių keitimai, mokėjimai ir pan.), yra nuolat atnaujinama, kad SFMIS2014 bet kuriuo momentu generuotų aktuales duomenis.</p> <p>Rodiklių ataskaitoje atvaizduojamos aktualios rodiklių pasiekimo reikšmės bet kuriai norimai datai, laikotarpiui, fondui ir t.t. Duomenys gali būti atnaujinami dėl įvairių priežasčių: informacijos tikslinimo, klaidų taisymo, pažeidimų tyrimų ir pan. Kadangi duomenys agreguojami kaupiamuoju būdu, visi tikslinimų duomenys patenka į kitų metų ataskaitinį laikotarpį, pvz. 2017 m. patikslinta rodiklio reikšmė atsispindės 2018 m. duomenyse ir t.t.</p> <p>Rodiklių pasiekimų įrašų data yra fiksuojama rodiklių ataskaitos 46 stulpelyje. Rodiklių atsekamumą (reikšmes, pasiekimo datas, pastabas ir t.t.) galima matyti hierarchinėje rodiklių pasiekimo informacijoje SFMIS2014 nuo priemonės iki konkretaus projekto. Audito metu buvo pateikti pavyzdžiai dėl rodiklių P.S.355, P.B.214 atsekamumo SFMIS2014, taip pat po EX.21 pastebėjimo gavimo pateikti visų finansinių produkto</p>	2019-12-31	Iš dalies įgyvendinta	Audito institucija laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

⁶⁴⁵ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁶⁴⁶ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 5. Tinkama audito seka; PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos.

⁶⁴⁷ Pvz. SFMIS2014 pasirinkus aplikacijas Ataskaitos/Stebėsenos rodiklių ataskaita, paieškos parametruose nustačius rodiklio kodą arba pavadinimą (vertinamu atveju – rodiklis P.B.231 „Namų ūkių, priskirtų geresnei energijos vartojimo efektyvumo klasei, skaičius“ (toliau – rodiklis P.B.231)) bei rodiklio pasiekimo ataskaitinį laikotarpį iki 2017-12-31, sugeneruojama ataskaita, kurioje rodiklio P.B.231 pasiekimo reikšmė 2017-12-31 užfiksuota – 0 namų ūkių, kai tuo tarpu projektų Nr.04.3.1-FM-F-001-01-0001 ir Nr.04.3.1-FM-F-001-02-0001 lygmenyje 2017-12-31 užfiksuota rodiklio P.B.231 reikšmė – 25 825 namų ūkiai.

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁴⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>reikšmėmis⁶⁴⁸ už tam tikrą laikotarpį be vėliau įvestos papildomos ar patikslintos informacijos ir neįmanoma ataskaitoje identifikuoti atliktų patikslinimų, taip neužtikrinant tinkamos SFMIS2014 audito sekos. Remiantis audito metu sugeneruotų SFMIS2014 rodiklių pasiekimo ataskaitų duomenimis, nebuvo galimybės įsitikinti rodiklių pasiekimo reikšmių, pateiktų EK MVPJA už 2017 m., tikslumu. Rodiklių reikšmių tikslumas buvo vertinamas remiantis VI turimomis SFMIS2014 ataskaitomis, kurios buvo VI sugeneruotos rengiant MVPJA už 2017 m.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 ir 4.16.6 p. reikalavimai, R. 821/2014 9 str. 1 d. b p. ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. e p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad kompiuterizuoti kiekvieno veiksmo duomenys būtų renkami, įvedami į elektroninio keitimosi duomenų sistemą ir joje saugojami.</p>		<p>rodiklių ir įgyvendinimo žingsnių pagrindimai dėl pasikeitusių reikšmių, lyginant 2017 m. MVPJA nurodytas reikšmes ir audito metu generuotose rodiklių ataskaitose už 2017 m. laikotarpį nurodytas reikšmes.</p> <p>SFMIS2014 įdiegti funkcionalumą, kuris užtikrintų rodiklių reikšmių, buvusių prieš patikslinimus, atvaizdavimą yra:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daug finansinių resursų reikalaujantis funkcionalumas, - rodiklių atvaizdavima-nuotrauka nepagrįstų rodiklių reikšmių pasikeitimų, todėl tokio funkcionalumo reali nauda yra abejotina: - tokio funkcionalumo įdiegimas ženkliai apkrautų sistemos veikimą ir lėtintų kitų vartotojų darbą sistemoje. 2007-2013 programavimo laikotarpyje SFMIS2007 turėjo tokį funkcionalumą, kuris užtikrindavo duomenų, suvestų tam tikru momentu, atvaizdavimą-nuotrauką, tačiau poreikio naudotis tokiu funkcionalumu beveik nebuvo, o įdiegimo bei palaikymo kaštai buvo dideli, sistema buvo apkraunama, lėtėjo jos veikimas. Įvertinus funkcionalumo kaštus ir teikiamą naudą, SFMIS2014 jis nebuvo diegiamas. <p>Atkreipiame dėmesį, kad nėra nustatyto tokio reikalavimo, kad IT sistema generuotų rodiklių ataskaitą, kurioje būtų fiksuojamos prieš patikslinimą buvusios rodiklių reikšmės. Net ir nesant tokios ataskaitos, kurioje būtų fiksuojamos prieš patikslinimą buvusios rodiklių reikšmės, audito atsekamumui reikalingi duomenys SFMIS2014 yra ir juos galima patikrinti, t.y. audito seka yra užtikrinama. Sutinkame, kad audito atsekamumui aktualių duomenų patikrinimas SFMIS2014 reikalauja laiko ir gilesnės duomenų analizės priemonės/projekto lygmeniu, tačiau Finansų ministerijos nuomone, siūlomo funkcionalumo įdiegimo kaina/kaštai būtų ženkliai didesni nei funkcionalumo teikiama nauda.</p> <p>Tačiau, siekiant rodiklių reikšmių pasiekimo audito sekos patikrinimo procesą padaryti kuo paprastesnį bei greitesnį, atliekame šiuos veiksmus:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, metinės ataskaitos rengimo metu SFMIS2014 formuosime daugiau ir detalesnių (t. 			

⁶⁴⁸ Vertinant rodiklių pasiekimo duomenis, pateiktus EK MVPJA už 2017 m. ir SFMIS2014, už tą patį laikotarpį, generuojamose rodiklių pasiekimo ataskaitose, nustatyta, kad duomenys nesutampa. Pavyzdžiui, rodiklio P.B.218 „Papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos vandens tiekimo paslaugos“ (toliau rodiklis – P.B.218) reikšmė nurodyta MVPJA už 2017 m. 5 lentelėje – 165 354 asmenys (duomenys už 2017 m.), o SFMIS2014 2019-06-13 sugeneruotoje ataskaitoje (duomenys už 2017 m.) vertinamo rodiklio P.B.218 reikšmė nurodyta – 165 838,7 asmenys.

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁴⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>y. ne tik uždavinio, bet ir projekto lygiu) rodiklių bei kitų ataskaitų (pvz. lygiagrečiai bus užsakomas duomenų ištraukimas iš SFMIS2014 duomenų bazės), kad iškilus būtinybei, būtų užtikrinta galimybė paaiškinti konkretaus rodiklio duomenis bei būtų galima greičiau rasti reikiamą informaciją.</p> <p>- šiuo metu vyksta/diegjama ir iki 2020-04-01 SFMIS2014 planuojama įdiegti rodiklių funkcionalumų patobulinimus, iš kurių pagrindiniai yra šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Įmonių rodikliai (P.B.201-205 ir P.B.228, P.B.229) bus skaičiuojami automatinio būdu, šalinant besidubliuojančias įmones (šiuo metu šis rodiklis, perskaičiuojamas rankiniu būdu, šalinant besidubliuojančias įmones). 2. Dalyvių anketų duomenys bus susieti su mokėjimo prašymo teikimo metu deklaruojamais duomenimis. 3. Rodiklių ataskaitos formavimas pritaikytas pagal EK nustatytą metinės ataskaitos formą. <p>Minimi funkcionalumų patobulinimai leis eliminuoti žmogiškąjį faktorių skaičiuojant rodiklių duomenis ir tokiu būdu sumažės klaidų tikimybė, taip pat bus užtikrintas paprastesnis dalyvių duomenų atsekamumas.</p> <p>Taip pat informuojame, kad šiuo metu pradėtas SFMIS2014 analizės modulio kūrimo projektas. Šio modulio pagalba bus galima suformuoti įvairias duomenų ataskaitas reikalingais pjūviais, kas pagreitins informacijos surinkimą.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, siūlome rekomendacijos atsisakyti.</p>			
2.	<p>(V) EX.22⁶⁴⁹ EK pateiktoje metinėje veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoje už 2017 m. dalls rodiklių reikšmių nurodytos netiksllai</p> <p>LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 4.16.6. p. nustatyta, kad VI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su veiksmų programos administravimu ir kurių reikia audito sekai užtikrinti. 4.16.8. p., be kita ko, nustatyta, kad VI rengia ir teikia Veiksmų programos stebėsenos komitetui tvirtinti</p>	<p>Rekomenduojame VI:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ištaisyti audito metu nustatytas netikslias rodiklių pasiekimo reikšmes, kurios EK pateiktos MVPJA už 2017 m.; 2) peržiūrėti MVPJA už 2017 m. rodiklių pasiekimo reikšmes ir, nustačius netikslias rodiklių pasiekimo reikšmes, jas ištaisyti; 3) nusimatyti kontrolės priemones ir užtikrinti rodiklių 	<p>1) Įgyvendinta audito metu</p> <p>2) Įgyvendinta</p> <p>Peržiūrėtos ESF ir veiklos peržiūros rodiklių reikšmės už 2017 m. bei atnaujintos metinėje ataskaitoje už 2018 m.</p> <p>3) Nesutinkame su pastebėjimu</p> <p>Žr. į EX.21 2 p. komentarus.</p> <p>Tačiau parengtas ir VK bei EK pateiktas veiksmų planas rodiklių reikšmių audito atsekamumui užtikrinti, kuriame numatyti veiksmai:</p> <p>1) Vadovaujančiosios institucijos procedūrų vadovo papildymas rodiklių reikšmių atsekamumu – 2020 m. sausio</p>	2020-05-31	Iš dalies įgyvendinta	Audito institucija laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

⁶⁴⁹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos; PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos.

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁴⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>metines ir galutines veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitas, Veiksmų programos stebėsenos komitetui patvirtinus, teikia jas EK.</p> <p>LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.4 p., be kita ko, nustatyta, kad VI, atsižvelgdama į ministerijų pastabas ir pasiūlymus dėl metinės ataskaitos projekto, prirėikus patikslina jį ir elektroniniu paštu teikia Veiksmų programos stebėsenos komiteto nariams.</p> <p>Audito metu nustatėme, kad VI:</p> <p>1) EK pateikė MVPJA už 2017 m., kurioje nurodė netikslias rodiklių pasiekimo reikšmes⁶⁵⁰;</p> <p>2) neįsitikino, kad ministerijų⁶⁵¹ pateikta ar patvirtinta informacija dėl rodiklių reikšmių pasiekimo yra teisinga, taip neužtikrindama, kad EK pateiktoje MVPJA už 2017 m. būtų nurodyti teisingi duomenys.</p> <p>3) neužtikrina rodiklių pasiekimo reikšmių, kurios nurodomos MVPJA, atnaujinimo ar patikslinimo⁶⁵² tinkamos audito sekos.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 4.16.8 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad metinė įgyvendinimo ataskaita būtų parengta ir pateikta EK pagal R. 1303/2013 50 str.</p>	<p>pasiekimo reikšmių atnaujinimo ar patikslinimo tinkamą audito seką, kol bus įgyvendintas VI teikto pastebėjimo EX.21 rekomendacijos 2 p.</p>	<p>15 d. procedūrų vadovo skyrius „Metinių ir galutinės Veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitų rengimo ir teikimo procedūra“ papildytas dalimi „V. Stebėsenos rodiklių reikšmių atsekamumas“. Procedūrų vadovas papildytas informacija, kokie veiksniai turi įtakos vėlesniam rodiklių reikšmių už atitinkamą laikotarpį pasikeitimui ir kokius veiksmus reikia nuosekliai atlikti norint patikrinti, ar į Metinę ataskaitą įrašytos rodiklių reikšmės sutapo su konkrečiu momentu egzistavusiomis rodiklių reikšmėmis bei dėl kokių priežasčių vėlesniu momentu rodiklių reikšmės už atitinkamą laikotarpį pasikeitė ir koks buvo jų pokytis.</p> <p>Procedūrų vadove nustatyti konkretūs žingsniai, kuriuos atlikus galima įsitikinti, kaip užtikrinta rodiklių reikšmių audito seka.</p> <p>2) Reguliari rodiklių reikšmių analizė – 2020 m. sausio 15 d. procedūrų vadovo XXI skyrius „Stebėsenos rodiklių priežiūros procedūra“ papildytas dalimi „V. Rizikos, trukdančios užtikrinti tinkamą stebėsenos rodiklių reikšmių pateikimą Metinėje įgyvendinimo ataskaitoje“.</p> <p>Procedūrų vadove nurodytos:</p> <p>1. pagrindines rizikos, trukdančios užtikrinti tinkamą rodiklių reikšmių audito seką;</p> <p>2. metodika, remiantis kuria reguliariai bus atliekama SFMS2014 užfiksuotų rodiklių analizė, siekiant įsitikinti, ar yra atsižvelgta į nurodytas rizikas, t. y. jos yra suvaldytos ir užfiksuotos tinkamos rodiklių reikšmės.</p> <p>3) SFMS2014 funkcionalumų tobulinimai dėl įmonių rodiklių, dalyvių anketų, rodiklių ataskaitos formavimo šiuo metu vyksta/diegiami (žr. EX. 21 2 p.)</p> <p>4) Detalios Metinės ataskaitos pildymo instrukcijos parengimas ir pristatymas - raštas, Metinės ataskaitos pildymo instrukcija ir VP ataskaitos forma ministerijoms ir</p>			

⁶⁵⁰ Pvz. AM 2018-03-08 raštu Nr. (15-2)-D8(E)-61 „Dėl veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitos už 2017 m. rengimo“ VI pateikė informaciją reikalingą MVPJA už 2017 m. parengti, nurodydama, kad rodiklio P.B.231 „Namų ūkių, priskirtų geresnei energijos vartojimo efektyvumo klasei, skaičius“ (toliau - rodiklis P.B.231) pasiekta reikšmė už 2017 m. – 25 825 namų ūkiai, tačiau VI MVPJA už 2017 m. 5 lentelėje, ties rodikliu P.B.231 nurodė – 82 589 namų ūkius.

⁶⁵¹ Žr. susijusius pastebėjimus Nr. EX.23, EX.24, EX.25 ir EX.26.

⁶⁵² Žr. susijusį pastebėjimą Nr. 21 2 p.

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁴⁵ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>įgyvendinančiosioms institucijoms pateikta raštu ir el. paštu vasario mėn. pradžioje.</p> <p>5) Iki ataskaitinių metų pabaigos nepatvirtintų mokėjimo prašymų analizė:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2020 m. sausio 20 d. elektroniniu paštu kreiptasi į įgyvendinančias institucijas (IĮ), kurios turėjo nepabaigtų vertinti MP, prašant nurodyti priežastis, kodėl MP vis dar vertinami; - IĮ pateikus informaciją, atlikta nepatvirtintų MP, kurių ataskaitinis laikotarpis yra iki 2019 m. gruodžio 31 d., analizė; - 2020 m. sausio 31 d. pateiktas pakartotinis prašymas IĮ raštu su prašymu iki 2020 m. kovo 1 d. pabaigti vertinti kiek įmanoma daugiau MP, kurių ataskaitinis laikotarpis yra iki 2019 m. gruodžio 31 d. atsižvelgiant į tai, kad duomenys apie stebėsenos rodiklių pasiekimus už 2019 m. iš SFMIS2014 bus traukiami 2020 m. kovo 2 d. Taip pat paprašyta atsiųsti sąrašus MP, kurių iki prašomos datos nepavyks pabaigti vertinti bei nurodyti to priežastis. <p>6) Vlenodos praktikos įvedimas tikslinant rodiklių reikšmes mokėjimo prašymuose – suvienodinta įgyvendinančiųjų institucijų praktika tikslinant neteisingai nurodytas rodiklių reikšmes MP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Atliktas SFMIS2014 naudotojo vadovo keitimas (Papildytas 4.3 skyrius "Stebėsenos rodiklių reikšmių pasiekimų administravimas"); - 2020 m. sausio 29 d. procedūrų vadovo XXI skyrius „Stebėsenos rodiklių priežiūros procedūra“ papildytas dalimi „V. Rizikos, trukdančios užtikrinti tinkamą stebėsenos rodiklių reikšmių pateikimą Metinėje įgyvendinimo ataskaitoje“. 			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:

Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja

Rasa Baltronaitė

Tel. 8 5 239 0257, el. p. Rasa.Baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4 lentelė. Informacija apie 2019–2020 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas VI

2019–2020 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁵³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
Keli pagrindiniai reikalavimai						
1.	<p>(V) EX.66⁶⁵⁴ VI neužtikrina pakankamos ITI stebėsenos</p> <p>R 1303/2013 36 str. 4 d. nurodyta, kad valstybė narė arba atitinkama VI užtikrina, kad programos ar programų stebėsenos sistema leistų nustatyti prioriteto veiksmus ir produktus, kuriais prisidedama prie ITI. Audito metu nustatyta, kad SFMIS2014:</p> <p>1) pateikta netiksli informacija apie projektus, kuriais prisidedama prie ITI⁶⁵⁵;</p> <p>2) nėra užtikrintas funkcionalumas⁶⁵⁶, kuris efektyviai leistų nustatyti projektais siekiamus produktus, kuriais prisidedama prie ITI, todėl atsakinga institucija⁶⁵⁷ neturėjo galimybių juos stebėti ir analizuoti, taip tinkamai neužtikrindama jai pavestos funkcijos⁶⁵⁸ vykdymo.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R 1303/2013 36 str. 4 d. reikalavimas.</p>	<p>Rekomenduojame VI užtikrinti, kad SFMIS2014 leistų efektyviai nustatyti produktus, kuriais prisidedama prie ITI.</p> <p>Taip pat audito metu buvo teikta rekomendacija užtikrinti, kad SFMIS2014 būtų pateikta teisinga informacija apie projektus, kuriais prisidedama prie ITI.</p> <p>VI atlikusi nurodytus veiksmus, šią rekomendacijos dalį įgyvendino.</p>	<p>Su pateiktu pastebėjimu sutinkame iš dalies.</p> <p>1) Įgyvendinta - papildyta Sutarties SFMIS duomenų forma dėl ITI požymio ir teritorinės paramos paskirstymo priemonės kodo pildymo (2021 m. sausio 11 d. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės protokolas Nr. 1(51)). Taip pat išsiųstas el. paštu laiškas institucijų SFMIS lokaliems administratoriams dėl reguliaraus duomenų suvedimo tikrinimo. Atliktas papildomas patikrinimas kaip II SFMIS sistemoje priskiria požymius ir 2021-02-10 išsiųstas el. paštu laiškas, su identifikuotais neatitikimais. Papildomai planuojama rizikų valdymo plane nusimatyti rizikos valdymo priemonę ir atlikti reguliarius patikrinimus.</p> <p>2) Manome, kad Reglamento 1303/2013 36 str. 4 d. reikalavimas „Valstybė narė arba atitinkama vadovaujančioji institucija užtikrina, kad programos ar programų stebėsenos sistema leistų nustatyti prioriteto veiksmus ir produktus, kuriais prisidedama prie ITI“ yra užtikrinamas, kadangi SFMIS2014 leidžia identifikuoti projektus, kurie prisideda prie ITI bei šių projektų rodiklius.</p> <p>Reglamentas 1303/2013 nenurodo, koku būdu tai turi būti daroma, koks turi būti stebėsenos sistemos funkcionalumas, ar kiek ataskaitų gali būti formuojama.</p> <p>Atsakinga institucija turi galimybę stebėti ITI projektų produktus suformuodama kelias ataskaitas (projektų bei rodiklių) ir (arba)</p>	2020-12-31	Iš dalies įgyvendinta	Audito institucija laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

⁶⁵³ S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

⁶⁵⁴ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 2. Tinkama veiksmų atranka ir PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos.

⁶⁵⁵ Pvz., dalis projektų, kurie įgyvendinami pagal konkrečią ITVP, SFMIS2014 nebuvo priskirti prie projektų, kuriais prisidedama prie ITI, o dalis – kaip prisidedantys, nors nebuvo įgyvendinami pagal ITVP.

⁶⁵⁶ VI el. paštu pateikė informaciją, kad „<.> Norint gauti apie juos duomenis, reikalinga SFMIS2014 per paieškos langą susirasti reikiamus projektus ir eiti į sutarties lapą, kuriame nurodomi planuojami veiksmai bei produktai, taip pat į mokėjimų prašymus bei projekto pabaigos ataskaitas, kuriuose nurodytas faktinis atsiskaitymas. Taip pat yra galimybė SFMIS2014 sistemoje suformuoti projektų ataskaitą (excel failo formatu) ir išfiltruoti ITI požymį turinčius projektus, bei suformuoti rodiklių ataskaitą (taip pat excel failo formatu). Šiuos du dokumentus sulyginus excel programos teikiamomis galimybėmis, galite matyti projektų pasiektus rodiklius <...>“.

⁶⁵⁷ VRM teiktas pastebėjimas Nr. EX.1.

⁶⁵⁸ LRVN 528(96) patvirtintų taisyklių 7.8.8 p. nustatyta, kad VRM vykdo savivaldybių įgyvendinamų ITVP įgyvendinimo priežiūrą, stebėseną, analizuoja pasiektus rezultatus ir teikia savivaldybėms pasiūlymus dėl šių programų įgyvendinimo.

2019–2020 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁵³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>SFMIS2014 atsirinkdama pavienių projektų sutarčių, mokėjimų ir kt. duomenis.</p> <p>Informacija apie kiekvieno veiksmo duomenis, kompiuterine forma registruotinus ir saugotinus stebėsenos sistemoje pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 125 straipsnio 2 dalies d punktą (kompiuterine forma registruojami ir saugomi kiekvieno veiksmo duomenys, įskaitant duomenis apie atskirus dalyvius, reikalingi stebėsenos, vertinimo, finansų valdymo, tikrinimo ir audito tikslais), nurodyti reglamento 480/2014 III priede. Šiame priede su ITI susijęs vienintelis duomuo – Teritorinio paramos paskirstymo sistemų kodas (26 eilutė), kuris SFMIS2014 yra užtikrinamas ir atvaizduojamas projektų ataskaitoje.</p> <p>Reglamento 480/2014 preambulėje be kita ko nurodyta, kad „duomenų, kuriuos reikia registruoti ir saugoti, sąrašas neturėtų nulemti vadovaujančiųjų institucijų įdiegtų kompiuterizuotų sistemų techninės charakteristikos arba struktūros ar iš anksto nulemti registruojamų ir saugomų duomenų formato, nebent tai konkrečiai nurodyta šiame reglamente. Jis taip pat neturėtų nulemti priemonių, kuriomis duomenys įvedami į sistemą arba joje generuojami; kai kuriais atvejais gali reikėti įvesti kelias į sąrašą įtrauktų duomenų reikšmes“.</p> <p>Nepaisant to, kas išdėstyta, informuojame, kad šiuo metu yra kuriamas analizės modulis su specializuota analitikos priemone, kuri leis įvairiais pjūviais analizuoti SFMIS2014 kaupiamus duomenis, taip pat ir rodiklius pagal sutarties ITI požymį.</p>			
2.	<p>(V) EX.70 ⁶⁵⁹ Fiksuotųjų sumų tyrimo ataskaita parengta nesivadovaujant patikimo finansų valdymo principu</p> <p>R. 1303/2013 67 str. 5 d. a. p., be kita ko, nustatyta, kad fiksuotosios sumos dydis nustatomas sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu.</p> <p>FMJ 1K-316(1K-121) patvirtintų taisyklių 425.1. ir 425.2. p., be kita ko, nustatyta, kad supaprastintai, t. y. pagal fiksuotąsias sumas, apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei yra nustatytos vadovaujantis atlikto reprezentatyvaus tyrimo rezultatais,</p>	<p>Rekomenduojame atnaujinti techninių galimybių studijų parengimo, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros paslaugų už inovacinius čekius fiksuotųjų dydžių nustatymo tyrimo ataskaitą ir imtis susijusių korekcinį veiksmų.</p>	<p>Su pateiktu pastebėjimu sutinkame iš dalies.</p> <p>Sutinkame su AI pastebėjimu, kad Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2017-05-29 įsakymu Nr. V-137 patvirtinti didžiausi leistini pareigybių valandiniai atlygiai yra maksimalūs dydžiai ir jų naudojimas neatitinka PAFT 425.1 p. Metodika šiuo aspektu buvo patikslinta, šiuos maksimalius dydžius pakeičiant fiksuotaisiais įkainiais, kurie nustatyti mokslininkų pareigybėms Darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių nustatymo mokslinių tyrimų projektuose tyrimo ataskaitoje (2019-09-13 redakcija, FJ-037-03), ir 2020-12-11 el. paštu pateikta AI. 2020-12-30 AI el. paštu informavo, kad pritaria atliktiems tyrimo ataskaitos atnaujinimams, kurie susiję su mokslininkų darbo užmokesčio dalimi.</p>	2020-01-29	Laukiama įgyvendinimo	Audito institucija laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

⁶⁵⁹ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2019–2020 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁵³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>kai yra įvertinamos vidutinės rinkos kainos, statistiniai duomenys, projektų istoriniai duomenys, įprasta konkrečių paramos gavėjų taikoma išlaidų apskaitos praktika ar kiti duomenys, kurie yra patikimi ir gali būti patikrinami; remiantis LR teisės aktuose ar kituose dokumentuose galiojančia supaprastinto išlaidų apmokėjimo schema, jeigu ji bus taikoma panašioms projektams ir panašioms projektų vykdytojams.</p> <p>Audito metu nustatyta⁶⁶⁰, kad fiksuotosios sumos nustatytos nesivadovaujant patikimo finansų valdymo principu ir teisingu bei patikrinamu skaičiavimo metodu⁶⁶¹.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316(1K-121) patvirtintų taisyklių 425.1. ir 425.2. p. reikalavimai ir R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p. ir 125 str. 1 d. reikalavimai VI fiksuotąsias sumas nustatyti sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu, nacionalinėmis panašaus pobūdžio fiksuotųjų sumų taikymo taisyklėmis bei atsakyti už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.</p>		<p>Paskelbti atnaujintos metodikos negalime, nes dėl tam tikrų metodikos dalių yra išsiskyrusios AI ir VI nuomonės. VI argumentai, kodėl nesutinkama su kitais AI pastebėjimo aspektais pateikti žemiau esančiose pastraipose. AI 2021-01-06 el. paštu informavo, kad pritarimo visai atnaujintai metodikai negali pateikti ir, kad šios metodikos problematiką AI aptars su EK ir dėl tos dalies bus pateikta atskira nuomonė. EK 2021-01-27 raštu Nr. Ares(2021)662612 informavo, kad 2021-01-27 ir 2021-01-28 atliks AI darbo, susijusio su supaprastintai apmokamomis išlaidomis peržiūrą, kurios objektas bus ir minėta metodika. VI, gavusi iš EK oficialius atliktos peržiūros rezultatus, priklausomai nuo jų, imsis tolesnių veiksmų.</p> <p>VI argumentai, kodėl nesutinkama su kitais AI pastebėjimo aspektais:</p> <p>Pažymime, kad R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p. teigiama, kad fiksuotieji dydžiai nustatomi sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu, pagrįstu statistiniais duomenimis, kita objektyvia informacija, ekspertiniu vertinimu ar kitais būdais. Nustatant techninės galimybių studijos, mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros projektų fiksuotąsias sumas (FS-001-01, FS-002-01, FS-004) buvo taikyti keli skirtingi metodai dydžiams apskaičiuoti: eksperto atlikta ES valstybių narių praktikos analizė – nustatyti išlaidų santykiui tarp patyrusių ir nepatyrusių inovatorių, Lietuvos mokslo institucijų apklausa – žmogiškųjų išteklių darbo laiko sąnaudoms ir papildomoms išlaidoms apskaičiuoti, teisės akte nustatytais darbo valandos atlygio dydžiais perskaičiuotos žmogiškųjų išteklių darbo laiko sąnaudos, užsienio šalių praktikos analizės pagrindu apskaičiuotos fiksuotos sumos.</p>			

⁶⁶⁰ Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros 2016-11-28 parengta techninių galimybių studijų parengimo, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros paslaugų už inovacinius čekių fiksuotųjų dydžių nustatymo tyrimo ataskaita (2018-03-19 redakcija, FS-001-01, FS-002-01, FS-004).

⁶⁶¹ Vidutinių išlaidų žmogiškiesiems ir papildomiems ištekliams skaičiavime naudojami Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2017-05-29 įsakymu Nr. V-137 patvirtinti didžiausi leistini pareigybių valandiniai atlygiai. Šiame įsakyme patvirtinti dydžiai yra maksimalūs, o ne vieneto įkainiai, nustatyti supaprastinto išlaidų apmokėjimo scheme, todėl vertinama, kad jie neatitinka FMĮ 1K-316 425.2. p. Taip pat, nustatant fiksuotąsias sumas, naudojama apklausa (reprezentatyvus rinkos tyrimas), kurios rezultatai tyrimo ataskaitos rengėjo vertinami dviprasmiškai: „Naudojant apklausos metodą buvo nustatyti realistiški, rinkos kainas atitinkantys fiksuoti dydžiai“ ir „Respondentai gali būti linkę pervertinti paslaugų teikimui reikalingus išteklius, taip pat dalis jų teigė, kad labai sudėtinga tiksliai nustatyti paslaugoms suteikti reikalingą darbo dienų ir papildomų išlaidų skaičių, kadangi tai priklauso nuo individualaus projekto.“. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad šios apklausos duomenų naudojimas fiksuotųjų sumų nustatyme neatitinka FMĮ 1K-316 425.1. p. Be kita ko, nustatant fiksuotąsias sumas, tyrime apskaičiuotos vidutinės projektų vertės palyginamos ir perskaičiuojamos remiantis ES užsienio šalių praktika paremta analize, kurios reprezentatyvumas tyrimo ataskaitoje nėra pagrįstas. Be kita ko, šis veiksmas atliktas neatsižvelgus į galimą lyginamųjų dydžių kriterijų nesuderinamumą, skirtingas apskaičiavimo sąlygas ir į kainų lygių skirtumą tarp šalių įtakos dydžiams, todėl vertinama, kad tai neatitinka FMĮ 1K-316 425.1. p.

2019–2020 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁵³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			<p>Atliekant ES valstybių narių praktikų analizę buvo taikytas ekspertinio vertinimo metodas, kadangi ekspertas atliko apžvalginę aplinkos analizę – išnagrinėjo duomenų šaltinius, suformavo metodiką ir pateikė vertinimo išvadą. Atkreipiame dėmesį, kad nagrinėti šaltiniai atitinka Reglamento 1303/2013 67 str. 5 d. a punktą „kita objektyvi informacija“. Atlikdamas užsienio šalių praktikos analizę ekspertas yra nuosekliai aprašęs tyrimo eigą, naudotus šaltinius, taikytus metodus ir pateikęs tyrimo rezultatus. Atliekant tyrimą buvo vertinamos visų ES šalių tyrimo atlikimo metu viso prieinamo laikotarpio Europos Komisijos internetiniame puslapyje skelbiamos Jungtinių tyrimo centro rengiamos ES šalių mokslinių tyrimų ir inovacijų ataskaitos, tačiau pagal tinkamumo kriterijus tolesniam tyrimui atrinkta tik tą šalių informacija, kurių finansuojamos priemonės geriausiai atspindi Lietuvoje finansuojamos priemonės tikslus. Be to, tyrėjo buvo įvertinta, kad ES šalių duomenys neturi būti perskaiciuojami atsižvelgiant į kainų lygių skirtumus, kadangi perkamosios galios pariteto koeficientai nekoreliuoja su inovacinių čekių projektų vertėmis, todėl kainų lygis šalyje neturi įtakos inovacijų paslaugų kainai. Todėl manome, kad ES šalių praktikų analizė yra atlikta tinkamai, taikant tinkamus metodus, naudojant patikimus duomenų šaltinius ir atitinka FMĮ 1K-316 425.1 p. ir R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p.</p> <p>Atliekant Lietuvos mokslo ir studijų institucijų analizę buvo taikytas apklausos metodas. Pažymime, kad šioje tyrimo dalyje galima aptikti subjektyvių tyrėjo vertinimų, kurie nesuteikia pridėtinės vertės tyrimui. Todėl, atliekant su Supaprastintai apmokamų išlaidų metodikų peržiūros ir koregavimo veiksmų plano įgyvendinimu susijusius veiksmus, tyrėjo teiktos prielaidos, tokios kaip: „respondentai yra linkę pervertinti teikiams paslaugoms reikalingus išteklius“ buvo papildomai MPC įvertintos taikant mokslinį ekspertinio vertinimo metodą, siekiant įsitikinti respondentų pateiktų atsakymų patikimumu. Atlikus vertinimą buvo nustatyta, kad visų respondentų atsakymai yra suderinti, o tai reiškia – patikimi, todėl abejoti apklausos rezultatų patikimumu nėra pagrindo. Atsižvelgiant į tai, manome, kad Lietuvos mokslo ir studijų institucijų atlikta apklausa yra tinkama ir atitinka FMĮ 1K-316 425.1 p. ir R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p. Tačiau kadangi metodika buvo tikslinama dėl darbo užmokesčio dydžių, jos aprašymas taip pat buvo papildytas minėtu MPC atliktu vertinimu.</p>			

2019–2020 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁵³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
3.	<p>(V) EX.92⁶⁶² VI teisės aktuose nenustatė netinkamų finansuoti netiesioginių išlaidų apskaičiavimo tvarkos</p> <p>Teisėkūros pagrindų įstatymo⁶⁶³ 3 str. 2 d. 5–6 p., be kita ko, nustatyta, kad teisėkūroje vadovaujamosi efektyvumo ir aiškumo principais.</p> <p>LRVN 528(1233) 4.7.1 p., be kita ko, nustatyta, kad VI rengia teisės aktus, reglamentuojančius VP administravimą ir finansavimą, jų pakeitimus, pagal poreikį ir kompetenciją rengia ir tvirtina teisės aktų, reglamentuojančių VP administravimą ir finansavimą, detalizavimo dokumentus ir metodinius nurodymus, teikia paaiškinimus dėl jų taikymo.</p> <p>FMĮ 1K-316(1K-361) patvirtintų taisyklių 5.1 p., be kita ko, nustatyta, kad vykdant projektų įgyvendinimo priežiūrą turi būti laikomasi lygiateisiškumo principo⁶⁶⁴.</p> <p>335 p., be kita ko, nustatyta, kad sprendimai dėl lėšų grąžinimo priimami ir vykdomi, grąžintinos ir PrV grąžintos lėšos administruojamos Finansinės paramos grąžinimo taisyklėse ir 2014–2020 metų grąžintinų ir grąžintų lėšų administravimo taisyklėse, nustatyta tvarka.</p> <p>Audito metu nustatyta, kad IĮ priimdamos sprendimus dėl lėšų grąžinimo ir nustatydamas netinkamas finansuoti EK išlaidas, taiko skirtingus netiesioginių išlaidų apskaičiavimo metodus⁶⁶⁵, nes</p>	<p>Rekomenduojame VI teisės aktuose nustatyti tvarką, reglamentuojančią netinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų EK, apskaičiavimą, kai šias išlaidas sudaro ir EK deklaruota netiesioginių išlaidų dalis bei užtikrinti, kad IĮ nusimatyty tinkamas kontrolės priemonės šios tvarkos įgyvendinimui.</p>	<p>Į rekomendacija atsižvelgta. IĮ 2021-01-29 raštu Nr. (24.37Mr)-6K-2100812 išsiųstas paaiškinimas dėl netinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo tvarkos, rašte taip pat nurodoma vidaus tvarkos aprašuose nusimatyti priemonės šios tvarkos įgyvendinimui ir per mėnesį nuo rašto gavimo dienos pateikti atnaujintus vidaus tvarkos aprašus VI, rašte nurodytais kontaktais.</p>	2021-01-29	Laukiama įgyvendinimo	Audito institucija laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

⁶⁶² Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

⁶⁶³ 2020-06-30 įstatymo Nr. XIII-3243 redakcija.

⁶⁶⁴ Projektams turi būti taikomi vienodi vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai.

⁶⁶⁵ Audito metu, atliekant neigiamų išlaidų, deklaruotų EK mokėjimo paraiškose, vertinimą ir sąskaitų EK audito metu vertinant, ar TVI tinkamai atsižvelgė į nustatytus pažeidimus ir atliko susijusius korekcinis veiksmus sąskaitose, nustatyta, kad dėl esamų reglamentavimo trūkumų IĮ, priimdamos sprendimus dėl lėšų grąžinimo, taiko skirtingą metodiką apskaičiuojant netinkamų finansuoti netiesioginių

2019–2020 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁵³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>sprendimų dėl lėšų grąžinimo ir grąžintinių lėšų administravimo tvarkoje nenustatytos netinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų EK, apskaičiavimo taisyklės, kai šias išlaidas sudaro ir netiesioginių išlaidų dalis.</p> <p>Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 5–6 p. ir LRVN 528(1233) 4.7.1 p. reikalavimai.</p>					
4.	<p>(V) EX.97⁶⁶⁶ VI neįsitikino galutinių naudos gavėjų SVV deklaracijose pateiktų duomenų pagrįstumu</p> <p>R. 480/2014 6 str. 1 d. a p. be kita ko, nustatyta, kad Finansines priemones įgyvendinantys subjektai savo pareigas atlieka laikydamiesi galiojančių teisės aktų ir veikia kvalifikuotai, veiksmingai, skaidriai ir uoliai, kaip to tikimasi iš profesionalaus subjekto, turinčio finansinių priemonių įgyvendinimo patirties. Jie užtikrina, kad finansinėmis priemonėmis paramą gaunantys galutiniai naudos gavėjai būtų atrinkti tinkamai atsižvelgiant į finansinės priemonės pobūdį ir tikėtiną finansuotųjų investicinių projektų ekonominį gyvybingumą. Atranka vykdoma skaidriai, grindžiama objektyviomis priežastimis ir dėl jos nekyla interesų konflikto.</p> <p>PFS⁶⁶⁷ 10 p. be kita ko, nurodyta, kad galimi galutiniai naudos gavėjai pagal jungtinę priemonę turi turėti SVV statusą arba būti MVĮ.</p>	<p>Rekomenduojama VI:</p> <p>1) Nustatyti pakankamas kontrolės priemones užtikrinančias galutinių naudos gavėjų SVV deklaracijose pateiktų duomenų pagrįstumo vertinimą;</p> <p>2) patikrinti projekto Nr. J07-FM-F-01-0001 galutinių naudos gavėjų SVV deklaracijose pateiktus duomenis.</p>	<p>Su pastebėjimu sutinkame. Finansų ministerija atlikdama mokėjimo prašymų tikrinimus, atrankiniu būdu patikrins, kaip buvo įsitikinta, kad SVV deklaracija užpildyta teisingai ir galutinio naudos gavėjo statusas atitinka pagal finansinę priemonę keliamus reikalavimus jo statusui. Antrą pastebėjimo dalį prašome atsiimti, nes patikrinti nurodyto projekto galutinių naudos gavėjų SVV deklaracijose pateiktų duomenų nėra galimybės.</p>	2021-05-28	Laukiama įgyvendinimo	Audito institucija laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

išlaidų sumą, o tai daro įtaką ir apskaičiuojamam netinkamų finansuoti išlaidų dydžiui, pvz.: 1) netiesiogines išlaidas skaičiuoja 1) nuo visų išlaidų, deklaruotų mokėjimo prašymuose, kurie buvo deklaruoti iki grąžintinių lėšų formos pildymo momento, arba 2) tik nuo deklaruotų išlaidų pagal sutartį, su kuria susijęs sprendimas dėl pažeidimo, arba 3) individualaus mokėjimo prašymo lygmeniu ir t.t. Tokia skirtinga ir dviprasmiška sprendimų dėl lėšų grąžinimo ir grąžintinių lėšų administravimo tvarka neužtikrina, kad mokėjimo paraiškose EK ir sąskaitose būtų atlikti tinkami korekciniai veiksmai.

⁶⁶⁶ Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 2. Tinkama veiksmų atranka.

⁶⁶⁷ 2016-02-10 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ ir 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ jungtinės priemonės Nr. J07-FM-F „Verslo finansavimo fondas“ projektų finansavimo sąlygos.

2019–2020 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba ⁶⁵³ , numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	<p>Audito metu nustatyta⁶⁶⁸, kad VI:</p> <p>1) neturi kontrolės priemonių, užtikrinančių galutinių naudos gavėjų pateiktų duomenų pagrįstumo vertinimą;</p> <p>2) neatliko galutinių naudos gavėjų SVV deklaracijose pateiktų duomenų vertinimo ir taip neįsitikimo⁶⁶⁹ jų pagrįstumu bei galutinių naudos gavėjų tinkamumu.</p> <p>Taip VI neužtikrino R. 480/2014 6 str. 1 d. a p. reikalavimo ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p., kuriame be kita ko, nustatytas reikalavimas tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.</p> <p>Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja Rasa Baltronaite Tel. 8 5 239 0257, el. p. Rasa.Baltronaite@finmin.lt</p> <p>Šaltinis – Valstybės kontrolė</p>					

⁶⁶⁸ Projektas Nr. J07-FM-F-01-0001, projektas įgyvendinamas, tikrintas MP002.

⁶⁶⁹ VI el. paštu pateikė informaciją, kad „<...> Už deklaracijoje pateikiamų duomenų teisingumą ir tikrumą atsako deklaraciją pasirašęs asmuo. <...> Finansų ministerija SVV deklaracijoje pateiktų teisingumą tikrina tik kilus įtarimų“.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

24 priedas

VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

1 lentelė. Informacija apie 2017–2018 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas CPVA

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
1.	(V) EX.36 PD nustatyti konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai bei pirkimo objektas neskaidytas į dalis VPĮ ⁶⁷⁰ 17 str. 1 d. ⁶⁷¹ nustatyta, kad PO užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų. VPĮ 47 str. 1 d. ⁶⁷² nustatyta, kad PO nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. Audito metu nustatėme atvejus ⁶⁷³ , kai: 1) PO VŠP ⁶⁷⁴ pirkimo sąlygose nustatė perteklinius kvalifikacinius reikalavimus ⁶⁷⁵ ;	Rekomenduojame CPVA: 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 (dėl konkurenciją ribojančių kvalifikacijos reikalavimų ir pirkimo neskaidymo į dalis, preliminari klaida projekte yra 116 967,68 Eur); 2) priimti sprendimą numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas:	Pateiktame pastebėjime minimus faktus įvertinsime atlikdami pažeidimo tyrimą. Finansinės korekcijos dydis ir likusių rekomendacijos punktų įgyvendinimas priklausys nuo pažeidimo tyrimo išvados.	2019-04-30	Iš dalies įgyvendinta	CPVA 2019-06-06 pateikė atliktų pažeidimų tyrimų išvadas (IT01-IT011). Įvertinę CPVA atliktus veiksmus, rekomendaciją laikome iš dalies įgyvendinta. Laukiama rekomendacijos 3 p. ir 4 p. nurodytų veiksmų atlikimo. CPVA 2020-11-20 el. paštu informavo, kad dėl šios

⁶⁷⁰ 2017-05-02 įstatymo redakcija Nr. XIII-327 (naudojama visame pastebėjime).

⁶⁷¹ 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 3 str. 1 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 17 str. 1 d.

⁶⁷² 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 32 str. 2 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 47 str. 1 d.

⁶⁷³ Projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP010, kurio vertė 1 049 236,94 Eur.

⁶⁷⁴ Nr. 164290 (paskelbimo data 2015-07-24), Nr. 342662 (paskelbimo data 2017-08-03), Nr. 183908 (paskelbimo data 2017-02-24) (naudojama visame pastebėjime).

⁶⁷⁵ Pirkimo Nr. 164290 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ 2 lentelėje nurodyta, kad tiekėjo siūlomi specialistai (ekspertai) turi turėti ne mažesnę kaip mokslų daktaro laipsnį, nors perkamas paslaugas galėtų teikti ne tik daktaro laipsnį turintis specialistas. Pirkimo Nr. 183908 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikaciniai reikalavimai“ 2 lentelėje „Techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimai“ ir pirkimo Nr. 342662 sąlygų priedo Nr. 4

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	2) PO nepagrįstai neišskaidė pirkimo objekto į dalis ⁶⁷⁶ , neužtikrindama konkurencijos ir diskriminuodama kitus paslaugų teikėjus. Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d. ⁶⁷⁷ , 47 str. 1 d. ⁶⁷⁸ reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę. Remiantis EK FK gairių 9 ir 10 p., dėl konkurenciją ribojančių kvalifikacinių reikalavimų ir pirkimo objekto neskaidymo į dalis, taikytina 25 proc. pirkimų sutarčių ⁶⁷⁹ verčių (467 870,70 Eur (su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 116 967,68 Eur ⁶⁸⁰ .	sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma; 4) peržiūrėti projekto Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 visus specialistų (ekspertų) paslaugų pirkimus ir, nustačius neatitikimų, imtis rekomendacijos 1-3 p. nurodytų veiksmų.				situacijos šiuo metu vyksta teisiniai procesai. 2021 m. II ketv. gauta informacija apie pasibaigusius teisinius procesus, atsižvelgiant į tai, CPVA panaikino pažeidimo tyrimus susijusius su pastebėjimu. Audito institucija, vertina tolimesnius institucijų veiksmus.
Institucijos atstovas, atsakingas už Audito institucijos informavimą dėl pateiktų pastebėjimų/rekomendacijų: Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros Struktūrinių ir investicinių fondų programos Pažeidimų prevencijos skyriaus vyresnioji teisininkė Brigita Blikertė Tel. (8 614) 80 477, el. p. BBlikerte@cpva.lt						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

„Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ nurodyta, jog Tiekėjo siūlomi specialistai (ekspertai) turi turėti ne mažesnę nei 5 metų praktinio darbo patirtį toje mokslų srityje šakoje, kuriai (-ioms) tiekėjas teikia pasiūlymą <...> arba ne žemesnį nei magistro laipsnį arba jam prilygintą išsilavinimą, nors perkamas paslaugas galėtų teikti ir trumpesnę darbo patirtį turintis specialistas bei žemesnį nei magistro laipsnio išsilavinimą turintis specialistas. Pirkimų Nr. 164290 ir Nr. 183908 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikaciniai reikalavimai“ 2 lentelėje „Techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimai“, pirkimo Nr. 342662 sąlygų priedo Nr. 4 „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai“ nurodyta, jog Tiekėjas turi turėti ir pasiūlyti ne mažiau kaip du specialistus (ekspertus) kiekvienai siūlomai atitinkamų mokslų srityje šakai <...>, nors toks reikalavimas nėra proporcingas, nes PO turėtų įvardyti tik reikalaujamas kompetencijas, o sprendimą dėl specialistų skaičiaus turi priimti tiekėjai, kurie teikdami pasiūlymus viešuosiuose pirkimuose ir siekdami juos laimėti, parinks reikiamus išteklius ir jų skaičių, kad optimaliomis sąnaudomis galėtų įvykdyti pirkimų sąlygas.

⁶⁷⁶ Pirkimu Nr. 342662 perkamos 26 atskirų biomedicinos mokslo srityje šakų specialistų (ekspertų) paslaugos ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai dėl 50 proc. šakų. Pirkimu Nr. 183908 perkamos keturių mokslų sričių specialistų (ekspertų) paslaugos: 10 technologijos mokslų srityje kryptys ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 4 kryptims, 8 biomedicinos mokslų srityje kryptys ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 3 kryptims, 4 fizinių mokslų srityje kryptys ir tiekėjo prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 2 kryptims bei 6 socialinių mokslų srityje kryptys ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 3 kryptims. Pirkimu Nr. 164290 perkama 10 technologinių mokslų kryptų specialistų (ekspertų) paslaugos ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 4 kryptims. Visais išvardintų pirkimų atvejais, PO buvo galimybė atlikti atskirus pirkimus kiekvienos mokslų srityje šakos specialistų (ekspertų) paslaugų pirkimui ir taip užtikrinti didesnę konkurenciją.

⁶⁷⁷ 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 3 str. 1 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 17 str. 1 d.

⁶⁷⁸ 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 25 str. 2 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 25 str. 2 d.

⁶⁷⁹ Sutartis Nr. T1-057(14.5-17-020)/TPS-150000-1697, Nr. T1-038(14.4-15-88), Nr. T1-033(14.5-17-020), Nr. T1-036(14.5-17-020), Nr. T1-030(14.5-17-020), Nr. T1-034(14.5-17-020), Nr. T1-039(14.5-17-020), Nr. T1-035(14.5-17-020), Nr. T1-031(14.5-17-020), Nr. T1-040(14.5-17-020), Nr. T1-032(14.5-17-020).

⁶⁸⁰ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP010 yra 86 550,80 Eur.

2 lentelė. Informacija apie 2018–2019 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas CPVA

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
1.	<p>(V) EX.3 Faktiškai atlikti darbai neatitinka statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų</p> <p>FMĮ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y., skirtos už patiektas prekes, suteiktas paslaugas, atliktus darbus sumokėti ar priskaičiuotų palūkanų subsidijoms, apskaičiuotam darbo užmokesčiui ir kitoms teisės aktuose nustatytoms išmokoms išmokėti.</p> <p>PS⁶⁸¹ 2.2 p. nustatyta, kad FMĮ 1K-316(1K-184) ir vėlesni jų pakeitimai yra PS sąlygos.</p> <p>Audito metu, atlikdami projekto patikrą vietoje, nustatėme atvejį⁶⁸², kai faktiškai atlikti statybos rangos darbai neatitiko⁶⁸³ statybų rangos sutarties⁶⁸⁴ 3.2 p. numatytų atlikti darbų.</p> <p>Statybų rangos sutarties 3.2 p., be kita ko, numatyta, kad Rangovas privalo atlikti visus darbus (laiku ir tinkamai pastatyti baseiną), kurie yra būtini sutartyje numatytam rezultatui pasiekti už sutartyje nurodytą bendrą darbų kainą.</p> <p>Dėl nurodytų aplinkybių, vadovaujantis proporcingumo principu, tikrintame projekte taikytina 10 proc. pirkimo sutarties vertės (15 772 939,59 Eur su PVM), dėl kurios preliminari klaida projekte 1 577 293,95⁶⁸⁵ Eur.</p> <p>Taip projekto vykdytojas nesilaikė PS 2.2 p. ir statybos rangos sutarties 3.2 p. nurodytų reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 405.1 p reikalavimas bei</p>	<p>Rekomenduojame CPVA:</p> <p>1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002 (faktiškai atlikti darbai neatitinka statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų, preliminari klaida 1 577 293,95 Eur);</p> <p>2) priimti sprendimą, numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.;</p> <p>3) patikslinti II rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.</p>	<p>Vertinant, kad audito metu nustatyti netinkamai atlikti darbai negali būti deklaruojami EK, ir, kad laukiame ar garantinio laikotarpio metu rangovas juos visiškai ištaisys ir tokiu atveju nereikės sugrąžinti lėšų susijusių su šiais darbais, pritariame Jūsų rekomendacijai.</p>	2019-11-30	Laukiama įgyvendinimo	CPVA 2020-11-20 el. paštu informavo, kad dėl šios situacijos šiuo metu vyksta teisiniai procesai.

⁶⁸¹ 2017-03-30 Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002/J9-772.

⁶⁸² Projektas Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002, finansavimo santykis 80 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas mokėjimo prašymas Nr. MP008, kurio vertė 1 800 715,37 Eur.

⁶⁸³ Projekto patikroje vietoje nustatyti neatitikimai, pavyzdžiui, registratūros stalo bei baro stalviršiai pagaminti ne iš akmens masės stalviršio kaip nurodyta TP; visa grindų danga esant jai šlapiam, yra labai slidi, neatitinkanti saugumo reikalavimų; SPA zonoje netinkamai suformuoti grindų nuolydžiai, dėl kurių kaupiasi vanduo; cokolinio aukšto techninėse patalpose ant grindų dėl galimai netinkamos hidroizoliacijos kaupiasi vanduo; baseino patalpoje nuo konstrukcijų virš langų ant palangių kaupiasi vanduo, dalis pastato vidinių sienų pradėjusios pelyti ir kt.

⁶⁸⁴ 2016-09-09 statybos rangos sutartis Nr. J9-1544.

⁶⁸⁵ Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP008 yra 180 071,54 Eur.

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2022-02-15	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.					

Institucijos atstovas, atsakingas už Audito institucijos informavimą dėl pateiktų pastebėjimų/rekomendacijų:
 Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros Struktūrinių ir investicinių fondų programos Pažeidimų prevencijos skyriaus vyresnioji teisininkė
 Brigita Blikertė
 Tel. (8 614) 80 477, el. p. B.Blikerte@cpva.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

25 priedas

Informacija apie VPT išvadas dėl AI teiktų pastebėjimų

Eil. Nr.	Pastebėjimo Nr. (II, fondas)	Viešojo pirkimo rūšis ir būdas	VPT vertinimo išvada (tikrinimo ataskaita), sprendimas ⁶⁸⁶	AI paaiškinimai
1	EX.44 (CPVA, ERPF)	Tarptautinis pirkimas Neskelbiamos derybos	2022-01-25, Nr. 4S-87 Pirkimo/sutarties vertinimas: Dalinis pirkimo procedūrų ir techninės specifikacijos vertinimas; Sprendimas: Pirkimo procedūros yra pasibaigusios, o Pirkimo sutartis įvykdyta, Tarnyba apsiriboja pažeidimų konstatavimu; Nustatyti pažeidimai: Perkančioji organizacija laiku neatsakė į tiekėjo paklausimą, techninė specifikacija riboja konkurenciją. Perkančioji organizacija pažeidė VPĮ 17 str. 1 d., 17 str. 3 d., 37 str. 3 d.	Pastebėjimo neatsisakyta. AI ir VPT vertinimai dėl pažeidimo fakto ir jo įtakos viešojo pirkimo rezultatui sutampa.
2	EX.45 (CPVA, ERPF)	Tarptautinis pirkimas Neskelbiamos derybos	2022-01-24, Nr. 4S-78 Pirkimo/sutarties vertinimas: Dalinis pirkimo vertinimas dėl techninės specifikacijos reikalavimų atitikties VPĮ nuostatomis; Sprendimas: Vertinimas atliktas CPVA prašymu. Nustatyti pažeidimai. Pirkimo sutartis įvykdyta; Nustatyti pažeidimai: VPĮ 37 str. 3 d. (techninės specifikacijos reikalavimų visuma yra pritaikyta konkretaus gamintojo įrangai), VPĮ 17 straipsnio 1 dalis, VPĮ 17 straipsnio 2 dalies 1 punktas, VPĮ 17 straipsnio 3 d.	Pastebėjimo neatsisakyta. AI ir VPT vertinimai dėl pažeidimo fakto ir jo įtakos viešojo pirkimo rezultatui sutampa.
3	EX.61 (CPVA, ERPF)	Tarptautinis pirkimas Neskelbiamos derybos	2022-01-18, Nr. 4S-57 Pirkimo/sutarties vertinimas: Dalinis Sprendimas: Vertinimas atliktas CPVA prašymu. Pirkimo sutartis įvykdyta, pažeidimų nenustatyta; Nustatyti pažeidimai: Pažeidimų nenustatyta.	Pastebėjimo I dalies neatsisakyta – VPT vertinimo argumentai nėra pakankami pastebėjimo dalies atsisakymui; Pastebėjimo II dalies atsisakyta – AI, įvertinusi po tarpinių audito rezultatų iš CPVA gautus papildomus įrodymus ir argumentus, pastebėjimo dalies atsisakė.

⁶⁸⁶ VPT tikrinimo ataskaita ir vertinimo išvados pateikiamos VPT tinklalapyje. Prieiga per internetą: <https://vpt.lrv.lt/lt/ukio-subjektu-prieziura/isvados-ataskaitos/vertinimo-isvados-4> ir <https://vpt.lrv.lt/lt/ukio-subjektu-prieziura/isvados-ataskaitos/tikrinimo-ataskaitos-2>.

Eil. Nr.	Pastebėjimo Nr. (JI, fondas)	Viešojo pirkimo rūšis ir būdas	VPT vertinimo išvada (tikrinimo ataskaita), sprendimas ⁶⁸⁶	AI paaiškinimai
4	EX.87 (CPVA, SF)	Tarptautinis pirkimas Skelbiamos derybos	2022-01-18, 4S-56 Pirkimo/sutarties vertinimas: Dalinis vertinimas dėl Pirkimo sąlygose nustatyto kvalifikacijos reikalavimo FIDIC inžinieriui bei ekonominio naudingumo vertinimo kriterijų, nustatytų specialistų patirčiai / Po Pirkimo sutarties sudarymo; Sprendimas: Vertinimas atliktas CPVA prašymu. Pažeidimų nenustatyta; Nustatyti pažeidimai: Pažeidimų nenustatyta.	Pastebėjimo neatsisakyta. VPT vertinimo apimtis ir argumentai nėra pakankami pastebėjimo atsisakymui.
5	EX.46 (CPVA, ERPF)	Tarptautinis pirkimas Neskelbiamos derybos	2022-01-18, 4S-54 Pirkimo/sutarties vertinimas: Dalinis vertinimas / Po sutarties įvykdymo; Sprendimas: Vertinimas atliktas CPVA prašymu. Tarnyba nustatytą pažeidimą laiko formaliumi; Nustatyti pažeidimai: Nustatytas pažeidimas (VPJ 17 str. 1 d.) dėl pirkimo dokumentų patikslinimo.	Pastebėjimo neatsisakyta. AI vertinimu, nustatyti pažeidimai nėra formalūs, turi įtakos viešojo pirkimo procesui ir rezultatui bei EK deklaruotų išlaidų tinkamumui.
6	EX.62 (CPVA, ERPF)	Tarptautinis pirkimas Neskelbiamos derybos	2022-01-14, Nr. 4S-40 Pirkimo/sutarties vertinimas: Dalinis vertinimas dėl laimėtojo pasiūlymo įvertinimo; Sprendimas: Tarnyba sprendžia, kad įgaliojanti organizacija pažeidė Įstatymo 45 straipsnio 1 dalies 1 punkto reikalavimus, tačiau, atsižvelgdama į išvadoje nurodytas aplinkybes ir argumentus, pažeidimą laiko formaliumi; Nustatyti pažeidimai: 45 str. 1 d. 1 p.	Pastebėjimo neatsisakyta. AI vertinimu, nustatyti pažeidimai nėra formalūs, turi įtakos viešojo pirkimo procesui ir rezultatui bei EK deklaruotų išlaidų tinkamumui.
7	EX.63 (CPVA, ERPF)	Tarptautinis pirkimas Atviras konkursas	2022-01-11, Nr. 4S-33 Pirkimo/sutarties vertinimas: Dalinis vertinimas: dėl Pirkimo būdo parinkimo, dėl Pirkimo objekto 3 dalies laimėtojo nustatymo teisėtumo (ar Perkančioji organizacija tinkamai įvertino tiekėjo pasiūlymo atitiktį Pirkimo sąlygų (techninės specifikacijos) reikalavimams), dėl Pirkimo objekto 1-2 dalių tiekėjo pasiūlytos neįprastai mažos kainos pagrįstumo / Pirkimo vertinimas po Pirkimo sutarčių įvykdymo; Sprendimas: Vertinimas atliktas CPVA prašymu. Sutartys įvykdytos. Nustatytas pažeidimas vertintinas kaip formalus pobūdžio, neturėjęs įtakos Pirkimo rezultatams; Nustatyti pažeidimai: VPJ 57 str. 1 d.	Pastebėjimo I dalies neatsisakyta – VPT vertinimo argumentai nėra pakankami pastebėjimo dalies atsisakymui; Pastebėjimo II dalies atsisakyta – AI, įvertinusi po tarpinių audito rezultatų iš CPVA gautus papildomus įrodymus ir argumentus, pastebėjimo dalies atsisakė; Pastebėjimo III dalies neatsisakyta – AI vertinimu, nustatytas pažeidimas yra formalus, finansinė korekcija nėra taikoma.
8	EX.59 (CPVA, ERPF)	Supaprastintas pirkimas Atviras konkursas	2022-01-06, Nr. 4S-17 Pirkimo/sutarties vertinimas: Pirkimo dalinis vertinimas dėl laimėtojo nustatymo teisėtumo / po sutarties įvykdymo; Sprendimas: Vertinimas atliktas CPVA prašymu. Pirkimo sutartis įvykdyta, pažeidimų nenustatyta; Nustatyti pažeidimai: Pažeidimų nenustatyta.	Pastebėjimo atsisakyta. AI, įvertinusi po tarpinių audito rezultatų iš CPVA gautus papildomus įrodymus ir argumentus, pastebėjimo atsisakė.
9	EX.43 (CPVA, ERPF)	Tarptautinis pirkimas Neskelbiamos derybos	2021-12-30, Nr. 4S-1408 Pirkimo/sutarties vertinimas: Pirkimo dalinis vertinimas dėl: (1) Pirkimo būdo parinkimo; (2) techninės specifikacijos reikalavimo „<...> pateikti gamintojo įgaliojimą ir inžinieriaus apsimokymo sertifikatą atlikti techninį garantinį ir pogarantinį aptarnavimą Lietuvoje“; Sprendimas: Vertinimas atliktas įgyvendinančiosios organizacijos CPVA prašymu, sutartis įvykdyta; Nustatyti pažeidimai: Pažeidimų nenustatyta.	Pastebėjimo I dalies neatsisakyta – VPT vertinimo argumentai nėra pakankami pastebėjimo dalies atsisakymui; Pastebėjimo II dalies atsisakyta – AI, įvertinusi po tarpinių audito rezultatų iš CPVA gautus papildomus įrodymus ir argumentus, pastebėjimo dalies atsisakė.

Eil. Nr.	Pastebėjimo Nr. (JI, fondas)	Viešojo pirkimo rūšis ir būdas	VPT vertinimo išvada (tikrinimo ataskaita), sprendimas ⁶⁸⁶	AI paaiškinimai
10	EX.24 (CPVA, ERPF)	Mažos vertės pirkimas Skelbiama apklausa	2021-12-28, 4S-1403 Pirkimo/sutarties vertinimas: Dalinis vertinimas dėl techninės specifikacijos reikalavimo; Sprendimas: Vertinimas atliktas įgyvendinančiosios institucijos – CPVA prašymu; Nustatyti pažeidimai: Nustatytas techninės specifikacijos reikalavimas yra neproporcingas siekiamam tikslui (VPJ 17 str. 1 d.).	Pastebėjimo neatsisakyta. AI ir VPT vertinimai dėl pažeidimo fakto ir jo įtakos viešojo pirkimo rezultatui sutampa.
11	EX.54 (APVA, SF)	Supaprastintas pirkimas Atviras konkursas	2021-12-20, 4S-1382 Pirkimo/sutarties vertinimas: Dalinis pirkimo dokumentų vertinimas bei atlikto sutarties pakeitimo teisėtumo vertinimas/ po sutarties sudarymo; Sprendimas: Vertinimas atliktas įgyvendinančiosios institucijos – APVA prašymu; Nustatyti pažeidimai: Perkantysis subjektas vykdydamas pirkimą ir sutartį padarė PJ 48 str. 3 d. ir 97 str. 1 d. 1 p. pažeidimus, tačiau minėti pažeidimai vertintini kaip formalus pobūdžio, neturintys įtakos nei pirkimo rezultatams, nei sutarties pakeitimui.	Pastebėjimo atsisakyta. AI, įvertinusi VPT išvadoje nurodytus argumentus ir atsižvelgusi į tai, kad AI ir VPT vertinimo apimtis nagrinėjamu klausimu sutampa, pastebėjimo atsisakė.
12	EX.17 (CPVA, SF)	Tarptautinis pirkimas Atviras konkursas	2021-09-15, VPT-EA6643BC Pirkimo/sutarties vertinimas: dalinis pirkimo vertinimas po sutarties įvykdymo (ar Perkančioji organizacija tinkamai įvertino tiekėjų pasiūlymų atitiktį Pirkimo sąlygų (techninės specifikacijos) reikalavimams); Sprendimas: Vertinimo išvada pateikta CPVA; Nustatyti pažeidimai: Įstatymo 45 str. 3 d., 55 str. 9 d., 17 str. 1 d. (pasiūlymai turėjo būti vertinami kaip neatitinkantys techninės specifikacijos reikalavimų). Pirkimo sąlygos suponavo Įstatymo 17 str. 1 d. pažeidimus.	Pastebėjimo neatsisakyta. AI ir VPT vertinimai dėl pažeidimo fakto ir jo įtakos viešojo pirkimo rezultatui sutampa.
13	EX.14 (CPVA, SF)	Tarptautinis pirkimas Atviras konkursas	2021-08-02, Nr. 4S-808 Pirkimo/sutarties vertinimas: Dalinis pirkimo dokumentų vertinimas / po sutarties sudarymo; Sprendimas: Vertinimas atliktas CPVA prašymu; Nustatyti pažeidimai: Vertinimo apimtyje pažeidimų nenustatyta.	Pastebėjimo neatsisakyta. VPT vertinimo apimtis ir argumentai nėra pakankami pastebėjimo atsisakymui.
14	EX.66 (CPVA, ESF)	Tarptautinis pirkimas Neskelbiamos derybos	2022-01-11, Nr. 4S-30 (2021 m. liepos 1 d. tikrinimo ataskaitos Nr. 4S-682(7.3Mr) papildymas) Išvada: VPT daro išvadą, kad sudarydama Sutartį su tiekėju UAB „Interscalit“, kurio siūlomų prekių parametrai ne visa apimtimi atitiko techninės specifikacijos reikalavimus, Perkančioji organizacija nepažeidė Įstatymo 17 straipsnio 1 dalyje įtvirtintų principų, nes, žodžiu tardamasi su tiekėju UAB „Interscalit“ dėl pristatomų prekių savybių, galėjo pakeisti kai kuriuos neesminius chatatų parametrus techninėje specifikacijoje, siekdama galutinio Pirkimo rezultato tikslo – aprūpinti asmens sveikatos priežiūros įstaigas medicininėmis priemonėmis (chalatais).	Pastebėjimo atsisakyta. AI, įvertinusi po tarpinių audito rezultatų iš CPVA gautus papildomus įrodymus ir argumentus, pastebėjimo atsisakė.
15	EX.75 (CPVA, ERPF)	Tarptautinis pirkimas Neskelbiamos derybos	Aktuali VPT išvada, teikta CPVA dėl pastebėjimo EX.61.	Pastebėjimo atsisakyta. AI, įvertinusi VPT išvadoje nurodytus argumentus ir atsižvelgusi į tai, kad AI ir VPT vertinimo apimtis nagrinėjamu klausimu sutampa, pastebėjimo atsisakė.

Valstybinio audito ataskaitos

„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“

25 priedas

Informacija apie nacionalinių teismų sprendimus dėl finansinių pataisų taikymo

1 lentelė. Informacija apie teisinius atvejus ir 2020–2021 m. EK deklaruotas išlaidas

Eilės Nr.	Projekto kodas, fondas	Projekto pavadinimas	Viešojo pirkimo rūšis	AI pastebėjimo Nr., ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos atlikimo vieta, ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos suma, Eur	2020-2021 m. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotų išlaidų suma, Eur	AI komentaras
1	03.3.1-LVPA-K-803-01-0083 (ERPF)	Specialiosios paskirties transporto priemonių serviso paslaugų plėtra	Neperkančiosios organizacijos pirkimas pagal FMĮ 1K-316 40 skirsnį	EX.46, 2017–2018	Galutinė pataisa atlikta TMP 2019-08-27 (2019–2020) dėl išlaidų, deklaruotų TMP 2016–2017	-247 814,52	247 814,52	Pakartotinis išlaidų deklaravimas atitinka išimtį, nustatytą EK susigrąžintinių sumų gairių 10 skirsnyje. Apeliacinis teismas priėmė sprendimą, kuriuo ginčijamas finansinės pataisos taikymo turinys (priėmė sprendimą, kad nepateikimas pilnos informacijos skelbime laikytinas formaliu pažeidimu ir nėra pagrindo taikyti finansinę korekciją).
					SEK, 2017–2018	-615 898,52	615 898,52	
					Išlaidos nebuvo deklaruotos EK		45 995,40	
2	04.5.1-TID-V-517-01-0002 (SF)	Klaipėdos miesto viešojo transporto atnaujinimas	Tarptautinis	–	Išlaidos nebuvo deklaruotos EK		488 437,40	EK susigrąžintinių sumų gairių 10 skirsnyje nustatyta išimtis neaktuali, nes išlaidoms nebuvo atlikta galutinė pataisa. Pirmosios instancijos teismas nustatė pažeidimus ir sumažino taikytiną finansinės korekcijos dydį (nuo 10 proc. iki 5 proc.). Apeliacinės instancijos teismas panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir nutraukė bylą, po taikos sutarties tarp šalių (CPVA ir Klaipėdos miesto savivaldybės) patvirtinimo, kuria CPVA sutiko panaikinti sprendimą dėl pažeidimo.
						Iš viso	1 398 145,84	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. Informacija apie teisinius atvejus ir 2021-2022 m. EK deklaruotas išlaidas

Eilės Nr.	Projekto kodas	Projekto pavadinimas	Viešojo pirkimo rūšis	AI pastebėjimo Nr., ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos atlikimo vieta, ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos suma, Eur	2021-2022 m. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotų išlaidų suma, Eur	AI komentaras
1	03.3.1-LVPA-K-803-01-0019 (ERPF)	UAB „Strapa“ investicijos į tvirtinimo juostų gamybos plėtrą	Neperkančiosios organizacijos pirkimas pagal FMJ 1K-316 40 skirsnį	EX.35, 2018–2019	Galutinė pataisa atlikta TMP 2020-05-04 (2019–2020) dėl išlaidų deklaruotų TMP 2017–2018	-38 457,24	38 457,24	Pakartotinis išlaidų deklaravimas atitinka išimtį, nustatytą EK susigrąžintinių sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismas priėmė sprendimą, kuriuo ginčijamas finansinės pataisos taikymo turinys (priėmė sprendimą, kad nepateikimas pilnos informacijos skelbime laikytinas formaliu pažeidimu ir nėra pagrindo taikyti finansinę korekciją). Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui.
					SEK, 2018–2019	-73 498,76	73 498,76	
2	03.3.1-LVPA-K-803-01-0026 (ERPF)	Nerūdinių medžiagų gamybos linijos diegimas	Neperkančiosios organizacijos pirkimas pagal FMJ 1K-316 40 skirsnį	EX.1, 2018–2019	SEK, 2018–2019	-16 999,50	16 999,50	Pakartotinis išlaidų deklaravimas neatitinka išimties, nustatytos EK susigrąžintinių sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismo sprendimu, LVPA sprendimas panaikintas dėl procedūrinių trūkumų. Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui. LVPA, atsižvelgdama į teismo sprendimą, įvertino ar yra pagrindas taikyti finansinę korekciją dėl nustatyto ir teismo patvirtinto pažeidimo. Nustačius, kad pagrindo taikyti finansinę korekciją nebuvo, LVPA pažeidimo tyrimą nutraukė.
3	03.3.1-LVPA-K-841-02-0020 (ERPF)	UAB „Printela“ investicijos į didelio poveikio technologijas	Neperkančiosios organizacijos pirkimas pagal FMJ 1K-316 40 skirsnį	EX.5, 2018–2019	SEK, 2018–2019	-174 950,00	174 950,00	Pakartotinis išlaidų deklaravimas neatitinka išimties, nustatytos EK susigrąžintinių sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismo sprendimu, LVPA sprendimas panaikintas dėl procedūrinių trūkumų. Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui. LVPA, atsižvelgdama į teismo sprendimą, įvertino ar yra pagrindas taikyti finansinę korekciją dėl nustatyto ir teismo patvirtinto pažeidimo. Nustačius, kad pagrindo taikyti finansinę korekciją nebuvo, LVPA pažeidimo tyrimą nutraukė.
4	07.1.1-CPVA-R-904-21-0004 (ERPF)	Apžvalgos aikštelės Aleksote rekonstravimas	Supaprastintas	–	SEK, 2019–2020	-53 494,80	53 494,80	Pakartotinis išlaidų deklaravimas neatitinka išimties, nustatytos EK susigrąžintinių sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismo sprendimu, panaikintas CPVA sprendimas dėl procedūrinių trūkumų įpareigojant CPVA iš naujo įvertinti galutinį MP. Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui. CPVA, iš naujo įvertinusi galutinį MP, nustatė mažesnę netinkamų finansuoti išlaidų sumą (- 46 195,95 Eur), todėl artimiausioje TMP bus atimtos netinkamos finansuoti išlaidos (-46 195,95 Eur), atsižvelgiant į tai bendra deklaruota EK suma iš viso sudarys – 7 298,85 Eur.

Eilės Nr.	Projekto kodas	Projekto pavadinimas	Viešojo pirkimo rūšis	AI pastebėjimo Nr., ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos atlikimo vieta, ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos suma, Eur	2021-2022 m. ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotų išlaidų suma, Eur	AI komentaras
5	03.3.2-LVPA-K-837-01-0005 (ERPF)	Švrios gamybos investicinis projektas PET pramonės įmonėje	Neperkančiosios organizacijos pirkimas pagal FMJ 1K-316 40 skirsny	EX.58, 2018–2019	SEK, 2018–2019	-107 977,25	107 977,25	Pakartotinis išlaidų deklaravimas atitinka išimtį, nustatytą EK susigrąžintų sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismas priėmė sprendimą, kuriuo ginčijamas finansinės pataisos taikymo turinys (priėmė sprendimą, kad nepateikimas pilnos informacijos skelbime laikytinas formaliu pažeidimu ir nėra pagrindo taikyti finansinę korekciją). Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui.
Iš viso:							465 377,55	
Šaltinis – Valstybės kontrolė								

3 lentelė. Informacija apie teisinius atvejus ir planuojamas EK deklaruoti išlaidas

Eilės Nr.	Projekto kodas	Projekto pavadinimas	Viešojo pirkimo rūšis	AI pastebėjimo Nr., ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos atlikimo vieta, ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos suma, Eur	Planuojamų deklaruotų EK išlaidų suma, Eur	AI komentaras
1	07.1.1-CPVA-V-906-01-0002 (ERPF)	Klaipėdos daugiaviečio sveikatingumo centro statyba	Tarptautinis	EX.2, 2018–2019	SEK, 2018–2019	-2 416 942,97	2 416 942,97	Pakartotinis išlaidų deklaravimas neatitiktų išimties, nustatytos EK susigrąžintų sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismas nustatė pažeidimus ir sumažino finansinės korekcijos dydį nuo 25 iki 5 proc. Apeliacinės instancijos teismas panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir CPVA sprendimą dėl pažeidimo, kadangi jis neatitiko procedūrinių reikalavimų. CPVA atnaujino pažeidimo tyrimą ir pažeidimų nenustatė.
2	04.3.1-VIPA-V-101-01-0007 (ERPF)	Lietuvos nacionalinio dramos teatro atnaujinimas (modernizavimas)	-	EX.8, 2019–2020	SEK, 2019–2020	-1 222,22	1 222,22	Pakartotinis išlaidų deklaravimas atitiktų išimtį, nustatytą EK susigrąžintų sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismas priėmė sprendimą, kuriuo ginčijamas finansinės pataisos taikymo turinys. Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui.
3	11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 (SF)	Viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra – veiksmų programos administravimas	Supaprastintas	EX.36, 2017–2018	SEK, 2017–2018	-8 828,22	8 828,22	Pakartotinis išlaidų deklaravimas neatitiktų išimties, nustatytos EK susigrąžintų sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismas nustatė pažeidimus ir nusprendė, kad finansinė korekcija taikoma pagrįstai. Apeliacinės instancijos teismas panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir CPVA sprendimą, kadangi jis neatitiko procedūrinių reikalavimų. CPVA atnaujino pažeidimo tyrimą ir pažeidimų nenustatė.
					Galutinė pataisa atlikta TMP 2020-04-30 (2019-2020) dėl išlaidų deklaruotų TMP 2016–2017	-3 016,53	3 016,53	
					Išlaidos nebuvo deklaruotos EK		8 917,33	

Eilės Nr.	Projekto kodas	Projekto pavadinimas	Viešojo pirkimo rūšis	AI pastebėjimo Nr., ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos atlikimo vieta, ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos suma, Eur	Planuojamų deklaruoti EK išlaidų suma, Eur	AI komentaras
4	07.1.1-CPVA-R-305-01-0003 (ERPF)	Ukmergės Vlado Šlaito viešosios bibliotekos modernizavimas	Supaprastintas	EX.4, 2018–2019	SEK, 2018–2019	-102 360,65	102 360,65	Pakartotinis išlaidų deklaravimas neatitiktų išimties, nustatytos EK susigrąžintinių sumų gairių 10 skirsnyje. Apeliacinės instancijos teismas priėmė sprendimą, kuriuo trečiasis CPVA sprendimas panaikintas dėl to, kad neatitiko procedūrinių reikalavimų. CPVA dėl to paties pažeidimo priėmė keturis sprendimus: Pirmu sprendimu CPVA pritaikė 2 proc. finansinę korekciją, AI dėl pažeidimo siūlė taikyti 25 proc. (nustatytas pažeidimas atitinka EK FK gairių 2013 10 ir 13 punktą); Antru sprendimu CPVA pritaikė 5 proc.; Trečiu sprendimu, atsižvelgus į AI rekomendaciją, CPVA pritaikė 25 proc. Teismas panaikino CPVA trečią sprendimą taikyti 25 proc. finansinę korekciją ir paliko galioti ankstesnį CPVA sprendimą su 5 proc. finansine korekcija, argumentuojant, kad CPVA atnaujinus pažeidimų tyrimus buvo vertintos tos pačios aplinkybės (t. y. nebuvo pagrindo atnaujinti pažeidimo tyrimo). CPVA atnaujino pažeidimo tyrimą po teismo sprendimo ir priėmė sprendimą taikyti 5 proc. finansinę korekciją.
						Išlaidos nebuvo deklaruotos EK	53 843,56	
						Iš viso:	2 492 770,83	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4 lentelė. Informacija apie teisinius atvejus

Eilės Nr.	Projekto kodas	Projekto pavadinimas	Viešojo pirkimo rūšis	AI pastebėjimo Nr., ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos atlikimo vieta, ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos suma, Eur	Sprendžiama dėl išlaidų EK deklaravimo arba galutinės pataisos (ne)atlikimo	AI komentaras
1	10.1.4-ESFA-V-922-01-0005 (ESF)	Taikinamojo tarpininkavimo (mediacijos) sistemos plėtra	Tarptautinis	–	Išlaidos nebuvo deklaruotos EK		Nėra priimtas sprendimas	Pirmosios instancijos teismo sprendimu, panaikintas ESFA sprendimas, kuriuo taikoma 10 proc. finansinė korekcija (kadangi jis neatitiko procedūrinių reikalavimų) bei įpareigojo ESFA iš naujo atlikti pažeidimo tyrimą. Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui. Ataskaitiniu laikotarpiu ESFA nebuvo priėmusi sprendimo dėl atnaujinto pažeidimo tyrimo.
2	09.1.3-CPVA-R-724-21-0010 (ERPF)	Raseinių miesto bendrojo ugdymo įstaigų efektyvumo didinimas	Supaprastintas	–	Išlaidos nebuvo deklaruotos EK		Nėra priimtas sprendimas	Apeliacinės instancijos teismo sprendimu, finansinės korekcijos dydis sumažintas nuo 25 proc. iki faktinės netinkamų finansuoti išlaidų dalies. CPVA atnaujino sprendimą dėl pažeidimo ir nustatė netinkamų finansuoti išlaidų sumą.

Eilės Nr.	Projekto kodas	Projekto pavadinimas	Viešojo pirkimo rūšis	AI pastebėjimo Nr., ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos atlikimo vieta, ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos suma, Eur	Sprendžiama dėl išlaidų EK deklaravimo arba galutinės pataisos (ne)atlikimo	AI komentaras
3	07.1.1-CPVA-V-304-01-0010 (ERPF)	Lietuvos nacionalinės filharmonijos modernizavimas	Supaprastintas	–	Išlaidos nebuvo deklaruotos EK		Nėra priimtas sprendimas	Bus sprendžiama dėl dalies išlaidų deklaravimo vadovaujantis apeliacinės instancijos teismo sprendimu: Pirmosios instancijos teismas panaikino 25 proc. finansinės korekcijos dydį ir įpareigojo CPVA iš naujo spręsti netinkamų finansuoti išlaidų dydžio klausimą, kadangi nepagrįstai taikė 2019 m. EK FK gaires, kai pažeidimo tyrimo procedūra pradėta iki 2019-05-14. Apeliacinės instancijos teismas patvirtino, kad CPVA nepagrindė konkretaus finansinės korekcijos dydžio proporcingumo, kai gairės leido finansinę korekciją mažinti iki 5 proc. ir paliko galioti pirmosios instancijos teismo sprendimą. CPVA, vadovaudamasi teismo sprendimu, atnaujino pažeidimo tyrimą ir nustatė 5 proc. dydžio finansinę korekciją.
4	07.1.1-CPVA-R-305-31-0003 (ERPF)	Kultūros diasporos centro infrastruktūros kompleksinė plėtra (socialinio kultūrinio klasterio „Vilties miestas“ infrastruktūros kompleksinė plėtra)	Supaprastintas	–	Išlaidos nebuvo deklaruotos EK	9 238,68		Pirmosios instancijos teismo sprendimu, finansinės korekcijos dydis sumažintas nuo 25 proc. iki 10 proc. Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui. CPVA atnaujino sprendimą dėl pažeidimo ir nustatė 10 proc. finansinės korekcijos dydį.
5	02.3.1-CPVA-V-526-01-0007 (ERPF)	Informacinės sistemos E-KINAS modernizavimas ir plėtra	Supaprastintas	–	Išlaidos nebuvo deklaruotos EK		Nėra priimtas sprendimas	Pirmosios instancijos teismo sprendimu, finansinės korekcijos dydis sumažintas nuo 25 proc. iki 5 proc. Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui. CPVA atnaujino sprendimą dėl pažeidimo ir nustatė 5 proc. finansinės korekcijos dydį.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
 „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
 27 priedas

Informacija apie laikinas pataisas 2018–2019 m. SEK

Fondas	Finansinės pataisos priežastis	2018–2019 m. SEK laikinų išėmimų sumos dėl kurių 2019–2020 m. ataskaitiniame laikotarpyje sprendimai nebuvo priimti	Sumos, deklaruotos 2020–2021 m. TMP, Eur		Paaiškinimas
			Neigiama suma	Teigiama suma	
	2016–2017 m. audito pastebėjimas EX.61	-6 047 686,24	0,00	6 047 686,24	Pastebėjimo EX.61 rekomendacija 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje buvo įgyvendinta.
ESF	Ikiteisminių tyrimų institucijų (FNNT, STT) atliekami vertinimai	-339 513,17	-5 285,15	0,00	Remiantis institucijų atliktais vertinimais, -5 285,15 Eur išlaidos pripažintos netinkamomis finansuoti. Dėl likusios -334 228,02 Eur sumos institucijų vertinimai 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo baigti.
	ĮI užregistruotas įtarimas dėl pažeidimo	-2 200,24	0,00	0,00	ĮI atliekamas vertinimas 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo baigtas.
	Viešųjų pirkimų pertikrinimas, įgyvendinant CPVA veiksmų planą, VI pateiktą EK 2020 m. sausio 23d. raštu Nr. (24.59E-05)-6K-2000518	-2 115 023,96 ⁶⁸⁷	-232 797,81	1 882 226,15	Remiantis ĮI priimtais sprendimais dėl pažeidimų, 1 882 226,15 Eur išlaidos pripažintos tinkamomis finansuoti, -232 797,81 Eur išlaidos – netinkamomis finansuoti.
ERPF	LVPA sisteminė klaida, susijusi su 2018–2019 m. pastebėjimais EX.1, EX.5, EX.35 ir EX.58	-18 985 605,95	-612 393,25	0,00	Remiantis institucijų atliktais vertinimais, 612 393,25 Eur išlaidos pripažintos netinkamomis finansuoti. Dėl likusios -18 373 212,70 Eur sumos institucijų vertinimai 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo baigti.
	Ikiteisminių tyrimų institucijų (FNNT, STT) atliekami vertinimai	-7 865 368,99	0,00	72 047,76	Remiantis institucijų atliktais vertinimais, 72 047,76 Eur išlaidos pripažintos tinkamomis finansuoti. Dėl likusios -7 793 321,23 Eur sumos institucijų vertinimai 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo baigti.
	ĮI užregistruoti įtarimai dėl pažeidimo	-343 944,64	-10 931,45	333 013,19	Remiantis ĮI priimtais sprendimais dėl pažeidimų, 333 013,19 Eur išlaidos pripažintos tinkamomis finansuoti, -10 931,45 Eur išlaidos – netinkamomis finansuoti.

⁶⁸⁷ Skirtumas tarp 2019–2020 m. Metinės kontrolės ataskaitos ir 2020–2021 m. Metinės kontrolės ataskaitos susidaro, nes 2019–2020 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo atsižvelgta į -6 687,37 Eur išlaidas, kurios buvo pripažintos netinkamomis finansuoti.

Fondas	Finansinės patalos priežastis	2018–2019 m. SEK laikinų išėmimų sumos dėl kurių 2019–2020 m. ataskaitiniame laikotarpyje sprendimai nebuvo priimti	Sumos, deklaruotos 2020–2021 m. TMP, Eur		Paaiškinimas
			Neigiama suma	Teigiama suma	
	2016–2017 m. audito pastebėjimas EX.67	-529 455,39	0,00	529 455,39	Pastebėjimo EX.67 rekomendacija 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje buvo įgyvendinta.
SF	Ikiteisminių tyrimų institucijos (FNNT) atliekamas vertinimas	-139 978,36	0,00	0,00	FNNT atliekamas vertinimas 2020–2021 m. ataskaitiniame laikotarpyje nebuvo baigtas.
	II užregistruoti įtarimai dėl pažeidimo	-650 953,14	0,00	650 953,14	Remiantis II priimtais sprendimais dėl pažeidimų – 650 953,14 Eur išlaidos pripažintos tinkamomis finansuoti.
Iš viso:		-37 019 730,08	-861 407,66	9 515 381,87	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

